

C:\Users\Plazma\Desktop\304\Bulycov_Kirill-O_sto_rokov_predtym.pdb

PDB Name: Bulyčov-O sto rokov predtým
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 4.8.2005
Modification Date: 4.8.2005
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Kirill Bulyčov
O sto rokov predtým

Prvá časť
Host' z minulosti

1. kapitola

A čo ak je za dvermi anakonda?

Rodičov má Koľo pomerne mladých – nemajú ešte ani štyridsiatku. A sami sa pokladajú za celkom mladých, kúpili si čln, natierajú ho a opatrujú, vyťahujú na breh, spúšťajú na vodu, opravujú motor, pozývajú hostí opekať šašky a spievať tramské piesne. Ale cestovatelia sú mizerní, vonkoncom nevedia využiť svoje šťastie. Lanského roku sa dva týždne plavili po Volge a preplávali iba sto kilometrov – človek by od smiechu pukol. Koľo sa s nimi nudí. Ich romantika mu nevyhovuje, je priveľmi pohodlná. A tak aj tú aprílovú nedeľu rázne odmietol ísť s nimi natierať drahocennú Čajku. Vyhovoriť sa, že v pondelok má písomku. Rodičia boli takí dojatí jeho zmyslom pre povinnosť, že nenaliehali. A Koľo mal celkom voľnú nedeľu, bez rodičov, bez práce, mohol si ju užívať ako grécky filozof Epikuros. Keď sa Koľo zobudil, rodičia už neboli doma. Na stole ležal rubel' a lístok s odkazom, aby šiel kúpiť kefir. Ráno sa voľný deň zdá nekonečný. Preto sa Koľo neponáhľal. Pustil rádio naplno a začal uvažovať, komu by zatelefonoval. No bolo ešte zavčasu, všetci priatelia spali, a tak sa Koľo rozhodol ísť po kefir. Vzal rubel', tašku, prázdne fľaše a vyšiel na schodište.

Po schodišti šli rovno k nemu dvaja ošetrovatelia a niesli zložené nosidlá. Boli to starší, mocní chlapi, vyzerali ako nakladači, ibaže v uniformových čiapkach a v bielych plášťoch. Koľo zastal. Až teraz si všimol, že dvere do susedného bytu sú odchýlené a doliehajú odtiaľ hlasy. Ošetrovatelia zanesli nosidlá do týchto dverí. Susedovi Nikolajovi Nikolajevičovi sa niečo stalo.

Sused žil sám, často chodieval na služobné cesty, ale Koľo nevedel, kde pracuje. Rozhodol sa vyčkať. Onedlho sa dvere otvorili a ošetrovatelia vyniesli na schodište nosidlá. Na nich ležal Nikolaj Nikolajevič, bledý, takmer po krk zakrytý plachtou. Za nosidlami šiel mladý lekár s objemným kufrikom. Lekár zastal vo dverách a spýtal sa:

– Čo mám urobiť s bytom?

V tej chvíli Nikolaj Nikolajevič zbadal Koľu a zaradoval sa.

– Dobrý deň, menovec, – prihovoriť sa mu slabým hlasom. – Ako dobre, že som ťa stretol. Vidiš, srdce štrajkuje. Taká smola!

– To nič, – povzbudil ho Koľo, – vyzdraviete.

– Vďaka za vľúdne slovo. Mám k tebe prosbu: vezmi si môj kľúč. V týchto dňoch má za mnou prísť priateľ z Murmanska. Vie, že ak nie som doma, kľúče sú u vás.

– Ako vždy, – povedal Koľo. Potom sa obrátil k lekárovi a požiadal: – Pribuchnite a kľúč mi dajte.

Koľo odpovedal nosidlá s Nikolajom Nikolajevičom na ulicu. Ošetrovatelia ich pozorne postavili do sanitky. Chorý na srdce potrebuje úplný pokoj.

– Kedy vás máme čakať? – spýtal sa Koľo Nikolaja Nikolajeviča, keď už ležal v aute.

– O mesiac. Azda aj skôr. Zavolám vám, až budem môcť chodiť.

– Zavolajte, navštívím vás, – sľúbil Koľo. – Mám vám kúpiť ovocie? Len sa neokúňajte.

– Priateľ z Murmanska mi má doviezť liek. Spolieham sa, že budeš prostredníkom.

– Spoloční sa, – povedal Koľo. – Aj moji starkí vám radi pomôžu.

Sanitka prudko vyštartovala a hnala sa na Sklifasovského kliniku, ako Koľovi na rozlúčku povedal lekár. Koľo postál, chvíľu hľadel za autom. Bolo mu ľúto Nikolaja Nikolajeviča. Sused bol slušný človek, nikdy zo seba nerobil vychovávateľa maloletých, nepoučal, ako treba žiť, a bolo zaujímavé zhovárať sa s ním.

Potom šiel Koľo do obchodu a kúpil kefir. Keď platil pri pokladnici, nahmatal vo vrecku kľúč od susedovho bytu a pomyslel si: Nesmiem ho zabudnúť zavesiť na chodbe, aby sa hneď našiel, keď pricestuje priateľ z Murmanska.

No keď sa Koľo vrátil domov, kľúč nezavesil. V hlave sa mu zrodila nová myšlienka.

Na susedovom písacom stole stál model fregaty. Bol drevený, plachty mal z plátna, laná z motúza, delá ozajstné, medené.

Nikolaj Nikolajevič raz povedal, že fregata sa skladá z dvoch tisíc kusov a je presnou kópiou skutočnej. Koľo na ňu rád pozeral. Ak si trochu čupol a prižmúril oči, ľahko si predstavil, že fregata pláva na oceáne so spustenými plachtami,

lebo už druhý týždeň panuje bezvetrie.

Keď sa jeho spolužiak Fima Koroľov dozvedel o fregate, začal modliť, aby ho Koľka vzal na návštevu k Nikolajovi Nikolajevičovi, ale Koľka sa neponáhľal vyhovieť jeho prosbe. Fimu je nebezpečné brať na návštevy, je hrozne zvedavý a nemotorný, určite niečo chytí a rozbije. Fimovi sa zunovalo vyprosovať a požiadal:

– Aspoň mi vezmi mierku z fregaty. Chystám sa postaviť plachetnicu, a literatúry je málo. To ťa nič nestojí a pomôžeš mi.

Rozhovor s Fimkom sa odohral včera a dnes sused ochorel. Večer prídu rodičia, a ak kľúč schovajú, Fima za nič neuverí, že sused je v nemocnici, bude presvedčený, že Koľka si znova vymýšľa.

A tak Koľka zašiel domov, vzal papier, lineár a ceruzku a odomkol dvere susedovho bytu.

V tej chvíli mu ani na um nezišlo, že koná nesprávne. Veď ak by poprosil Nikolaja Nikolajeviča o dovoľenie, iste by neodmietol.

Koľka zavrel za sebou dvere, kľúč vložil do vrečka a zapálil svetlo na chodbe, aby sa pokochal v afrických maskách, ktoré tu viseli na stene a vycierali zubiská.

Potom Koľka nenáhľivo prešiel do veľkej izby, čo susedovi slúžila ako pracovňa i spálňa. Na pohovke ostala prikrývka a vankúš, plachty boli pokrčené, telefónne slúchadlo sa hompáľalo až pri dlážke. Koľka si predstavil, ako sa Nikolaj Nikolajevič načahuje za telefónom a vykrúca číslo záchranné služby. Položil slúchadlo na vidlicu. Nikdy tu nebol sám a hoci to bol celkom obyčajný byt, teraz sa mu zdal priveľmi pusty, až trochu zlovestný. Keď tu tak stál naprostred izby, uvedomil si, že nekonal celkom správne. Najradšej by odišiel a nechal fregatu tak.

Ale neodišiel, lebo na stene visela starodávna kresadlová pištoľ. Nikolaj Nikolajevič ju dával Koľkovi podržať v rukách, ale človek má iba polovičný pôžitok, ak pritom naňho niekto hľadá. Koľka zvesil pištoľ zo steny, odtiahol úderník a namieril do obloka. Za oblokom letela vrana. Koľka stlačil kohútik, pištoľ nezvučne štukla. Prirodzene, s guľkami a pušným prachom by bol výstrel hlasnejší.

Koľka zavesil pištoľ na miesto a vtom mu zrak padol na dvere do zadnej izby. Dvere ako dvere, tieto sa však vyznačovali tým, že vždy boli zavreté. Hoci Koľka bol neraz u suseda, nikdy nevidel tieto dvere otvorené. Už dávno mu vŕtalo v hlave, čo by sa za nimi mohlo skrývať, a raz sa Nikolaja Nikolajeviča spýtal:

– A tam čo máte?

– O Modrofúzovi si čítal? – odpovedal Nikolaj Nikolajevič otázkou.

– Ale veď vy nie ste ženatý.

– Tam schovávam zvedavých chlapcov, – prezradil Nikolaj Nikolajevič. – Je ich tam sedem. A nájde sa miesto aj pre ôsmeho.

Týmto sa rozhovor skončil. Koľka sa už nevypytoval. Každý má svoju hrdosť.

A teraz Koľka zbadal, že v bielych dverách trčí kľúč. Nikolaj Nikolajevič zrejme nepredpokladal, že ochorie, a potom ho už zabudol vytiahnuť.

Koľka pristúpil k dverám a zamyslel sa. Podistým sú tam nejaké doklady, papiere či cenné veci. Alebo azda zbierka známok. A vôbec, ak ti izbu neukazujú, nemáš sa ta čo pchať.

Koľka sa už chcel vrátiť k fregate, no vtom si pomyslel: a čo ak si sused chová v zadnej izbe nejakého vzácneho živočicha? Takého vzácneho a nebezpečného, že ho nemôže nikomu ukázať. Napríklad dvanásťmetrovú anakundu. A teraz je tamten zriedkavý živočích hladný a netuší, že ho celý mesiac nemá kto kŕmiť. Ak je to anakonda alebo ťava, to nie je také strašné, zaobídu sa bez potravy a vody, ale čo ak je to tiger? Niekoľko dní bude pobiehať po izbe, a ak sa mu nepodari prebúrať múr, umrie od hladu. No ak sa mu podarí, môže sa to skončiť ešte horšie. Vyskočí z prvého poschodia na trávnik, pogniavi kvety dôchodkyne Čuvpilovej, prehltnie dôchodkyňu, nato zožerie stánok so zmrzlinou a dostane angínu.

Prirodzene, Koľka nemyslel vážne, že sa tiger ulakomí na zlostnú dôchodkyňu Čuvpilovú, ktorá sa naňho ustavične ponosuje, že veľmi dupoce. Jednoducho túžil nakuknúť do tajomnej izby, na to však potreboval morálne ospravedlnenie. A starosť o hladné zviera je najlepším morálnym ospravedlnením.

Koľka chvíľu postál pri dverách, či spoza nich nepočuť niečí dych alebo šuchot, ale všade bolo ticho.

Nato Koľka zvrtol kľúč a odchýlil dvere.

2. kapitola

To nie je India

Koľka zamýšľal iba nakuknúť dnu a hneď zasa zavrieť dvere. Pravdaže, ak len ťava, ktorá je tam schovaná, nepoprosí, aby jej dal piť.

Odchýlil dvere iba na takých päť centimetrov. Nestalo sa nič. Otvoril dvere viac, a zasa nič. Nato Koľka vopchal hlavu dnu a vysvitlo, že izba je takmer prázdna.

Bola to neveliká miestnosť so zelenými stenami. Okno bolo zastreté hustou záclonou, no vnútri bolo dosť svetla, aby si všetko mohol obzrieť.

Stáli tu dve skrine a stolička.

Jedna skriňa bola stará, drevená a veľmi priestranná. Dvere na nej boli otvorené. Vnútri viseli rozmanité obleky a kabáty a pod nimi stáli mužské a ženské topánky i poltopánky rozličnej veľkosti. V druhej polovici na policiach ležali plachty, obliečky, košele a rozličná bielizeň. Zvonku boli o skriňu opreté tri rozkladacie posteľe.

Čo môže predpokladať prieskumník, keď v byte osamelého muža nájde skriňu, napchatú odevom pre rozličných ľudí? Prieskumník Koľka predpokladal, že to sú veci priateľov Nikolaja Nikolajeviča, ktorí ho navštevovali. Často k nemu prichádzali priatelia a známi z iných miest a niekedy sa zdržali týždeň. S jedným starčekom sa Koľka aj zoznámil a odprevadil ho do knižného antikvariátu. Starček mu vysvetľoval, že býva v malom mestečku a nie vždy môže zohnať

knihu, akú potrebuje. No a aby priatelia Nikolaja Nikolajeviča nevláčili kufre hore-dolu, nechávajú si veci v Moskve. A spia na rozkladacích posteliach.

Izba vôbec nebola zaujímavá a Koľa mohol pokojne odísť, keby tu nebola druhá skriňa.

Bola to zvláštna skriňa. Pripomínala búdku telefónneho automatu, no bola väčšia. Koľa pristúpil k skleneným dverám a pozrel dnu. Namiesto telefónneho aparátu bol v búdke riadiaci pult ako v lietadle. A Koľa pochopil, že práve v tejto búdke sa skrýva hlavné tajomstvo izby.

– Iba chvíľočku, – povedal Koľa nahlas, lebo bol trochu vzrušený a zmietali ním dve túžby: túžba odísť a túžba zbližša si obzrieť prístroje. Technika ho zaujímala, v minulom roku dokonca zmontoval rádio, ktoré, pravda, nefungovalo.

Koľa stlačil kľučku sklenených dverí. Kľučka sa ľahko pohla, ani čo by bola naolejovaná, a dvere sa otvorili – pozývali ho, aby vstúpil. Koľa neodmietol pozvanie a vošiel do kabíny. Ovzdušie v kabíne bolo nabité elektrinou ako za búrky. Koľa si začal prezerat' riadiaci pult. Na jeho dolnej vysunutej a mierne sa zvažujúcej časti boli dva rady tlačidiel, trochu vyššie rad prepínačov, potom rad číselníkov. Celý ten systém bol mŕkvy, vypnutý, a preto nebolo jasné, na čo slúži. Koľovi akoby náročky padol pohľad na prepínač, vedľa ktorého na jednej strane bolo napísané „Zap.“ a na druhej „Vyp.“ Prepínač bol otočený doľava, k slovu „Vyp.“

Nikdy nebude neskoro vypnúť ho, pomyslel si Koľa a otočil prepínač.

Zaznelo tiché bzučanie, ručičky prístrojov na riadiacom pulte sa zachveli a niektoré sa posunuli. Koľa už chcel otočiť prepínač naspäť, vtom však počul za chrbtom tiché šťuknutie.

Rýchlo sa obzrel a videl, že dvere sa zatvorili. Stlačil kľučku, ale nepoddala sa. Koľa nestratil hlavu. Otočil prepínač doľava, ručičky prístrojov sa vrátili na nulu, bzučanie utíchlo a dvere sa pomaly otvorili.

– Prirodzene, – povedal Koľa, – stroje sa musia podriaďovať človeku.

Ešte zo dva razy prinútil dvere, aby sa otvorili a zatvorili, a potom sa rozhodol vyskúšať aj ďalšie prepínače, veď keby nič, vždy ich môže otočiť naspäť.

Na konci druhého radu tlačidiel vyčnieval červený prepínač. Pod ním bolo napísané Štart. Pod tlačidlami boli čísla a neznáme značky. Len pod dvoma boli nápisy Medzistanica a Konečná stanica.

Bolo to zaujímavé. Koľa otočil prepínač Štart, ale nič sa nestalo. Iste sa unáhlil. Najprv musí otočiť prepínač na Zap. Tak aj urobil. Dvere sa zavreli. Teraz znova otočil prepínač na Štart, a znova nič. Teda ešte na čosi zabudol.

A stlačil gombík Medzistanica. Tentoraz sa experiment tak vydaril, až ľutoval, že začal experimentovať.

Ozval sa hlasný, takmer ohlušujúci bzukot. Sklené dvere sa zastreli hmlou, sklo zmatnelo. Kabína sa začala jemne chvieť, ani čo by niekto zapol zubnú vŕtačku. Koľa vystrel ruku, chcel to chvenie čo najskôr vypnúť, no vtom na malej obrazovke navrchu riadiaceho pultu jasne zažiaril červený nápis Pozor!

Nápis hneď zmizol a na jeho mieste sa zjavil iný, biely: Skontrolujte, či stojíte v kruhu.

Koľa pozrel dolu a zbadal, že stojí na okrúhlom čiernom rebrovitom koberčeku, obťahnutom bielou čiarou.

– Áno, – povedal hlasno, aby prekričal silnejúci hukot. – Stojím v kruhu!

Ďalší nápis bol ešte prísnejší: Nehýbať sa! Držte sa za rúčku!

Koľa nevidel nijakú rúčku, no v tej chvíli dosť vysoko, vo výške jeho očí sa z riadiaceho pultu vysunulo držadlo. Bolo plánované na výšku rúk dospelého človeka. Koľa sa poslušne chytil chladnej rúry, lebo sa neopovážil nepočúvnúť nápisy na obrazovke.

Zatvorte oči! prikázal nápis.

Koľa zavrel oči.

A v tej chvíli všetko zmizlo.

Nebolo nič – ani spodok, ani vrch, ani vzduch, ani horúčava, ani zima. Iba chladný kov rúčky, ktorej sa Koľa držal.

Koľa nevedel, ako dlho to trvalo. Podistým iba chvíľu, ale možno aj dve hodiny. Nemohol sa zľaknúť ani zakričať, lebo strach a krik je niečo pochopiteľné, ako sa však možno ľakať, keď nie je nič?

Vtom sa všetko skončilo, iba bzukot neutíchal. Koľa ešte chvíľu stál, aby sa spamätal, a potom sa opovážil odchyliť jedno oko.

Vzápätí zbadal obrazovku a na nej zelený nápis:

Premiestenie sa skončilo. Medzistanica.

Koľa si vydýchol a zaprisahal sa, že už nikdy nebude liezť, kam ho nevolali.

Už vedel, čo má robiť. Vypol prepínač Štart, potom otočil doľava prepínač Zap. – Vyp. Odrazu zavládlo hlboké ticho. „Mohlo to byť aj horšie,“ pomyslel si Koľa, keď otváral dvere kabíny. „Celkove som sa držal dobre, ani som sa veľmi nezľakol. Aká škoda, že o tom nemôžem nikomu rozprávať.“

Koľa vyšiel z kabíny a zastal. V izbe sa niečo zmenilo, alebo ho zrak klame. Po prvé dvere šatníka boli zavreté, hoci Koľa sa ich ani nedotkol. Napokon, to ešte nie je najčudnejšie – dvere sa mohli samy pribuchnúť, keď sa kabína triasla ani vyľakaný zajac. Zmizli však všetky rozkladacie posteľe a steny izby, ktoré ešte pred chvíľou boli oblepené zelenými tapetami, sú teraz natreté na bielo. Koľa si dokonca oči pretrel, ale nepomohlo to.

Rozhodol sa, že na to nebude myslieť. Ak človek niečomu nerozumie, lepšie je nelámať si hlavu. Tohto pravidla sa držal, ak ho vyvolali k tabuli a nevedel vyriešiť úlohu, alebo si nemohol spomenúť, v ktorom roku objavili Ameriku.

Vtedy hľadel do obloka a nemyslel ani na úlohu ani na Ameriku. Päťka ho aj tak neminie. Ak mu, pravda, nejaká dobrá duša nenašepká.

Tak aj teraz Koľa nešpekuloval, nahmatal vo vrecku kľúč od bytu a zamieril k dverám.

Aj vo veľkej izbe bol neporiadok. Fregata zmizla. A keby len fregata. Zmizol aj stôl, kde stála fregata, zmizol diván so zhúžvanými plachtami a prikrývkami, zmizol aj telefón, pištoľ zo steny – slovom, všetko. Izba bola tá istá, no kým Koľa stál v kabíne, ktosi vybielil steny a namiesto nábytku nastrkal do celej izby prístroje.

Čo si mal o tom myslieť?

Koľa, ako múdry človek, hneď niečo vyhútal. Nedávno čítal poviedku amerického spisovateľa Washingtona Irvinga. O jednom človeku – volal sa Rip Van Winkle, ktorý šiel do hôr a zaspal. Vrátil sa do svojej dediny, kráča po ulici, a nikto ho nepozná. Zrazu si ohmatá tvár, bradu má až po pás. Dovtípil sa, že prespal celých dvadsať rokov.

Len čo si Koľa na to spomenul, chmatol sa za tvár a celkom ho prekvapilo, že nemá bradu. A kým si ohmatával tvár, zamútené pomyslel na rodičov, ako sa pred dvadsiatimi rokmi vrátili z výletu člnom, vidia na stole kefir, a syna nikde. Obtelefonovali všetky nemocnice, prišla milícia so psom, ale márne. Dvanásťročný Koľa zmizol bez stopy. A teraz vyjde na schodište, zaklope na dvere, staručká mama a staručký smutný otec otvoria a spýtajú sa: „Koho hľadáte, mládenec?“ A Koľa odpovie: „Idem za vašim synom.“ A oni na to: „Už dávno nemáme detí, náš syn Nikolaj pred dvadsiatimi rokmi zmizol bez stopy.“

S takýmito smutnými myšlienkami Koľa prešiel cez izbu. Očakával, že aj chodba sa za dvadsať rokov zmenila. Ale vôbec netušil, že až TAK veľmi.

Chodby jednoducho nebolo. Namiesto nej tu bola izba desaťkrát väčšia než predošlá, vysoká cez dve poschodia, takisto zaprataná prístrojmi a osvetlená nevedno odkiaľ.

Táto sála zaberala nielen niekdajšiu chodbu, ale aj odpočívadlo schodišťa, ba dokonca aj byt, v ktorom býval Koľa. A to bol najsilnejší úder.

Koľa sa už-už chcel rozbehnúť nazad do kabíny a stlačiť niektorý gombík – možno ten ošial pominie! – ale vtom mu v hlave skrsla iná myšlienka.

Čo bolo napísané pod tlačidlom? „Medzistanica“, „Konečná stanica“. A čo to značí? Stanica, zastávky... Slovom, kabína je nový druh rýchlostného motora a Koľa sa jednoducho odviezol na iné miesto, do iného mesta... že by do Indie? A prirodzene, nie je to tá istá izba, ale iná, podobná.

Len čo na to Koľa prišiel, rozhodol sa, že sa nebude ponáhľať nazad do kabíny. Času dost. Musí využiť príležitosť a pozrieť si Indiu či Samarkand.

Koľa čoskoro našiel dvere. Boli tej istej farby ako stena a prezrádzala ich len uzučká, ani vlas tenká škárka. Pri okraji dverí našiel biele tlačidlo. Pritlačil a dvere sa odsunuli nabok. Koľa sa ocitol v dlhej širokej chodbe bez okien. Azda tu boli aj dvere, z diaľky však splývali so stenou.

Nuž čo, ideme ďalej, rozhodol sa Koľa, a aby nezabudol, kde sú dvere – potom sa ich nahládá! – položil k nim päťkopejku.

Na chodbe nikoho nestretol. Možno bola nedeľa alebo ešte bolo zavčasu. Koľa nemá hodiny, no na zemi sú rozličné časové pásma, preto v Indii môže byť poludnie, a ak sa dostal na Havajské ostrovy, tak aj večer.

Tak veru, nenadarmo sused zamykal zadnú izbu na kľúč. Tento mechanizmus je zrejme experimentálny a zatiaľ možno aj tajný. Nič to, nijaké strachy: Koľa bude mlčať. Nikto ho ani na mučidlách nedonúti odhaliť cudzie tajomstvo.

Na konci chodby bolo široké schodište. Koľa už chcel stúpiť na horný stupienok, keď zbadal, že dole sa mihlo čosi ligotavé. Znehybnel. Zaznel šuchot. Koľa rýchlo odbehol niekoľko krokov nabok a pritajil sa za roh. Vôbec netúžil, aby ho zbadali a začali sa pypytovať: „A ty, chlapče, ako si sa sem dostal? A kto ti dovolil voziť sa v kabíne?“

Koľa zo svojho úkrytu videl, ako po schodišti vystupuje čudný tvor, mohol to byť maličký rytier, alebo že by vysávač na nožičkách? Hlavu tá ohava nemala, zato početné rúčky pritiskali k bokom a k chrbtu listky, smeti. Spod trpaslíka sa vysúvali okrúhle kefy, krútiac sa opožovali zábradlie a schody a špinu vháňali do ligotavého vreca, pripevneného vzadu. Maličký upratovač prebehol meter od Koľu, stihol mu oprášiť kefkou nohavice a druhou mu očistil topánky a bez zastávky sa náhlil ďalej.

– Ďakujem, – povedal Koľa upratovačovi, a hoci sa prvé stretnutie skončilo úspešne, ďalej postupoval opatrne a obzeral sa, aby nikomu neprišiel na oči.

Schodište doviedlo Koľu do veľkého vestibulu s priehľadnou prednou stenou. Sklo bolo také veľikánske, až prekvapovalo, že ho doteraz nikto nerozbil. Koľa pristúpil k sklenej stene a obzeral si námestie.

Námestie bolo porastené nízkou mladou trávou. Vzadu stáli stromy, práve sa začínali pokrývať listím. Koľa si pomyslel, že v Moskve stromy ešte nepučia, teda sa dostal do južného mesta.

Nevdojak sa dotkol sklenej steny a hneď v nej vznikol otvor, presne taký veľký ako on. Stena akoby ho pozývala, aby cez ňu prešiel.

Koľa počúvol.

Fúkal slabý vietor, no nebolo chladno a Koľovi bolo v bunde príjemne. Za stromami sa týčili vysoké domy. Koľa prešiel krížom cez hladký ružový chodník a urobil niekoľko krokov po trávniku. Potom sa obrátil, chcel si lepšie obzrieť dom, z ktorého vyšiel.

Dom bol vysoký, asi dvadsaťposchodový. Ale okien bolo na ňom poriadko. A mal málo rohov. Ani čo by niekto vzal hoblík a ohobľoval ho. Múry mali meňavú, perleťovú farbu. Na niektorých miestach staviteľ zabudol zarovnať otvory a vypukliny, ale neskôr sa Koľa dovťpil, že náročky. Vo výklenkoch boli balkóny a vypukliny boli zatiahnuté ani oči vážky. Nedá sa povedať, že by sa mu dom páčil, bol však veľkorysý, a tak si pomyslel, že každý národ môže stavať také domy, aké si zmyslí. Veď aj Eskimák, ktorí bývajú v snehových iglú, či Indiánom z vigvamo môže byť do smiechu pri pohľade na výškové budovy alebo chalúpy.

Nad sklenou stenou, cez ktorú Koľa práve prešiel, sa na skle tiahol nápis z obrovských zlatých písmen:

ÚSTAVČASU

A po bokoch nápisu boli dva čierne štvorce, vysoké cez dve poschodia. Jeden z nich boli hodiny. Žiarili v ňom číslice: 9. 15. 35 ...36...37...38...39... Posledná číslica označovala sekundy, a preto sa ustavične menila.

No druhý štvorec vyvrátil všetky Koľove teórie.

Bol v ňom nápis:

11. APRÍLA 2082

NEDELA

Je celkom možné, že iný na Koľovom mieste by sa chytil za hlavu, pustil sa do plaču a utekal nazad do Ústavu času, aby sa čo najskôr vrátil domov, k mame. Veď zďaleka nie každý je pripravený na dobrodružstvo, aké sa pritrafilo Koľovi. Nato človek musí mať dobré nervy. Toto už nie je Rip Van Winkle s jeho úbohými dvadsiatimi rokmi a strapatou bradou. Tu ide o vyše sto rokov, aj korytnačky zriedkakedy žijú tak dlho.

Ale Koľa sa zaradoval a nahlas povedal:

– To už hej!

A rozhodol sa, že zatiaľ sa domov nevráti.

Otec s matkou aj tak nie sú doma. Sused je v nemocnici. A keby sa zriekol prechádzky po vzdialenej budúcnosti, nikdy v živote by si to neodpustil. Azda by zaváhal, keby mal špinavé topánky, ale upratovač sa oňho postaral. Čo viac si môže želať cestovateľ v čase?

3. kapitola

Starec rovesník

Koľa sa musel najprv rozhodnúť, kam pôjde.

Ich dom stál v Priečnej uličke. Je to starší dom, postavili ho už pred revolúciou. Koľa usudzoval takto: nejaké moskovské domy sa museli zachovať, veď aj predtým domy vydržali po tristo rokov. Teda ak pôjde doprava, tá, kde kedysi bol Gogolov bulvár, natrafi na niečo známe. Orientuje sa dobre, v lese ani raz nezablúdil. V Moskve sa nestratí. Ani o sto rokov. Radšej sa nebude spytovať na cestu, lebo ho ešte začnú podozrievať.

A Koľa zamieril k bulváru.

Kráčal po ružovom, asi tri metre širokom chodníku, ktorý trochu pružil pod nohami. Za stromami, čo obklopovali trávnik, chodník vyúsťil do širokej ulice.

Len čo Koľa vyšiel na ulicu, ozvalo sa za ním:

– Z cesty, chlapče! Kam ideš? Chceš, aby ťa zrazili?

Koľa odskočil nabok a videl, ako ho doháňa čudný starček. Viezol sa na jednokolesovom bicykli, ruky kvôli rovnováhe mal rozpažené ani cirkusový akrobat. Aj oblečený bol ako akrobat: do obtiahnutého zeleného trikotu a mäkkých červených cvičiek s končítymi, dlhými, až trochu ovisajúcimi nosmi. Starec mal sivé vlasy ostrihané na ježka, pod nosom mu trčali dlhé fúzy, zrejme tiež kvôli rovnováhe.

Starec na bicykli dohonal Koľu a povedal:

– Odprevaď ma trochu, je mi smutno samému.

Koleso na bicykli bolo malé, starec musel často krútiť pedále, no aj tak sa viezol pomaly. Koľa vykročil popri ňom.

– Chystáš sa na maškarný ples? – spýtal sa starec a obzeral si Koľov celkom bežný odev.

Koľa si uvedomil, že hlavná je opatrnosť.

– Áno, – prisvedčil, – na maškarný ples.

– Zle si sa obliekol, – povedal starec. – Za mojich čias všetci chlapci nosili školskú uniformu. Skladala sa z nohavíc tmavosivej farby s belasým odtieňom a z takého... ako by som to povedal... saka. Vieš, čo je sako?

– Viem si predstaviť, – povedal Koľa. A už-už dodal, že aj jeho otec má sako a vôbec všetci muži nosia saká. Ale hneď sa spamätal: odvtedy uplynulo veľa času, chlapci zrejme zabudli na saká.

Starec si aj tak nevšimol Koľove odpovede. Rád rozprával. V kríkoch vedľa cesty stála lavička. Málo sa ponášala na lavičky, ktoré stávajú na uliciach. Bola nízka a väčšmi pripomínala diván. Starec zliezol zo svojho kolesa, sadol si a ponúkol aj Koľu, aby nasledoval jeho príklad. Teraz vysvitlo, že lavica je úplne mäkká, akoby bola napchatá páperím.

– Odpočínme si, – povedal starec. – Päť minút. Trochu som sa zadychčal. Volám sa Pavel. A ty ako sa voláš?

– Koľa.

– Neponáhľaj sa?

Koľa váhal s odpoveďou. Nevedel, či sa ponáhľa, alebo nie. Isteže, bolo mu ľúto vysedávať na mäkkej lavici a strácať čas na rozhovory o sakách, v ktorých sa vyznal lepšie než starý Pavel. Ale starec bol prvým človekom z budúcnosti, na ktorého naďabil. A vôbec Koľu neupodozrieval.

Starec nečakal na odpoveď.

– Tak teda, – povedal, – musím ti podrobnejšie vysvetliť, čo je sako. To je starodávny druh odevu, v akom muži chodili za mojej mladosti. Pochádza zo žaketu, ktorý nosil Puškin...

– A prečo si nekúpite dvojkoľesový bicykel? – prerušil starca Koľa. – Je predsa nepohodlné vozit' sa na jednokolesovom.

– Lekári mi to odporúčajú, – vysvetlil starec. – Aby sa mi vyvíjali svaly. Človek v mojom veku musí dbať na rady lekárov. Chceš mi ohmatať svaly?

Starec zohol ruku v lakti a dal Koľovi ohmatať svaly. Mal ich mocné, mocnejšie než Koľa.

– Tak teda, – pokračoval starec, – saká sa zapínali na gombíky... Napokon, to poznáš, aj na tvojom maškarnom kostýme sú tieto zbytočnosti. Odporúčam ti, aby si si svoj oblek trochu upravil.

– A mne sa zdá, – namietol Koľa a usiloval sa hovoriť zdvorilo, – že mám celkom vhodný oblek. Nie je školský, len taký obyčajný, na každý deň.

– Na každý deň sme nosili biele košielky, – nedal sa starý Pavel, – a čierne nohavičky. A sandále. Áno, áno, sandále.

– Lenže kedy to bolo... – pripomenul mu Koľa. – V celkom iných časoch.

– Ako to myslíš? – začudoval sa starec. – V akých iných? Koľa odhadol, koľko môže mať starec rokov – vychádzalo to na takých šesťdesiat. 2082 bez šesťdesiat je 2022, plus desať alebo dvanásť. To je 2032.

– No, v tridsiatych rokoch tohto storočia, – povedal Koľa. Starec sa tak začal smiať, že z konára vzlietli dva zelené

papagáje a ľudskými hlasmi zakričali:

– Hannba! Hannba! Kto odtrhol rružu?

– To je ale naivnosť! – povedal starec a utieral si slzy. – Pozrime ho, vtipkára! Ty mi nehanebne lichotiš. Nebodaj tak mlado vyzerám?

– Nie až tak mlado, – povedal Koľa čistú pravdu, – ale bicyklujete sa ešte celkom dobre.

– Prezradím ti tajomstvo. Zajtra dovším stosedemnášť rokov.

– To nie je možné! – zvolal Koľa. – Teda ste z Abcházka?

– Prečo?

– Lebo tam ľudia žijú dlho. Živia sa syrom a vínom a pasú ovce.

– Nie. Som z Moskvy, živím sa zväčša kefirom a mám veľmi rád baranie rezne. Máš rád baranie rezne?

– Zbožňujem ich, – priznal sa Koľa. Ešte vždy nemohol potlačiť prekvapenie. – Teda sme rovesníci!

– V istom zmysle, – prisvedčil starec. – Ak vezmeme do úvahy tvoj odev, sme rovesníci. Musím ti však znova a celkom zodpovedne zopakovať, že za mojich čias sa chlapci obliekali inakšie. Mohol som zabudnúť, čo bolo pred päťdesiatimi rokmi, ale pamätám sa, čo bolo v minulom storočí.

Čo tu už robíš? Starec si bol taký istý, že sa Koľa s ním nemohol hádať. Ale ani sa nechcel. Bol ohúrený. Vedľa neho sedel jeho rovesník, ktorý sa o sto rokov vozi na jednokolesovom bicykli a nosí červené cvičky. Teda aj Koľa bude žiť ešte sto rokov?

– A čo zdravie? – s účasťou sa spýtal Koľa. – Netrápi vás?

– Neponosujem sa. Vďaka medicíne. Len zle spávam.

– No, to nie je také strašné, – povedal Koľa. – A do akej školy ste chodili?

– Do sto dvadsiatej tretej, anglickej. Na prospekte Mieru.

– Aj ja chodím do anglickej. Do you speak English?

– Yes, I do, – odpovedal starý Pavel. – A dobre sa učíš?

– Ako kedy, – priznal sa Koľa. – Dávajú nám veľa úloh.

– A ja som si myslel, že teraz nedávajú nijaké úlohy. Koľa sa spamätal.

– Niekedy, – dodal rýchlo.

– Moji pravnuci tvrdia, že nedostávajú nijaké úlohy. Ešte dobre, že im neverím.

– A na ktoré klzisko ste chodili? – spýtal sa Koľa starca.

– Do Sokolnikov. A ty?

– Ja do Parku kultúry.

Koľa sa rozhodol, že sa už nebude hrbat v spomienkach, lebo istotne by zasa vytresol nejakú hlúposť. Prešlo päť minút, ale starý Pavel sa neponáhľal preč. Dobré mu padlo zhovárať sa so šuhajom, ktorý mu hádal šesťdesiat rokov. Ako je známe, starší ľudia sú veľmi radi, keď im hádajú o polovicu rokov menej.

Oblohu preťal biely pás. Zjavil sa tak rýchlo, že nijaké reaktívne lietadlo by nemohlo preletieť takou rýchlosťou.

– Čo je to? – spýtal sa Koľa.

– Splinter, – povedal starec ľahostajne. – Alebo pravidelná doprava na Mesiac. Je tam predsa festival. Vari to nevieš?

– Viem. Ale my sa chystáme na maškarný ples.

Nad ulicou pomaly letela perleťová guľa s polmetrovým priemerom. Keď sa dostala k lavičke, zmenila smer a zamierila rovno k nim. Koľa sa trochu zľakol, ale starec kývol na guľu, a keď sa priblížila na dosah ruky, prstom ju poklepal. V guľi sa zjavil otvor a z neho starému Pavlovi vypadla na dlaň čierna vecička, podobná tabatierke.

– Prečítame si novinky, – povedal starec.

Guľa sa vzniesla do povetria a pobrala sa hľadať ďalších čitateľov.

Koľa úkosom pozoroval starca: stlačil akýsi gombík na boku tabatierky, tabatierka sa zmenila na farebnú obrazovku a na nej sa začali miháť rozličné obrazy. Koľa zboku dobre nevidel, len počul, ako melodický ženský hlas hovorí:

„...Zdá sa, že festival na Mesiaci bude najzaujímavejším tohoročným podujatím... Začala sa diskusia v Organizácii Spojených národov...”

V tej chvíli Koľa prestal počúvať, lebo po ulici tesne nad dlažbou sa opreteký prehneli tri priezračné gule, v ktorých si na mäkkých sedadlách hovelí ľudia. Nevenovali sa riadeniu, ba jeden z nich čítal také isté noviny ako starý Pavel.

Koľa si uvedomil, že čas plynie, všetci sa kamsi ženu, iba on zaháľal.

– Prepáčte, koľko je hodín? – spýtal sa.

Jeho rovesník neprestal čítať noviny, len vystrel ku Koľovi ruku. Na zápästí mal široký náramok bez akýchkoľvek vyobrazení. Odrazu na náramku zažiarili slová a číslice:

Čas 10 – 12 – 36

t 15°. Pršať nebude.

– Ďakujem, – povedal Koľa rozhodnutý, že sa už ničomu nebude čudovať.

4. kapitola

Belasý kôň a iní jazykovedci

Koľov rovesník, ktorého by sme mohli nazvať Pal'kom, keby nebol taký starý, sa pohrúžil do čítania novín a na všetko zabudol. Koľa ticho vstal z lavice a pobral sa ďalej. Rozhodol sa, že pôjde na kozmodróm, a ak sa mu podarí, zaskočí na Mesiac. Premáva tam pravidelná letecká doprava, teda je to neďaleko. Samozrejme, Koľa si uvedomoval, že ak bude žiť tak dlho ako starý Pavel, alebo aj trochu kratšie, ešte neraz poletí na Mesiac či na Mars. Lenže kedy to bude! A človek chce mať všetko hneď teraz.

Koľa sa nespýtal starca, ako sa dostane na kozmodróm, veď o sto rokov to každý Moskovčan určite bude vedieť.

Poobzeral sa na všetky strany a zbadal známy dom. Stál na svahu kopca, medzi stromami sa beleli jeho stĺpy. Pred sto rokmi tento dom stál na Gogoľovom bulvári, sídlil v ňom Zväz umelcov a visela tam pamätná tabuľa, že tu býval Turgenev.

– Dobrý deň, starý známy, – povedal Koľa. – Je príjemné stretnúť sa so známym domom.

– Dobrý deň, – odpovedal ktosi pri ňom. – Vari sme sa už niekedy stretli?

Koľa sa obzrel, ale nikoho nablízku nevidel.

– Ani teraz som sa ešte s vami nestretol, – povedal Koľa.

– Kde ste?

– Ak urobíte ešte krok, iste na mňa stupíte. A to bude smutné.

Koľa si pozrel pod nohy a zbadal svetlozelené mačiatko s bledofialovým okom uprostred čela.

– Nie, – povedal Koľa, keď sa prizrel čudnému zvieratku. – Ešte sme sa nestretli. U nás také nežijú.

– Tak teda dovoľte, aby som sa predstavil: som známy vesmírny archeológ, odborník na mŕtve jazyky profesor Rrrr.

– Koľa.

– Veľmi ma teší. A prečo ste ostali v meste v tento nedeľný deň? Všetci moji priatelia sa rozišli kde-kade.

– Chystáme sa na maskarný ples. V kostýmoch z dvadsiateho storočia, – povedal Koľa. – A vy ste z inej planéty?

– Prirodzene. Som tu na seminári o štrukturálnej jazykovede. Nezaujímate sa o štruktúrnu jazykovedu? Je to veľmi pútavé. V našom seminári sú dvaja siedmáci a jeden tretiak. Okrem profesorov a akademikov.

– Nie, – priznal sa Koľa, – o jazykovedu sa nezaujímam. Zaujímam sa o futbal.

– Aj ja, – povedal Rrrr. – Práve idem na zápas. Aká náhoda!

– A kto hrá? – spýtal sa Koľa.

– Vy to neviete?! – Rrrr od prekvapenia rozhodil zelené rúčky porastené jemnými chlpkami. – Zápas storočia!

Reprezentačné mužstvo Marsu s reprezentačným mužstvom vonkajších základní. Hrá sa o pohár Systému.

– A kedy je začiatok?

– Za pol hodiny. Stihneme to. Máte lístok?

– Nemám, – povedal Koľa. Bol rozladený. Aj na zápas by sa oplatilo ísť, hoci osožnejšie by bolo zísť na kozmodróm.

– Počkajte trochu, môj mladý priateľ, – povedal archeológ Rrrr. – Hneď príde docent Spusi-va-pus-va-pas-va-pos.

Možno má zvyšný lístok.

– Dobré, – súhlasil Koľa. – Počkáme na docenta. A povedzte mi, prosím, ako sa dostanem na kozmodróm?

– Vylúčené, aby ste to nevedeli! – zvolal Rrrr. – Žartujete!

– Vôbec nie, – povedal Koľa. – Zabudol som.

– Tak nasadnite do autobusu číslo tri. Vystúpite na prospekte Mieru. A odtiaľ flipnite na kozmodróm.

– Ďakujem, – povedal Koľa. – A kde stojí autobus číslo tri?

Rrrr sa rozchichotal tenkým hláskom a nemohol prestať.

Koľove slová zrejme pokladal za veľmi vydarený žart. Zdalo sa, že sa bude smiať do nekonečna, no vtom sa pri nich ozval prísny bas:

– Čo je na tom smiešne? Šuhaj hrá svoju maskarnú úlohu.

– Ach! Dovoľte, aby som vás zoznámil, – povedal archeológ Rrrr. – Môj priateľ docent Spusi-va-pus-va-pas-va-pos. A to je môj nový priateľ Koľa.

– Veľmi ma teší, – povedalo dvojmetrové akvárium na troch nohách. V akváriu sedel malý belasý kôň. Pred papulou mu visel vo vode mikrofón a z akvária trčal malý reproduktor. – A nevypliešajte na mňa také okále, šuhajko. Nie som predsa na vine, že na Zemi je nanič ovzdušie a musím chodiť v skafandri.

– Vôbec sa nečudujem, – povedal Koľa. – Veď aj vy ste z inej planéty?

– Z inej galaxie, – zdôraznil belasý kôň.

– Počúvaj, docent, – oslovil ho Rrrr, – nemáš náhodou zvyšný lístok pre nášho priateľa Koľu?

– Mal som štyri lístky, lebo sa nespracem na jedno sedadlo. Ale jeden lístok som dal kolegovi doktorovi Komaňjanovi.

Aha, práve prichádza.

Koľa sa obzrel s istými obavami, lebo už čakal hocikoho. Ale vysvitlo, že doktor Komaňjan z Kromaňjanu je obyčajná záhradná polievacia krhla s nohami a rukami.

– Tak čo teda urobíme s Koľom? – znepokojoval sa archeológ Rrrr.

– Môže si sadnúť na mňa, – navrhol docent Spusi-atakďalej, – a spustiť nohy do môjho akváriového skafandra.

– Nie, – namietol Komaňjan z Kromaňjanu, podobný polievacej krhle. – Diváci za ním budú zúriť. Aj tak sa budú pajať, že im zakrývaš výhľad.

– Nech sa dívajú cezo mňa. Som dosť priehľadný, – povedal belasý kôň.

– Netrápte sa, – upokojoval jazykovedcov Koľa. – Aj tak mám iný program. Idem na kozmodróm.

– Nie, – zvolal archeológ Rrrr, – to nepripustím! Dám ti svoj lístok. Moja priateľka Alica by urobila to isté.

– Z toho nebude nič, – ozval sa Komaňjan z Kromaňjanu. – Zabudol si, že nemáš celý lístok, iba štvrtinový. Budeš mi sedieť na kolenách.

A aby nikto nepochyboval, že má kolená, doktor Komaňjan z Kromaňjanu si kostnatým prstom klepol po kostnatom ostrom kolene.

„Úbohý Rrrr,“ pomyslel si Koľa. „Tými kolenami ho celkom prepichne.“

– No, do videnia, – povedal. – Lebo pridete neskoro. Až sa stretneme, všetko mi porozprávate.

Vesmírni hostia sa ponáhľali ďalej a Koľa hľadel za nimi, kým nezmlkli. Sprava šlo akvárium s belasým koňom, zľava polievacia krhla a uprostred mačiatko bez chvosta. Už zabudli na Koľu a hlasne debatovali o tom, ako v krížovke rozlúštiť ôsmy hlavný rad.

Vesmírnych hostí predbiehali iní fanúšikovia. Niektorí šli pešo, iní leteli nízko nad zemou v priezračných guliach, Koľovi nad hlavou preletel huf chlapcov s krídlami na chrbtoch. Mávali nimi ani vážky. Všetci boli pestro, ba až ľahkomyseľne poobliekani a niektorí, hoci bol chladný deň, mali na sebe iba plavky. Jeden druhého si ani nevšimli, ba ani vesmíri hostia nevzbudzovali pozornosť, ale na Koľu hľadeli ohromene a ktorési dievča, čo váľalo desať metrové kroky, lebo namiesto topánok malo pružiny, sa pristavilo pri Koľovi a povedalo:

– A na našom maškarnom plese boli zaujímavejšie masky. Poobliekali sme sa za rytierov.

– Počkaj, dievča, – privravel sa jej Koľo. – Povedz mi, kde nájdem autobus číslo tri?

– Chod naľavo po bulvári, – vysvetlilo dievča. – Stojí pri Gogoľovom pomníku.

5. kapitola

Máš rád mangodyňu?

Za uplynulé roky sa bulvár veľmi zmenil. Po prvé bol trojnásobne, ak nie päťnásobne širší, takže keď človek šiel po prostriedku, nedoviedel na okraje. Po druhé boli tu iné stromy a vôbec rastlinstvo. Pravda, ostalo niekoľko starých stromov, líp a klenov, medzi nimi však rástli rozkvitnuté jablone, hrušky, ba aj palmy. Keď Koľo pristúpil bližšie, zistil, že podaktoré stromy, zrejme najcitlivejšie, boli obalené tenkou priezračnou plastickou látkou a iné boli obklopené vrstvou teplého vzduchu. Vzduch stúpala z mreží, skrytých v mladéj trávičke. Pri chodníku stál čudný strom – azda lopúch, alebo skôr šťavel, ale tisícnásobne väčší. Medzi listím visel strapec zelených banánov. A pod stromom na zemi sedela opica a lúpala odtrhnutý banán.

Pri pohľade na túto tropickú scénu si Koľo uvedomil, že je hladný. Okrem pohára kefiru a obloženého chlebička s čajom od rána nič nejedol. Okrem toho mal rád banány. Pomyslel si: ak opica môže jesť banány na Gogoľovom bulvári, tým skôr si to môže dovoliť človek.

Koľo sa na každý prípad poobzeral, ale nevidel nikoho. Pristúpil k banánovníku a povedal opici:

– Odstúp sa, lebo ma pohryzieš.

Opica vycerila zuby, ale odišla nabok a ďalej si čistila banán.

Koľo si stal na prsty a odtŕhal banán zo strapca. Banán sa ťažko oddeľoval, celý strom sa knísal. Koľo horko-ťažko odtrhol od strapca jeden plod a už si chcel sadnúť vedľa opice a očistiť ho, keď z kríkov vyšiel urastený mládenec v červených trenírkach, na ktorých mal našité kométy, a povedal:

– Hlupák! Čo to robíš?

Keby to bol dospelý, Koľo by sa pravdepodobne ospravedlnil, ale chlapcovi, hoci bol starší od neho, sa ospravedľovať nechcel.

– A čo? – odvrkol. – Opice môžu, a ja nie?

– Ved' je nezrelý. A vôbec – je to kŕmny banán, vypestovaný pre dobytok. Máš tak rád banány?

– A čo ťa do toho?

– Nič.

– Tak si chod' svojou cestou.

– Nepôjdem. Zaoberám sa šľachtením, a ty sa správaš ani dojča.

– A opica? – ohradzoval sa Koľo. – Len pozri, koľko šupiek sa pri nej váľa.

– Našiel si si prirovnanie! – opovržlivo povedal šľachtiteľ. – Ved' pre opicu je to hlavný pokrm.

Opica spozorovala, že na ňu hľadia, a pre každý prípad šibla s banánom v labkách na konár lípy.

– Poďme! – vyzval Koľu šľachtiteľ.

– Nejdem, – povedal Koľo.

– Nebodaj sa bojíš?

– Ja že sa bojím? Takých ako ty prehodím ľavou rukou desiatich!

– S tebou si ani nebudem začínať. Sme v rozličných váhových kategóriách, – povedal šľachtiteľ. – A banán zjedz, ak sa ti chce. Nie je mi ľúto. Aj tak si ho už odtrhol.

– Odtrhol som ho pre opicu, – klamal Koľo. – Mám doma opicu, tak som ho odtrhol.

– A kde bývaš?

– Ďaleko, – povedal Koľo.

– Nie v Moskve?

– Nie, nie v Moskve.

– A kde?

Koľo rýchlo rozmýšľal a prišlo mu na um, že jeho stará mama býva v Konotope.

– V Konotope, – vyhlkol.

– Poznám. Odtiaľ pochádza Milena Mitinová, však?

– Áno, – prisvedčil Koľo. To sa dalo čakať: teraz sa mládenec začne vypytovať na akúsi Milenu Mitinovú a on ani nevie, čím sa preslávila.

– Nie, – opravil sa šľachtiteľ. – Milena je z Kostromy. V Konotope kopú šachtu k stredu Zeme.

– Kopú, – povedal Koľo zničene.

– Ty si akýsi čudný, – usúdil šľachtiteľ. – Ako sa voláš?

– Koľo.

– Ja som Džavad. Na čo sa špecializuješ?

– Ako to myslíš?

– No, čím budeš?

Koľo si nestačil vymyslieť odpoveď. Už pochopil, že všelijakí starci sú oveľa neškodnejší než našinec školák.

Našťastie Džavadovu pozornosť už upútalo čosi iné. Vyšli na čistinu, uprostred ktorej bol veľký bazén. Za bazénom sa rozprestierala lúka posiatá kvetmi a nízkymi kríkmi. Medzi kvetmi sa mihali pestré odevy ľudí.

– Hej! – zakričal Džavad. – Lena, vyjdi, máš robotu!

Voda uprostred bazéna sa rozvírila a medzi kvapkami sa zjavila dievčina. Nevynorila sa, ale akoby sa zdvihla po pás. Koľa sa dovtípi, že sedí rozkročmo na obrovskej rybe. Ryba rýchlo plávala do kruhu, z vody jej vyčnieval hladký ligotavý chrbát. Keď priplávala k okraju bazénu, kde stáli Koľa s Džavadom, vysvitlo, že to nie je ryba, ale delfín. Delfín zastal pri okraji a hľadel na Koľu veselým maličkým okom. Koľa mu podával banán.

– Neblázni, – chytil ho za ruku Džavad. – Ty ho potom budeš liečiť z hnačky? Vari delfíny jedia banány?

– U nás v Konotope sa delfíny živia výlučne banánmi, – tvrdil Koľa.

Dievča, ktoré zoskočilo z delfína, bolo mladšie ako Koľa, malo najviac desať rokov.

– Dobrý deň, – privravelo sa im. – Volal si ma, Džavad?

– Počúvaj, Lena, – povedal Džavad, – tento mládenec sa volá Koľa. Iste utiekol z maškarného plesu. A tuším je hladný. Nájde sa u teba dačo dobré?

– Nie som hladný, – odporoval Koľa.

Delfín znehybnel pri okraji bazénu a vystrčil z vody dohora vyhnutú papuľu. Ani čo by načúval.

– V laboratóriu na stole ležia mangodyne, – povedala Lena. – Alicu ich včera obrala. Prsty si obližeš. A Alicu si nevidel?

– Nie. Mala prst?

– Sľúbila, že prinesie mielofón. Pracujeme s Griškom a Maškou.

Lena kývla rukou k bazénu a Koľa zbadal, že k delfínovi priplával ďalší a aj on počúval, o čom sa tu hovorí. Jasné – toto sú Griška a Maška.

– A odkiaľ berieteorskú vodu? – spýtal sa Koľa, aby sa aj on zapojil do rozhovoru.

– To je syntetická voda, – objasnila Lena. – A vari u vás v Konotope je to ináč?

– V Konotope sú sladkovodné delfíny, – vymýšľal si Koľa.

– Nepočúvaj ho, – povedal Džavad. – Poďme. Aj ja s radosťou ochutnám mangodyňu. Úžasný kríženec!

Za bazénom stál biely domec, aerodynamický a takmer beztvárny ako Ústav času. Keď došli bližšie, Koľa videl, že celá stena je predierkovaná malými pórmi, ani čo by bola z peny. Jeho otec je staviteľ, preto sa Koľa vždy zaujíma o stavebné materiály a trochu sa v nich vyzná. Vani aj on chcel byť staviteľom, ale tohto roku si to rozmyslel – zaujal ho vesmír.

– To je penobetón? – spýtal sa Koľa Džavada.

– Aký penobetón? – začudoval sa Džavad. – Tvoja zaostalosť ma jednoducho prekvapuje. Keby som sa nedržal železnej zásady neklásť zbytočné otázky ľuďom, ktorí nechcú na ne odpovedať, na kadečo by som sa ťa spýtal.

– Radšej nie, – povedal Koľa. – Zdržme sa slov, ako sa vraví u nás v Konotope.

Vošli dnu a ocitli sa v priestrannej miestnosti, kde pri stenách stáli stoly s prístrojmi a naprostriedku okrúhly stôl a na ňom v miske tri plody.

Mali oranžovú farbu, boli veľké ako menšia dyňa, ale dosť nepravidelného tvaru.

– V poriadku, – povedal Džavad, – zajeme si mangodyne. A ak chceš, môžeš sa spytovať. Ja nemám čo skrývať.

Džavad vytiahol nôž a rozrezal mangodyňu. Vnútri bola veľká kosťka, ktorá ľahko vypadla na misku.

– U obyčajného manga, – povedal Džavad, – sa kosťka ťažko oddeľuje od dužiny.

– Viem, – povedal Koľa. – Skúšal som to. Človek si všetky prsty zaľká šťavou, kým to zvládne.

Džavad pokrájal mangodyňu na dieliky a pustili sa do jedla. Bola to skvelá pochúťka! Sladká, šťavnatá a mäkká. Koľa nevedel, čo v nej bolo z dyne a čo z manga. Jedol s pôžitkom.

– Čie je to laboratórium? – spýtal sa.

– Školské. A čie by malo byť?

– Aj delfíny sú školské?

– Aj delfíny. Aj opice a pytón Archimedes.

– A kde je pytón?

– Spí na klene. Potom ti ukážem.

– Dlhý? – spýtal sa Koľa.

– Stredný. Asi päť metrový. Ale v skupine geofyzikov žije veľký, takmer deväť metrový. A vôbec nie je skrotený. Chovajú ho hormónmi. Flipneme ta a pozrieme si ho, chceš?

– Nie, – odmietol Koľa, – nemám kedy flipať s tebou. A ty sa prečo zaoberáš banánmi? To už nemáš čo robiť?

– Banány sú pokrmom budúcnosti, – vysvetlil Džavad. – Len ich treba obohatiť. Neverím vo víťazstvo bielkovinovej syntetiky. A ty?

– Nerozmýšľal som o tom.

– A nie je ti horúco v tvojom kepeni? – zaujímal sa Džavad.

– Ak mi bude horúco, vyzlečiem si ho.

– Kam teraz ideš?

– Na kozmodróm.

– Načo?

– Uvidím. Možno poletím na Mesiac.

– Na Mesiac sa teraz nedostaneš. Tam je festival. Nie sú lístky. Aj ja som ta chcel ísť.

– Škoda, – povedal Koľa. – Tak potom sa skúsím dostať na Mars.

– Nás mladistvých tam zriedkakedy berú. Len so zájazdmi.

- Aj tak zájdem na kozmodróm.
- Čo, vari si nevidel kozmodróm?
- U nás v Konotope nie je.
- Silne pochybujem, že hovoríš pravdu. Tak dobre, choď. Pri Gogoľovom pomníku nasadneš do trojky. Kúsok ťa odprevadím.
- Prešli okolo záhonov, na ktorých deti, zväčša malí špunti, pleli a venovali sa iným záhradníckym prácam.
- Chceš si pozrieť, čo robia? V Konotope podistým nemáte také dačo, – povedal Džavad a viedol Koľu k chlapcovi, ktorý čupel pri neveľkej hriadke. – Len minulého roku tu priviezli z Aldebarana. Aklimatizujeme. Ukáž mu, Arkaša.
- S radosťou, – povedal Arkaša.
- Vybral z priesračného vrečka dve semienka menšie ako hrášok, urobil v zemi jamku, vopchal ta semienka, potom si pritiahol hadicu s nasadcom a semená dôkladne polial.
- A kedy sa mám vrátiť? – spýtal sa Koľu. – V júni?
- Počkaj, ty divoch! – povedal Džavad. – Pozri!
- A Koľu na vlastné oči videl, ako zo zeme pomaly vyliezajú dva zelené výhonky. Arkaša ich znova polial a výhonky začali rásť rýchlejšie. O minútu vyrástli do dvadsaťcentimetrovej výšky a začali sa rozvetvovať.
- Utekaj po hnojivo! – zakričal Arkaša. – Leží v laboratóriu na mojom stole.
- Džavad sa rozbehol do laboratória, až sa mu holé päty mihali. Zo všetkých strán sa schádzali ostatní botanici a prírodovedci. Koľu videl, ako sa listie veľkého kľenu na okraji čistiny rozhrnulo a odtiaľ sa vynorila hlava obrovského pytóna, ktorý zvedavo pozoroval zhromaždenie. Ale nikto si ho nevšimol, takže aj Koľu sa zatváril, že je zvyknutý, aby v jeho susedstve viseli pylóny. Akési dievča, na pohľad prváčka, prišlo aj s čudným zvieraťom na pleci, ktoré vyzeralo ako papagáj, ale s dvoma hlavami. Jednou hlavou hľadalo na zelené výhonky a druhou poškuľovalo na pytóna.
- Keď sa Džavad vrátil s balíkom hnojiva, výhonky už vyrástli na meter a na konárkoch sa zjavili púčiky. Džavad nasypal hnojivo pod korene a konce korienkov sa vysunuli von a pažravo hrabali hnojivo pod seba. Koľu na každý prípad o krok cúvol.
- Na konároch rozkvitli žlté kvietky a zatiaľ čo výhonky vyrástli do troch metrov, kvety opadali a zo semenníkov sa začali vyvíjať plody. Koľu nemohol od toho obrazu odtrhnúť pohľad. Prešli ešte dve-tri minúty a plody, sprvoti podobné zeleným kolieskam, podrástli a začali žltnúť. Koľovi čosi pripomínali, len nevedel čo.
- Vtom sa jeden plod odtrhol z halúzky a spadol na zem. Vták s dvoma hlavami zoskočil dievčaťu z pleca a chytil plod oboma zobákmi, ale nijako ho nemohol zdvihnúť zo zeme, hlavy si navzájom zavadzali.
- Všetci sa zasmiali a dievča, ako keby sa ospravedľovalo, povedalo Koľovi:
- Nesmejte sa. Len nedávno ho objavili, ešte si nezvykol.
- Plody jeden za druhým padali na trávu.
- Džavad zdvihol tri väčšie a podal ich Koľovi.
- Tu máš, cestou na Mesiace sa ti zídu.
- Vari sa to dá jesť?
- Ochutnaj.
- Koľu si kúsok odhryzol a zistil, že to je celkom obyčajný praclík, studený, bez maku, zato úplne čerstvý.
- Ale toto! – zvolal. – A čo, na Aldebarane na všetkých stromoch rastú praclíky?
- Kdeže! – povedal Arkaša, ktorý zbieral ostatné praclíky do koša. – Z aldebaranských rastlín som využil len rýchlosť rastu. K ostatnému som dospel cez pšenicu a chlebovník.
- Keď sa Koľu s Džavadom vzdialili, že ich ostatní nemohli počuť, Džavad poznamenal:
- Budúci genetický génus. Má svoj sen. Dobré, keď človek o niečom snáva.
- A o čom snáva?
- Vypestovať raňajky pre vesmírnu loďstvo. Balené, s varenou sliepku, ryžou a s čiernym kaviárom. Celkom dobrá úloha, čo?
- Dobrá, – prisvedčil Koľu a napchával sa praclíkom. – A nemohol by si ho poprosiť o jedno semienko?
- Pre teba nebudem prosiť, – povedal Džavad. – Nie preto, že by si mi bol nesympatický, ale preto, lebo si tajnostkár. A o Konotope si klamal.
- No dobre, obídeme sa. Ďakujem za dyňu.
- Do videnia. Možno sa ešte stretneme. Škoda, že si sa nedočkal Alice, pomohla by ti dostať sa do vesmíru. Má veľké známosti v diaľkovom loďstve. Tuším bola už na dvadsiatich planétach.
- A koľko má rokov? – spýtal sa Koľu. – Kedy to stihla?
- Ako my dvaja. Jedenásť.
- Ja mám dvanásť, – ohradil sa Koľu. – Idem. A pozdravuj Alicu.

6. kapitola

Ako vypestovať dom

Koľu sa hneď nedostal ku Gogoľovmu pomníku. Musel sa ešte raz pristaviť.

Obišiel husté kroviská a vyšiel na okraj bulváru, a tu videl, ako neďaleko stavajú domy.

Koľu sa hneď nedovtipil, o čo ide. Na okraji cesty, tam, kde sa končil trávnik bulváru, stál mládenec s veľkou čiernou bradou. Díval sa hore cez ulicu, kde sa týčil nedostavaný dom.

Dom bol z pórovitého materiálu ako Ústav času a školské laboratórium, a takisto nepravdivý. Týčil sa asi do výšky poschodia, no keďže bol celý zaokrúhlený ani bábovka z piesku, nedalo sa odhadnúť, či ho budú stavať vyššie, alebo je už hotový. Vchod mal polkruhovitý, okná malé i veľké, oválne i štvoruhlasté. Nad vchodom vyčnieval akýsi hrb a na

ňom rástol malý huňatý stromec.

Hore na dome stáli dvaja ľudia, od pásu vyčnievali ponad múr. V rukách držali zväzok kovových tyčí a ohýbaných palíc. Chlap s čiernou bradou pozeral zdola na nich a prikazoval:

– Postav väčšmi doprava!... Ešte väčšmi! Ale skôr, kým nestvrdne!

Ľudia hore zapichovali tyče do múra, niektoré rovno, iné šikmo.

Onedlho do celého múra ponapichovali palice a tyče.

– Hotovo! – zakričal bradáč. – Začnite! Len z tvojej strany, Veniamin, dávaj menej živného roztoku. Chcem, aby Lovkova strana bola silnejšia.

Ľudia na múre sa zohli, vytiahli čosi ako hasiace prístroje a rozprášili na múr prášok. Potom sa im v rukách zjavili hadice a pustili sa polievať múr. Koľovi pripomínali Arkašu s jeho praclíkovým krížencom. Už čakal, že z múra začnú vyrastať zelené konáriky, ale nič také sa nestalo. Zato začal rásť sám múr.

Nerástol rovnomerne, ale akoby sa po tyčiach ťahal dohora.

– Veniamin, neľutuj živný roztok! – vykrikoval dole bradáč. – Vzniká nezavŕšená línia.

Múr postupne zaplňal medzery medzi tyčami a na miestach, kde boli tyče vyhnuté dopredu, vyčnieval aj múr. Veniamin sa vyklonil, div nespadol, a začal rýchlo napichovať ďalší rad tyčí. Koľa videl, že vzniká okrúhly balkón. Druhý staviteľ, Ľova, začal rýchlo za Veniaminovým chrbtom vyhýňať tyče a stavebná hmota poslušne stekala po nich, vytvárajúc otvor na dvere.

– Tak čo, ako sa ti to páči? – spýtal sa bradáč Koľu.

– Vcelku dobre, – povedal Koľa, – hoci, prepáčte, architektúra nie je najvydarenejšia.

– A to už prečo?

– Som zvyknutý, že domy majú rohy a rovné múry. Ako napríklad na starých budovách.

– Ale to nestavali len tak z rozmaru, – povedal bradáč.

– Ako to myslíte?

– Počúvaj, šuhaj, ako vidím, máš rád dejiny, keď ešte aj po meste beháš v historickom kostýme.

– Idem na maškarný ples.

– Na tom nezáleží. Na maškarný ples si sa mohol obliecť za antitrolla. Alebo si pripevniť zelené bokombrady. Aby si mal úplný obraz, takto ti poviem: z čoho kedysi stavali domy?

– Z tehál, z dreva, z betónu, z blokov...

– Šikovný mládenec! Pozrime, aký vzdelaný! To nevedia ani mnohí dospelí.

– Ešte aj z keramzitových tabúl, z betónových panelov, z kameňa, v tropických krajinách z trstiny, Eskimáci zo snehu a Indiáni a Nenci z jeleních koží.

– Som ohúrený tvou vzdelanosťou, Diderot!

– Nie som Diderot. Volám sa Koľa.

– Ale aj Diderot bol encyklopedista. Nuž teda, každý stavebný materiál diktoval ľuďom tvar domov. Čo je jednoduchšie postaviť z tehál – kocku alebo guľu?

– Samozrejme kocku.

– A z tabúl a blokov?

– Taktiež kocku. Ale z betónu sa dá hocičo.

– Prirodzene. Lenže to je veľmi drahé. Ľudia si zriedkakedy mohli dovoliť vytvárať nevšedné formy z monolitného betónu. Ale keď sme sa naučili domy pestovať...

– A to už ako?

– Počuj, sklamal si ma! O starých materiáloch vieš všetko, a na naše si zabudol.

– Zabudol, – povedal Koľa a rozložil rukami. – Som predsa historik.

– Historik má najlepšie poznať súčasnosť, – poučil ho bradáč. – Dejiny sú na to, aby vysvetľovali, prečo dnes žijeme tak, a nie inak.

– Koľko máte rokov? – spýtal sa Koľa.

– Ja? Čoskoro budem mať devätnásť. A ako s tým súvisí môj vek?

– Nuž tak, že medzi nami dvoma je malý rozdiel, – povedal Koľa. – Iba sedem rokov.

– Malý, ale principiálny, – poznamenal bradáč.

– Hej, Vaľa! – zakričal zhora Veniamin. – Múr stvrdol! Nezabávaj sa! Lebo do večera dom nepostavíme.

– Áno, majú pravdu, – povedal bradáč. – Táto stavba je mojou diplomovou prácou. Zajtra mám obhájiť projekt, a ešte som si ho nevymyslel.

– Študujete a už vám dovoľia stavať dom v centre mesta?

– A prečo nie? To je predsa moje poslanie. Okrem toho nestaviam ho sám. Ja som architekt, projektujem vonkajší vzhľad. Veniamin je konštruktér, robí všetky stropy, schodištia a tak ďalej. A Ľova má na starosti zdravotechniku. Vieš, čo je zdravotechnika?

– Hygienické príslušenstvo bytu a kúpeľne.

– Správne. A ešte si zabudol na zberače odpadkov, anihilátory, dopravu potravín, poštové potrubia, televíznu sieť a tak ďalej a tak ďalej. Takže postaviť dnes dom nie je jednoduché. Len naivní ľudia sa nazdávajú, že deň je priveľa na trojposchodový dom. Aj s jednoposchodovým sa človek niekedy tak uštvie, že sa mu dva týždne nechce ani pozrieť na koral.

– Na čo?

– Na koral. Pravdaže, nie je to celkom presné pomenovanie, ale tak sa to zaužívalo. O koralových útesoch si čítal?

– Čítal.

- A už si ich videl?
- Nie, akosi nikdy nestihnem.
- To je dobré! Vraj nemá kedy letieť na Tichý oceán! Si mi ty romantik! V tvojom veku som každú nedeľu lietal na koralové ostrovy.
- Každý má svoje záujmy, – bránil sa Koľa.
- Prepáč, máš pravdu. Nuž teda: koralové útesy, nech sú hocijako obrovské, vybudovali drobné koralové polypy. Každý polyp si zhotovuje vápennú noru a v nej žije. A keď zahynie, stavia si na jeho nore ďalší polyp svoj domček a tak dookola. Slovom, koralové útesy sa skladajú z miliárd koralových domčekov a koralových kostier. Ibaže koral sa veľmi rýchlo. Ak sa rozpršia póry koralovej baktérie a polejú sa živným roztokom, začne rásť múr, guľa, domec, čo sa ti zapáči. Dom z koralov rastie na tú stranu, kam ho usmerníš armatúrou. A postupom času je čoraz pevnejší. Je z jedného kusa, neohrozí ho ani zemetrasenie, ani požiar, ani mráz. A hlavne – môžeme mu dať hocijakú formu. Odkedy sa v stavebníctve objavil koral, všetko sa zmenilo. Architekt je teraz skutočným umelcom. Stavíme domy, ako umelci maľujú obrazy. Ak sa dom nepáči, obleje sa rozpúšťadlom a prach sa vymetie. Ale priznaj sa, však to vieš aj bezo mňa?
- Viem, ale nie všetko, – povedal Koľa. – A mohol by som tam hore trochu pracovať?
- Môžeš, prečo nie. Veľa, tu máš pomocníka!
- Koľa vošiel do rozostaveného domu. Vnútri bolo takmer všetko hotové. Len rozličné otvory v stenách svedčili o tom, že aj tie využijú, aby sa ľuďom pohodlne bývalo.
- Koľa vyšiel schodišťom na poschodie a odtiaľ po pohyblivom plastickom lešení celkom hore. Veniamin mu dal zväzok kovových tyčí a bradatý Vaľa zdola hlasne dirigoval všetkých troch staviteľov.
- Veľa, zohýnaj tyče k sebe! Lova, rýchlejšie, zaostávaš! Koľa, zabudol si, že stavíme dom, a nie kvetinový záhon! Keď už takmer dostavali druhé poschodie, Koľa odovzdal zvyšné tyče Veniaminovi a rozlúčil sa. Študenti povedali, že im veľmi pomohol. Koľa by si rád vzal so sebou trochu koralového prachu, nemal však pohár na živný roztok a bez neho je kryštalizačný zárodok iba obyčajným pieskom.
- Keď vychodíš školu, chod' pracovať do stavebníctva, – radil mu Vaľa. – Poskytuje nesmierny priestor pre fantáziu a úplnú tvorivú slobodu.
- Ďakujem, – povedal Koľa, – porozmýšľam o tom.

7. kapitola

Autobus nikam nejde

Bolo takmer dvanásť, keď Koľa došiel ku Gogoľovmu pomníku. Pravdaže, nebol to ten pomník, čo tu stával kedysi. Pomník na konci Gogoľovho bulváru bol starý, predtým stál na opačnej strane námestia. Otec raz Koľovi rozprával, že Arbatské námestie je jediné na svete, kde sú dve sochy toho istého spisovateľa, jedna na bulvári a druhá pri dome, kde Gogoľ býval. Iste si za sto rokov vymenili miesta, pomyslel si Koľa.

Pred pomníkom sa rozprestieralo Arbatské námestie, ale Koľa by ho vôbec nespoznal. Aj namiesto reštaurácie Praha stál obrovský rovnobežný mnohosten z betónu, a nie z koralu. Podistým ho postavili dosť dávno. Za ním bolo vidieť najvyššie poschodie výškových budov na Kalininovom prospekte. To bolo Koľovi známe. A sprava spoza palmového hája vykúkal veľkolepý dom, celý pokrytý malými mušľami. Nebol koralový, jednoducho starý, kedysi bola taká móda, a postavil si ho pokrokový boháč Morozov ešte pred revolúciou.

Koľa hneď zbadal autobus. V strede námestia, vyloženého pestrofarebnými dlaždicami, bola vyvýšenina, a tam stáli tri autobusy. Koľa si aspoň myslel, že to sú autobusy, lebo nad každým sa vznášal balón s nápisom: Autobus 1, Autobus 2, Autobus 3.

Všetky tri autobusy zrejme práve došli. Vystupovali z nich cestujúci, ďalší nastupovali. Niektorí vychádzali spod zeme, akiste z metra, iní prilietali na krídlach, a keď sa blížili k dverám, skladali si ich. Ďalší vyliezali z bublín a prázdne bubliny samy odlietali preč, aby uvoľnili miesto novým.

Koľa sa zľakol, že autobus mu ujde, a rozbehol sa križom cez námestie. Bol zvyknutý behať za autobusmi a električkami, lebo strašne nerád strácal čas a čakal na zastávke.

Utekal a premýšľal, čo urobí, či bude platiť za lístok, veď ani nevie, aké tu sú peniaze. Ostáva mu jediná nádej, že o sto rokov sa nebude platiť za cestovanie v autobusoch.

Bežal rýchlo, a keďže tu nikto nebehával rovno cez námestie, len-len že nezapríčinil katastrofu. Bublíny a iné dopravné prostriedky brzdili, vznášali sa dohora, uhýbali. Jedny preto, aby nevrazili do Koľu, iné preto, aby nevrazili do tých, čo nechceli vraziť do Koľu. Koľa kútkom oka videl tú trmu-vmu a upaľoval, ako vládol. Ktovie, ako by sa to skončilo, keby akýsi muž nezleťel na krídlach až na zem, nevytrhol Koľu z toho zmätku a nezdvihol ho do vzduchu.

– Kam utekáš, bláznivé chlapčisko! – osopil sa naňho neznámy dosť nezdvorilo. – Prečo máš umrieť taký mladý a zahubiť aj ľudí naokolo?

– Pusťte ma! – kričal Koľa a hompáľal sa v povetří dva metre nad dlažbou. – Ponáhľam sa na autobus. Hneď odide! Samozrejme, keby mal Koľa čas, vymyslel by si lepšiu verziu. Ale keď sa človek veľmi ponáhľa, musí hovoriť pravdu.

– Tak on si ešte žartuje! – rozhorčil sa muž s krídlami. Ale predsa preniesol Koľu povetřím na autobusové nástupište a pustil ho. Koľa takmer spadol, buchol podošvami na zem.

– Veď som sa mohol zabiť! – vyčítal mužovi, ktorý visel v povetří nad ním a jemne mával krídlami, čo vyzerali ani krídla vážky.

Až teraz si Koľa všimol, že muž je oblečený v tmavobelasej obtiahnutej kombinéze, na prsiach má zlatom vyšitý Saturn s prstencom a na rukáve štyri hviezdy.

Koľa sa zľakol. Zrejme je to milicionár, akí budú o sto rokov, a hneď sa ho začne vypytovať, kde býva...

Ale muž nebol milicionár.

– Nerozčuľujte sa, kozmonaut, – ozval sa známy hlas a Koľa spozoroval, že na okraji vozovky stojí jeho rovesník starý Pavel s jednokolesovým bicyklom. – Poznám toho chlapca. Jednoducho je trochu roztržitý, chystá sa na maškarný ples.

– Musím sa rozčuľovať, – povedal kozmonaut, – lebo utekal a nepomyslel na ostatných. A to už je tá najposlednejšia vec. Kam sa tak ponáhľáš?

– Na kozmodróm, – odpovedal Koľa. – Túžim cestovať do vesmíru.

– Takí ľahkomyselníci nemajú vo vesmíre čo hľadať, – vyhlásil kozmonaut.

– Polepším sa, – prisľúbil Koľa. – Veľmi sa budem usilovať.

– On sa polepší, – podporil Koľu starý Pavel.

– Tak sa raz stretneme, – povedal kozmonaut.

– Nie! – vykrikol Koľa. – Počkajte chvíľku, neodlietajte! Dajte mi svoj autogram.

Koľa siahol do vrecák, ale mal ich prázdne. V jednom našiel dve kopejky a v druhom gumu.

– Nehľadáj, – zasmial sa kozmonaut. – Tu máš na pamiatku.

Zložil si z rukáva zlatú hviezdičku, hodil ju Koľovi a vzniesol sa do povetria.

– Ďakujem! – zakričal Koľa za ním.

– Počuj, – ozval sa starý Pavel, – závidím ti: sám Poloskov, kapitán Pegasu a kapitán Ďalekého vesmíru, ti daroval hviezd. A vieš, aká je to hviezda?

– Nie.

– Každá hviezda označuje hviezdnu expedíciu. Keď ja som bol chlapec, nemohol som o tom ani snívať.

– Aj za našich čias boli kozmonauti.

– Ale neboli hviezdne expedície.

– Budeme na tom pracovať, – vyhlásil Koľa a pripevnil si hviezdičku na rukáv.

Starý Pavel zakýval Koľovi, odrazil sa nohou a začal krútiť pedále svojho vratkého vehikla.

Koľa sa bál, že autobus už odišiel, ale našťastie ešte naňho čakal. Autobus bol ligotavý, aerodynamického tvaru a bez okien, preto Koľa usúdil, že je veľmi rýchly.

Nad vchodom bol nápis: Prospekt Mieru.

Koľa si povedal: nech sa robí, čo chce, a vstúpil dnu za staršou, opálenou ženou športového výzoru v žltom chitóne, aké nosievali grécke bohyne. Ak po nej presne zopakuje každý pohyb, nebude sa blamovať.

V autobuse bolo svetlo, ale sedadlá tu nemali. Všetci šli dopredu. Koľa sa pripojil k žene a kráčaľ za ňou. Prešli polovicu autobusu, keď si Koľa všimol vpredú záves a nad závesom nápis: Východ. Prospekt Mieru. Žena vstúpila do závesu a zmizla. Koľa sekundu vyčkal, nato aj on vstúpil do závesu a videl, že žena už schádza do druhých dverí, ktoré vedú von.

Koľa sa ocitol na inom námestí, pred neznámym sadom. Žena si stúpila na pohyblivé schody, ktoré ju unášali dolu. Z dverí autobusu už vychádzali ďalší cestujúci. Koľa v zmltku pristúpil k dievčaťu v bielej kombinéze s veľkou ružou vyšitou na pleci a spýtal sa:

– Povedzte, prosím, aká je toto zastávka?

– Zastávka?

– No, ako sa volá toto miesto?

– Prospekt Mieru. Vári nevidíš?

– Ďakujem, – povedal Koľa, ale vôbec nebol múdrejší. Vrátil sa k autobusu a prečítal si nápis nad dvermi: Vchod. Arbatské námestie.

Čo to značí? Slovom, autobus nikam nechodí? Človek nastúpi na jednej zastávke a vystúpi na druhej? A čo ho vlastne vezie?

Koľa podišiel k druhému autobusu. Nad jeho zadnými dvermi bol nápis: Vchod. Novodevičí kláštor. Aha, teraz nebude ťažké vyskúšať, ako to funguje. Novodevičí kláštor Koľa pozná. Pokojne nastúpil do autobusu, prešiel cezeň, potom cez záves a vyšiel. Stál na brehu rieky Moskvy a celkom blízko sa týčili ružové steny Novodevičieho kláštora, spoza ktorých vykukala kupola chrámu a zvonica. Koľa sa vrátil na prospekt Mieru. Nuž čo, to je pohodlná mestská doprava. V ktoromsi fantastickom románe Koľa čítal o nulovej preprave. Vesmírna loď tam skáče cez priestor. Toto je pravdepodobne čosi podobné. Raz si to bude musieť dôkladnejšie preskúmať.

8. kapitola

Šampión v jedení zmrzliny

Teraz by mal Koľa flipnúť na kozmodróm. Tak mu to vysvetľoval archeológ Rrrr.

Koľa nikdy sám neflipal a ani iných nevidel flipať. Stal si nabok a rozhodol sa pozorovať.

Niektorí ľudia šli peši, iní nasadli do priezračných gúl. Koľa si všimol, ako ktosi pristúpil k radu stĺpikov a z jedného si čosi vzal. Rozhodol sa, že si stĺpiky obzrie. Vždy je zaujímavé zistiť, čo kde dávajú.

Stĺpce mali rozličnú farbu. Na bielom bolo napísané Zmrzlina, na žltom Limonáda, na zelenom Jablká, na belasom

Obložené chlebičky, na hnedom Kvas. Bolo ich zo tridsať, ale Koľa ich ďalej neskúmal, aby si niekto nemyslel, že také stĺpce nikdy predtým nevidel. Okolo prechádzal človek, priložil prst na klapku na stĺpci a vyskočil pohár s limonádou.

Chlapík vypil limonádu, postavil pohár na miesto a pohár spadol dovnútra. Všetko je jasné, povedal si Koľa a zamieril k bielu stĺpcu. Zmrzlina bola čokoládová, nie veľmi sladká, ale dala sa jesť. Koľa zašiel k žltému stĺpcu a zapil zmrzlinu limonádou. Nato ochutnal obložený chlebič. Bol so syrom a s maslom. Bolo ho treba zapíť, a tak Koľa zapil obložený

chlebík kvasom. Na oranžovom stĺpci prečítal nápis Banány. Nech to teda bude banán. Koľo zjedol banán, položil šupku na miesto a šupka spadla do stĺpca. Takýto život sa Koľovi páčil, preto sa vrátil k zmrzline. Prvý raz stlačil klapku celkom vľavo, teraz stlačil vedľajšiu. Správne. Zmrzlina bola jablková. Z tejto mu odbúdalo pomalšie a aby si oddýchol, zašiel k zastávke, kde ľudia nasadali do priesračných bublín. Chcel pozrieť, čo tam robia.

Keď sa človek priblížil k bubline, otvoril sa na nej okrúhly otvor. Cestujúci si sadol do kresla, otvor sa zatiahol priesračným povlakom a pasažier stlačil akýsi gombík. Bublina sa hneď trochu vzniesla nad zemou a letela preč. Ohromne zaujímavé bolo aj to, že len čo bublina s cestujúcim opustila zastávku, na jej miesto už priletela prázdna bublina a pristála na zemi.

Koľo sa priblížil k prázdnej bubline, ale nevošiel, len nakukol dnu, či je na gombíkoch niečo napísané. Pred kreslom bol šikmý pult a na ňom niekoľko radov tlačidiel. Pod každým bol nápis, lenže drobnými písmenami, zvonku sa nedal prečítať.

Azda tu takto flipajú, pomyslel si Koľo. No skôr, ako sa dá na cestu, musí zistiť, akú zmrzlinu dostane, ak stlačí tretiu klapku. Vrátil sa k stĺpcu a stlačil klapku. Bola to veľmi dobrá jahodová zmrzlina, azda lepšia než jablčná. Pravda, ťažko mu šla dolu krkom a musel ju zapíť ďalším pohárom limonády.

Koľo zatúžil sadnúť si a trochu si pospať, lebo zrazu si uvedomil, že je ustatý. Veď takmer hodinu pracoval na stavbe, ak už nepočíta iné veci. A koľko sa nachodil.

Koľo by šiel ďalej, lenže na stĺpci ostala posledná, ešte nevyskúšaná klapka. Čo ak je tam nejaká zvláštna zmrzlina, akú za našich čias ešte nevynašli? S obrovskou námahou dojedol jahodovú zmrzlinu. Nemyslíte si, že Koľo bol nejaký dengľavec. Za normálnych okolností by poľahky zjedol i desať porcií, ale teraz sa ponáhľal, navyše bol unavený a okrem toho zmrzlinu ustavične zapíjal a zajedal inými potravinami.

– Posledná, a koniec, – povedal nahlas, prehltol zvyšok jahodovej zmrzliny a pobral sa k automatu.

No len čo vystrel ruku k štvrtej klapke, zo stĺpca sa ozvalo:

– Spamätaj sa! Chystáš sa zjesť štvrtú porciu, a pri teplote vzduchu pod pätnásť stupňov to môže uškodiť tvojmu mladému organizmu.

– No tu ho máš! – povedal Koľo a vôbec sa nečudoval, lebo ho už unavovalo čudovať sa. Pravdepodobne je v stĺpci elektronické oko. – Mohol by som zjesť desať porcií. Dokonca aj v mraze.

A Koľo pritlačil na štvrtú klapku, ale zmrzlinu nedostal.

– To je ale škandál! – rozčúľil sa Koľo.

– Čo sa stalo? – spýtal sa chudý muž vo fialových trenírkach po kolená a v zlatej peleríne. – Kto ti ublížil?

– Tutohľa, – ukázal Koľo na stĺpec. – Odmietajú mi dať zmrzlinu.

– To je ponižujúce, – prikývol pestrofarebný muž. – A koľko porcií si už zjedol?

– Iba tri.

– Za mojich čias, – zaspomínal si muž, – sme chodili od jedného automatu k druhému a u každého sme si vzali najviac dve porcie. Pravda, od minulého roku na prosbu detskej polikliniky všetky zmrzlinové automaty sú navzájom pospájané spoločným zapamätávacím zariadením. A tak každý automat vie, koľko zmrzlín si dnes zjedol.

– Čo mám robiť? – spýtal sa Koľo. – Nebodaj dovolíme, aby nám rozkazoval automat?

– Nikdy, – povedal chudý muž. – Ako predseda okresnej ligy návratu k prirodzenému životu som celkom na tvojej strane.

S týmito slovami pristúpil k automatu a stlačil klapku. Vyskočila čokoládová zmrzlina.

– Ech, – povedal Koľo, – takú som dnes už jedol!

– A akú chceš? – spýtal sa chudý muž a podal Koľovi zmrzlinu.

– Ešte som nestlačil klapku celkom vpravo.

Chudý muž stlačil klapku vpravo a odovzdal pohárik Koľovi.

– A akú si mám vziať ja? – spýtal sa.

– Odporúčam vám čokoládovú.

– Čokoládovú neznášam, – povedal muž a stlačil si jablčnú. Koľo vôbec nemal chuť na čokoládovú zmrzlinu, nemohol sa však pred cudzím človekom ukázať ako slaboch.

Stáli naprostred námestia zaliateho slnkom a jedli zmrzlinu. Koľo začal čokoládovou, lebo sa obával, že potom ju už nebude vladať zjesť. Zmrzlina mu nechutila. Mužovi je dobre, on má iba prvú.

– To zo zásady chodíš v takom staromódnom obleku? – spýtal sa neznámy.

– Nie, idem na maškarný ples, – povedal Koľo.

– Škoda. Myslel som, že sme spojenci. Všimol si si, že sa oblekam tak, ako sa oblekali pred päťdesiatimi rokmi?

– Áno.

– A vieš prečo?

– Prečo?

– Lebo sa nazdávam, že musíme obmedziť nadvládu strojov. Pozbavujú nás individuality a z mladej generácie vychovávajú ufnukancov, navyknutých, že všetko dostávajú hotové. Prečo som ti pomohol? Lebo máš vlastnosti naozajstného chlapa. Dnešní chlapci zjedú najviac dve porcie zmrzliny naraz. Počúvajú stroj. Ale ty si sa vzbúril. Samozrejme, Koľovi dobre padlo počúvať chválospevy, ale nijako nemohol dojesť čokoládovú zmrzlinu. Túžil iba po jednom – aby sa bojovník proti strojom odvrátil a on mohol nedojedený pohárik odložiť. Ale tomu ani na um nezišlo odísť. Pochutnával si na zmrzline a pokračoval:

– V slávnych starých časoch na začiatku dvadsiateho prvého storočia ľudia neflipali, nespali na gravitačných matracoch a stavali domy z tvrdého kameňa. Nevieš si predstaviť, aké mali mocné svaly! A v dvadsiatom storočí? Bohatieri! Všetko robili vlastnými rukami! Nie, svet naozaj upadá, pomaly, ale iste. Povedz, šuhaj, potrebuješ ty

antigravitáciu? To je dar z Aldebarana. Podľa mňa zbytočný prepych.

– Nevieť, – priznal sa Koľka. – Nevyznám sa v tom. No vcelku sa mi tu páči. Len domy sú krivé. Hoci aj na to si človek zvykne. Dnes sme postavili jeden dom. Zaujímavá práca.

– Krivé! Pravda, ktorú vyslovili ústa dieťaťa! Kde ste, prísne a súmerné línie minulosti? Kde ste, jednoduché a ušľachtilé montované panelové domy?

– Elektrón Stepanovič! – zvolalo dievča v bielej kombinéze s ružou vyšitou na pleci, ktoré Koľka zazrel už pri autobuse.

– Všade vás hľadám. A vy si tu rečniete!

– Čo sa stalo? – spýtal sa fialovo-zlatý Elektrón. – Dačo vo viváriu?

– Gravitačná clona sa rozpadla! Spunsy trpia strašným preťažením! Ste jediný človek, ktorý môže okamžite opraviť mimoplanetárnu techniku.

– Spunsy! To je hrozné! Už bežím. Chlapče, ak aj inokedy budeš chcieť zmrzlinu, zabehni rovno za mnou do vesmírnej zoologickej záhrady a spýtaj sa na majstra novej techniky Elektróna Stepanoviča. Poriadne si zamaškrtíme.

– Flipneme? – spýtala sa dievčina a ukázala na bubliny.

– Veď vieš, Henrieta, že neznášam modernú techniku, – povedal Elektrón a z veľkej tašky, čo mu visela cez plece, vybral priehľadný balík, vytiahol z neho zložené krídla, podobné krídlam vážky, rozťahal ich a pripínil si ich k pleciam. – Ja už len takto po starom, – povedal Koľkovi. – Pomalšie, ale bezpečnejšie. – A rýchlo sa vzniesol do povetria.

Koľka si až teraz uvedomil, že medzitým zvládol čokoládovú zmrzlinu. Ostal mu posledný pohárik. Koľka by nebol bádateľom, keby ho neochutnal. Samozrejme, dúfal, že zmrzlina bude nanič. Ako naprotiveň bola ananášovo-mentolová. Zrieknuť sa takej dobroty je hriech.

A tak sa stalo, že keď Koľka sadol do bubliny, aby flipol na kozmodróm, cítil sa ani veľhad, keď prehltne prasiatko.

Ťažko sa spustil do kresla a pozrel na pult s tlačidlami, pričom len s námahou držal oči otvorené. Všetko je v poriadku. Pod každým tlačidlom je názov ulice alebo miesta: Univerzita, Červené námestie, Sokoľníky a tak ďalej. Niektoré nápisy nehovorili Koľkovi nič: Prvý Kostul, Sad Oni, Sidorovská úroveň. A tu je to, čo potrebuje. Ba viac, než potrebuje:

Kozmodróm 1, Kozmodróm 2, Zriaďovací kozmodróm, ba aj Cvičný kozmodróm. Skúsime Kozmodróm 1, rozhodol sa Koľka. Stlačil tlačidlo a jeho bublina sa aspoň tak dobre ako iné nadvihla nad zemou, nabrala rýchlosť a hnala sa nad ulicou v prúde ostatných bublín. Koľka pochopil, že premávka sa riadi prísnyimi pravidlami: bubliny si navzájom neprekážali, tie, čo leteli hlavnou ulicou, na križovatkách vystúpili vyššie a ani po neviditeľnom moste leteli nad tými, čo prilietali zboku. Niektoré bubliny sa vznášali vysoko na oblohe ani detské balóniky a medzi nimi sa ani vážky zavše mihli ľudia s krídlami. Ešte vyššie a ďalej leteli veľké lode, kotúče, prstence, gule...

9. kapitola

Flipneme na kozmodróm!

V bubline sa sedelo pohodlne, mätko a Koľka div nezaspal. Správnejšie, aj zaspal, ale nezbadal to, vlastne zbadal, až keď sa zobudil. Stáva sa to na prvej vyučovacej hodine: sedíš, píšeš, rozmyšľáš, bojuješ so spánkom, a potom sa odrazu zobudíš a vidíš, že sa ti ruka zošmykla z riadka a popísala kadejaké haky-baky.

Koľka pravdepodobne spal iba minútu-dve, ale zľakol sa, keď si to uvedomil. Zatiaľ sa kadečo mohlo stať. Automatika je automatika, ale napríklad Elektrón Stepanovič jej nevelmi verí. Čo ak sa nejaká bublina stane neovládateľnou? Veď premávajú asi stokilometrovou rýchlosťou!

Zhora sa rýchlo spúšťala veľká bublina. Zaradila sa vedľa a Koľka videl, ako cestujúci zložil ruky z prístrojovej dosky a oprel sa v kresle. Aha, pomyslel si Koľka, bublina má pravdepodobne ručné riadenie. Lebo čo by si človek počal, ak by chcel prilieť k nejakému domu?

Naozaj: pod tlačidlami boli páčky a nad nimi spoločný nápis: Ručné riadenie.

„V poriadku,“ pomyslel si Koľka, „ale zatiaľ to nebudem používať. Na to mám málo času.“ Pozrel na hodiny nad pultom. Už sú dve. Na zbláznenie, ako v budúcnosti čas rýchlo uteká! Na Mesiac už asi nebude môcť letieť, navečer musí byť doma. Ak sa otec s matkou vrátia a nenájdu ho, vypukne taká panika, radšej sa už vôbec nevracáť. Má to isté zápory, keď je človek jedináčikom. Keby ich bolo v rodine päť, nikto by sa neznepokojoval – o jedného viac či menej...

Koľka dospel k rozumnému uzáveru, že sa nemá dotýkať ručného riadenia. No uzávěry sú užitočné, keď sa ich človek pridíža. Lenže Koľka sa nie vždy držal vlastných úvah. Prešli dve minúty a pomyslel si: „Ak prepnem bublinu na ručné riadenie, budem môcť vystúpiť vyššie a pozrieť zhora na Moskvu. Nevystúpim veľmi vysoko, a ak sa niečo stane, znova prepnem na automatiku. Technika je tu jednoduchá, inakšie by nedovolili, aby hocikto liezol do bubliny. Predsa v nich lietajú aj starinky, ba aj malé deti.“

Toto už bol riskantný uzáver. Ale predstavte si seba na Koľkovom mieste. Vznášate sa v novom dopravnom prostriedku, ktorý má ešte rozličné iné možnosti. Vari sa vzdáte a nevyskúšate ich? Ak áno, potom nemáte vedecké bunky. Ale Koľka ich mal.

Usúdil, že ak naďalej poletí ako ostatní, určite zaspí. Musí niečo robiť, ak nechce zaspáť.

Prepol páčku na ručné riadenie a opatrne posunul dohora druhú s nápisom Stúpanie. Urobil to veľmi opatrne, takže bublina sa zdvihla nad zemou iba o niekoľko metrov a len-len že sa nezrazila s inou, čo letela v protismere. Nie, takto to nepôjde. Ak stúpať, tak poriadne! A Koľka otočil páčku takmer na doraz.

Prirodzene, nikdy neletel na bubline a nevedel, ako rýchlo reaguje jej mechanizmus. Bublina sa rútila hore, takmer až k slnku, takou rýchlosťou, že zem sa prepadla dole a Koľkovi zaľahlo v ušiach. Stratil hlavu a prudko potiahol páku dolu. Bublina znehybnela, ba trochu sa sploštila od drsného zaobchádzania. Vtom sa z pultu ozval hlas, Koľkovi pripomenul hlas zmrzlinového automatu:

– Cestujúci, porušujete pravidlá riadenia. Ak neprestanete bezohľadne zaobchádzať s lietajúcim flipom, prepneme ho na nútenú automatiku.

– Prepáčte, – ospravedlnil sa Koľa. – Už nebudem.

Bublina ustavične klesala dole a Koľa, tentoraz už veľmi opatrne, posunul páčku do neutrálnej polohy. Bublina sa upokojila a letela dopredu vo výške stoposchodového domu.

Koľa sa obrátil a pozrel na Moskvu. Z výšky sa zdala nekonečne veľká a veľmi zelená. Pravda, ťažko bolo uhádnuť, kde sa čo nachádza. Koľa videl Ostankinskú televíznu vežu, ale vedľa nej sa týčili ešte tri ďalšie; boli dvojnásobne vyššie a obklopovali starú vežu ako urastení synovia vetchnú mať.

Stred Moskvy spĺval do zmesi zelených a žltých škvrn. Koľa musel vystúpiť trochu vyššie, ak chcel vidieť Kremľ. Potiahol páčku dohora a s pôžitkom si uvedomil, ako ho bublina počúva a šikmo stúpa. Azda by sa aj oplátilo ostať tu dva-tri dni, aby sa mohol do chuti povozit' na bublinách. Ťahal páčku a hľadel dozadu. Moskva ostala ďaleko vzadu, ale nebál sa. Napokon sa mu zamarilo, že vidí kremľské veže, ale v tej chvíli sa ozval slabý praskot a všetko zmizlo. Okolo zavládla nepriehľadná sivá hmľa a Koľa počul:

– Čo je to za vzdušné pirátstvo? Kto púšťa na oblohu slepé mačence? Už aj prestaňte trhať sieť! Zastavte stroj!

Koľa počúvol. Bublina visela uprostred sivej hmly a darmo vykrúcal hlavu na všetky strany, nič nevidel.

– Čo vy tam? Spíte?! – ozvalo sa znova. Hlas bol veľmi zlostný a Koľovi sa zdal povedomý.

– A čo mám robiť? – spýtal sa Koľa.

– Ešte sa spytujete? Klesajte dolu!

– Predsa vy ste mi kázali zastaviť.

– A dobre som urobil. Inakšie by ste znova roztrhli sieť a zrazili sa so mnou. Hovorím vám, leťte dolu!

Koľa poslušne stiahol páčku dolu a bublina začala klesať ani rýchlovýťah. Nestihol by napočítať ani do dvadsať, a znova zažiarilo slnko. Zdvihol hlavu a zbadal, že nad ním visí veľký okrúhly oblak, do ktorého tak nečakane vletel. Ale keď sa prizrel pozornejšie, zistil, že to nie je celkom obyčajný oblak. Bol uväznený v sieti, ktorá sa zavše zaligotala na slnku a bola pripevnená k veľkej bubline s cestujúcim. Veľká bublina vliekla oblak za sebou.

– Nože, vystúpte sem, prosím, – ozvalo sa. – Chcem si obzrieť vzdušného piráta. Kvôli vám teraz prídem o polovicu oblaku.

Koľa videl, že z miesta, odkiaľ sa vymotala jeho bublina, sa valila oblačná hmľa ani para z čajníka.

– Prepáčte, – povedal Koľa. – Nechcel som.

– Aj tak poďte hore.

Koľovi neostalo iné, len vystúpiť vyššie. Už sa naučil riadiť bublinu. Stačilo však, aby sa priblížil k vlečnej bubline, a odľahlo mu na srdci. V bubline sedel jeho starý známy, rovesník Pavel.

– Aha, kto si lieta, ako sa mu zachce! – povedal starec, ktorý tiež spoznal Koľu. – Čo to má znamenať, Koľa?

– Zahľadel som sa na Kremľ, – vysvetľoval Koľa, – a nezbadal som vás. A vy ešte nie ste unavený? Celé ráno na bicykli...

– Azda si myslíš, že by som tak dlho žil, keby som nepracoval? Na bicykli sa otužujem a oblaky ťahám, lebo pracujem na meteorologickej stanici.

– Predpovedáte počasie?

– To iba kedysi predpovedali počasie. Teraz ho robíme. Vidíš, koľko je nás!

A Koľa videl, ako po celej oblohe bubliny ťahajú oblaky – bolo ich sto, azda aj viac.

– Z Riazane žiadajú dážď. Sľúbili sme, že podvečer im urobíme taký menší. Chceš ta letieť s nami?

– Ďakujem, ponáhlam sa na kozmodróm.

– Lenže akosi to nevidieť. Radím ti, prepni flip na automatiku, lebo v centrálnom pulte si už istotne všiml tvoj manévre. Urob to sám, kým to neurobia namiesto teba. Lebo to je hanba. Sme predsa dospelí ľudia.

Koľa chcel počúvnuť starcovu radu, ale už nestihol. Odrazu sa páčka sama od seba prepla na automatiku a cez celý pult sa rozsvietil nápis: NÚTENÁ AUTOMATIKA

Bublina rýchlo klesala dole a o tri minúty už letela v prúde iných bublín tesne nad zemou a smerovala ku kozmodrómu.

10. kapitola

Cestujúci na hocijakú planétu

Koľa vyliezol z bubliny na zastávke pri kozmodróme. Nazbieralo sa tu veľa prázdnych bublín a zrejme ich z dispečerského strediska odvolali, aby podaromníci neobsadzovali zastávku, lebo odrazu sa zo dve stovky balónov vzniesli do povetria a ani strapce hrozna či žabích ikier húfne leteli nazad k mestu.

Treba povedať, že samotný kozmodróm bol skromný. Koralová budova dlhá asi kilometer čnela do výšky najviac dvoch poschodí. Koľa dúfal, že hneď zbadá nosy vesmírnych lodí, vztýčených ani oštepí. Ale lode nevidel.

Medzi ľuďmi, ktorí vystupovali z bublín, prechádzali sa alebo postávali pri budove, vychádzali spod zeme, či leteli zhora, neboli, presnejšie – takmer neboli kozmonauti v uniforme, ľudia v skafandroch, cestujúci z iných planét, roboty a tak ďalej – teda všetci, čo by mali byť na kozmodróme. Koľa zamieril k jednému z vchodov do budovy. Nad ním bol nápis:

MOSKOVSKÝ KOZMODRÓM-1

PLANETÁRNE SPOJE

Jasné, pomyslel si Koľa. Odtiaľto sa na hviezdy nelietajú. A samozrejme, veľké lode sa sústreďujú na obežných dráhach alebo pri vonkajších planétach. Čítal to vo fantastickej literatúre. Fantastická literatúra v niektorých prípadoch Koľovi pomáhala dovŕtiť sa, čo uvidí, alebo mu pomohla vysvetliť si, čo má pred sebou, ale zavše mu aj prekážala. Autori fantastických románov by radšej mali aspoň raz zájsť sem, potom by sa nemýlili. To je mi ale literatúra o budúcnosti: píšú, a nevedia o čom!

Znútra vyzeral kozmodróm oveľa väčší ako zvonka. Minulý rok, vlastne pred vyše sto rokmi, Koľa letel so starou

mamou do Suchumi. Nuž a Vnukovské letisko sa dosť ponášalo na kozmodróm. Tam sú sály, aj tu sú sály. Tam sa ľudia kamsi náhli, omeškávajú, či naopak, vôbec sa neponáhľajú, lebo do odletu majú ešte dve hodiny času, ale zo strachu, že zameškajú, sa zbytočne hnali na letisko. Alebo let odložili kvôli zlému počasiu. Kto vie, či aj vesmírne lety odkladajú kvôli zlému počasiu?

Koľka sa pomaly vliekol popri nekonečnom rade pultov, kde cestujúci vypisovali lístky alebo odovzdávali batožinu, a čítal názvy letov; správal sa ako tranzitný cestujúci, ktorý uviazol na letisku a zabíja voľný čas. Niektoré lety sa mu páčili. Napríklad let číslo 234 Merkúr 2, číslo 45-6 Ganymedes, alebo číslo 7-67 Ciolkovského kráter.

Koľka zašiel k ochrannému štítu automatického informátora a spýtal sa:

- Sú ešte lístky na najbližší let na Mesiace?
- Posledný spoj na Mesiace odišiel pred pätnástimi minútami, – ozvala sa odpoveď.
- A kam máte lístky? – spýtal sa Koľka.
- Prepáčte, nepochopil som otázku, – povedal automat. – Kam chcete letieť?
- Na Urán, – odpovedal Koľka, hoci predtým sa na Urán nechystal.
- Za akým cieľom ta cestujete? – spýtal sa informátor.

„Ešte dobre, že to je automat, a nie živý človek,“ pomyslel si Koľka. „Ešte by sa mi lepšie prizreli, a...“ Preto na netaktnú otázku vôbec neodpovedal a šiel ďalej, aby zistil, kde je východ na štartovaciu plochu.

Aj keď tu východy boli, samostatnému cestovateľovi nevyhovovali. Nad jedným bolo napísané Lekárska kontrola, pri iných stáli kontrolóri, pri ďalších cestujúci musel vhoďiť žetón, aby ho fotobunka vpustila. „Aký je toto poriadok,“ hneval sa Koľka. „Človek príde na kozmodróm, a niežeby sám mohol letieť na niektorú planétu, ale nedovolia mu ani pozrieť, ako iní odlietajú!“

Koľka sa zviezol na pohyblivých schodoch o niekoľko úrovní nižšie, kde viedli nakladacie linky a bolo tu niekoľko ľudí, ale nezdržal sa tam, aby nezablúdil. Priam celým telom cítil, ako plynie čas, ako ide, uteká, ženie sa. Už ho toľko stratil, že na let na Mesiace nemôže ani pomyslieť. Keby si aspoň mohol zblízka obzrieť nejakú loď!

Koľka vyšiel z kozmodrómu a rozhodol sa obísť ho. Azda bude mať šťastie, veď budova sa musí niekde skončiť. Kráčal popri múre zo desať minút. Napokon zabočil za roh, a tu sa pred ním otvorila obrovská štartovacia plocha, siahajúca až po obzor.

Nebola tu ani jediná vesmírna loď, stáli tu iba kotúče, podobné diskom, aké hádžu diskári. Pravda, tieto disky boli hrubšie, vypuklejšie, každý veľký ako futbalové hrisko. Boli to vesmírne lietajúce taniere.

Na štartovacej ploche bolo ticho, z diaľky doliehali ľudské hlasy. Aj služobné vozidlá, ktoré lietali k diskom a nazad, pohybovali sa celkom nehučne. Cestujúcich tu nebolo vidieť. Pravdepodobne ich dovážali k diskom v uzavretých autobusoch alebo nejakými tajnými chodbami.

Vtom si Koľka všimol, že jeden disk sa odlepil od zeme. Stúpajúc pomaly, ani čo by ho nič nedvíhalo, sťaby bol ľahší ako vzduch. Keď vystúpil asi do stometrovej výšky, začal sa pomaly nakláňať, akoby ho usmerňovala ruka športovca. A nečakane vyletel, ani čo by ho vypustili z ruky, a vrazil sa ostrým okrajom do povetria. Koľka ho sledoval pohľadom, kým sa nezmenil na hrášok, a potom už len biely pásik na oblohe naznačoval, ktorým smerom odletel.

Koľka veľmi túžil dostať sa k lodiam. Pomaly, opatrne napredoval popri stene k štartovacej ploche, ale neprešiel ani dvadsať krokov, keď narazil na neviditeľný múrik. Čosi tvrdé a priehľadné mu zahatalo cestu. Ohmatal prekážku – bola hladká a ľahala sa dohora, kam len dosiahol rukami.

„To sú prefikanci!“ pomyslel si Koľka. Lenže múrik nemôže byť nekonečný. Kdesi sa cezeň musí dať prejsť.

Znova vyšiel na chodník a pobral sa ďalej od letiska k budovám, ktoré videl vpredu.

Zaumienil si, že ak sa ho niekto spýta, čo tu robí, povie, že sa prechádza a pozerá na lode. Na tom predsa nie je nič zlé. Ale nikto sa ho na nič nespytoval.

Koľka došiel k budovám a zastal pred jednou, menšou než ostatné.

Zaznievali odtiaľ hlasy.

Koľka nakukol dovnútra. Vo veľkej miestnosti s vypuklým plafónom stálo niekoľko chlapcov a dievčat, poniektorí boli v jeho rokoch, iní starší. Zhŕkli sa okolo nízkeho stola, na ktorom stálo „čosi“. Ak človek jakživ nevidel vec takej neobyčajnej formy, lepšie je nazvať ju „čosi“, tak sa nikdy nepomýli.

Nikto si nevšimol, ako Koľka vošiel a pripojil sa k chlapcom. Stál a skúmal, či odtiaľ nevedie východ na štartovaciu plochu. Napokon zbadal dvere, a už chcel k nim nebadane prejsť, keď vtom ho spozoroval nevysoký šuhajko s kučerami, akoby si ich naonduloval, a spýtal sa:

- Kam ideš? Tam je predsa vákuum.
 - Chcel som vyjsť na štartovaciu plochu, – povedal Koľka.
 - A načo?
 - Len tak, – povedal Koľka, a aby kučeravý už nevyzvedal, spýtal sa: – A vy tu čo robíte?
 - Vari nevidíš? Pracujeme.
 - No jasné. A na čom pracujete?
 - Na sputniku. Chceš povedať, že sa nepodobá?
 - Ale podobá, – prisvedčil Koľka. – To je model?
 - A čo sme mali? Obyčajný spojovací sputnik, podľa učebných osnov. Na vašej škole sa to nerobí?
 - Chodím do školy v Konotope, – vysvetľoval Koľka. – Som historik.
 - Čudné, – povedal kučeravý chlapec. – Aké máte jednostranné vzdelanie! A počuj, však je Milena Mitinová z Konotopa?
- Tentoraz však Koľka neprišiel do pomykova.
- Je z Kostromy, – opravil ho.

– Prepáč, – povedal chlapec. – Páči sa ti náš sputnik?
– Áno.
– Priateľme sa s jednou školou v Austrálii. Majú na škole vynikajúcich prírodovedcov. Pestujeme kultúry bobuľového ovocia, aby mohli rásť vo vákuu zo slnečnej energie. Vieš si predstaviť, aké je to užitočné pre asteroidy!
– Veľmi užitočné, – prisvedčil Koľa.
– Vypustíme sputnik a budeme mať stále spojenie s Austráliou. Hocikedy sa budeme môcť pohovárať, vymeniť si skúsenosti, ukázať, čo sme dosiahli.
– A kedy ho vypustíte?
– Čakáme, kým príde robot a odvezie ho. Dnes letelo veľa ľudí na Mesačný festival, preto sa celá vec zdržala.
– Aj vy pôjdete na štartovaciu plochu? – zaujímal sa Koľa.
– Pravdaže. Musíme sputnik umiestiť na gravitónovú odpaľovaciu rampu, aby ho vyniesla na obežnú dráhu.
– A kde máte učiteľa?
– Čaká na štartovacej ploche.
Koľa pochopil, že sa mu naskytá dobrá možnosť prešmyknúť sa na štartovaciu plochu. Ale nesmie sa ponáhľať.
– Počúvaj, – povedal, – a aký múr to postavili okolo kozmodrómu? Tuším vlni tam nebol.
– Správne. Vlni tam bol obyčajný, koralový a veľmi kazil vzhľad. Teraz postavili silové pole.
– A načo?
– To je otázka! Kvôli takým, ako sme my dvaja. Myslíš, že je na svete málo hlupákov, ktorí sa stoj čo stoj chcú dostať na Mars? Ale čo má robiť na Marse nevzdelané decko? A predsa ta liezli.
– A čo, vari tebe sa nikdy nezachcelo ísť na Mars? – spýtal sa Koľa.
– Mne? Ja poletím na Mars, až keď tam budem užitočný, – vyhlásil kučeravý chlapec. – A práve preto sa učim.
– Never mu, – zamiešal sa do rozhovoru ktorýsi starší chlapec. – Nielenže sa chcel dostať na Mars, ale vkradol sa aj do nákladnej lode. Ešte dobre, že ho včas vytiahli, inakšie by vo vesmíre zamrzol.
– Po prvé, – urazene sa ohradil kučeravý chlapec, – to bolo pred vyše dvoma rokmi, ešte som bol špunt. A po druhé, nie som už taký hlúpy, aby som liezol na nákladnú loď. Vklzol som do poštovej lode.
– A čo, na poštovej lodi sa dá letieť na Mars? – vyzvedal Koľa neopatrne.
Kučeravý chlapec naňho podozrievavo fľochol a spýtal sa:
– Mimochodom, načo si sem prišiel?
– Len tak. Pozrieť na sputnik. Budem musieť chlapcom v Konotope o všetkom porozprávať.
Kučeravý chlapec podľa všetkého neuveril a už sa chystal zasypať ho ďalšími netaktnými otázkami, no vtom sa stena odsunula nabok a v miestnosti zastal robot – vozík. Jednoducho plošinový vozík, ktorý sa vznášal nad zemou. Robot sa priblížil k stolu, vysunuli sa z neho kovové chápadla, opatrne oblapili sputnik a preniesli ho na plošinu. Robot zamieril na štartovaciu plochu a dievčatá a chlapci sa ponáhľali za ním. Na Koľu zabudli, a tak aj on vyšiel s nimi. Koľa šiel za vozíkom, kým nezbadal, že križom ide iný robot; na ňom stála krásna váza, vysoká ako dvaja ľudia a zakrytá polopriehľadným povlakom.
Toto stretnutie prišlo Koľovi vhod. Trochu zaostal za ostatnými, a keď bol vozík s vázou zarovno s ním, skryl sa zaň a vykročil vedľa vázy, akoby patrila jemu a posielal ju do daru starej mame na Jupiter.
Nikto si nevšimol, že Koľa zmizol.
Teraz by sa chcel dostať bližšie k nejakej lodi. Nie, v tej chvíli Koľa nemyslel na to, že poletí na inú planétu. Ešte vždy sa nazdával, že sa do večera stihne vrátiť domov. Ale keď sa už dostal na štartovaciu plochu, ktorú tak dôkladne chránia pred vesmírnymi čiernymi pasažiermi, musí sa aspoň dotknúť skutočnej vesmírnej lode.
Vozík s vázou zabočil k disku, čo stál bokom od ostatných. Koľovi to vyhovovalo. Podistým treba vázu naložiť, a ak naložiť, tak do lode. A ak do lode, naskytne sa mu možnosť priblížiť sa k nej.
Tak sa aj stalo.

11. kapitola

Čierni pasažieri vo váze

Plošinový vozík opatrne zabrzdil pred otvoreným príklopom disku. Zblízka bol disk obrovský. Dole, pod hranou disku, černel sa otvor veľký ani futbalová brána a k nemu viedol zo zeme mostík široký ako poriadna hradská, pokrytý protišmykovou rebrovitou plastickou látkou.

Pri mostíku vozík zabrzdil. Koľa si čupol, aby ho nezbadali ľudia, ktorí budú odnášať náklad. Ale z lode nikto nevyšiel. Namiesto toho vozík akoby dostal príkaz, opatrne vyšiel po mostíku a vázu pritom pridŕžal chápadlami.

Koľa by si neodpustil, keby premeškal takú príležitosť. Ak ho už doteraz nikto nezbadal a nezastavil, vari nenakukne do lode? Hoci len jedným okom, hoci len na chvíľočku. A potom hneď domov!

Keď Koľa stúpil na mostík, videl trojnohý podstavec a na ňom nápis Moskva – Mars. Balíková pošta. Č. 986-2.

Koľovi zišlo na um, čo hovoril kučeravý chlapec. Vraj na poštových lodiach sa dá lietieť, lebo tam je teplo. To však neznamená, že by sa Koľa chystal letieť. Len mu to zišlo na um.

Vozík vyšiel po mostíku a zakolísal sa, keď prechádzal do lode. Oproti vychádzal iný, prázdny. Teda keď vozík zloží vázu, Koľa sa na ňom bude môcť vrátiť.

Vozík zastal v nevysokkej priestrannej, slabo osvetlenej sále. Koľa už chcel ísť ďalej, keď sa z vozíka ozvalo:

– Náklad-balík-číslo-dvanásť-tri-robot-plošinový-vozík-štyridsať-štyri-kam-postaviť-náklad-čakám-informáciu.

Hlas bol mechanický, jednotvárný. A zhora sa hneď ozvala odpoveď:

– Robot-plošinový-vozík-štyridsať-štyri-nemám-informáciu-o-vašom-náklade-čakajte-príkazy-v-druhom-nákladnom-od-delení.

Vozík sa pobral ďalej. Koľa zatiaľ nevidel nič zaujímavé, nestretol ani jediného človeka. Vozík z veľkej sály prešiel do menšej, kde už stáli akési debny. Miestnosť bola jasnejšie osvetlená a odkiaľsi fúkal chladný suchý vietor. Koľa sa poobzeral. Akoby zo zvedavosti, no v podstate hľadal miesto, kde by sa mohol skryť. A len čo pohľadom našiel veľký tmavý výklenok medzi debnami, nohy si ani nepýtali dovolenie a hneď zamierili do tmavej skrýše, zatiaľ čo hlava predstierala, že nič nebadá. Preto sa dá povedať, že Koľa sa ocitol v tmavej medzere medzi debnami celkom mimovoľne.

Zastal si tam a začal sa škriepiť sám so sebou. Jedna jeho polovica žiadala, aby sa pobral nazad, len čo vozík zloží vázu, no druhá o tom nechcela ani počuť. Veď ani miestnym chlapcom sa nedarilo dostať do lode, a on sa dostal. A keby niekomu doma povedal, že bol na vesmírnej lodi, ktorá sa chystala odletieť na Mars, a odišiel odtiaľ len preto, lebo by sa mama strachovala, chlapci by pukli od smiechu. „Taká príležitosť sa mi už nenaskytne. Lenže ktovie, ako dlho trvá let na Mars,“ vravela prvá polovica. „Možno celý mesiac. Zatiaľ môžem aj umrieť od hladu.“ A druhá polovica odporovala: „Ale kdeže! keď vyhladnem, vyjdem odtiaľto, zjdem na kapitánsky mostík a k všetkému sa priznám. Poviem, že som z Konotopa a že chcem letieť na Mars. Že som sirota a nemám nikoho, kto by sa o mňa znepokojoval. Predsa kvôli mne nevrátia celú loď nazad. A ak vrátia, aj tak som už bol vo vesmíre. Prvý z našej školy.“

Kým sa Koľa takto škriepil sám so sebou, jeho očiam sa naskytol neobyčajný obraz. Zo širokého hrdla vázy sa vynorila guľatá ľudská hlava. Hlava bola dokonale guľatá a dokonale plešivá. Poobzerala sa a zmizla. Koľa sa prvý raz za celý deň zľakol.

Hlava sa vynorila znova, potom sa tučné prsty zakvačili za okraj vázy a z vázy sa vyštveral akýsi človek. Celý sa skladal z niekoľkých guľ: hlavu mal guľatú, aj brucho mal guľaté, ešte aj ruky mal guľaté. Veľmi pripomínal prekŕmené dojča. Mal oblečený čierny sveter, žlté nohavice po kolená a na nohách mal pevné topánky.

Tučniak sa prevalil cez okraj vázy a zviesol sa na bruchu po jej okružlom boku. Plošinový vozík sa trochu zakolísal a spýtal sa:

– Čo-je-čo-je?

A hlas spod plafóna odpovedal:

– Všetko-v-poriadku-čakajte-priказы-čakám-informáciu.

Tučniak zaklepal bankami prstov na vázu a zvnútra sa vynorila druhá hlava, veľmi chudá, na tenkom krku a maličká ani hlava vyznamenaného prváka. Tučniak zdvihol ruky a pomohol chudému zoskočiť dole.

Všetko to pripomínalo ilustráciu z rozprávky Alibaba a štyridsať zbojníkov. Aj tam sa zbojníci skrývali v hrncoch, ibaže potom ich zničili.

Tučný a chudý chvíľu postáli na okraji vozíka, zoskočili z neho a utekali rovno k tmavej medzere medzi debnami, kde sa už skrýval Koľa. Koľa sa rýchlo odplazil dozadu a objavil úzku škáru medzi debnami a stenou. Vtisol sa do nej a zmeravel. Usiloval sa dýchať celkom potichu.

Ale sa dostal! Kým tí dvaja nevylezú, nemôže vyliezť ani on. A je jasné, že aj oni sú čierni pasažieri a tiež chcú potajomky letieť na Mars. Keď také dačo podniká dvanásťročný chlapec, to sa ešte dá pochopiť, najmä ak je z iných čias. Ale ťažšie vysvetliť, keď ako čierni pasažieri cestujú dospelí. Okrem toho, Koľa sa tých ľudí bál, nepáčili sa mu. Zhora sa ozvalo:

– Robot-plošinový-vozík-štyridsať-štyri-náklad-dopravený-sem-omylom-váza-je-určená-ako-dar-na-Aldebaran-vráťte-náklad-do-hlavného-skladu-pochopili-ste-príjem.

– Pochopil, – odpovedal plošinový vozík. –

Náklad-zmenil-vá-hu-mínus-sto-deväť-desiat-tri-kilogramov-šesť-sto-osemdesiat-dva-gramov-možná-strata-cestou-prosím-skontrolovať.

Koľa si predstavil, ako vozík šmátra chápadlami po dlážke a hľadá, či niečo nespadlo, ale naokolo je prázdno. Sto deväťdesiat tri kíl vážili čierni pasažieri.

– Rozumiem, – odpovedal hlas zhora. – Budem-hlásiť-dispeče-rovi-nehýbte-sa-z-miesta.

Tesne pri Koľovi sa v tme začali mrviť jeho susedia. Šepkali si v akomsi neznámom jazyku, ktorý sa skladal zo samých spoluhlások. Vyzeralo to asi takto:

– Kch-mšššš-frk-pš-kpp, – šepkal jeden hlas, vysoký a tenký.

– Šššpš-vprrr-ktttt-cc, – odpovedal druhý, basový hlas.

„Aha,“ pomyslel si Koľa, „ste nervózni, holúbkovia! Hneď vás chytia.“ Na seba celkom zabudol, ktovie, prečo veľmi túžil, aby jeho susedom zabránili odletieť na Mars.

Zvonku doľahli rýchle početné kroky, ani čo by do skladu vbehol celý oddiel trpaslíkov. Aha, naši, pomyslel si Koľa. Tučniak a chudý stíchli, pritajili sa.

Kroky sa rozbegli po celom sklade a vtom sa priestor medzi debnami naplnil svetlom. Koľa opatrne nakukol cez štrbinu medzi vrchnou a spodnou debnou a videl, ako do výklenku, kde sa skryli čierni pasažieri, vbehl malé mnohoruké a mnohonohé roboty. Čierni pasažieri cívli k stene a tučný sa dokonca pokúšal vtlačiť do škáry, kde sa skryl Koľa, ale sa mu to nepodarilo. Keď Koľa znova vykukol, videl, ako sa jeho susedia zúrivo zmietajú a pokúšajú sa striasť roboty, ale ony sa do nich mocne zadrpili a vlečú ich na otvorený priestor. O chvíľu sa ozval mechanický hlas plošinového vozíka:

–Nájdení-dvaja-ludia-skrývali-sa-medzi-kontejnerni-nechceli-vyjst’.

Hlas zhora prikázal:

– Odvážte-tých-čo-sa-skrývali-oznámte-mi.

A Koľa videl, ako malé roboty zdvihli ľudí do vzduchu. Prvý hlas oznámil:

– Váha-môjho-človeka-je-štyridsať-tri-kilogramov-šesť-sto-osemdesiat-dva-gramov.

Druhý hlas oznámil:

– Váha-môjho-človeka-je-sto-päť-desiat-kilogramov-presne.

A tretí hlas oznámil:

– Celková-váha-sto-deväť-desiat-tri-kilogramov-šesť-sto-osem-desiat-dva-gramov-presne.

Hlas plošinového vozíka povedal:

– Váha-zodpovedá-strate.

A hlas zhora prikázal:

– Zadržte-lúdi-do-príchodu-strážnika.

Koľu si nikto ani nevšimol. Veď on sa na vozíku neviezol. Malé roboty ďalej držali tučniaka a chudého vo vzduchu ako Herkules gréckeho héroasa Atlasa, ktorý podopieral oblohu. Čierni pasažieri sa rozčuľovali a pokrikovali na seba vo svojom jazyku: „Kchrr! Pššpvš!“

Do miestnosti vošiel strážnik. Mal na sebe belasú kombinézu s kométou, vyšitou na rukáve presne nad takou istou hviezdíčkou, akú mal Koľa.

– Pust'ťte ich, – povedal.

Tučniak spadol na dlážku, ale chudému sa podarilo udržať na nohách.

– To je škandál! – spustil tučniak. – Robíte si z nás posmech! Akým právom púšťate na nás tie ohavy?

– Radšej sa opýtam ja vás, čo ste robili v sklade, – prehovoril strážnik. – Ako ste sa sem dostali?

– Prišli sme sa pokochať v lodi, – objasnil chudý.

„Klame!“ div nezakričal Koľa, ale zdržal sa. Aj on je pekný vtáčik. Ale sa dostal do partie!

– A ako konkrétne ste prišli? – spýtal sa strážnik.

– Len tak sme sem zabočili, – povedal chudý.

– Podľa mňa ste sa sem priviezli vo váze, – vyhlásil strážnik.

– No a čo na tom? – rozhorčil sa tučniak. – Každý sa vozí, na čom chce.

– A kam sa uberáte?

– Dovoľte, nech vám všetko vysvetlíme, – povedal chudý, – aby nevznikli nedorozumenia. Môj priateľ má na Plute staručkú mamu. Veď sám povedz!

Tučniak odrazu ochabol, za vzlykal a zastenal:

– Áno, na Plute ma čaká staručká mama. Má narodeniny. Deväťdesiat rokov. Zavolala ma na Pluto, lebo je vylúčené, aby oslávila narodeniny bez milovaného syna.

– No vidíte, – povedal chudý, – ako to prežíva!

– Pokračujte, – vyzval ho strážnik.

„Nebodaj im verí?“ čudoval sa Koľa.

– No a tak sme vošli do vázy, – povedal tučniak, – lebo na vašej lodi nie je miesto.

– A čo myslíte, kam letí naša loď?

– Na Pluto.

– Zmýlili ste sa. To je poštová loď na Mars.

– Ó, beda! – zvolal tučniak. – Nebodaj na Zemi sa môžu takto mýliť? Chceli nás poslať na Mars!

– Nikam sme vás nechceli poslať, – skočil mu do reči strážnik. – A vôbec, zatiaľ ostanete na Zemi. Nič čudné, ak na loď preklíže nejaké dieťa, ale keď sa takýmto figľami zaoberajú dospelí ľudia, to je prinajmenej nepochopiteľné.

Mimochodom, čo robí na Plute vaša staručká mať? Veď Pluto je vedecká stanica, a nie sanatórium.

– Jeho mama, – povedal chudý, – nie je nijaká dôchodkyňa. Je odborníčka na získavanie vody z vákua.

– No, ak ste si už pomýlili loď, hneď požiadam roboty, aby vás odprevadili k dispečerovi vesmírneho letiska. On vám pomôže kúpiť lístok na osobnú loď a dohliadne, aby ste už nikoho neoklamali. Do videnia! A uvedomte si, že ste mali šťastie: za letu sa tento sklad hermeticky uzavrie a po celé tri dni je tu teplota nula stupňov.

– Ó, akí sme vám vďační, že ste nás zachránili! – dvojhlasne zvolali čierni pasažieri. – Do smrti nezabudneme na vašu dobrotu. A neobťažujte roboty, musia pracovať. Sami sa vrátíme na letisko.

– Ale nie, kdeže! – zasmial sa strážnik. – S robotmi nezablúдите. A ja budem spokojný.

Koľa zo svojej skryše videl, ako strážnik odprevadil tučného a chudého k východu. Tam zastal a pozoroval, ako schádzajú po mostíku.

– Čo sa stalo? – ozvalo sa.

K strážnikovi sa blížil vysoký kozmonaut; bol to kapitán Poloskov, ktorý Koľovi podaroval hviezdíčku.

– Čudná historka, kapitán, – odpovedal strážnik. – Vidíte tých dvoch, čo sa ponáhľajú cez štartovaciu plochu?

– Tamtí?

– Vkradli sa na loď vo váze, ktorá sa omylom dostala k nám na palubu.

– Omylom?

– Áno. Mali ju naložiť na Pluto. Je určená Klubu vedcov. Aj tí dvaja sa chystali na Pluto. Vravია, že jeden z nich tam má staručkú mať, ktorá po tieto dni dovŕši deväťdesiat rokov.

– To je nezmysel! – poznamenal kapitán Poloskov.

– Aj ja si to myslím.

– Sú mi dosť povedomí. Akoby som ich už videl, ale nemôžem si spomenúť kde. Mimochodom, nedostal sa k nám ešte nejaký čierny pasažier? Kontroloval si podpalubia?

– Netrápte sa, kapitán. Pred odletom prejdem všetky podpalubia s biohľadačom, ani myška mi neunikne.

– V poriadku, – povedal kapitán. – Teda poďme na kapitánsky mostík a všetko oznámime dispečerovi.

Kozmonauti odišli a Koľa si uvedomil, že už ani minútu nesmie ostať na lodi. A vôbec, je najvyšší čas vrátiť sa domov.

Opatrne vyliezol zo svojej skryše a zbehol po mostíku. Pritajil sa neďaleko v tieni disku, počkal na plošinový vozík a

schovávajúc sa za ním ani za štítom, rýchlo sa dostal k budove letiska.

Znova mal šťastie. Na priestranstve pri letisku stál veľký zástup ľudí, ktorí kohosi vítali. Vyhrával orchester a nad zástupom viali plagáty:

„Vítame vás, Milena Mitinová!“

Od veľkého belasého disku doletela bublina a z nej vyšla krásna žena s trošku vyhrnutým nosom. Všetci začali kričať:

– Hurá! Vítame vás!

Aj Koľo kričal hurá, aby sa neodlišoval.

Žena sa priblížila k zástupu a začala sa zdravieť s ľuďmi, čo ju vítali. Došla až ku Koľovi a podala mu ruku.

Milena Mitinová mala oblečené dlhé šaty. Trochu sa trblietali a pripomínali grécku tuniku.

– Nech žije naša slávna speváčka! – zakričal ktosi v húfe.

– Páči sa ti môj spev, šuhaj? – spýtala sa.

– Veľmi, – povedal Koľo. – Pricestoval som z vášho rodného mesta Konotopa, aby som vás privítal.

– Ale ja som v živote nebola v Konotope, – začudovane povedala Milena Mitinová. – Narodila som sa v Kostrome.

– Správne, – spamätal sa Koľo. – Zaoberám sa históriou a som veľmi roztržitý. Pricestoval som z Kostromy.

Ďalší ľudia už vystierali ruky k Milene.

– Dajte mi autogram, – požiadal Koľo, ktorý sa už celkom upokojil a bol rád, že sa dostal z vesmírnej lode.

– Nemám čím písať, – povedala Milena. – Ale vezmi si toto na pamiatku.

A podala Koľovi krásne vyhladený okrúhly plošný kameňok.

– Tento kameň som našla na brehu oceána na planéte Bruska, kde som mala koncert.

– Ďakujem, – povedal Koľo.

Zástup strhol so sebou Milenu Mitinová a vliekol ju k letisku. Koľo šiel vzadu a vkladal si do vrecka suveníry z planéty Bruska, ktorá sa nachádzala v jemu neznámom súhvezdí.

– Počúvajte, šuhaj, – zastavila Koľu dievčina v kimone s bocianmi, – poďme čarať. Zbieram všetko, čo súvisí so životom Mileny Mitinovej. Čo chcete za ten kameň?

– Nič, to je dar, – povedal Koľo.

– Dám vám hviezdne hodinky, zbierku mŕtanských známok, živého zigla...

– Nie, – odsekol Koľo, – darčeky nevymieňam.

Prešiel cez budovu letiska a o tri minúty znova stál na zastávke bublín.

12. kapitola

Pirátske neúspechy

Ak človek príde nakrátko do cudzieho mesta, za deň si môže prezrieť ulice, s niekým sa zoznámiť, navštíviť múzeum a tak ďalej. Ale sotva sa dozvie, ako tam ľudia žijú, aké majú starosti, trápenia a radosti. Preto si všetko môže nesprávne vysvetľovať.

To platí, ak človek príde do iného mesta. A čo ak príde do celkom iného sveta, ako Koľo?

Koľo šiel aj viezol sa po uliciach, videl rozličné veci, stretával sa s ľuďmi a hneď sa s nimi aj rozchádzal. Čo-to pochopil – predsa za sto rokov sa nezmení všetko. Ale veľa vecí nevidel ani nepochopil. Zdalo sa mu, že o sto rokov ľudia budú žiť bezstarostne a veselo. Budú robiť, čo ich zaujíma, chodiť na maskarné plesy, lietať na krídlach a navštevovať iné planéty. V živote budúcich ľudí nevidel však ťažkosti ani komplikácie. Tak to už vyšlo. Prirodzene, že ľudia mali ťažkosti a komplikácie také, ako my, aj celkom iné. Prirodzene, nikto Koľu neklamal, nič pred ním netajil – všetci ho predsa pokladali za súčasníka. Za jeden deň sa však dá vidieť len to, čo je na povrchu.

A tak nie je čudné, že keď Koľo videl v lodi tučniaka a chudého, ako sa schovávali za debnami, nepochopil hneď, akí sú to ľudia. Pravda, nedovtipil sa to ani mladý veliteľ lodnej stráže. Len kapitán Poloskov sa znepokojil a takmer ich spoznal, ale už boli ďaleko.

Kapitán Poloskov ich totiž videl pred dvoma rokmi, keď letel na lodi Pegas s výpravou moskovskej zoologickej záhrady hľadať na iné planéty vzácne zvieratá a vtáky. Mimochodom, v tejto výprave bola aj Alica, vzal ju so sebou otec, riaditeľ zoologickej záhrady.

Cestovatelia prežili veľa dobrodružstiev a narazili aj na istú nepríjemnú spoločnosť – na vesmírnych pirátov. Ale čo je na tom čudné? Kedysi, v časoch plachetníc, plavili sa po moriach a oceánoch morští piráti. Časom sa na Zemi objavili telefóny, rádiá, expresné lode a lietadlá a piráti sa už nemali kde skrývať, zachraňovať pred prenasledovateľmi, a vyhynuli. Ináč to je vo vesmíre. Galaxiu možno porovnať s oceánom, ibaže milión ráz väčším. V nej sú ako ostrovy roztrúsené planéty, ako súostrovia sa v nej nachádzajú súhvezdia. A všetko ostatné je pustatina, ktorou sa plavia vesmírne lode.

V galaxii žijú rozličné národy. Tak ako kedysi na Zemi žijú tu vedľa seba vyspelé i zaostaté národy, ba aj divosi.

V galaxii sú ešte aj také planéty, ktorých obyvatelia si ani nevedia predstaviť život bez vojen.

A práve toto využívajú vesmírni piráti. Potrebujú peniaze a drahocennosti, prepych a zábavy. Ale najväčšmi túžia po nadvláde nad svetom. Istý čas boli piráti skutočnou pohromou, no jedného krásneho dňa to galaxiu zunovalo a jej obyvatelia sa začali vážne zapodievať týmto problémom.

Všetky planéty Galaktického zväzu spojili svoje úsilie, vybudovali viacero špeciálnych expresných križníkov a pustili sa do boja proti pirátstvu. Za niekoľko mesiacov pochytili takmer všetkých pirátov, objavili ich základne a vrátili majiteľom časť majetku. Ale niekoľko najprezývanejších a najvynachádzavejších vesmírnych zbojníkov sa ukrylo.

Medzi nimi boli dvaja známi banditi. Jeden sa volal Vtipkár U. Bol tučný, akoby zložený z tukových gúľ. Na prvý pohľad zapôsobil ako dobrácky a zhovorčivý tučniak, ale to by bol osudný omyl. Nikto, ani najbližší priatelia nemohli dôverovať Vtipkárovi U. Ešte aj vlastnú matku predal do otroctva na ktorúsi zaostalú planétu. Pravda, to bolo na

samom začiatku jeho kariéry. Neskôr, keď zbohatol, spomenul si na mamu a odletel za ňou, aby ju vykúpil z otroctva. Vysvitlo však, že mama sa už sama vykúpila, stala sa kráľovnou kniežatstva Mravčí kopec a milovaného syna privítala tak, že ledva aj s loďou ušiel.

Vtipkár U sa pokladal za veľmi prešibaného. A keď už nemal koho prekabátiť, sadol si a sám so sebou hral v karty a sám seba obohrával, pričom zúriivo podvádzal.

Celkom inakší bol jeho priateľ Krys z mŕtvej planéty Krokrysa. Krokrysanovia vždy bojovali, iné zamestnanie ani nepoznali. Bojovali dovtedy, kým sa navzájom nepozabíjali. Poslední z nich sa skrývajú v tmavých podzemíach. Krysovi sa zunovalo behať po podzemí a ušiel k pirátom. Stal sa z neho najdrsnejší a najkrutejší lotor v galaxii.

Krys z Krokrysa je vždy v syntetickom obale. Najradšej prijíma podobu malého, chudého, smutného človeka. Ale pod týmto povrchom sa skrýva hmyz s chlpatými nohami, okrúhlym telkom a ostrými tenkými klepetami. Na chrbte má malé krídla, ale lieta zle. Krokrysanovia používajú krídla na to, aby mohli bzučať a ohlušovať protivníka. Okrem toho má Krys aj chvost s jedovatým žihadlom na konci. Pravda, tento jed účinkuje len na iných Krokrysanov.

Keď pochytili takmer všetkých pirátov, títo dvaja banditi sa spojili, hoci dovtedy boli nepriateľmi, a odvtedy sa už päť rokov spoločne túľajú po galaxii. Musia sa skrývať. Ešte nedávno mali svoju loď a niekoľko pomocníkov, ale keď ich posádka Pegasu s pomocou troch kapitánov porazila, piráti celkom schudobneli. Podarilo sa im ujsť pred spravodlivosťou, ale dva roky sa museli ukrývať na vzdialených planétach. V zúfalstve sa rozbehli hľadať pomoc u mamy Vtipkára U, lenže ona nestála o smoliarskeho synáčka a vyhnala ich.

A náhoda chcela, že Koľa, ktorý sa na jeden deň ocitol v budúcnosti, stretol sa tam práve s Vtipkárom U a s Krysom, hoci, samozrejme, ani netušil, že táto dvojica má za sebou taký búrlivý život.

Piráti prileteli na Zem ráno a neplánovali zdržať sa tu dlho. Obávali sa, že na Zemi ich hneď chytia, preto museli nájsť nejakú loď, čo by ich odviezla na Pluto. Na Plute pracovala nevelká výprava a onedlho mali odísť vyslať na Zem loď, naloženú zlatom. Je predsa známe, že na Plute je viac zlata ako žuly.

Všetko sa im darilo, a keby nie chyba počítačieho stroja, odleteli by na Pluto, zmocnili sa lode a utiekli by s nákladom zlata do vesmíru. A možno by sa im to ani nepodarilo. Ktovie. Ale keď vliezli do vázy, plošinový vozík oznámil jej váhu dispečerskému stredisku. A vysvitlo, že váha prevyšuje normu o sto deväťdesiat tri kíl. Dispečerské stredisko skontrolovalo zoznamy a zistilo, že takú váhu má kontajner, ktorý majú odoslať na Mars, a poslalo robot s vázou na mŕťanskú loď. Piráti nepamätali na túto drobnosť, a prehrali.

Odhalení čierni pasažieri sa šikovne stratili v zástupe obdivovateľov slávnej speváčky Mileny Mitinovej. Rozhodli sa, že sa do zajtra skryjú v meste a až všetko stíchne, vrátia sa na kozmodróm. Najprv sa však museli zamaskovať.

Len čo sa ocitli v budove, Vtipkár U dal dohovorený signál a dvojica sa skryla za radom automatov na kyslé cukríky pre tých, čo vo vesmíre dostávajú morskú nemoc.

Všetci naokolo boli zaujatí svojimi povinnosťami. Piráti si trochu oddýchli – veď iba pred dvoma minútami sa nazdávali, že im už odzvonili – potom Krys vytiahol z vrečka malú paličku. Stačilo pritlačiť na jej koniec a z paličky sa vysunul asi tridsať metrov dlhý, takmer neviditeľný drôt s pazúrkami na konci. V skutočnosti to nebol drôt, ale valapagský hadovec – neobyčajný tvor, žijúci v húštinách istej bezmennej planéty. Zvyčajne leží v podzemnej nore, stačí však, keď okolo prejde nejaké zviera, už sa vystrie a zabodne sa doňho ani strela. Hadovec je nenáročný, živí sa komármi. Uspokojí sa s málom – vytrhne obeti chumáč srsti alebo pero. Korist' potrebuje na vyslanie hniezda, kde spí jeho družka. Družkami valapagských hadovcov sú hrubé užovky veľké ako anakondy. Potrebujú mäkkú podstielku, preto hadovec okráda okoloidúcich; stará sa o rodinu. Jedného takého hadovca si Krys dávno vycvičil na drobné krádeže a vždy ho vláčil so sebou.

Aj tentoraz sa mu valapagský hadovec zišiel. Skupina turistov obkolesila sprievodcu, zaznel smiech. A nikto nezbadal, ako sa tenká, takmer priesačaná niť načiahla k veciam. Pazúriky najprv chmatli širokú tenkú belasú pelerínu, ktorá sa bleskurýchle hnala k automatom. Roztržitý docent Spusi-va-pus-va-pas-va-pos, podobný belasému koňovi v akváriu, ktorý sa rovno zo štadióna ponáhlal na kozmodróm, aby nezmeškal let, zbadal, ako sa po dlážke kľže belasá pelerína. Myslel si, že to je nejaký turista z inej planéty, ktorý sa ponáša na belasú pelerínu. Preto sa docent

Spusi-va-pus-va-pas-va-pos ospravedlnil a nadskočil, aby nestúpil na neznámeho. Voda v jeho akváriu sa zavlnila a vyšplachla na pelerínu. Docent úctivo povedal:

– Prepáčte, ošpliechal som vás.

Ale pelerína už zmizla za automatmi.

– Bodaj ho, belasú pačmagu! – zahrešil na docentovu adresu zamračení Krys. – Budeš musieť nosiť tú pelerínu ty, Vtipkár U. Ja nemôžem, mám citlivé kĺby, prechladol by som.

– A čo, ja vari túžim prechladnúť? – zlostil sa Vtipkár U. – Okrem toho, mne je tá pelerína malá. Potiahni pre mňa sombrero.

Sombrero patrilo mexickému turistovi, viselo mu na chrbte na tkaničkách, uviazaných pod krkom.

Krys znova vypustil valapagského hadovca a on sa kľčovite zadrpil do sombrera. Krys potiahol hadovca za koniec a hadovec mykol turistu za sombrero. Tkanička sa rozviazala, turista sa neudržal na nohách a zvalil sa na dlážku.

Sombrero sa rýchlo posúvalo k automatom. Vtom sa vracal docent Spusi-va-pus-va-pas-va-pos. Videl, že sa naňho hrnie akýsi okrúhly turista. Nadskočil, aby naň nestúpil, ošpliechal ho vodou z akvária a povedal:

– Prepáčte, som taký roztržitý.

Spoza automatu sa ozvala strašná kľatba vo vesmírnom žargóne. Taká strašná, že belasý kôň v akváriu si zapchal uši a očervenel. Docent nevedel, že piráti sa strašne boja, aby neprechladli.

Mexický turista vyskočil a pustil sa hľadať sombrero, ale po ňom nebolo ani stopy. Turista v oddelení pre straty a nálezy oznámil, že mu ušlo sombrero. Zatiaľ spoza automatov vyšiel tučný chlap v sombrere stiahnutom na oči a za ním sa ponáhlal ďalší, zakrútený do mokrej belasej peleríny, z ktorej mu trčal iba ostrý nos. Človek v peleríne ohlušujúco

kýchal.

Piráti vykĺzli na zastávku bublín-flipov onedlho po Koľovi, rýchlo nastúpili do dvojitej bubliny a hnali sa preč z kozmodrómu.

– Kde prečkáme? – spýtal sa Vtipkár U. – Poriadne sme ich ošmekli! – A rozrehotal sa.

– Pst! – zahriakol ho Krys. – Mohol by to počuť dispečer.

– Na Zemi dispečer nenačúva, o čom hovoria cestujúci. Tým skôr, že sa zhovárane v pirátskom jazyku.

– Aj tak, žiadam, aby si hovoril šeptom.

– Tak teda kam teraz?

Krys študoval nápisy pod tlačidlami. Nápisov bolo vyše stovky, ale ani jeden pirátom nevyhovoval.

– Tuto! – zašepkal Krys. – Tuto pôjdeme. Možno z toho dačo aj vyťažíme. Nikomu ani na um nezíde, aby nás tam hľadali.

Tenkým syntetickým prstom, zakrývajúcim pazúru, ukázal na gombík, pod ktorým bolo napísané:

VESMÍRNE ZOO

V tej chvíli Koľo už letel k Moskve. Mieril k prospektu Mieru, odkiaľ sa chcel autobusom číslo 3 vrátiť na Gogoľov bulvár a potom do Ústavu času.

Všetko sa mu darilo, ešte aj s Milenou Mitinovou sa zoznámil, iba ho obchádzal spánok. Pravdepodobne ešte vždy účinkovala zmrzlina s limonádou a obloženými chlebičkami. A možno jednoducho ustal.

Cesta bola pokojná, Koľo neporušoval dopravné pravidlá. Vybral z vrecka kameň, čo mu darovala slávna speváčka. Kameň sa na slnku krásne blyšťal. Bolo teplo, príjemne. Vložil kameň nazad do vrecka a rozhodol sa, že kým sa nič nedeje, zavrie oči a trochu porozmýšľa o kadečom. Zavrel oči, ale nestihol rozmýšľať, lebo hneď zaspal.

V spánku sa nachýlil dopredu, hlava mu klesla na ruky a laktom mimovoľne stlačil gombík s nápisom Vesmírne zoo.

13. kapitola

Návštevník vesmírnej zoologickej záhrady

Bublina doletela ku križovatke, zabočila do bočnej ulice a hnala sa preč od prospektu Mieru, k centru, ta, kde za Koľových čias bolo zoo. Neskôr ho premiestili na nové miesto, kde mali zvieratá a vtáci voľnosť, a na starom urobili park. Keď ľudia začali lietať na iné planéty a privážali odtiaľ rozličné zvláštne živočíchy, rozhodlo sa zriadiť špeciálny vesmírny zverinec. A vybrali preň staré, dobre známe miesto.

Koľo to, prirodzene, vôbec nevedel. Pokojne spal presvedčený, že jeho putovanie sa chýli ku koncu.

Ale nebolo to tak.

– Hej, šuhaj! – zobudil Koľu zvukný hlas. – Prvý raz vidím, že bublinu používajú ako spáľňu!

Koľo hneď vyskočil a udušil si hlavu o plafón.

– Čo je? – spýtal sa. Celkom zabudol, kde je.

Pred bublinou stál Elektrón Stepanovič, nepriateľ modernej techniky a stúpenec návratu k prírode, ktorý externe pracoval ako majster novej techniky vo vesmírnej zoologickej záhrade.

– Nič som neurobil, – vyhovárал sa Koľo. – Idem domov.

– A ja som myslel, že si si prišiel zjesť so mnou zmrzlinu, – povedal Elektrón Stepanovič.

Už sa stačil prezliecť a teraz mal na sebe zelenú pracovnú kombinézu, na ktorej boli nakreslené brezy. Vyzeralo to tak prirodzene, že sa zdalo, akoby Elektrón mal namiesto nôh brezové kmene. Bol to neobyčajný obraz. Koľo sedel a klipkal očami a Elektrón Stepanovič zatiaľ rýchlo zabehol k automatu, vzal dve porcie zmrzliny a priniesol ich k bubline.

– Tu máš, – povedal, – zjedz a všetko sa naprávi. Ochutnaj mrkvovo-citronovú. Takú v celej Moskve nenájdeš.

Koľo si zatiaľ uvedomil, kde je, vyliezol z bubliny a hoci sa mu zmrzliny, úprimne povedané, vôbec nežiadalo, vzal si jeden pohárik, aby neurazil staršieho človeka.

Až teraz Koľo prišiel na to, že sa nedostal na prospekt Mieru. Za ním a po oboch stranách sa týčili vysoké koralové i obyčajné domy a rovno pred sebou mal bránu v podobe brala s jaskyňou. Za skalou bolo vidieť strechy a kupoly akýchsi budov, vrchovce stromov. Do jaskyne neprestajne vchádzali ľudia rozličného veku.

– Čo je to? – spýtal sa Koľo a s nechutťou prehltával zmrzlinu.

– Ty to nevieš?!

Elektrón Stepanovič sa tak začudoval, až mu zabehla zmrzlina. Koľo si musel stať na prsty a poriadne ho buchnúť po chrbte.

– Som z Konotopa, – pripomínal Koľo. – Nikdy som tu nebol.

– To nie je možné! – zvolal Elektrón Stepanovič. – Si prvý človek na Zemi, ktorý sa spytuje na také dačo.

– Tak čo to je? – Koľo sa Elektróna nebál, lebo on sa vôbec nevyťahoval svojím vekom alebo životnými skúsenosťami.

– Predsa toto je vesmírne zoo.

– Čo?

– Vesmírna zoologická záhrada.

V tej chvíli sa nad skalou rozžiarili a hneď zhasli červené písmená:

VESMÍRNE ZOO

– No toto! – zvolal Koľo a div mu nevypadla zmrzlina. Šiel na prospekt Mieru a dostal sa do vesmírneho zoo.

A keby nie náhoda, pobral by sa nazad a nevidel by zoo. Je jasné, že má v živote šťastie.

– Tak idem, – povedal Koľo.

– Kam?

– Do zoo. Myslíte, že by som si odpustil, keby som odišiel a nepozrel si vesmírnu zoologickú záhradu?

– Nie, to by si si naozaj neodpustil, – prisvedčil Elektrón. – Vlastne som sa chystal domov, ale ak je tak,

poprechádzame sa spolu. Je pre mňa zaujímavé pozorovať človeka, ktorý tu ešte nikdy nebol.

– Ale nerobte si starosti, – povedal Koľa.

– Neškriep sa. To bude dvojité vesmírne zoo. Ty budeš pozerat' na zvieratá a ja budem pozerat' na teba, ako pozeráš na zvieratá.

A spoločne vošli do jaskyne, ktorá bola vchodom do zoo.

Nie náhodou urobili vchod v podobe jaskyne. Presne takúto jaskyňu raz našli v otvorenom vesmíre piloti lode Plejády. Jaskyňa sa vznášala medzi hviezdami a v nej ani pestrofarebné svätojánske mušky veselo poletovali najmenšie vesmírne vtáčky, dlhé pol centimetra, a to aj s chvostíkom neobyčajných farieb, pričom by ste medzi nimi nenašli ani jediného podobného. Celú jaskyňu odtiahli na Zem a umiestnili vo vesmírnom zoo. A keďže vtáky mohli žiť len vo vákuu, vnútri jaskyne postavili priehľadný tunel pre návštevníkov.

V tuneli bolo šero a Koľa spočiatku nerozumel, čo sa robí za sklenými stenami: ani čo by sa tam rojili tisíce pestrofarebných iskier, zoskupovali sa do bizarných vzorov, rozlietali sa ani pri výbuchu, zoraďovali sa do reťazí, prsteňov, ba i trojuholníkov. Vtáky sa na Zemi dobre cítili a rýchlo sa rozmnožovali. Už ich porozvážali do všetkých zoologických záhrad na svete a niektorí milovníci si ich chovali doma vo vákuových retortách.

Koľa sa pokochal vo vtákoch a šiel so svojím spoločníkom ďalej, na voľné priestranstvo. Vľavo bol veľký rybník. Plávali tam vtáky, ktoré mohli žiť pod šírým nebom. Pravda, niektoré mali podstrihnuté letky, aby neubrnkli.

– Všimni si, – upozornil Koľu Elektrón Stepanovič. – Vidíš tam tie sivé vtáky pri brehu?

– Kačky, však?

– Aký si nepozorný! Lepšie sa prizri!

Zobák normálny, krídla aj chvost tiež – nič zvláštne. Ale vtom sa jeden vták prevrátil a vysvitlo, že dole má namiesto nôh ešte jeden trup s krídlami a hlavou.

– A to je načo? – nepochopil Koľa.

– Veľmi múdry výmysel evolúcie, – vysvetlil Elektrón – Zatiaľ čo jedna polovička odpočíva, dýcha vzduch, druhá polovička hľadá vo vode červíky a drobné rybky. Potom si vymenia úlohy. Okrem toho je veľmi výhodné chovať ich v rybných hospodárstvách. Majú dvojnásobné množstvo mäsa než obyčajné kačky, aj vajec nesú dva razy toľko. Uprostred rybníka sa vynorilo čosi veľké, čierne a ligotavé. Potom sa pred obrovským trupom zdvihla maličká hlava na hadom krku, dlhom zo desať metrov. Bol to celkom ozajstný predhistorický brontosaurus.

– Ale veď tie už dávno vyhynuli! – zvolal Koľa.

– Vlastne áno. Ale pred niekoľkými rokmi vedci našli vo večne zamrzutej pôde brontosaurie vajce a podarilo sa im vypestovať z neho malého brontosaura. Vyrástol a je celkom krotký.

– A prečo ho držia vo vesmírnom zoo, ak je zemský?

– V obyčajnom zoo ho ťažko chovať, na Zemi brontosaury nežijú už milióny rokov.

– Iste mu je u vás otupno, – povedal Koľa. – Je celkom sám.

– Ako sa to vezme... Brontík má priateľov. Pozri!

Koľa zbadal, že na vzdialenom brehu rybníka sa objavilo dievča v červenej kombinéze. Bolo svetlovlasé, nakrátko ostrihané a sotva staršie ako Koľa. Dievča zdvihlo ruku a čosi zakríčalo.

– Prečo ju ta pustili? – spýtal sa Koľa.

– To je Alica. Stará Brontíkova kamarátka. Zoznámili sa ešte keď bol Brontík maličký.

– Aj tak je nebezpečné púšťať ju tam, – povedal Koľa a pozoroval, ako brontosaurus načahuje svoj nekonečne dlhý krk k dievčaťu na brehu a ono ho čímsi kŕmi. – Veď ju môže z ničoho nič prehltnúť.

– Neprehltne, – povedal Elektrón Stepanovič. – Je predsa krotký.

Koľa so zatajeným dychom hľadel, ako brontosaurus pomaly priplával až k brehu a položil si hlavu k nohám dievčaťa. Ono si čuplo a začalo ho škrabkať na mieste, kde zvieratá mávajú ucho. Koľa nevedel, či má brontosaurus ucho, a z dialky sa to nedalo rozoznať.

– Poďme, poďme ďalej, – posúril ho Elektrón. – Ak chceš, neskôr ťa s Alicou zoznámim.

„Alica... Alica,“ zopakoval si v duchu Koľa. Meno mu bolo známe. Možno práve túto Alicu čakali chlapci na Gogolovom bulvári?

– A letela do vesmíru? – spýtal sa.

– Áno, – potvrdil Elektrón. – A neraz. Je už dosť známa vesmírna biologička.

– Pozrime! – neveril Koľa. – Veď je to ešte dieťa.

– Ty si dieťa! Nezáleží na tom, koľko má človek rokov, ale ako sa vyzná vo svojej robote.

Kedysi by sa Koľa oboma rukami podpísal pod tieto múdre slová. Neraz dokazoval svojim rodičom, ba aj učiteľom, že vek nehrá úlohu a dospelí nemajú právo vystatovať sa svojimi šedinami. Ale dospelí sa v lepšom prípade usmievali, v horšom rozčuľovali a pokladali Koľu za bezočivca. Teraz však Koľa začal odporovať. Zavše sa mu to stávalo.

– Ešte je pre ňu priveľa zaoberať sa biológiou, – šomral. – Podrastie a azda sa jej zachce byť požiarničkou. Alebo zatúži hrať sa s bábikami.

– Teda sa nechceš s ňou zoznámiť?

– Ani mi na um nepríde.

– No ako myslíš, – povedal Elektrón. – Chceš si pozrieť vravulca?

– A to je čo?

– Alica ho priviezla. Má mimoriadnu pamäť. Pamätá si všetko, čo sa vraví v jeho prítomnosti. Ovláda osemnásť vesmírnych jazykov.

Koľa mykol plec. Vlastne je to zaujímavé, ale nechcel dať najavo zvedavosť, najmä ak vravulca priviezla Alica. A čo na tom? Keby mal Koľa šťastie a narodil by sa o sto rokov neskoršie, aj on by privážal z vesmíru vravulcov. Všetko ho

ešte len čaká. To on bude stavať lode, na ktorých poletí Alica. To on, až vyrastie, prvý stúpi na pôdu ďalekej planéty. Keby mal čas, aspoň také dva dni, neľutoval by námahu a pohľadal by sa tu. Nie je vylúčené, že ešte žije, veď žije aj jeho rovesník, starý Pavel.

– Nad čím si sa zamyslel? – spýtal sa Elektrón Stepanovič.

– Nad ničím. No, kde je ten váš vravulec?

Vravulec sedel pod skleným priklopom, vysokým ani dom. Dvere na priklope boli otvorené, aby mohol vychádzať von. Ponášal sa na veľkého bieleho papagája. Na hlave mal korunu, namiesto uší dva zobáky a namiesto zobáka ucho. Pred vravulcom stál huf divákov a zhovárali sa s ním.

– Porozprávaj nám niečo o troch kapitánoch, – poprosila babička s malým vnukom, ktorý ju držal za ruku a cmúľal dlhokánsky kyslý cukrík.

– Buď jednoduchý v styku s ľuďmi, no nebratříčkuj sa s nimi, – povedal vravulec a predniesol:

Overených a dobrých priateľov

pútaj k sebe pevnými obručmi.

No dbaj, aby si nemal mozole

od stiskov rúk len s náhodnými ľuďmi...

Shakespeare, Hamlet. Tieto slová patria Polóniovi a povedal ich, aby poučil svojho syna Laerta. Ako sa vám páči takéto nastolenie problému, pani? V ostatnom čase som veľa o tom rozmýšľal.

– Nie, dnes nemá náladu, – usúdila babička. – Poďme, Vanečka, povožíme sa na sklise.

– Nechcem sklisa! – rozrevalo sa dieťa a vyplŕlo cukrík na zem. – Chcem mať anskú modlivku.

– Nerobte krič! – požiadal druhý zobák vravulca. – Môžu nás počuť piráti.

A prvý zobák iným hlasom povedal:

– Kchrr, ppšš, brš, prššvrch.

Kde len Koľo počul ten hlas? Bolo to celkom nedávno. Druhý zobák sa rozrehotal.

No pravdaže, v marťanskej poštovej lodi. Takto sa zhovárali čierni pasažieri.

– Čo to je? – spýtal sa Koľo Elektróna. – Koho napodobňuje?

– Vesmírnych pirátov, – povedala babička a viedla preč vreštiace chlapča. – Často ho počúvam.

– Nie veru, tak kričí kledianska sova, – tvrdil Elektrón. – Pracujem tu a aj ja ju často počujem.

Koľo mal na celú vec svoj názor, ale nepovedal nič. Vravulec zadriemal. Elektrón viedol Koľu ďalej.

– Žeby sme si dali zmrzlinu? – spýtal sa Elektrón, keď zbadal automaty. Zmrzlina bola slabou stránkou tohto ináč celkom dospelého človeka.

– Ak sa vám chce, dajte si, – povzbudil ho Koľo. – Ja mám dosť.

„Teraz istotne dva roky ani nepozriem na zmrzlinu,“ pomyslel si.

– Tak si sadni na lavičku a počkaj ma.

Koľo si sadol na mäkký diván. Elektrón začal čarovať nad automatom, vyberal si akúsi exotickú zmrzlinu a Koľo sa zatiaľ obzeral naokolo. Oproti rástla palma a na nej sa hojdal belasý medveď so šiestimi labami. Ďalej videl akvárium, v ktorom jeden za druhým rýchlo plávali oranžové hady. V krikochoch za chrptom mu zaznel šuchot. Koľo sa obzrel. Nikto. Vrátil sa Elektrón a sadol si vedľa.

– Veľmi zriedkavý druh zmrzliny, – povedal, – z brezových púčkov. Aspoň ovoňať by si mohol.

Koľo poslušne ovoňal. Zmrzlina voňala brezovými púčkami. Ale ani tak na ňu nedostal chuť. A keď sa odtiahol, aby sa Elektrón mohol venovať svojej pochúťke, za chrptom sa mu znova ozval šuchot a vtom sa mu ponad plece načiahla zelená chlpatá ruka, vychmatla Elektrónovi pohárik so zmrzlinou a pokúšala sa ho vziať.

Koľovi už nevydržali nervy. Skríkol a odskočil od lavičky na tri metre. Ruka patrila dravej rastline. Jeden krič za lavičkou ožil.

Elektrón pokojne odsunul zelený konár, a keď sa hneď nato načiahol aj druhý, prísne povedal:

– Prestaň vystrájať, prechladneš! Inakšie ti obtrhám všetky konáre. Neboj sa, Koľo, pod naspäť. To sú kriky, celkom neškodné, len maškrtné. Tu v zoo ich rozmaznali. Alica s Poloskovom ich priviezli na Pegase z vesmíru. Na svojej planéte sa v období sucha túľajú od jedného prameňa k druhému.

Koľo sa s istými obavami vrátil na lavičku. Pravdaže, chlap nesmie ukázať strach ani pred krikmi, ktoré chcú ukradnúť zmrzlinu. Ale predsa len...

Elektrón zdvihol z lavičky lístok, čo spadol z kriku, a povedal Koľovi:

– Vezmi si na pamiatku. Budeš mať na čo doma spomínať.

Koľo si strčil lístok do vrecka, pričom sa usiloval nehľadiť na kriky, ktoré veru nevzbudzovali dôveru.

– Elektrón Stepanovič! – pristavil sa pri nich vysoký, trochu zhrbený muž s rednúcimi svetlými vlasmi. – Bol som si istý, že ste odišli domov.

– Šiel som, – povedal Elektrón, – ale vrátil som sa na exkurziu s týmto šuhajom, ktorý ešte nikdy nebol v našom vesmírnom zoo.

– Dúfam, že sa náš mladý priateľ neurazí, ak pôjdete so mnou na zásobovaciu stanicu a pozriete, prečo systém poslal do dračieho mestečka celú zásobu konopného semena. Alebo draky teraz uprednostňujú konope pred poriadnou hovädzinou?

– To je vylúčené! – zvolal Elektrón a už aj vstával na svoje brezové kmene. – Iba včera som skontroloval celý systém. Konope šli do malej hydinárne a hovädzina drakom. Počkaj ma, Koľo, poprechádzaj sa.

– Akosi hlúpo to vychádza, – poznamenal vysoký muž. – Práve sme namontovali nový systém, pripravili ho, dnes som sa chystal s pokojným svedomím odletieť na konferenciu...

– Tak vidíte, profesor Seleznev! – povedal Elektrón. – Vždy sa kriticky staviam k novej technike. Keby sa krmivo

rozdávalo ako predtým, za starých čias, teda pomocou robotov, nestávali by sa takéto čudné prípady. A čo, žerú draky konopné semeno?

– Vyhladli, nuž žerú.

Koľo už-úž chcel opraviť Elektróna, povedať mu, že za starých čias zvieratá nekrmili roboty, ale živí zriadení, no Elektrón už pokračoval:

– Koľo, ty sa zatiaľ prechádzaj sám a my s riaditeľom prezrieme systém. Možno sa nepokazil, ale jednoducho je tej mienky, že je úspornejšie premeniť drakov na vegetariánov.

Elektrón s profesorom odišli a Koľo počul, ako sa riaditeľ zoologickej záhrady spytoval:

– A Alicu ste náhodou nevideli? Ani som sa nestihol s ňou rozlúčiť?

– Vaša dcéra bola práve pri rybníku, – odpovedal majster novej techniky. – Zhovárala sa s Brontikom...

„Ktovie na koľkých planétach bol ten profesor?“ rozmýšľal Koľo. „Možno na stovke alebo ešte na viacerých. Šťastný človek! Nie je vylúčené, že nebudem jednoduchým kozmonautom, ale vesmírnym zoológom. Aj takí ľudia budú potrební.“

Len čo sa profesor s majstrom stratili Koľovi z dohľadu, vstal z lavičky. Nechcelo sa mu sedieť samému v spoločnosti pažravých krikov.

Postál pred akváriom a pozoroval húfik vesmírnych ostriežov, ktoré sa od obyčajných líšili len tým, že oči mali na chvoste, a preto keď plávali, vrteli hlavou. Potom vyšiel na zelenú čistinu, kde sa pásli kravy. Pri jednej stála babička s chlapčatkom. Vysadila chlapča na kravu. Koľovi sa videla čudná taká zábava. Vtom však krava rozprestrela nevelké blanité krídla a nemotorne letela nízko nad zemou. Ostatné kravy zdvihli hlavy a pozorovali ju, potom sa odvrátili. Pri čistine na stĺpiku bol nápis: Sklisy. Váčkové párnokopytníky z planéty Šišineru.

Babička utekala vedľa kravy a pridžala dieťa, ktoré sa konečne pustilo do smiechu.

Potom sa Koľo zastavil pred priestranstvom, kde sa prechádzali metrové muchy, pripomínajúce modlivku zelenú.

Muchy sa zavše stretli, dvíhali malé predné labky a dlho sa navzájom ohmatávali.

Okolo prešla Alicia v červenej kombinéze. Cez plece mala prevesenú čiernu tašku. Ktorási modlivka ju zbadala, stala si na tenké zadné labky a predné vystrela hore, akoby sa modlila. Alicia jej zakývala, ale nepristavila sa. Koľo sa pobral za ňou.

14. kapitola

Dávaj pozor na mielofón

Keby teraz Koľovi niekto povedal, že Alici závidí, rozhorčil by sa. Čo by jej mal závidieť? Jednoducho sa neskoršie narodila. Koľo sa narodil skôr a ešte aj v budúcnosti pobudol. Je ako prieskumník na ďalekej výprave. Zaletel dopredu, zistil, aká je situácia, potom sa vrátil nazad a spoločne s ostatnými bude pokračovať v ceste peši. Tak je to. A predsa Alici trochu závidel. Mala možnosť vidieť toľko zaujímavého. Jej dobrodružstvá sa nedali porovnať s obyčajnými. A vôbec, keď si ju obzrel zblízka, zapáčila sa mu. Bola to osobnosť. A Koľo vykročil za Alicou. Rád by pozrel, čo bude robiť. Možno ju čaká ďalší brontosaurus?

Vysvitlo, že Alicia sa poberá k budove, na ktorej bola tabuľa Výpočtové stredisko. Ale nestačila vojsť dnu. V ústrety jej vyšiel riaditeľ zoologickej záhrady profesor Seleznev. Otec s dcérou sa stretli desať krokov od Koľu, preto z ich rozhovoru počul každé slovo, ale aby si nemysleli, že načúva, obrátil sa ku kľetke, kde dookola behal namosúrený rohatý vlk, obrastený železnými šupinami.

– Ledva som ťa našla, otec, – povedala Alicia. – Všetko je v poriadku. Odchádzaš?

– Áno. Vrátim sa o dva týždne.

– Ak tam uvidíš mamu, povedz jej, že som prečítala všetky knihy, čo mi nechala. Až príde, podebatujeme si o nich.

– A čo, nepáčili sa ti?

– Ako ktorá. Škoda strácať čas na beletriu.

– Vieš, že v tomto s tebou nesúhlasím, – povedal profesor Seleznev. – Bojím sa, aby z teba nevyrástla nudná suchárka.

Zdá sa mi, že ešte pred dvoma rokmi si bola oveľa veselšia a tvojou obľúbenou knihou boli Traja mušketerieri.

– Ale aj Vesmírna zoológia.

– No dobre. Nezabudni sa vždy naraňajkovať.

– Aj by som zabúdala, ale robot Griška mi to nikdy nedovolí. A ak sa budem chcieť naobedovať, zídem k starým rodičom. U nich sa nedá hladovať.

– Mimochodom, zasa si si vzala mielofón? Vieš predsa, že to nie je hračka. A čo, ak ochorie niektoré zviera?

– A vari sa hrám?

– Alicia, pochop ma správne. Na celej Zemi je iba dvadsať mielofónov. Sú rozdelené medzi najvýznamnejšie ústavy a zdravotnícke strediská. Kryštál v strede mielofónu je taký vzácny, že hoci v posledných rokoch osem výprav prekutalo asteroid Vlasta, našli ich len dvadsaťšesť...

– Otecko, chceš mi robiť prednášku? – začudovala sa Alicia. – Veľmi dobre to viem. A sľubujem ti: ešte dnes, len čo skončím pokus s pustotelom, vrátim mielofón na kliniku. Vieš, že dodržím, čo sľúbim. A čo ak pustotel predsa trochu myslia? Najmä keď kvitnú?

– Azda máš pravdu. No dobre, idem. A nezabúdaj na starú mamu a starého otca. Je im bez teba smutno.

Alicia s otcom sa pobožkali a rozišli.

Koľo už chcel vykročiť za Alicou, keď vtom si všimol dvoch ľudí, ktorí sedeli v tieni na mäkkej lavici. Jeden z nich akoby driemal, sombrero so širokou strechou mal stiahnuté na oči. Druhý, dva razy nižší a tri razy chudší, zahalený do belasej peleríny, že mu z nej trčali len nos a oči, pocítil Koľov pohľad a odvrátil sa.

Koľo by mohol odprisať, že to je tá istá dvojica, ktorá vyliezla z vázy v mŕtanskej lodi. Pravdaže, nebol si

stopercentne istý, lebo chlapíci boli zamaskovaní a v mart'anskej lodi bolo dosť tma, ale ak sú to oni, čo tu robia? Malý drgol veľkého do boku a čosi povedal. Obaja hneď vstali a rýchlo odchádzali preč. Mierili ta, kam šla Alica. Koľovi sa mihlo hlavou, že aj tí dvaja počuli rozhovor medzi Alicou a jej otcom, ale znepokojovalo ho čosi iné. Napokon, záleží na tom, že sa mu tí ľudia nepáčia? Azda naozaj má ten menší na Plute matku, ktorá ho čaká na narodeniny, a syn nemohol zohnať listok. Azda vravulec skutočne napodobňoval krik kledianskej sovy, a nie pirátov. Takto uvažoval Koľa, a jednako kráčať za tými ľuďmi, lebo sa mu nepáčili. Jednoducho sa mu nepáčili, a hotovo. Ďaleko vpredu Koľa zbadal Alicinu červenú kombinézu. Alica vošla do dverí vysokej koralovej budovy. A po chvíli v tejto budove zmizli aj obaja čierni pasažieri, jeden v sombrero a druhý v peleríne.

Koľa nerozmýšľal. Zrýchlil krok a vbehol do budovy.

Vysvitlo, že to je terárium. Vysoká úzka chodba viedla medzi sklenými stenami, za ktorými bolo vidieť rozmanité hady. Ale Koľa im nevenoval pozornosť. Ani neuskočil, keď sa jeden vrhol na sklo a pokúšal sa ho prehryznúť. Narazil do skla rohatou ligotavou papuľou, jedovaté zuby sa mu zablysli a po skle začal tiecť mútny jed.

V teráriu bolo pusto. Vtom Koľa zastal. Vpredu sa potíkal tučniak so svojim chudým spoločníkom. Koľa sa pritisol k stene, ktorá na tom mieste trochu vyčnievala. Tučniak sa obzrel, ale nezbadal ho a obaja šmykli za roh.

Chodba viedla do veľkej sály.

Koľa na prstoch dobehol k vchodu do sály a nakukol dnu, pritisnutý k stene.

Sála bola priestranná, okrúhla, s kupolou. Naprostriedku sa týčil mierny vršok. To, čo ležalo na vršku, najväčšími pripomínalo kus betónovej rúry o priemere asi tri metre, s hrubými stenami. Z takých rúr, iba tenších, montujú plynové potrubia.

Zvonku bola rúra pokrytá zeleným machom, z ktorého vyrastali drobné kvietky, podobné nezábudkám. Znútra boli steny hladké a leskli sa.

Alica stála v rúre, čiernu tašku mala otvorenú a z nej sa jej k uchu ťahal drôtik.

– Počúvaj, pustotel, – hovorila Alica a jej hlas dunel v rúre, – aj tak sa nazdávam, že myslíš. Len neviem, na akom kmitočte. Nože mi to napovedz!

Alica sa sklonila k taške a čosi tam nastavovala.

Koľa sa poobzeral, nevedel pochopiť, kde sa podeli tučný s chudým. Po chvíli ich našiel, tučniaka prezradil okraj širokého klobúka. Zašli za vršok a tam sa skryli.

Koľa už bol istý, že Alici hrozí nebezpečenstvo. Pozoroval, ako sa klobúk pomaly dvíha, ako sa druhý bandita na prstoch rozbehol okolo vrška a jeho hlava v peleríne sa vynorila vo vzdialenom konci pustotela.

Koľa už nevydržal a zakričal:

– Alica! Vzadu!

Hlava v peleríne zmizla. Tučniak upaľoval k zadnému východu, až stratil sombrero.

– Čo je? – spýtala sa Alica.

Obrátila sa, ale nevidela nikoho. Pružne vyskočila z rúry. Na dlážke sa povalovalo mexické sombrero.

Ale Koľa sa už hnal k východu. Hlavne, že ich vyplašil. Netúžil však po tom, aby ho Alica videla a začala sa vypytovať, prečo zakričal. Zakričal len tak. Zachcelo sa mu, nuž zakričal.

Koľa čakal, že Alica sa rozbehne za ním, a preto niekoľkými skokmi prebehol priestranstvo pred teráriom a utekal po úzkej aleji.

– Kde bežíš?

Koľa sa pokúsil vyhnúť človeku, ktorý sa mu postavil do cesty, ale tento ho pevne chytil. Koľa videl dva brezové kmene, zdvihol hlavu a spoznal Elektróna.

– Ja ťa hľadám po celom zoo, a ty...?

– Čo ja? Aj ja som vás hľadal.

– Zľakol si sa niečoho?

– Prečo? Jednoducho už musím ísť domov.

– A nechceš ešte jednu zmrzlinu?

– Nie, ďakujem.

– Ďaleko bývaš?

– Vyše hodiny cesty, – povedal Koľa.

– Sadnime si na chvíľku. Oddýchneš si. Veď si bledý ako stena.

Koľa neodporoval, potešil sa starému známemu. Len sa spýtal:

– Koľko je hodín?

– Päť preč.

– Na zbláznenie, ako ten čas letí! – vzdychol si Koľa. Sadli si vedľa seba. Koľa si pomyslel, že by sa mohol od Elektróna niečo dozvedieť.

– Tak čo je s vašim zásobovacím systémom? – spýtal sa. – Už prestal kŕmiť drakov konopami?

Koľa pritom jednoducho pozoroval priesvit medzi bambusovými kríkmi, aby videl, čo sa robí pred teráriom. Ale tam sa nerobilo nič, ak len nepočítame zriedkavých chodcov. Nevidel ani tučniaka s chudým, ani Alicu.

– Veľmi hlúpa chyba, – vysvetľoval Elektrón. – Ani jeden jednoduchý robot by takú neurobil, nevriavac o človeku. Pre stroj mäso alebo konope sú iba súhrnom znakov. Nie, túto svojvôľu musíme obmedzovať...

– Čo je to mielofón? – spýtal sa Koľa. – Tiež patrí medzi nové prístroje?

– Mielofón? Nie, vynašli ho už pred niekoľkými rokmi. Ale pravdepodobne sa mielofóny čoskoro prestanú vyrábať.

– Prečo? Vari sa to robieva?

– Je to taký výnimočný prípad. Samotný aparát vôbec neznamená nové slovo v technike. Jednoduchý elektrónový

zosilňovač s prijímačom. Najdôležitejší v ňom je kryštál. A zatiaľ tieto kryštály našli iba na asteroide Vlasta. Tento asteroid je celkom maličký, prirútil sa odkiaľsi z inej galaxie pred miliónom rokov, Slnko ho stiahlo do obežnej dráhy a odvtedy sa krúti. Zatiaľ týchto kryštálov našli iba dvadsať alebo dačo vyše dvadsať. Podaktorí si myslia, že ich vyrobili obyvatelia planéty, z ktorej sa kedysi dávno odtrhla Vlasta, iní dokonca sa nazdávajú, že tie kryštály sú živé tvory, ibaže žijú tak spomalene, že sú potrebné desiatky tisícov rokov, aby sa to dalo spozorovať. Jadro mielofónu tvorí práve tento kryštál. A nikto nemôže vyrobiť viac mielofónov, než je na svete týchto kryštálov. Už ti to je jasné?

– Nie veľmi, – priznal sa Koľa. – A načo sa používa mielofón?

– Čudné. Ty si nepočul o mielofóne?

– Nejako som to prepásol, – povedal Koľa.

Elektrón Stepanovič skormútené pozrel na Koľu, vzdychol, ale pokračoval:

– Keď priviezli na Zem prvé kryštály a začali ich skúmať, ktorýsi vedec si všimol, že keď sa ku kryštálu priblížia ľudia, v jeho štruktúre nastane zmena. Vedci sa začali moriť s týmto problémom, až napokon zistili, že kryštály môžu zachytávať vlny, čo vysiela mozog. Prišlo im na um spojiť kryštály so zosilňovačmi a jedného krásneho dňa vedci mohli počúvať myšlienky. Vieš si predstaviť, aká panika vypukla vo vedeckom svete!

– Áno, isteže.

– A ty si o tom nepočul?

– Možno som bol ešte malý. Teda mielofón môže na istú vzdialenosť čítať myšlienky?

– Presne tak. Veď ti to vravím! Vieš si predstaviť, koľko sa našlo záujemcov, ktorí by chceli získať mielofón?

– Samozrejme si to viem predstaviť, – prisvedčil Koľa. – Hneď sa zbehli všetci kúznici.

– Kto? Kúznici? A čo s tým majú kúznici?

– No tí, čo hádajú myšlienky.

Elektrón pozrel na Koľu, či mu nepreskočilo, ešte aj ovisnuté fúzy sa mu zdvihli o centimeter. Ale ovládol sa a povedal:

– Samozrejme, že nie kúznici. Boli to hlavne lekári. Je rozdiel, keď rozpráva pacient, alebo keď diagnózu určujú diagnostické prístroje, ale pri niektorých chorobách, napríklad nervových, je dôležité vedieť, čo si človek myslí v skutočnosti. Alebo na detských poliklinikách. Kým dieťa nevie hovoriť, nemôže vysvetliť, čo a kde ho bolí.

– A načo takýto prístroj dali do zoo?

– Nie do obyčajného zoo, ale do vesmírnej zoologickej záhrady. Máme tu predsa vesmírne zvieratá, niektoré sú celkom unikátne, a nie vždy ľudia poriadne vedia, ako ich kŕmiť, aká teplota im vyhovuje a vôbec, čo potrebujú. No a tak jeden z dvadsiatich mielofónov, ktoré sú na Zemi, dali nám. Ale chránime ho väčšmi ako oko v hlave.

– No pravdaže, chránite! – povedal Koľa. – Sám som videl, ako ho Alica vliekla do terária. Len-len že ho nestratila.

Nebolo by správne pokladať Koľu za žalobníka. Jednoducho sa hneval na Alicu, že riskovala taký cenný prístroj. Na celej Zemi je ich iba dvadsať, v nemocniciach ich na prstoch spočítaš, a ona si s ním pobieha po vesmírnom zoo a počúva myšlienky akejsi rúry!

– Ak ho mala, – povedal Elektrón, – to značí, že jej to profesor Seleznev dovolil.

– Akoby nie! Vlastnej dcéruške!

– Pozerám na teba a završiem ňu, – prehovoril Elektrón. – Zdalo by sa, že okrem odevu nie je na tebe nič zvláštne.

Chlapec ako chlapec. Ale niekedy vytesneš takú hlúposť, ani keby si bol zo stredoveku.

– A čo také som povedal?

– Povedal si, že profesor Seleznev mohol riskovať cenný prístroj, aby urobil radosť svojej hlúpej dcérke. Aspoň tak to vyznelo. Po prvé Alica je zodpovedná dievča a potrebuje mielofón tak na prácu...

– Aby načúvala myšlienky akéhosi pustotela! – skočil mu do reči Koľa, ktorý sa nechcel vzdať.

– Správne. Aj ja sa nazdávam, že pustotel rozmýšľa. Tým skôr, že teraz začal kvitnúť a môžu v ňom vzniknúť nové emócie. Bol by som rád, keby ti hlava pracovala čo len päť ráz slabšie ako Alici.

– Vďaka za poklonu, – zahundral Koľa.

Prirodzene, po tomto sa jeho vzťah k Alici podstatne zhoršil. Ba ozvala sa v ňom pomstychtivosť: len nech jej tí oplani potiahnu mielofón. Potom si to odskáče, aj keď je taká múdra.

– No tak, – uzavrel Elektrón Stepanovič. – Už musím ísť. Tešilo ma, že sme sa spoznali. Azda sa ešte stretneme.

Z jeho tónu však bolo jasné, že už ľutuje, že sa spoznali. Ale nech, pomyslel si Koľa.

– A ty nejdeš? – spýtal sa Elektrón.

– Nie, ešte si trochu posedím.

– Ak budeš niečo potrebovať, vždy ma tu nájdeš.

– Ďakujem. Budem na to pamätať.

Koľa ostal sedieť na lavici, mäkkej ani diván. Slnko sa už schovávalo za stromy, na oblohe plávali oblaky, sfarbené blížiacim sa západom. Musí Elektrónovi dať čas, aby stihol odísť. Už sa s ním nechcel stretnúť. Tým skôr, že Elektrón čosi tuší, a ak sa ešte raz stretnú, môže sa dovtipiť, a potom ktovie, kedy sa Koľa vráti domov. A už tak túžil po domove. Bol vyčerpaný, neustali mu ani tak nohy ako skôr hlava. Prekročila dennú normu. Koľa si spomenul, že dnes v televízii dávajú prírodopisný seriál. Bolo by dobre stihnúť začiatok. Samozrejme, zišlo by sa ešte niečo vziať na pamiatku, ale nič vhodné nablízku nebolo. Ani pohľadnice tu nepredávali. Škoda, že si ráno nevzal noviny. Keby ich tak mohol ukázať chlapcom! Ale vtedy ešte netušil, že tento deň sa tak rýchlo skončí.

Koľa vytiahol z vrečka nožík – dobrý nožík, vymenil ho s Fimom Koroľovom za dve série známok z Burundi – a rozhodol sa, že tu po sebe zanechá pamiatku. Sedadlo lavice bolo mäkké, tam sa nedalo vyrezať nič, ale operadlo vyzeralo drevené. V aleji nebol nikto, návštevníci zoo sa rozišli. Po cestičke za bambusovými kríkmi prešiel vozík naložený panvicami, hrncami a termoskami. Zrejme začali kŕmiť zvieratá. Len aby v stravovacom stredisku znova nepoplietli, komu čo patrí. Zišiel by sa tanier polievky. Polievku Koľa nemal rád, veď kto ju má rád? Človek ju zje iba na

naliehanie rodičov. Ale keď si celý deň na zmrzline, praclíkoch a limonáde, aj polievky sa ti zachce. Koľa sa obrátil bokom a začal do operadla lavice vyrezávať svoju navštívenku. Už neraz ho potrestali za túto vášeň. Keď raz vyrezal svoje iniciály na lavici, dokonca zavolali otca do školy. Nemôže však odísť z budúcnosti a nezanechať nijakú stopu. O sto rokov sem určite zabehne pozrieť si vlastný výtvor. Operadlo lavice bolo mäkké, ľahko sa doň vyrezávalo. Podistým to nie je drevo, ale nejaká plastická látka, podobná drevu.

Koľovi nikto neprekážal. Raz prešla okolo akási rodina, nuž prikryl nožík dlaňou a zatváril sa, že si prezerá kriky. Koľa vyrezal na operadle veľkými tlačnými písmenami:

KOĽA, 6. B, ŠKOLA Č. 26

Všetko je jasné, a pritom nikto to neuhádne. Vinníka budú hľadať v ich 26. škole. Elektrón už iste odišiel domov. Musí sa pobrať aj on. Ešte musí flipnúť cez polovicu mesta a o ôsmej sa začne televízny seriál.

Koľa vopchal nožík do vrečka a zamieril k východu. Minul čistinku, na ktorej driemali sklisy – kravy ako kravy – a odbočil na hlavnú alej, vedúcu k východu. Šiel rýchlo, ale opatrne. Bol pripravený, že ak zbadá Elektróna, vklezne do krikov. Len aby to neboli tie, čo majú rady zmrzlinu. Koľa došiel k rybníku a videl, že Brontík vyliezol z vody a prednými labami sa opiera o breh. A tamto je aj Alica. Zavesila čiernu tašku na ohradu pri rybníku, preskočila ju a bola na brehu. Brontík ani cvičený slon zohol predné laby, aby sa Alici pohodlnejšie škriabalo. Koľa od prekvapenia zastal. Ale jej to ide.

Alica už sedela na brontosauovi, ktorý opatrne stúpil do vody, aby nezašfikal priateľku a začal plávať po rybníku; kačky-prevracačky, ružové husi i vtáky s pichliačmi ani ježe a kadejaké iné neobyčajné tvory plávali nabok, rozostupovali sa ani članky pred osobnou motorovou loďou, uvoľňovali mu cestu.

Priatelia vyplávali doprostred rybníka a brontosaurus vyhol krk ani labuť. Bol to krásny obraz a nepočetni návštevníci vesmírneho zoo zastali a kochali sa v ňom. Aj Koľa sa tak zahľadel, že zbadal tučného bez sombrera a chudého utekať po chodníku až vtedy, keď sa už blížili k východu. Tučniak si pritiskal k prsiam čiernu tašku. Koľovi stačil jediný pohľad, aby pochopil, že to je taška s mielofónom, ktorú Alica tak ľahkomyseľne nechala na brehu.

– Ech! – povedal Koľa nahlas. – Ja som to vravel!

A ozlomkrky sa rozbehol za zlodejmi. Samozrejme, mal zakričať, aby ich aj ostatní chytali, lenže to mu zišlo na um, až keď banditi zmizli v jaskyni s jagavými mikrovĺčkami.

– Chytajte ich! – skríkol Koľa, ale od rýchleho behu mu zaseklo dych, a ak ho aj Alica počula a obrátila sa, zlodejov už, prirodzene, nevidela.

Koľa vybehol na púste námestie pred zoo. Zlodeji už dobíjali k autobusu. Bol to autobus číslo 6: Vesmírne zoo – Sokoľníky. Vedľa stáli ešte dva autobusy.

Treba povedať, že Koľa utekal oveľa rýchlejšie než vesmírne piráti, ktorí dlhé roky holdovali pijatike a hýrili na vesmírnych lodiach, vôbec nešportovali a všetku ťažšiu prácu nechávali na iných. Preto vbehol do autobusu číslo 6 takmer súčasne so zlodejmi. Mal aj šťastie, lebo tesne pred pirátmi šli dve ženy, živo debatovali a zaberali celý priechod k závesu, za ktorým boli Sokoľníky, takže chudý pirát, ktorý utekal vpredu, musel zabrzdiť. Tučniak doňho narazil a zdvihol ruku s taškou, aby nepoškodil mielofón. A tu ich dobehol Koľa.

Ženy, ktoré ani nezbadali, čo sa im robí za chrptom, zmizli za závesom.

Za nimi zmizol aj chudý pirát Krys.

Tučniak sa obrátil a spoznal Koľu. Všimol si ho už v teráriu. Schmatol akúsi zbraň a hrozivo zreval, ale netrúfol si vystreliť a ponáhlal sa k závesu.

Stáva sa, že v sekunde sa zrodí jediné správne rozhodnutie, a keby človek začal uvažovať, nikdy by naň neprišiel.

Tučniak ešte vždy držal tašku s mielofónom nad hlavou a už začal vstupovať za záves, keď vtom Koľa nadskočil a mykol tašku k sebe. Tučniak to nečakal, prsty sa mu rozťahli a už bol na druhej strane závesu v Sokoľníkoch, aspoň dvadsať kilometrov od Koľu.

Koľa chytil tašku, zvrtol sa a vyskočil z autobusu na námestie. Veľké námestie bolo celkom prázdne. Ako naprotiveň nebol nablízku ani jediný človek. A Alica neprichádza. Vari ho nepočula? Koľa zabudol, že keď sa rozbehol za pirátmi, Alica sedela Brontíkovi na chrpte naprostred rybníka a odtiaľ sa nemohla tak rýchlo dostať k východu.

Koľa zastal pri autobuse. Uvedomoval si, že zlodejom stačí niekoľko sekúnd, aby obehli autobus, znova doň nastúpili a vrátili sa sem. Čo má robiť? Neopovážil sa bežať cez celé námestie k vesmírnemu zoo, lebo videl v tučniakovej ruke zbraň – kým bude utekať, piráti ho pokojne môžu zahlušiť. A potom zbohom prírodopisný seriál!

Avšak stáli tu ešte dva autobusy. Na bližšom bol nápis

Č. 8. VESMÍRNE ZOO – PROSPEKT MIERU

Koľa neváhal ani sekundu, naskočil do autobusu, prešiel cezeň, ani strela sa prehnal cez záves a ocitol sa na zastávke prospekt Mieru. Tam videl autobus

Č. 3 PROSPEKT MIERU – GOGOL'OV BULVÁR

Tu ako náročky nastupovalo viacero ľudí, Koľa musel stáť v rade. Ľudia sa neponáhľali, zhovárali sa a Koľa stratil celú minútu, kým sa dostal do autobusu. Pri vchode sa obrátil a zbadal, ako zo susedného autobusu vylieza chudý bandita a otáča hlavu na všetky strany, hľadá ho. Teda sa mu nepodarilo zlodejov prekabátiť: rozdelili sa – jeden utekal do autobusu číslo osem, a druhý naňho strieňa niekde inde.

Koľa v zúfalstve preklzol cestujúcim pomedzi nohy a šibol cez záves.

Nevedel, či ho zlodej spozoroval, ale aj tak sa rozhodol neštrácať čas. Hnal sa cez námestie, až takmer zvalil akúsi ženu. Báľ sa obzrieť, že uvidí pirátov, počuje, ako naňho volajú, ba dokonca strieľajú. Vydýchol si, až keď dobehol k prvým stromom a skryl sa za hrubý klenový kmeň.

Azda si mal na prospekte Mieru privolať na pomoc ľudí, ktorí s ním nastupovali do autobusu, ale dobre sa rozmýšľa s

chladnou hlavou. Lenže ak sa za tebou ženú zločinci, nie je ti do rozmýšľania. Najmä ak sú rozzúrení ani vlčiaci pustení z reťaze: veď im vyfúkol najcennejšiu korisť.

Koľa stál za stromom a uvažoval. Rozhodol sa nevracať do zoo: ak je Alica taká neporiadnica, že nechala mielofón napospas, nech si teraz poplače. Poznáme týchto vyznamenaných mudrcov! Koľa sám nikdy nebol vyznamenaný, a ani mu to nehrozilo. Nebol však zlý chlapec a už vymýšľal, ako vráti mielofón. Dá ho Džavadovi alebo niektorému prírodovedcovi na školskej stanici. Vraj Alicu poznajú, teda jej budú môcť mielofón vrátiť. A on pôjde domov.

Koľa si všetko premyslel a chcel ísť ďalej. Vtom zbadal, ako z autobusu vychádza tučniak. Ružová plešina sa mu ligotala v lúčoch zapadajúceho slnka ani balón. Tučniak sa obzeral.

Koľa nehybne stál za klenom. Už sa upokojil: nie, tučniak ho nemôže zbadat'. Vtom však pirát pristúpil k žene, ktorú Koľa takmer zvalil, keď utekal z autobusu. Žena stála na okraji autobusovej zastávky a čakala, kedy prileť voľná bublina, vlastne flip.

Tučniak sa zdvorilo uklonil a čosi sa jej vypytoval... Hoci ho Koľa nepočul, nebolo ťažko dovŕtiť sa, že sa spytuje, či tadiaľ práve nebežal chlapec. A Koľa s hrôzou videl, že žena prikývla a ukazovala, ako Koľa prebehol popri nej. Potom ukázala k bulváru, až sa Koľovi zamarilo, že sa ho dotkla prstom. Schúlil sa za kmeňom stromu. Čo teraz? Ešte videl, ako tučniak vybral z vrečka čosi čierne, zrejme vysielaciu. Volá priateľa. Teda Koľa nesmie stratiť ani sekundu.

A Koľa sa pustil do behu.

15. kapitola

Behom k stroju času

Keby Koľa lepšie porozmýšľal, neutekal by. Zo zastávky ho piráti nevideli, no len čo sa rozbehol, tučniak hneď zbadal, ako kriky zašuchotali a zachveli sa a ani nečakal svojho spoločníka a pustil sa za Koľom. Áno, na krátke vzdialenosti mohol Koľa predbehnúť hociktorého piráta, lebo piráti zanedbávali šport a žili nestriedmo. Ale keď musel bežať dlho, piráti mali viac síl ako on. Dávno nahradili svoje staré srdcia mechanickými, najmä keď im srdečnosť bola nanič a s elektrónovými srdcami na automatické batérie sa chystali žiť tisíc rokov.

Koľa prebehol po aleji takých sto metrov a obzrel sa: tučniak práve vyliezol z krovia. Koľa pochopil, že do školskej biologickej stanice nedobehne, preto odbočil z chodníka, preskočil cez kriky a dvoma skokmi sa ocitol na dlažbe.

Rozhodol sa, že sa skryje v dome, ktorý dnes ráno sám staval. Staviteľov už nebolo vidieť. Žiaľ, odišli. Buď náročky, alebo pre nepozornosť staviteľov vchod zarástol koralmi a okná boli privysoko, aby cez ne mohol vliezť. A okrem toho sa aj bál: ak ho zloději zbadajú, bude v pasci. Koľa sa rozbehol krížom k bulváru a hnal sa k biologickej stanici. Len keby stačil dobehnúť k chlapcom! keď bude pri nich, banditi sa naňho neopovážia zaútočiť. A ak sa aj opovážia, Džavad s Arkašom zachráni mielofón.

Koľa vybehol na malé priestranstvo, prebehol popri hriadkách a čistinke, kde ho ráno krmili rastlinnými praclíkmi, ale nikto tam nebol. V bazéne pokojne plávali delfíny a keď jeden z nich zbadal Koľu, vyhodil sa nad hladinu, akoby sa potešil, že vidí známeho.

– Kde je Džavad? – zakríčal v behu Koľa. Samozrejme, delfín neodpovedal. Zo stromu zoskočila na zem opička a skackala vedľa Koľu.

Nikde ani jediný biológ, ani živej duše. Všetci už odišli domov. Koľa v diaľke začul dychčanie.

– Stoj! – doľahlo k nemu. Zbadali ho!

Koľa odbočil z chodníka a upaľoval k laboratóriu. Ale koralový domec bol zavretý.

Nemá kde nechať mielofón, aby ho banditi nenašli.

A ani sám sa nemá kde skryť.

Ostávala mu jediná cesta – po Priečnej uličke k Ústavu času.

Pri lavici, kde sedel so starým Pavlom, Koľa zastal. Cítil, že už nevládze urobiť ani krok. Neďaleko preletela bublina. Ktosi v nej sedel. Koľa v zúfalstve zakýval rukou, ale človek v bubline ho nepochopil. Zakýval mu nazad a letel ďalej. Koľa znova počul prekliate fučanie: tučniak odbočoval do Priečnej uličky. Znova musel utekať. Ustavične čakal, že chytí druhý dych, ale nič podobné sa nestalo.

A už je tu Ústav času. Taký pokojný, obrovský a veľkolepý ako aj ráno. A taký istý prázdny. Musel Koľa prísť do budúcnosti práve vo sviatok, keď väčšina Moskovčanov odcestovala na Mesačný festival alebo na juh k moru rekreovať sa a opaľovať?

Koľa v behu narazil do priesačnej steny – vchodu do ústavu. Ale stena sa neotvorila ako ráno, keď odtiaľ vychádzal. Do ústavu je cudzím vstup zakázaný, lebo s časom treba zaobchádzať opatrne. Dnu púšťajú iba tých, ktorí sa tomu špeciálne venujú.

Koľa narážal do priesačnej steny ani mucha do skla. Celkom blízko, na dosah je schodište a hore na poschodí čaká kabína času, dvere do minulosti.

Už-už dobehnú prenasledovatelia. Koľa sa v zúfalstve rozbehol popri stene, dúfal, že nájde nejaký núdzový východ, ktorý zabudli zamknúť.

Ešte sa nestačil skryť, keď sa pred Ústavom času vynorili piráti. Zďaleka videli, ako Koľa dobehol k budove a usúdili, že je už vnútri. Spoza rohu Koľa hľadel, ako piráti zastali pred vchodom. Začalo sa už stmievať a Koľova skrýša bola zahalená do hlbokého belasého tieňa. Dúfal, že piráti budú chvíľu klopať na dvere, a potom odídu. Alebo niekto pôjde okolo a odplaší ich.

Ale nie je tak ľahko prekabátiť pirátov. Hneď pochopili, že priesačná prekážka sa nepoddá ich úderom a dovŕtíli sa, že ani chlapec, ktorého naháňali, sa nemohol dnu dostať, ak nemá elektrónový kľúč. Rozdelili sa a pustili sa opačnými smermi okolo budovy.

Tučniak prešiel iba na krok od Koľu, ktorý tam ležal v tráve, a keby tak hlasno nefučal, určite by počul, ako Koľovi

silne bije srdce. Pri ďalšom rohu sa stretol so svojím spoločníkom a začali sa radit'. Ku Koľovi doliehali tlmené hlasy:

– Špppš-grchchch-vppr.

– Gpprr-kchž-dppnr.

Koľa nerozumel ich jazyku a zo skrýše pozoroval, čo budú robiť. Piráti usúdili, že Koľa sa nejako dostal do budovy. Tučniak vytiahol spod plášt'a ligotavú vec, ktorú Koľa v autobuse pokladal za revolver. Chudý ustúpil o niekoľko krokov dozadu. Tučniak zacielený do zatvoreného okna na prízemí a žiarivý lúč sa zarezal do skla. Toto sklo sa nedalo rozbiť päťou či skalou, ale nikto, kto staval Ústav času, nepredpokladal, že naň použijú vesmírny dekompozitor. Koľa počul, ako sklo zasychalo a po koralovej stene stekali a hneď aj tvrdli roztopené potôčky, červené vo večernom svetle.

Piráti čakali, kým koral vychladne, aby sa nepopálili.

Potom chudý hodil na podokenicu belasú pelerínu a tučný sa začal tlačit' do úzkeho okienka. O chvíľu mu von trčali len nohy v topánkach s vyhnutými nosmi. Bolo počuť, ako sa zvalilo ťažké telisko a nastalo ticho.

Chudý sa spýtal:

– Pchrfšk?

Znútra sa ozvalo:

– Frtt-trttf.

Chudý odišiel od okna a náhlil sa za roh striechnuť pri vchode, aby Koľa nemohol vybehnúť.

Najrozumnejšie by bolo, keby Koľa ostal ležať vo vysokej tráve, kým sa tučniak nevráti a banditi neodídu hľadať šťastie inde. Lenže Koľa mal teraz v hlave len jedinú myšlienku: čo najskôr sa dostať do kabíny času a domov, domov, domov...

Narátal do päťdesiat, vstal a prebehol k oknu. Tučniak sa tam mohol skryť a čakať, preto si Koľa najprv čupol pod okno a pozorne načúval, a keď nič nepočul, vstal a nakukol dnu. Okno viedlo do prázdnej miestnosti, kde popri mure stáli roboty upratovači. Dvere na chodbu boli otvorené. Koľa sa nadvihol na rukách. Podokenica mu siahala po bradu a nepodarilo sa mu hneď dostať dovnútra: navené nohy sa mu šnýkali po koralovej stene, ruky mal slabé ani z vaty. Vtom sa za ním ozval tenký hlas:

– Aha, už ho máme!

Koľa si uvedomil, že je po všetkom. Chudý bandita počul, ako sa škriabe po stene, a ponáhlal sa sem. A tu sa stal hotový zázrak: Koľa nohami nahmatal na stene akýsi výčnelok, na rukách, čo odrazu boli ani z ocele, sa vytiahol hore a hneď sa prevalil cez podokenicu dovnútra. Bandita ho, pravda, stačil zdriapiť za nohu a ťahal ho dolu. Koľa tak mocne kopol, že topánka ostala banditovi v ruke a Koľa spadol na dlážku v miestnosti.

Hneď vyskočil, tuho zovrel tašku s mielofónom a trielil preč. Bandita čosi kričal a štveral sa za ním.

Koľa utekal po chodbe, hľadal schodište. Konečne! Vybehol na poschodie a vrátil sa do sály, uprostred ktorej stál tučniak a počúval, čo je to za hurhaj.

– Stoj! – skríkol, keď zbadal Koľu.

Ale Koľa už vybehol na odpočívadlo, vyletel o poschodie vyššie – práve v tej chvíli chytil druhý dych – zbehol po inom schodišti a zbadal odchýlené dvere, pri ktorých sa na dlážke blyšťala päťkopejka. Sám si takto označil dvere, aby na spiatocnej ceste nezablúdil.

Koľa vbehol do sály, pribuchol za sebou dvere, prešmykol sa pomedzi prístroje a nástroje do zadnej izby – do takej istej, akú má sused Nikolaj Nikolajevič. Kabína tu stála ani záchranný člň za búrky.

Koľa načúval. Zvonka nepočul nijaké zvuky. Žeby prenasledovatelia stratili stopu?

Uľahčene si vzdychol a vstúpil do kabíny.

Bol tu taký istý riadiaci pult ako v tej, čo stála v jeho čase. Len nápisy pod páčkami boli iné. Tam, v minulosti bola Medzistanica a Konečná stanica. Tu bola Východisková stanica a Konečná stanica.

Koľa zapol systém a s radosťou počúval známe bzučanie. Stroj fungoval.

Teraz musí stlačiť páku Zap. A potom? Asi Východisková stanica. Len aby ho stroj dopravil do jeho času a nie niekam k Puškinovi či k brontosaurom!

Ruka mu znehybnela nad riadiacou doskou.

Počul, ako niekto otvára dvere do miestnosti.

Stlačil tlačidlo Východisková stanica a prehodil páčku na Štart.

A hneď sa začal prepadávať do nekonečna, do ničoty, kde nie je ani začiatok ani koniec, ani vrch ani spodok, iba krútiaca sa pustota.

Koľa sa vznášal v čase.

Druhá časť

Traja K

1. kapitola

Ona sa nepamätá

Mladý, ale tučný a fúzatý doktor Alik, službukonajúci lekár, bol najveselší človek v nemocnici. Mysleli by ste si, že ľudia sem chodia pre potešenie. A pravdaže aj preto, aby si vypočuli, ako doktor Alik chytil šťuku v Done, alebo ako vie napodobňovať slávika.

V ten deň prišiel do izby po obede a strojene skľúčeným hlasom povedal:

– Neprežijem rozlúčku s vami. Čo tu len budem robiť?

Júlia Hríbková poprosila:

– Keby ste ma čo najskôr prepustili. Ideme na výlet.

Alica, ktorej priezvisko nikto nepoznal, mlčala, akoby sa jej tie slová netýkali.

– Ako sa má tvoje bývalé slepé črevo? – spýtal sa Júlie doktor Alik.

– Ráno ma trochu bolelo, – povedala Júlia.

– Sľúbil som ti predsa, že o týždeň zabudneš.

Júlia chcela povedať, že jemu pravdepodobne nikdy neoperovali slepé črevo, a preto nevie, čo to je, ale neškriepila sa.

– A ako sa máme my, Alica? – spýtal sa doktor Alik.

– Dobre.

– Nepovieš nám niečo nové?

– Nie.

Júlia hľadala na Alicu a ľutovala ju. Človek má niekedy smolu. Pred niekoľkými dňami, keď Alica bežala cez ulicu, vrazil do nej autobus. Udrela si hlavu, utrpela otras mozgu. Ale to ešte nie je najhoršie. Keď ju priviezli do nemocnice, vysvitlo, že všetko-všetučko zabudla. Doktor Alik povedal, že táto choroba sa volá amnézia – strata pamäti a pacient sa zväčša vylieči. Ale viete si predstaviť: zabudnúť, ako sa voláš, kde bývaš, do ktorej školy chodíš, zabudnúť ešte aj to, kto sú tvoji rodičia! A čo je najčudnejšie – Alica mala vtedy oblečené krátke nohavice, blúzu a cvičky. Nemala pri sebe ani jediný papierik, nijaké peniaze. Julkina mama povedala, že vyšetrovateľ z milície, ktorý sa včera prišiel pozhovárať s Alicou – predsa človek sa nemôže bez stopy stratiť – na chodbe povedal vedúcej oddelenia, že milícia vypočula obyvateľov všetkých okolitých domov pri mieste, kde do Alice narazil autobus, ale nikto nič nevie. Ani jeden rodič netelefonoval na milíciu alebo do nemocnice a nehľadal dcéru. „Už sme jej fotografiu rozoslali do detských domovov, aj do iných miest sme napísali.“ Vyzeralo to tak, že Alica sa stratila, ale nikomu nechýbala, a v tom bola záhada. Júlia si pomyslela, že keby sa ona stratila čo len na jediný deň, mama so starou mamou by celú Moskvu obrátili naruby.

Na pohľad bola Alica celkom obyčajné, asi dvanásťročné dievča, mala svetlé, nakrátko ostrihané vlasy, belasé oči a dlhé nohy, všetko, ako sa patrí, ba bola aj trochu opaľená, hoci v apríli je ešte priskoro opaľovať sa.

Julka vedela o Alici ešte jedno tajomstvo, ale nikomu to neprezradila. Včera večer, hoci jej ešte nedovolili vstávať, pokúšala sa ujsť z nemocnice. Keď všetko utíchlo, opatrne vstala z postele a pobrala sa v nemocničnej pyžame k dverám. V izbe ležali len ony dve – tretie dievča predvčerom prepustili. Júlia ešte nespala. Spýtala sa:

– Kam ideš, Alica?

– Hneď sa vrátim.

Ale Júlia cítila, že čosi nie je v poriadku, a pripomenula: – Ved' ti zakázali vstávať.

– Vrátim sa, – zopakovala Alica.

– Počúvaj, – povedala Júlia, ktorá sa vyznačuje bystrým umom. – Ak si sa rozhodla ujsť, určite prechladneš. Vonku prší a takmer mrzne.

– Ani na um mi nezide utekať, – odbila ju Alica a vyšla na chodbu.

Ale na chodbe hneď natrafila na sestru, ktorá mala službu. Júlia počula, ako sa zhovávajú. O chvíľu sa Alica vrátila nazad a ľahla si.

– Tak čo, nepodarilo sa? – spýtala sa Júlia.

– Nepodarilo.

– Ved' som ti pravdu. A vieš vôbec, kam by si šla?

– Viem.

– Nič nevieš. Ved' si stratila pamäť. Prechladla by si a mesiac by si musela ležať.

– Nezvyknem prechladnúť, – povedala Alica.

– Celkom obstojný Robin Hood! – zasmiala sa Julka. – Každý, kto behá po ulici v pyžame, keď je teplota na bode mrazu, musí prechladnúť. To je zákon prírody. Aj tak som vedela, že nemocničná brána je zamknutá, preto som sa ani veľmi netrápila o tvoje zdravie.

– Tak ti pekne ďakujem! – zahundrala Alica. Bola nahnevaná a na nijaké Julkine otázky už neodpovedala.

Julka si vtedy pomyslela, že Alica je samá záhada, až to nie je zdravé. Naozaj sa na nič nepamätá?

A tak aj teraz počúvala, ako reční doktor Alik a hýbe pritom fúzmi ani dobrácky kocúr, zároveň ustavične pozorovala Alicu. Ak človek leží v nemocnici a naďabí na tajomstvo, veľmi ľahko sa zmení na Sherlocka Holmesa.

– Minulého leta, – vykladal doktor Alik, – sme s priateľmi šli na Don chytať ryby. Alica, bola si niekedy pri Done?

– Neviem, – povedala Alica.

– No, na tom nezáleží.

To je ale prešibanec, pomyslela si Júlia. Veselý, samý vtip, ale na prácu nezabúda. Mama Júlii hovorila, že v prípade ako je Alicin, je dôležité nájsť nejakú podrobnosť, zachytiť nitku, a potom sa už dá rozmotať.

– Teda prišli sme do dediny, – pokračoval doktor Alik. – Je to neďaleko Azovského mora. Strašná horúčava a dyne ešte nedozreli. Ubytovali sme sa u jedného kozáka, taký svojrázny stavec, s prameňom vlasov na temeni oholenej hlavy, ako kedysi nosievali Ukrajinci, v belasej čiapke...

– Milicionár? – spýtala sa Júlia.

– Nie, kedysi kozáci mali takú uniformu, no a dnes starci ešte nosia belasé brigadierky.

Alica sa odvrátila k obloku a pozorovala, ako po skle stekajú kvapky.

– No a ten stavec nám vraví: Odveziem vás na Azovské more... Alica, ty si nebola pri Azovskom mori?

– Nie.

– Prečo si to myslíš?

– Nebola som, a hotovo.

– A pri Čiernom?

– Pri Čiernom som bola.
– A čo si tam robila? Rekreatovala si sa?
– Nie, pracovala som. Zostavovala som slovník delfinej reči.
Doktor Alik sa zasmial a povedal:
– Ako vidieť, začína sa nám dariť. A pri Čiernom mori si bola sama, alebo s rodičmi?
– Nepamätám sa...
„Nie,“ pomyslela si Julka, „lekárov azda aj obalamutiš, ľutujú ťa. A vôbec, priveľa vedia. Ale mňa neobalamutiš. Ktožehovie, prečo chceš predstierať, že si pamätáš menej než v skutočnosti.“
– Tak teda, – pokračoval doktor Alik, – nasadneme do člna...
Vtom do izby nakukla sestra Šuročka a povedala:
– Doktor Alik, volajú vás k telefónu.
Keď lekár odišiel, Julka sa spýtala:
– Rozmyslela si si to s tým útekem?
– Rozmyslela.
– A prečo?
– Bojím sa, že prechladnem.
– A v skutočnosti?
– V skutočnosti ma v tejto pyžame aj tak hneď dovedú nazad.
– Oho! To už je pokrok, – povedala Julka. – Vidiš, aké užitočné je počúvať starších.
– Kto má byť ten starší?
– Ja.
– Koľko máš rokov?
– Dvanásť.
– A ja jedenásť, – povedala Alicia. – Nazdávala som sa, že aj ty máš jedenásť.
– Do ktorej triedy chodíš? – spýtala sa Júlia.
– Ťažko povedať. Nepochopíš to.
– Vraj nepochopím! Ja som v šiestej, a ty zaiste v piatej. Čo preberáte z literatúry?
– My máme inakšie triedy, – povedala Alicia. – Teraz pracujem v aplikovanej genetike. Vraví ti to dačo?
– Vraví, – povedala Júlia. – My zase máme v škole angličtinu. Myslím si však, že pre teba je ešte priveľa zaoberať sa genetikou.
– Nikdy nie je priveľa, – vyhlásila Alicia. – Budem vesmírnou biologičkou, tak ako otec. A bez aplikovanej genetiky sa v biológii nedá pohnúť.
– No toto! – zvolala Julka. – Teraz by ťa mal počuť doktor Alik!
– No a čo?
– Vraj sa na nič nepamätáš! Ani len ako sa voláš. A odrazu vysvitne, že tvoj otec je vesmírny biológ.
– To sa mi náhodou vybavilo...
– Tak ja ti pomôžem, – ponúkla sa Julka. – Ak je tvoj otec vesmírny biológ, potom nepracuje v Moskve. Práve preto ťa doteraz nenašli. Pracuje alebo v Bajkonure na kozmodróme, alebo v Hviezdnom Mestečku.
– Nie, – povedala Alicia, – pracuje v Moskve, vo vesmírnom zoo...
– Kde?
– V jednej takej organizácii. Lenže teraz odletel na konferenciu a vráti sa o dva týždne. Vráti sa... a ja som stratila takmer týždeň.
– A tvoja mama?
– Mama je na...
Vtom sa Alicia zarazila ako ilegálna pracovníčka, ktorá len-len že sa pri výsluchu nepodriekla.
– Aj na to si si spomenula? – spýtala sa Júlia.
– Spomenula, a hneď aj zabudla.
– Och, či len máme s tebou kríž! – zvolala Júlia.
Do izby vošla sestra Šuročka s teplomermi a liekom pre Alicu. Nedávno skončila strednú školu, chystala sa na lekársku fakultu a k medicíne mala veľmi seriózný vzťah, oveľa serióznejší ako doktor Alik. Ale v zásade bola dobrá.
Kým Alicia preglgala lieky, Šuročka povedala:
– Och, dievčatá, dnes by som si zaslúžila, aby mi odťali hlavu!
– Prečo? – začudovala sa Alicia.
– Lebo sa ulejem z prednášky. Čo to bude, čo to len bude...!
– Zaiste idete do kina? – vyzvedala Júlia.
– Presne tak. Doktor Alik kúpil dva lístky. Vlastne ani nechápem, prečo ma pozval. Myslela som si, že si ma vôbec nevšímam. Dievčatá, on je vám taký múdry!
– A na čo idete? – spýtala sa Júlia, ktorá by s radosťou išla do kina hneď a s hocikým. Alebo aj sama.
– Na francúzsku komédiu, nepamätám sa, ako sa volá. Hrá tam Louis de Funes. Viete, ten... – A Šuročka vykrivila tvár, aby ukázala, ako vyzerá Louis de Funes.
– Poznám ho, – povedala Julka. – Je smiešny. Alicia, ty si ho pamätáš?
– Nie. Nikdy som ho nevidela.
– Úbožiatko! – poľutovala ju Šuročka. – Takéto dačo, na všetko zabudnúť! Ešte aj na Louisa de Funesa. Ale doktor Alik sľúbil, že si určite na všetko spomenieš.

- Ona si náročky na nič nespomína, – povedala Júlia a kútikom oka pozorovala Alicu. – Chce si znova pozrieť všetky staré filmy. Pre mňa a pre vás, Šuročka, sú už nezaujímavé, ale ju teraz čaká dvojnásobný pôžitok.
- Že sa nehanbíš, Júlia! – rozhorčila sa Šuročka. – Alicu trpí, a ty žartuješ! Vieš si predstaviť, čo prežívajú jej rodičia? Nikdy si nemala deti, nemôžeš to pochopiť...
- A vy ste ich mali veľa? – spýtala sa Julka.
- Nevrav hlúposti! – Šuročka očervenela ako paprika. – Ešte je ti privčas myslieť na také veci.
- Aj vám je ešte privčas.
- Julka Hribková, ako je známe, je zanovitá a vždy chce mať posledné slovo.
- Šuročka odišla rozladená. Deti teraz prirýchlo rastú, a preto sú čoraz nezdvorilejšie, myslela si.
- Čo by som dala za to, keby som mohla ísť do kina! – vzdychla Júlia.
- Čo? – spýtala sa Alicu.
- No, napríklad večeru.
- Aj tak ju nejese, – povedala Alicu. – Máš ešte plný nočný stolík lahôdok, ktoré ti mama nazvláčala. Ešte aj v chladničke na chodbe sú.
- To sa neráta, – povedala Júlia. – Ak máš na niečo chuť, vezmi si. Moju starú mamu aj tak zarmucuje, že ťa nik nenavštevuje.
- Ďakujem. Tvoja stará mama robí chutné pirôžky. Ale ty ich zatiaľ nesmieš jesť.
- O týždeň budem môcť jesť všetko.
- No jakživ si nejedla brambulet, – povedala Alicu.
- Také jedlo ani nie je.
- Vy ho nemáte, ale my áno.
- Z čoho sa robí ten tvoj brambulet? – spýtala sa Julka.
- Nie brambulet, ale brambulet. Aj ja ho viem uvariť. Vezmeš obyčajný mangustin a vyprážaš ho v petejarovom oleji asi päť minút.
- Vravíš – v petejarovom?
- Práveže v petejarovom.
- A čo ak ho chcem vyprážať na masle?
- Potom sa brambulet nevydarí.
- Ale z čoho sa robí petejarový olej?
- Vari nevieš? Z angeldinských petejarov.
- Už viem. Zbožňujem angeldinské petejary. A odkiaľ zoženieš obyčajné mangustiny?
- Vraj odkiaľ! Predsa z Indie.
- Vidím, že si majsterka v kuchárskom remesle.
- S tebou je škoda reči, aj tak neveríš! – povedala Alicu.
- Vieš, zdá sa mi, že už uverím všetkému.
- Júlia cítila, že Alicu už-úž odhalí svoje tajomstvo, ale Alicu sa odmlčala. Vzala časopis Mladý prírodovedec, ktorý Julka odložila, a čítala akoby nič.
- Julka do nej nedobiedzala. Ak nechce hovoriť, nemusí. Aj ona si vzala knihu. Tak si čítali azda celú hodinu. Potom Alicu z ničoho nič odložila časopis nabok a rozhorčene vyhrkla:
- Netvory akési!
- O kom to vravíš?
- Je tu článok o poľovníkoch. Poranili jeleniatko a odišli.
- Ale veď v časopise sa píše, ako chlapec to jeleniatko vzal a vyliečil. Nikto takých poľovníkov neobhajuje.
- Všetci poľovníci sú netvory, – vyhlásila Alicu. – Aj takí aj onakí. Nie je medzi nimi nijaký rozdiel.
- Čo sa pajeďíš? – spýtala sa Julka. – Ja predsa nie som poľovník.
- Ty nie si poľovník, teda si dobrá, a čo robia iní, na tom ti nezáleží, však?
- Ak poľovníci dodržiavajú predpisy a nepytliacia, nikto im nemôže zakázať poľovať.
- Naozaj si to myslíš?
- A ty nie?
- Medzi Júliou a Alicou sa vytvárali čudné vzťahy. Naoko sa nehádali, no ustavične boli v strehu škriepiť sa. Akoby sa nevedeli pochopiť.
- Vôbec nevidím rozdiel medzi tým, či zabijú zviera, alebo človeka, – uzavrela Alicu ostrým hlasom.

2. kapitola

V triede máme troch Koľov

Julka sa tvárila, že číta, ba aj stránky prevracala. Ale keby ste sa jej spýtali, čo čítala, nemohla by odpovedať. Lenže nechcela sa prvá prihovoriť Alici. Dozaista prešla celá hodina, keď sa Alicu z ničoho nič spýtala:

- Tak ty chodíš do šiestej triedy?
- Áno, do šiestej.
- A do akej šiestej?
- Do šiestej B.
- Správne, – potešila sa Alicu. – Šiesta B. Presne to potrebujem. Škola číslo 26.
- Ako si to uhádla?
- Strašne potrebujem, aby si chodila do školy číslo 26. Musím mať predsa štastie.

– Na tom nie je nič čudné, že som z tej školy, lebo je tu neďaleko. Aj táto nemocnica je v našom obvode. Čudnejšie by bolo, keby som chodila do školy v Sokolníkoch. A načo ti je naša škola?

– Školu nepotrebujem, potrebujem Koľu z tvojej triedy. Ako sa volá priezviskom? Kde býva?

– Ktorý Koľ? Máme v triede troch Koľov: Sulimu, Sadovského a Naumova.

– A to už ako? Nazdávala som sa, že iba jedného. Tým sa všetko komplikuje.

– Čo sa komplikuje? Ty nie si človek, ale hotová hádanka. A neverím, že si stratila pamäť. Len sa tak tváriš, ale nechápem prečo.

– Musím nájsť Koľu, ktorý chodí do šiestej B. Pravda je taká neuveriteľná, že mi aj tak neuveríš.

– Uverím.

– Všetko ti rozpoviem. Nepoháňaj ma. Ale musíš mi pomôcť nájsť Koľu.

– Ako ti pomôžem? Predsa nevieš, ako sa volá celým menom. Ak od neho niečo potrebuješ, zájdi k nám do triedy a sama sa spýtaj.

– Lenže ja som ho nikdy nevidela.

– Z toho by sa človek zbláznil! Tak sa opýtaj všetkých troch zaradom.

– A čo ak neodpovie? A to je veľmi pravdepodobné.

Otvorili sa dvere a vošla Julkina mama. Prichádzala takmer dennodenne po zamestnaní. Dievčatá museli prerušiť rozhovor. Júliu aj mrzelo, že mama prišla nevhod. Priniesla kyticu kvetov, nové časopisy, Julke list od spolužiakov a Alici celý balík novín a škatuľu čokoládových cukríkov. Julka cukríky ešte nesmie.

– Ale nečítaj veľa, zakázali ti, – povedala Julkina mama. – Je to predsa otras mozgu, s tým nehodno žartovať.

– Ja nežartujem, – povedala Alica. – Veľmi pekne ďakujem.

– Zastavila som sa pri stánku, – rozprávala Julkina mama, – a nakúpila som haldu okresných i celorepublikových novín. Vieš, pomyslela som si, že ak si nebývala v Moskve, odrazu uvidíš vaše noviny a spomenieš si...

– Nie, – povedala Alica, – svoje noviny neuvidím. Sú celkom iné.

– Aké iné? – čudovala sa Julkina mama.

– Nepamätám sa.

Keď Julkina mama odišla a priniesli večeru, Alica povedala:

– Máš celkom mladú a veľmi krásnu mamu, Julka.

– Viem. Mnohí si to myslia. A tvoja mama je stará?

– Nie, – povedala Alica. – Neviem si predstaviť, ako ju oklamem, jednoducho si to neviem predstaviť. A vôbec, nerada klamem...

– A kto rád klame? Ale niekedy sa tomu nedá vyhnúť. Ak ich nechceš zarmútiť. Rodičia sa kvôli nám hrozne rmútia. Už sa zotmel, zašiel sa k nim rozlúčiť doktor Alik, ale o kine im nepovedal. Potom nakukla Šuročka, aj ona sa rozlúčila a povedala:

– To je jednoducho neuveriteľné. Som taká rada, dievčatá, taká rada! Ale nikomu ani slovo!

– Prisaháme! – povedali Alica a Julka.

Keď Šuročka odbehla, pustili sa do smiechu a dlho nemohli prestať.

– Dospelí mávajú tajomstvá, na ktoré aj pomyslieť je smiešne, – so smiechom povedala Julka.

– Takzvaní dospelí, – opravila ju Alica. – veď je iba o šesť-sedem rokov staršia od nás. Maličkosť.

– Maličkosť, – súhlasila Julka.

– Porozprávaj mi o svojej triede, – poprosila Alica.

– A čo mám rozprávať?

– Ako sa učíte, či často chodíte do školy, na čo sa špecializujete – všetko mi porozprávaj.

– Ani neviem, od čoho začať. Veď ty aj tak všetko vieš.

– Všetko som zabudla. Mysli si, že nič neviem. Celkom nič.

– Nevieš, kedy ti mám veriť a kedy nie.

– Čestné slovo, o tvojej škole neviem takmer nič. Nevieš, ako sa učíte, ako chodíte do školy...

– A pamätáš sa, koľko je u nás tried?

– Tuším desať. Správne?

– Tak vidíš, spomenula si si. A od koľkých rokov sa začína chodiť do školy?

– Od piatich?

– Och, Alica predsa od siedmich! Alebo sa výborne pretvaruješ, alebo naozaj máš v hlave motanicu. Počkaj, čo ak nie si nielen z Moskvy, ale ani zo Sovietskeho zväzu?

– Ako to myslíš? – spýtala sa Alica prísne.

– No, možno si turistka, prišla si z cudziny s rodičmi a stratila si sa.

– Azda zle hovorím po rusky?

– Nie, dobre.

– Celkom dobre?

– Celkom...

– Ďakujem. Teda deti idú do školy až od siedmich rokov? A čo robia dovtedy?

– Chodia do materskej školy, hrajú sa, robia z piesku bábovky... No čo majú decká robiť?

– Čudné, – poznamenala Alica. – V piatich rokoch som už... – A zasekla sa.

– Čo si v piatich rokoch...?

Ktosi šiel po chodbe a pristavil sa pri dverách, no nevstúpil, akoby načúval. Dvere boli zasklené mliečnym sklom, za ktorým sa črtala silueta človeka.

- Kto to môže byť? – spýtala sa Alica.
- No a čo! Nie je ti to jedno? Čakáš niekoho?
- Nie.
- Aj tak si myslím, že čakáš. Ja na tvojom mieste by som sa ustavične chvela od očakávania. Čo ak sa otvoria dvere a vstúpi tvoja mama?
- Nevstúpi, – vzdychla Alica, – som tu sama.
- A čo ak vstúpi?
- Radšej keby nevstúpila.
- Zle s tebou zaobchádzala? Možno si náročky utiekla z domu? Možno nemáš mamu, ale macochu? Zlú macochu.
- Netaráj hlúposti, – prerušila ju Alica. – Mám veľmi dobrú, jednoducho skvelú mamu, o nič horšiu, ako je tvoja.
- A čo ak vojde, a ty ju nespoznáš. Máš predsa amnéziu.
- Aj to sa môže stať, – povedala Alica a odvrátila sa k stene. Možno zaspala, a možno potajomky plakala. Júlia by to nemohla naisto povedať, hoci načúvala.

3. kapitola

Ja som tvoj otecko!

Prešli dve-tri hodiny. V nemocnici všetko stíchlo, mnohí zaspali. Alica ešte vždy ležala odvrátená k stene a Julka čítala. Sklenikové ruže, ktoré jej priniesla mama, stáli na stolíku pri posteli. Julka cítila ich sviežu a príjemnú vôňu.

Vtom na chodbe znova zazneli kroky. Tie isté ako predtým. Ktosi opatrne, ale ťažkým krokom pristúpil k dverám a zastal.

– Alica, – zašepkala Julka, – pozri, zasa on.

Alica si sadla na posteli a pritisla si prst na pery.

Za dverami sa na okamih mihla silueta neznámeho a potom znova zmizla.

– Nepáči sa mi to, – ozvala sa Julka. – Zazvoním na sestričku.

– Počkaj, – zastavila ju Alica.

Vtom počuli, ako vonku ktosi rozpráva. Po chodbe kráčalo viacero ľudí. Zastali pri dverách, a tie sa pomaly otvorili.

Ale nič sa nestalo. Vošla sestra Mária Pavlovna, ktorá dnes mala službu. Bola to staršia prísna sestra, pacienti ju nemali veľmi radi, lebo ustavične hovorila o predpisoch a o tom, že ich treba dodržiavať. A komu sa chce dodržiavať predpisy, najmä keď sa už uzdravuje?

– Nespíte, dievčatá? – spýtala sa.

– Nie.

– Alica, chce sa s tebou zhovárať doktor Alik, – oznámila.

Alica sa veľmi začudovala.

– Doktor Alik? A vari ne...

Ale doktor Alik už vošiel do izby.

– Ako sa cítite, dievčatá? – spýtal sa, ako keby sa s nimi nebol rozlúčil pred dvoma či tromi hodinami.

Možno sa už vrátil z kina, pomyslela si Julka. Ale čo sa mohlo stať? Pohádal sa so Šuročkou?

– Dúfam, že všetko je v poriadku, – pokračoval doktor Alik. – Mám pre Alicku prekvapenie. Skvelé prekvapenie!

Dovolil by som ti, aby si si zatancovala, ale ešte by ti to uškodilo. Môžeš sa chystať domov.

– Čože?! – zvolala Alica a Julka videla, ako zbledla. – To nie je možné!

– Ale je to možné! – Doktor Alik sa tak radoval, div sa sám nepustil do tanca. – Všetko je dobre, čo sa dobre končí.

Pricestoval za tebou otecko. Takže sa môžeš chystať domov.

– Ale môj otec nemôže pricestovať!

– Dieťa moje, nevzpieraj sa, – povedal doktor Alik. Nato sa zvrhol k Márii Pavlovne a prísne povedal: – Prosím, aby ste dievčaťu zbalili veci a pripravili prepúšťací list.

– A to už ako? – začudovala sa Mária Pavlovna. – Hneď teraz, v noci? Nie, som proti tomu.

– Žiadam vás, aby ste mi neodporovali! – povedal doktor Alik celkom iným hlasom. Júlia by si nikdy nepomyslela, že môže hovoriť aj takým hlasom. – Splňte môj príkaz.

– Zajtra ráno, – trvala na svojom Mária Pavlovna. – Podľa predpisov. Až dovoľí vedúci oddelenia. Nebudem porušovať predpisy. Tým skôr, že vás, doktor Alik, už vystriedali, a lekár, ktorý má službu, tu nie je.

– Nie som na vine, že lekár, ktorý má nočnú službu, kamsi odišiel, – povedal doktor Alik. – To si zodpovie. Ale nemôžeme násilne odtiahť dieťa od rodiny. Jej otec kvôli tomu pricestoval z iného mesta, trápi sa, znepokojuje. Len počúvajte.

Doktor Alik sa odmlčal, a všetci počuli, ako za dvermi ktosi hlasne fučí. Alebo azda plače?

– Tak teda, – povedal doktor Alik. – Chcete dieťaťu a celej jeho rodine spôsobiť traumy kvôli nejakým hlúpym predpisom? Chodte, pripravte doklady, podpíšem, kde treba, a hotovo. Budte konečne človekom!

– Ale Alici ešte pohyb škodí. Utrpela otras mozgu.

– Utrpela a aj prekonala, – odpovedal doktor Alik. – Dnes som ju prehliadal. Nič sa jej nestane.

– Doktor Alik, ja vás vôbec nepoznávam! – zvolala Mária Pavlovna. – Správate sa čudne.

– Chodte! – povedal doktor Alik. – A čakajte nás na svojom pracovisku. Ak neurobíte, čo som vám prikázal, budem sa na vás písomne ponosovať.

– Čože?! – Mária Pavlovna bola taká prekvapená, div neomdlela. – Vy... na mňa... ponosovať?

Tu doktor Alik doslovne vystrčil Máriu Pavlovnu na chodbu a tomu, čo čakal vonku, povedal:

– Poďte ďalej, otecko. Vaša dcérka vás netrpezlivo očakáva.

Do izby sa vteperil tučný chlap, no najprv odtisol Máriu Pavlovnu. Bol mľandravý, tuk sa na ňom len tak triasol, mal čierne okuliare a klobúk hlboko stiahnutý do čela. Chlap bol taký tučný a tak čudne poobliekaný, akoby zamaskovaný, že Júlia od prekvapenia otvorila ústa.

– Kde je moja dcéruška? – povedal tučniak tenkým hlasom. – Kde je môj poklad? – A so široko roztvoreným náručím sa valil rovno k Alici. – Poďme, poďme domov, k rodine, k otekovi a mamičke, – drmolil tučniak a blížil sa k Alici ani parná lokomotiva.

– Nie! – zvolala Alica. – Neopovážte sa ku mne priblížiť! – Sedela na posteli chrptom pritisnutá k stene a zakrytá prikrývkou až po bradu. – Neopovážte sa! Nie ste mi nijaký otec! Kdesi som vás videla, ale vy nie ste môj otec!

– Stojte! – zakričala Julka, ktorá Alici hneď uverila. – Lebo budem kričať, a vy ešte neviete, ako ja viem kričať!

– Počkajte! – zastavil tučniaka doktor Alik. – Netreba deti znervózňovať. Vaša dcéra prekonala otras mozgu a traumy.

Stratila pamäť. Nepoznáva vás, na tom nie je nič čudné. A ty, Alica, sa nevzrušuj. Hneď si všetko pripomenieme, pôjdeš domov a všetko bude v poriadku. Júlia, nekrič! Načo kričať, keď v susedných izbách spia choré deti? Prečo ich budiť?

– Alica, nebudaj si zabudla na svojho drahého otecka? – povedal tučniak plačlivým hlasom. – Zabudla si, ako som ťa hojdal v náručí? Zabudla si, ako sme spoločne leteli na...

Pri týchto slovách doktor Alik ktovieprečo chmatol tučniaka za rukáv a zasyčal ako had.

– Správne! – skríkla Julka. – Najprv sa musí zistiť, či je to jej otec! Má doklady?

– Mám, – povedal tučniak. – Všetky doklady. – Vytiahol z vrecka širokánskych nohavíc zväzok akýchsi papierov a zamával nimi Júlii pred nosom.

– Dievča, nepleť sa do vecí dospelých, – okríkol doktor Alik Julku. – Nikto sa ťa na nič nespytoval. To sa ťa netýka.

– A ešte ako! – nedala sa Julka. – Mňa sa týka absolútne všetko. Ani si neviete predstaviť, koľko vecí sa ma týka.

Julka bola v takej nálade, že radšej nech sa k nej nikto ani nepriblíži, najmä ak vie, že škriabe ani mačka, hoci od prvej triedy túto nebezpečnú zbraň nepoužila.

– Vstaň, Alica, – povedal doktor Alik. – Ponáhľaj sa. Presvedčili sme sa, že tento občan je tvojím otcom. Odcestuješ s ním domov a tam si hneď na všetko spomenieš a vyzdravieš.

Doktor Alik kývol tučniakovi, aby si dcérku vzal. Tučniak sa načiahol za Alicou. Ale Alica vyskočila na rovné nohy a pritla sa k múru. Tučniakove ruky sa ani račie klepetá zovreli naprázdno.

– Rýchlo! – zakričal doktor Alik. – Lebo hneď prídu!

– Tí dvaja sú dohovorení! – zakričala Julka. – Sú dohovorení!

– Pravdaže, – potvrdila Alica a vyšmykla sa z rúk tučniakovi i doktorovi Alikovi, ktorý zašiel od hlávika postele, aby pomohol nepravému otcovi. – Len si všimni tie topánky!

– Čie topánky?

– Alikove.

Julka, ktorá tiež stála na posteli, pozrela dolu a hneď pochopila, o čo ide: obe topánky doktora Alika boli na rovnakú nohu. Na pravú.

– Čo je, čo je? – spýtal sa doktor Alik a pozrel si na topánky.

A Julka videla čosi fantastické: pred jej očami pravá topánka, obutá na ľavú nohu, pohla špicou, vyhla sa nabok a premenila sa na celkom obyčajnú ľavú topánku.

– Ach, – zhikla Júlia.

– Nevšímaj si to, – povedal doktor Alik. – Som iba trochu roztržitý.

Vtom Alica zvyškla:

– Julka!

Kým sa Julka upriamila na Alikove topánky, tučniakovi sa podarilo chytiť Alicu tak šikovne, že si ju pritisol k boku a nemohla klásť odpor.

Darmo mykala nohami, mocne búchala pästami po mäkkom boku, tučniak si to vôbec nevšimol. Prevrátil nočný stolík – kvety spadli, voda sa rozliala po dlážke – a ponáhľal sa k dverám.

Tak toto je koniec, pomyslela si Julka. Vtom si však spomenula na slávne staré časy, keď bývala na chate indiánskou náčelníčkou a viedla drsný kmeň na smelý nájazd proti bielym tváram v susedstve.

Julka vydala bojový pokrik Irokézov, vymrštila sa ako leopard a zaborila nechty tučniakovi do tváre.

Od pokriku zadrnčali sklá, ba jedno vyletelo. Všetci pacienti sa zobudili. Vrabce popadali z konárov a vzlietli až k oblakom, jeden šofér vošiel do priekopy, lebo si myslel, že ho predbieha požiarnické auto. Ako neskôr vyšlo najavo, nezobudil sa iba lekár, ktorý mal tej noci službu. Spal v pivnici na kope zemiakov, lebo mu ktosi dal injekciu na spanie.

Julkin útok bol taký nečakaný a prudký, že tučniak pustil Alicu na dlážku a začal sa oháňať rukami, aby zhodil zo seba Julku. Len čo sa mu to podarilo, vrátil sa do dvier, až ich vytrhol z pántov. Dvere buchli o stenu chodby. Doktor Alik zvrieskol: – Trrrrrf! – a fujazdil za tučniakom.

Julka s Alicou sedeli na dlážke a potriasali hlavou, aby sa spamätali.

– Ale sme im dali, čo? – povedala Julka.

– Iste sa ti natrhli švíky, – znepokojovala sa Alica. – Si ozajstná priateľka.

– Tak to nebol tvoj otec?

– Nie, kdeže! To je vesmírny pirát, volá sa Vtipkár U.

– Alicka, ty si sa zbláznila! Aký vesmírny pirát?

– Všetko ti vyrozprávam. Už ti celkom dôverujem. Len nech sa všetci trochu upokojia. Počuješ ten dupot na chodbe? To bežala Mária Pavlovna.

– Čo sa stalo? – zvolala, vbiehajúc do izby. – Dievčatá, prečo sedíte na dlážke? A ešte vo vode! Predpisy to prisne

zakazujú.

Dievčatá so smiechom vstali.

Pribehla aj ďalšia sestra, z druhého poschodia. Do izby nakukol akýsi pacient. Na chodbe sa ktosi vypytoval:

– Kde to vybuchlo? Kde to vybuchlo?

– Ničomu nerozumiem, – vravela Mária Pavlovna. – Ja som za všetko vinná. Kde je doktor Alik? A kde je tvoj otec, Alica?

– Aký doktor Alik? – spýtala sa Alica. – Aký otec?

– Ti, čo tu práve boli.

– Nikto tu nebol.

Julkiné oči boli od prekvapenia priam štvoruhlasté.

– Ale ako to... – zamiešala sa do rozhovoru.

– Nikto tu nebol, – zopakovala Alica takým tónom, že Júlia Hned' pochopila: musí mlčať a na všetko prisviedčať.

– Ved' som na vlastné oči videla... – začala Mária Pavlovna, ale zarazila sa a spýtala sa: – A kto rozbil oblok? Kto tu kričal? A kto vyvalil dvere? Nepokúšajte sa ma obalamutiť, ved' aj tak som z toho blázon.

– Nečakaný závan vetra, – vysvetľovala Alica. – To asi smršť rozbila oblok a zhodila nás z postelí, len tak svišťalo. Ba ešte aj dvere vyleteli. Vari to nie je jasné?

– Nie, ja naozaj šaliem! – povedala Mária Pavlovna. – Na vlastné oči som videla doktora Aliku a ešte jedného občana, takého tučného, impozantného. Poslali ma po Alicin chorobopis ...

– Mária Pavlovna, – oslovila ju Alica, – podľa mňa by bolo rozumnejšie zatelefonovať doktorovi Alikovi. Podistým sa už vrátil z kina a sedí doma. Sám vám povie, že v nemocnici vôbec nebol a môjho otca nevidel.

– Aj to urobím, – zastrájala sa Mária Pavlovna. – A hneď teraz. Ja to tak nenechám! Niektu sa tu zbláznil. Len dúfam, že nie ja. Ale najprv vám prinesiem suché pyžamy a odvediem vás do izolačky – nemôžete predsa spať v otvorenej miestnosti.

Keď Mária Pavlovna zavrela za sebou dvere izolačnej miestnosti a dievčatá si ľahli na nové posteľe, Julka sa spýtala:

– Prečo si jej kázala zavolať Alikovi? Ved' on ešte beží po ulici.

– Nič si nepochopila, – povedala Alica. – Alik s tým vôbec nemá do činenia. Celý večer sa prechádzal so svojou Šuročkou. A teraz popíja čaj. To nebol doktor Alik. Spočiatku som na to neprišla. To bol spoločník Vtipkára U, tiež vesmírny pirát, Krys z planéty Krokrys. Prenasledujú ma. Ak mi neveríš, počkaj, kým príde Mária Pavlovna a povie, že hovorila s Alikom.

– Alik som si predsa nemohla popliesť... A spoznala ho aj Mária Pavlovna.

– Aj ja som sa spočiatku zmýlila. Lebo Krys je veľký hypnotizér. Len s topánkami sa prepočítal. Pamätáš sa?

– Pamätám, – prisvedčila Julka.

Do dverí nazrela Mária Pavlovna a strašidelným hlasitým šepotom povedala:

– Tak iba ja som tu blázon! Doktor Alik naozaj sedí doma a popíja čaj. On sa zo mňa... smial!

4. kapitola

Ako to všetko bolo

– Pravdaže, – začala Alica, keď sa všetko upokojilo a v nemocnici znova zavládlo ticho, – máš právo neveriť mi. A neviem, či by som uverila ja, keby som bola na tvojom mieste.

Julku šev pobolieval – ako by aj nie, ved' aj keď ju zajtra mali prepustiť, je ešte privčas skákať ani leopard. Ľahla si pohodlnejšie a rozhodla sa, že Alicu nebude prerušovať. Úprimne povedané, v hlave sa jej odrazu zrodila nová teória: Alica je hosťom z vesmíru, z inej planéty. Prečo by hostia z iných planét, ak takéto planéty existujú, nemohli prilietieť k nám?

– Okrem teba sa nemám komu zdôveriť, – hovorila Alica. – Z detí tu poznám len teba, a ani jeden dospelý mi neuverí. Aj keby som mala dôkazy.

– Máš pravdu, – súhlasila Julka. – Dospelí neveria ani v celkom obyčajné veci. Priletela si z inej planéty?

– Nie, – povedala Alica, – som Moskovčanka. Tu som sa aj narodila.

– Škoda. Myslela som si, že si z inej planéty.

– To je to isté, ako keby som bola z inej planéty. Lebo ja som sa ešte nenarodila. Narodím sa až o sto rokov.

– Čože?

– Som z budúcnosti. Z dvadsiateho prvého storočia.

– Správne, – povedala Julka. – A ja špekulujem, prečo nič nevieš o našej škole, ale po rusky hovoríš dokonale.

– Neprekvapuje ťa, že som z budúcnosti?

– Pravdaže ma prekvapuje. Ale väčšmi by ma prekvapilo, keby si bola z vesmíru. Aj keď nie si zo súčasnosti, predsa si Moskovčanka. Rozprávaj.

– Bývam v Moskve, chodím do školy. Nič zvláštne...

– A na Mesiaci si bola?

– Bola. Aj na Marse som bola, aj v Ďalekom vesmíre.

– Šťastné dievča! A robia prísny výber? Lebo v našej triede máme jedného chlapca, Boriu Messerera, chce byť kozmonautom, ale povedali mu, že zo zdravotných dôvodov ho neprijmú. A tak teraz každé ráno behá dva kilometre do školy. Pravda, vždy príde neskoro. Možno ho vyhodia zo školy skôr, než sa otuží.

– Skáčeš mi do reči. Výber nie je prísny. Môžeš cestovať ako turista, alebo môžeš ísť na exkurziu. A raz som letela ako členka vedeckej výpravy. Porozprávam ti, ak ťa to zaujíma.

– Hrozne!

- Špecializujem sa na biológiu. Budem pracovať so zvieratami. Veľmi zaujímavé. Aj otecko je biológ, lenže vesmírny. Ja sa chcem dôkladne zaoberať rozumom zvierat. Nazdávam sa, že doteraz sa v tomto smere urobilo málo. Ved' si predstav, ľudia lietajú do iných galaxií, a s obyčajnou mačkou sa nemôžu dohovoriť.
- Ja sa veru so svojou mačkou veľmi dobre dohovoriť, – ozvala sa Julka. – Pravda, hovorím len ja, ona mlčí.
- Tak vidíš, mlčí. Ale nerozprávam ti o biológii len tak pre nič za nič. Ide o to, že otec má v zoo prístroj, ktorý sa volá mielofón. Zachytáva mozgové vlny a ak sa nastaví na cudzí mozog, dajú sa pomocou neho počúvať myšlienky.
- Aj moje?
- Hocikoho. Ten prístroj je však úžasne zriedkavý a cenný. Otec mi ho nakrátko zveril a po pokuse som ho mala vrátiť do laboratória.
- A čie myšlienky si počúvala?
- Najprv delfínov, potom pustotela a iných zvierat. No a potom som sa šla rozlúčiť s Brontíkom.
- A to je zasa kto?
- Môj obľúbený brontosaurus. Žije vo vesmírnom zoo.
- Brontosaurus vyhynuli pred miliónmi rokov. Čítala som o tom.
- A čo keď si čítala? Vypestovali sme ho.
- Znova?
- Neprerušuj ma, Julka! Takto to ani do rána neporozprávam.
- Vykladáš mi tu veci, čo sa stávajú len vo fantastických románoch, ani mi nedovolíš, aby som sa čudovala. Vieš si predstaviť, ved' ty budeš žiť o sto rokov!
- Slovom, šla som sa rozlúčiť s Brontíkom, no mielofón som nechala na brehu, aby som ho nenamočila, lebo Brontík žije v rybníku. A tak si plávam na Brontíkovi, keď vtom sa obzriem a mielofón nikde. Akýsi chlapec kričí: „Chytaj ho!“ a uteká preč.
- To bol Koľa?
- Počkaj. Kým som prehovorila Brontíka, aby sa vrátil k brehu, kým som vyšla na breh a dobehla k bráne, prirodzene, už dávno tam neboli. Na námestí stoja autobusy. Ľudí bolo veľmi málo, tak som sa začala všetkých vypytovať, či nevideli, ako niekto vybehol zo zoologickej záhrady s čiernou taškou v rukách. Jeden okoloidúci mi povedal, že videl chlapca, ktorý nasadol do autobusu na prospekt Mieru, ale iný tvrdil, že na vlastné oči videl, ako chlapec síce vbehol do autobusu, no onedlho z neho vybehol a nasadol do iného autobusu. A v rukách mal tašku. Za päť minút som pobežala všetky autobusové zastávky. Najprv som šla na prospekt Mieru, potom na ďalšiu zastávku. Slovom, za päť minút som obišla polovicu Moskvy a vrátila som sa k zoo. Nikoho som nenašla.
- To ako – za päť minút polovicu Moskvy? Na autobusoch?
- Samozrejme. A na čom inom?
- A akou rýchlosťou u vás chodia autobusy?
- Nijakou. Stoja na mieste... Ach, nerozumieš. My máme inakšie autobusy. Potom ti o nich porozprávam. Tak teda – vrátila som sa do zoo. Sama chápeš, náramne rozladená. Čo robiť? Idem po zoologickej záhrade, už zatvárajú, nikoho tam niet. Myslím si: azda sa mi to všetko len marilo a tašku som niekde zabudla. Hlúpa myšlienka, ale chcem si ju overiť...
- To poznám, aj mne sa to stáva, – poznamenala Julka.
- Kráčam po zoo, obraciam hlavu na všetky strany, vtom vidím – čistiace roboty postávajú pri lavičke a o čomsi debatujú. Vcelku sú roboty, ved' vieš, mlčanlivý národ, ťažko ich vyviešť z rovnováhy. A tu odrazu rozhadzujú rukami, škriepia sa... Spytujem sa, čo sa stalo. Roboty odpovedajú, že nevedia, čo robiť. Nikdy predtým také dačo nevideli. Ukazujú mi lavičku a na operadle nožom vyrezané: Koľa, 6. B, škola č. 26. Roboty nevedia, či majú lavičku odnieť a nahradiť ju novou, alebo či to tak má byť.
- Z našej školy! – zhíkla Julka.
- Presne tak, akýsi Koľa zo šiestej B. škola číslo 26 bol v ten deň v zoo. Inak by roboty určite našli jeho výtvar už skôr.
- Ale čo ak mielofón nevzal on?
- Počúvaj. Keď som sa na autobusovej zastávke vypytovala, ako vyzerá ten chlapec, myslela som si, že možno si niektorý kamarát chcel zažartovať – ved' poznáš chlapcov. Majú zvrátený zmysel pre humor.
- Veru, lepšie, keby ho vôbec nemali, – súhlasila Julka.
- Všetci, čo chlapca videli, mi vraveli, že bol čudne oblečený, ako keby chcel na maškarnom plese predstavovať postavu z dvadsiateho storočia. Sprvu som týmto slovám nevenovala pozornosť. Až keď som videla nápis, ktorý mohol vyrezať len človek so starou psychológiou...
- A takí sa ešte vyskytujú, – vzdychla Julka.
- ...hneď som pochopila, že do veci je zapletený niekto, kto prišiel z minulosti.
- Ale ako sa mohol k vám dostať? Vynašiel stroj času?
- Takou istou cestou, ako som sem prišla ja.
- Teda stroj času jestvuje?
- Pravdaže jestvuje, a prečo by nemal jestvovať?
- Ale to je predsa fantastika!
- Pre teba je to možno fantastika, ale pre mňa celkom obyčajný život. Keby tvojmu starému otekovi ukázali lietadlo, zaiste by zamdlel.
- Vôbec nie, – namietla Julka. – Bol letcom polárneho letectva. Keby pri pohľade na lietadlo zamdleval, kto by potom pristával na ľadových kryhách.
- Tak teda nie lietadlo, ale napríklad vesmírnu loď.

- Alica, zrejme nás pokladáš za divochov, – urazila sa Julka. – Môj starý otec je dôchodca a prednáša o kozmonautike.
- No dobre, nebudeme sa škiepiť, – ustúpila Alica. – Fakty dokazovali, že do nášho času sa dostal niekto z minulosti, a to chlapec, ktorý sa vôbec nevie správať a vyrezáva nožom nápisy na operadla lavičiek. To značí, že bez dovoľenia vošiel do stroja času. A predstav si, že sa bez akejkoľvek kontroly túla po našom čase! Veď to je strašný škandál!
- Prečo?
- Ale to sa predsa nesmie! Nikto nemá právo liezť do Ústavu času a cestovať si hore-dole. A čo ak do minulosti niečo odnesie. A všetko naruší. Alebo sa dozvie niečo, čo ešte nesmieme vedieť.
- Že nesmieme! A čo, vari sme decká?
- Nuž ty si, samozrejme, decko! Veď ak by sa každému otvorila cesta v čase, hlavne z minulosti do budúcnosti, všetkému bude koniec. Hneď nasadneš do stroja času a vyberieš sa zistiť, kedy umrieš. A dozvieš sa, že umrieš, lebo spadneš z desiateho poschodia. Nato v tom roku odcestuješ do dediny, kde nemajú desiate poschodie a bude to, akoby si umrela, hoci vôbec neumrieš. Neumrieš, teda budeš žiť. No a ak ostaneš nažive, v budúcnosti odrazu budú dve Júlie Hríbkové. To sú také komplikácie, že lepšie na to ani nemyslieť. Preto sú cesty v čase kategoricky zakázané a do minulosti môžu cestovať iba vedci, ktorí sa na to dlhé roky osobitne pripravujú. Ale z minulosti do budúcnosti nesmie cestovať nikto a za nijakých okolností.
- Teraz som to pochopila, – povedala Júlia. – A až som sa zľakla.
- Prečo?
- A čo ak sa na tom stroji odvezie nejaký bandita? Dostane sa do budúcnosti, niekoho okradne, vráti sa nazad a hneď sa rozbehne do Soči na rekreáciu. A ak ho budú podozrievať, že kradol, povie: Kdeže, veď vtedy som bol v Soči na rekreácii.
- Tak si to konečne pochopila. Už to ma teší.
- Júliu tie slová neurazili. Ale predsa ešte všetkému nerozumela.
- A ako sa mohlo stať, – spýtala sa, – že obyčajný chlapec zo šiestej B použil stroj?
- To je pre mňa záhada. Stroj stojí v istom byte, je pri ňom osobitný človek, ktorý nikdy nepustí cudzieho.
- A teraz vpustil?
- Nebol tam. Nikto tam nebol.
- A kde bol?
- Neviem. Radšej ti to porozprávam po poriadku. Kde som to prestala?
- Ako si v zoologickej záhrade videla nápis na lavičke a pochopila si, že prišiel nejaký chlapec z minulosti. A čo ak si to niekto len zažartoval?
- Vylúčené. Alebo si myslíš, že o sto rokov sa na Zemi nájde človek, ktorý bude ničť lavičku len preto, aby na nej zanechal svoj podpis?
- Dúfam, že nie.
- A čo odev? Okrem toho u nás nie sú triedy ani písmená. V našich školách sú len skupiny podľa záujmov.
- Na tvojom mieste by som si to pravdepodobne myslela aj ja.
- Stála som pri lavičke a uvažovala, čo mám robiť. Vyvolať poplach? Povedať všetkým, že sa stratil cenný prístroj? A kto by bol na vine? Ja. Slovom, naľakala som sa.
- Naľakala?
- Pravdaže, som strašný bojko. Naľakala som sa a rozhodla som sa: pobežím k Ústavu času, tam chlapca dolapím, vezmem mu mielofón a potom sa rozhodnem, čo ďalej.
- Hlúpa myšlienka. Keby si ta zatelefonovala, aj bez teba by ho chytili.
- Áno, hlúpa, ale veľmi som sa hanbila: šla som sa povozit' na brontosaurom a mielofón som nechala na chodníku. Ani dojča!
- U vás sa dojčence vozia na brontosaurom?
- To som zveličila. Dojčence sú u nás také ako všade inde. Ležia v kolískach a mrvia ručičkami.
- Vari u vás nie je akcelerácia?
- A to je čo?
- V našich novinách sa často píše o akcelerácii. Vraj predtým boli deti nižšie a pomalšie sa vyvíjali. Ja napríklad mám dvanásť rokov a som vyššia ako stará mama.
- Neviem, o tom som nepočula. Moja stará mama je odo mňa o hlavu vyššia.
- Rozprávaj ďalej, lebo čoskoro začne svitať.
- Zunovalo ťa počúvať?
- Nie, kdeže!
- Flípla som k Ústavu času a vidím – je zavretý. Uvedomila som si, že je sviatok. Obehla som budovu, možno je tam nejaký núdzový vchod, a vtom zbadám rozbité okno. No a vtedy som pochopila, že som sa nemýlila – chlapec je tu.
- A piráti? Falošný doktor Alik a tučniak?
- Vtedy som o nich ešte nevedela. Hoci som sa mohla dovŕtiť, lebo sklo bolo roztavené, chlapec by to nemohol urobiť. Vliezla som cez oblok a utekala na poschodie. Vedela som, kde je laboratórium minulého času – bola som raz v ústave s jedným známym. Vbehnem do laboratória a vidím – som tu správne. Kabína je obsadená, funguje, prístroje ukazujú, že niekto sa premiestňuje na medzistanicu, do roku 1976. To je on! Len čo sa premiestnenie skončilo, ja hneď do kabíny. Ešte dobre, že viem, ako ju používať...
- Chápem, že ty to vieš, ale odkiaľ vedel Koľka, ako ju používať?
- Tam je všetko napísané. Zrejme sa neponáhľal a prečítal si. Radšej sa spýtaj jeho. Už som chcela stlačiť gombík, keď vidím – dvere do laboratória sa otvárajú, ktosi vstupuje. Pomyslela som si, to je časár, teda pracovník ústavu. Čo teraz?

Mám vypnúť stroj, vyliezť von a povedať: akýsi chlapec odniesol mielofón, tak som bez dovoľenia... prepáčte, ale veľmi som sa ponáhľala... Hneď a zaraz by ma poslali domov a sami by sa pustili do preobliekania, príprav – no a zatiaľ by Koľka stihol prístroj skryť a zmiznúť bez stopy. Takže nech by sa robilo, čo chce, nečakala som, kým ma vyľahnu z kabíny. Až sa vrátim ako víťaz, potom nech ma súdia. Ty ma odsudzuješ, Julka?

– Nie. Na tvojom mieste by som urobila to isté.

– To je dobre, že ma chápeš. No a tak som sa premiestila a ocitla som sa v tvojom roku. Vychádzam z kabíny – všade prázdno. Ani chlapca, ani nášho predstaviteľa – nikoho. Idem do druhej izby – aj tam je prázdno. Neupratané, posteľ neustlaná, nikde ani nohy. Vtom sa mi zazdalo, že buchli vchodové dvere – utekám tam. Vybehla som na odpočívadlo, nikoho. Kam mohol ísť? Dole, na ulicu?

– Utekala si za ním?

– Jasné. Zbehla som dolu. Nestačila som vyjsť z brány, keď počujem, že dvere na byte sa znova otvárajú a zhora ktosi kričí: „Hej, dievča, stoj!“

– Dakto z Ústavu času, – dovtipila sa Julka.

– Aj ja som si pomyslela, že to sú časári. Teraz už viem, že to boli piráti. Ale vtedy som dlho nerozmýšľala – vyletím z brány a utekám po ulici. Bežím a neobraciam sa – viem, že ma prenasledujú. Celkom som stratila hlavu.

– Aj ja by som z toho ohlúpila, – povedala Julka.

– Prebehla som jednu či dve štvrté – a tu sa mi zazdalo, že Koľka prechádza cez ulicu. Ja za ním. Vtom som hlavou tak tresla do trolejbusa! Ešte dobre, že som podeľ nespádla.

– Máš mocné čelo.

– Nevieš si predstaviť, ako to bolelo.

– Ale viem. Veď mi slepé črevo vyoperovali pri lokálnej narkóze. To je horšie, ako buchnúť hlavou o trolejbus.

– Ako pre koho...

– A prečo si myslíš, že za tebou utekali piráti?

– Keď dnes prišli k nám do izby, spočiatku som ich nespoznala. No len čo som ich spoznala, uvedomila som si, že v tom majú prsty oni. To oni ukradli mielofón, preto Koľka kričal „Chytajte ich!“

– Prečo vlastne kričal?

– Videl, ako potiahli tašku. Zrejme ma piráti sledovali.

– Načo by ťa sledovali? Veď si takmer dieťa.

– Pre niekoho dieťa a pre iného najhorší nepriateľ. Raz ti porozprávam, ako som s týmito pirátmi bojovala po celej galaxii...

– Och, Alica, zavše zveličuješ...

– Načo s tebou rozprávam, keď neveríš jednoduchým veciam.

– Prečo by som musela všetkému veriť? Niečomu aj verím. Verím, že si z budúcnosti, verím, čo si mi rozprávala o Koľovi, ale o autobusoch, ktoré za päť minút prejdú celú Moskvu a pritom nikam nejdú, neverím. A o pirátoch tiež neverím. Veď ani v súčasnosti už nie sú piráti. Ako by sa teda mohli zjaviť o sto rokov? Ako brontosaurus? Možno ste si ich zvlášť vypestovali, aby ste sa nenudili?

– Ani bez pirátov sa nenudíme. Oni predsa nie sú zo Zeme, oni k nám prišli. Vieš si predstaviť, koľko je v galaxii rozličných planét, a nie všetky sú civilizované. Pirátov nikto nevypestoval, sami vyrástli a musíme proti nim bojovať. Čo si myslíš, že o sto rokov bude v riekach tiecť mlieko a meď a že ľuďom budú padať do úst pečené holuby? My sme predsa veľmi zaneprázdnení ľudia, nevieš si predstaviť, koľko práce máme...

– No dobre, presvedčila si ma. Hoci, ak jestvujú piráti, tvoji časári by mohli byť ostrážitejší. Takto pustili do nášho roku pirátov. Máme svojich chuligánov, už nám chýbali len budúci zbojníci!

– My vám nikoho nestrkáme. Dostali sa k vám, lebo utekali za Koľom. On je všetkému na vine.

– Ale veď si vravela, že Koľka utekal za nimi...

– Koľka videl, ako mi ukradli tašku. Chápeš, aj keď je nedisciplinovaný a nekultúrny, nie je zlodej a bandita...

– Takých u nás v triede ani niet.

– No vidíš. Myslím si, že bežal za nimi a tašku im nejako vytrhol. Ľudia na zastávke ho videli s taškou.

– Ale prečo ti ju nepriniesol nazad?

– Lebo úlohy sa vymenili. Teraz ho piráti začali naháňať. A on, aby sa ich zbavil, prebehol do iného autobusu. Lenže kam potom? Zrejme mu bežali v päťkách, a tak sa rozhodol vrátiť do svojho roku.

– A oni utekali za ním?

– Utekali, ale ho nedohonili. Možno zabúdili v ústave, je obrovský. Vlastne ja som ich priviedla do laboratória. Tu videli stroj času a hnali sa za mnou. Nazdávali sa, že ich priviediem ku Koľovi, že ho poznám. Lenže ja som sa zrazila s trolejbusom, a tým sa všetko skomplikovalo.

– Ale načo je pirátom mielofón? – spýtala sa Julka.

– Čo je na tom také nepochopiteľné? Ťažko sa im žije. Ešte aj o poslednú loď prišli. Musia sa skrývať, a pritom túžia po pokladoch a radovánkach. Len čo prišli na to, že mám mielofón, Hneď sa rozhodli, že ho ukradnú. A ja motovidlo, puskula...

– Čo?

– No, puskula – to je také vtáča, žije na Zmorome-2. Treba ho kŕmiť, lebo nikdy netrafi zobákom do potravy.

– Už viem, čo musíme urobiť, – vyhlásila Julka. – Musíme zájsť do školy a spýtať sa všetkých Koľov, ktorý z nich vzal v budúcnosti prístroj.

– Ale ako to môžem urobiť, keď tu ležím?

– Počkaj trochu, pôjdem do školy a spýtam sa za teba.

- To nesmieš. Aj tak som sa previnila, lebo som porušila tajomstvo. A ak sa začneš vypytovať, vysvitne, že okrem toho som aj klebetnica. Nie, sama sa spýtam. Ani tebe by som nič nepovedala, keby ma piráti neboli našli. Uvedomuješ si, ako sa tým všetko skomplikovalo?
- Áno, uvedomujem... A načo ťa potrebujú?
- Myslia si, že viem, kde nájsť Koľu. Uniesli by ma a prinútili, aby som ich zaviedla k nemu. A vôbec, ako rukojevníčka mám pre nich nesmiernu hodnotu.
- No, nie si až taký poklad...
- Nebudeme sa škriepiť. Sú veci, ktoré ty nemôžeš pochopiť.
- Julka sa ani neškriepila. Iba sa spýtala:
- Čo myslíš, vrátia sa?
- O tom nepochybujem.
- Zato teraz budeme pripravené a tak jednoducho nás nedostanú.
- Ale vieš poriadne skákať. Vtipkárovi U ostanú jazvy na celý život.
- Neľutujem ho.
- Tak čo, ideme spať?
- Áno... Ráno vymyslíme, čo ďalej.

5. kapitola

Topánky doktora Alika

Julke sa zdalo, že nezaspí. Len rozmýšľala, rozmýšľala – a potom sa zobudila.

Vysvitlo, že už je celkom svetlo... V prvej chvíli nevedela, kde je. Potom si spomenula: predsa v izolačke. Bola to malá miestnosť s dvoma posteľami. Za oblokom bolo vidieť vrchovec stromu a na ňom tri vranie hniezda. Júlia zvrtila hlavu – Alicia nespala.

- Dobré ráno, – ozvala sa Alicia, keď zbadala, že Júlia sa zobudila. – Ako si sa vyspala? Nemala si ťažké sny?
- Nikdy nemávam ťažké sny.
- A nesnívalo sa ti o vesmírnych pirátoch, o host'och z budúcnosti a kadejaké fantastické nezmysly?
- Nie, nesnívalo.
- A ja som sa už umyla a učesala. Musím utiecť z nemocnice, kým sa ešte dačo nezomelie.

Julka si hneď sadla.

- Kedy sa vrátia?
- Vlastne sa čudujem, prečo sa doteraz nevrátili. Azda nevedia, kde nás majú hľadať.
- Alebo si vylizujú rany.
- Vieš, Júlia, zobudila som sa a rozmýšľam: čo ak si dnes pomyslíš, že sa ti to všetko len prisnilo?
- A čo by si urobila?
- Nehádala by som sa s tebou.
- To všetko sú iba táraniny. Musíme niečo podniknúť.
- Tomu vravím správna reč. A vymyslela si niečo?
- V spánku neviem rozmýšľať. Ale niektorí vedia. Fima Koroľov z našej triedy ešte aj úlohy rieši v spánku. Položí si učebnicu pod vankúš a rieši.
- Nadarmo si ju tam kladie. Učebnica s tým nemá nič spoločné. Povedala si, že v triede máte troch Koľov. Porozprávaj mi o nich. Ktorý z nich to mohol urobiť?
- Už som o tom rozmýšľala. Všetkých som prebrala. Podľa mňa to bol Koľa Sadovskij.
- Prečo?
- Je ľahkomyselný, zle sa učí. Taký klamár a vôbec –bezočivec a motovidlo.
- Čo je?
- Motovidlo. No, chmuľo, chápeš?
- A ďalší dvaja sú mimo podozrenia?
- Nebodaj sa za chlapcov dá zaručiť?
- Za niektorých áno.
- Za našich sa nezaručím. Je tu ešte Koľa Naumov. Športovec, otužuje sa, v zime spí v spacom vreci na balkóne. Kamaráti sa s Kaťou Michajlovovou, obaja sú športovci.
- A tretí?
- Tretí je Koľa Sulima. Ujde, je lepší ako mnohí iní. Veľmi seriózne sa zaoberá matematikou, je členom vedeckého krúžku v planetáriu. Vieš, čím chce byť? Konštruktérom vesmírnych lodí... Aj šach dobre hrá, najlepšie v triede. Ale zaručiť sa zaňho nemôžem.
- A ten Koľa Sulima by si iste veľmi rád pozrel vesmírne lode budúcnosti, čo myslíš?
- Och, pravdaže! Na to som nepomyslela. Nie, za nikoho neručím. Mám sa s nimi pozhovárať?
- V nijakom prípade! Ty o ničom nevieš. Chod' sa umyť. Umývadlo je za stenkou.
- Keď sa Julka umývala, pozrela do izby Mária Pavlovna.
- Ako sa vám spalo na novom mieste? – spýtala sa.
- Ďakujem, dobre, – povedala Alicia. – A v našej izbe už zasklili okno?
- Ešte nie. Sklenár neprišiel. Nezabudla si, Hríbková, že dnes ťa prepustia?
- Nezabudla. Príde po mňa stará mama.
- A mňa kedy prepustia? – spýtala sa Alicia.

– Príde lekár a dozvieš sa. Ale kam sa podeješ, dieťa moje? Mária Pavlovna sa odmlčala, akoby čakala, či dievčatá nezvrtnú reč na nočnú šarvátku. Ale dievčatá mlčali. A ani sa neusmiali. Nakoniec Mária Pavlovna nevydržala:

– A nezľakli ste sa včera?

– Prečo?

– Keď okno vyletelo.

– Nie, nezľakli sme sa, – povedala Alica. – Vietor býva aj silnejší. Čítala som, ako víchor odniesol celý dom s dievčaťom a so psom a šmaril ho na horský hrebeň.

– To nie je možné! – zvolala Mária Pavlovna.

– Aj ja som to čítala! – pridala sa Julka. V ústach mala zubnú kefku. – Aodejník maadoeho mechta. Alica pochopila, že Julka chcela povedať Čarodejník Smaragdového mesta.

Vtom sa roztvorili dvere a vstúpil doktor Alik.

– Dobré ráno, pohorelci! – povedal hlasne hneď na prahu. A veľmi sa začudoval, lebo Mária Pavlovna vtom na široko roztiahla ruky a prikryla Alicu ani kvočka krídlami. Alica vyskočila na posteli na rovné nohy a cúvla k stene a Julka div neprehltla zubnú kefku a z úst sa jej penili bubliny zo zubnej pasty.

– Čo na mňa zízate ako na tieň Hamletovho otca? – spýtal sa doktor Alik.

Julka mu hľadela na topánky – na pravej nohe mal ľavú topánku a na ľavej pravú.

Toto nebol ozajstný Alik!

– Neopovážte sa priblížiť k deťom! – zvolala Mária Pavlovna. – Stačilo mi nočné dobrodružstvo. Alebo hneď zavolám milíciu!

Julka vyplula zubnú kefku na dlážku a s bielou penou na zuboch povedala:

– Topánky! Alica, pozri mu na topánky! Aj Alik si pozrel na topánky.

– Ale som si dal! – povedal a čupol si. – A ja od rána rozmýšľam, prečo sa mi tak nepohodlne chodí. Nech mi dámy prepáčia, že sa vyzúvam v ich prítomnosti. Zrejme už čoskoro bude zo mňa slávny človek. Roztržitý som už dosť, a talent sa prejaví.

Alik si rozšnuroval topánky, vystrel sa a vyzul si ich, chvíľku stál len v ponožkách a potom si každú nohu vopchal do správnej topánky – pravú nohu do pravej topánky a ľavú do ľavej.

Robil to dosť nemotorne, takže skrížil nohy. Nato si znova čupol a pustil sa šnurovať topánky.

– Lenže moja roztržitosť nie je dôvodom, aby v urodzenej spoločnosti vyvolala paniku, – pokračoval. – Čo vás na mne tak vyľakalo? Hádám človek s naopak obutými topánkami je strašnejší ako drak?

Alicka si už znova sadla na posteľ a povedala: – Julka, umývaj sa ďalej. Celú tvár máš od pasty.

– Ale topánky...

– Predsa si ich preobul, ako sa patrí. Chápeš? Je skutočný.

– Kto je skutočný? – spýtal sa Alik. – Ja som až veľmi skutočný. Práve som zaplatil príspevok ROH za tri mesiace. Keby som ja nebol ja, viac než za dva mesiace by odo mňa nepýtali. Čo myslíte?

– Pravdaže nie, – prisvedčila Alica. – A ako sa vám páčil film?

– Aj to viete? Film bol nudný, ale to ostatné sa vydarilo. To ste chceli vedieť?

– Prepáčte, doktor Alik, – zasiahla do rozhovoru Mária Pavlovna. – Povedzte, prosím, ale celkom úprimne: Vrátili ste sa včera neskoro večer do nemocnice?

– Mária Pavlovna, na to ste sa ma spytovali už včera o pol dvanástej.

– Isteže... ale aj tak...

– Čo sa vlastne stalo? Prídem do práce, zájdem do izby k dvom múdрым a milým dievčatám – a dievčatá tam nie sú. Akoby sa pod zem prepadli. Obloka rozbitý, dvere vytrhnuté z pántov. Vari bol v noci uragán?

– Myslím, že to bol víchor. Alebo smršť, – povedala Alica.

– Julka sa tak preľakla, že sa pustila do kriku a spadli sme z postelí. A Mária Pavlovna mala halucinácie.

– Halucinácie? – začudoval sa doktor Alik. Došnuroval si topánky, vzpriamril sa a pyšne hľadel na dielo svojich rúk.

– Už si nie som v ničom istá, – vážne povedala Mária Pavlovna. – Musím si o tom preštudovať odbornú literatúru. Hádám z vyčerpanosti som podľať dojem, že ste včera večer prišli a doviedli so sebou otca tohto dievčaťa. A naliehali ste, aby som Alicu hneď prepustila.

– A súhlasili ste, že ju prepustíte? – spýtal sa doktor Alik Márie Pavlovny.

– Nie, nesúhlasila, lebo také dačo odporuje predpisom. Predsa však... Ale čo to vravím. Zaiste som si zdiemla, zaspala som v službe a porušila som predpisy. Za všetko som vinovatá iba ja a som ochotná niesť za to zodpovednosť.

– A kde bol službukonajúci lekár? – spýtal sa doktor Alik. – Kto mal službu?

– Timofejev. Nebol tu. Spal v kotolni. Alebo žeby sa mi aj to prisnilo? – Mária Pavlovna nahlas zafíkala a utiekla z izolačnej miestnosti.

Julka žmurkla na Alicu. Všetko im vychádzalo. Pravde by aj tak nikto neuveril a vypukol by taký zmätok, že by sa mohli rozlúčiť s nádejou, že nájdu mielofón.

– Júlia, budeš sa musieť rozísť s Alicou, – povedal doktor Alik. – Budeš ju navštevovať?

– Určite, – prisľúbila Julka. – A ešte dlho musí ležať?

– Čoskoro ju prepustíme. „Ešte trochu úsilia a skončím svoju ťažkú prácu.“ Veľa však závisí od samej Alice. Ak si nespomenie, kde býva, kam ju máme prepustiť?

„Dobre sa ti vraví.“ pomyslela si Julka. „Ty si spomenieš, nasadneš do trolejbusu a si doma. Aj Alica si spomenula, lenže nič sa nezmenilo. Môže si hoci tisíc ráz spomenúť, neuľaví sa jej.“

– Pošlite ju k nám, – navrhla Julka.

Doktor Alik odišiel. Sestra priviezla na vozíku raňajky. V krupičnej kaši boli hrudky a Julka ju nejedla. No Alica

povedala:

- Neznášam krupičnú kašu. Ani s hručkami, ani bez hručiek. Ale teraz zjem všetko – musím zmocniť.
- Už dnes budem jesť doma. Moja stará mama dobre varí, a aká je rada, keď ju chvália.
- Alica s odporom dojedla kašu. Celkom bez nálady pozrela do obloka – mrholilo.
- Budem sa musieť schovať, – povedala so vzdychom.
- Kde?
- Na nejakom tajnom mieste. A ty mi budeš nosiť jedlo.
- Ale teraz je chladno.
- Som otužilá. A prechladnutia sa nebojím.
- No aj tak. Kde budeš bývať?
- Niekde v lese.
- A ja sa budem za tebou terigať dve hodiny vlakom?
- Ustavične zabúdam, ako sa vy pomaly premiestňujete.
- Alica, jednoducho hovoríš my a vy. Radšej to už nerozdeľuj. Možno som tvoja stará mama. Aj keď len druhostupňová.
- A ako tvoja stará mama ti vravím: nedovolím ti bývať v lese v daždi a za ranných mrazov.
- Ak mi nechceš voziť stravu, nemusíš. Sama si to nejako zariadim. A nájdem Koľu aj bez tvojej pomoci.
- No prosím! S tvou tvrdohlavosťou nenájdeš nielen Koľu, ale ani pomník Jurija Dolgorukého.
- Dohodli sme sa. Nepoznáme sa. Nič som ti neprezradila. A aj keby si začala hovoriť, nikto ti neuverí.
- Ani sa nezberám na nič také. Nemusíš sa báť!
- Tak sa aj pohádali. A keď Julkina stará mama prišla po vnučku, Júlia s Alicou na seba ani nepozreli.
- Počula som, dievčatá, – povedala stará mama, – že ste sa v noci naľakali. Ale u nás vôbec nevyčíňal uragán. Bolo pekné počasie. V poslednom čase je celkom neznesiteľné podnebie. Nebudeme sa čudovať, ak bude v júni snežiť a zajtra bude tridsaťstupňová horúčava. Júlia, tvoje veci ostali v tamtej izbe?

– Áno.

– Tak ich prinesiem. A ty si tu zatiaľ pozbieraj zubnú kefku a ostatné veci. A prečo je Alica smutná? Nerada tu ostávaš sama, však?

Alica neodpovedala.

Stará mama priniesla Julkine knihy, písanky a celý jej majetok, čo ostal v ich prvej izbe, a ukládajúc drobnosti do kufrika, povedala Alici:

- V chladničke ostala paštéta a tvarohový smotanový krém. Nezabudni to zjesť ešte dnes, inak sa to pokazí. Dohodla som sa so sestrou, že ti ukáže všetky potraviny. Počuješ ma?
- Počujem, – povedala Alica, ale na starú mamu nepozrela. Stará mama sa trochu aj urazila, lebo ak človek urobí ľuďom dobre, očakáva, že sa mu odplatia dobrom. Ako vraví stará mama, v tom spočívajú medziľudské vzťahy. Tak učí aj Julku. Stará mama bola inžinierka, ba pracovala aj pri vojsku ako chemička, dosiahla hodnosť dôstojníka a skončila akadémiu. Mala dcérku Natašu a syna, v tom čase však ako zamestnaná žena bola veľmi zaneprázdnená. Túžila väčšmi sa venovať výchove svojich detí, ale niekedy na to nestačila. Zato teraz, keď je v dôchodku, mohla Julkinej výchove venovať toľko pozornosti, koľko jej to dovolil krvný tlak. Pravda, Júlia zavše starú mamu nepočúvala, ale mala ju rada a zriedka sa s ňou škriepila.
- Prídem k tebe zajtra, – sľúbila stará mama, – a prinesiem ti pomaranče. A niečo ľahké na čítanie. Asi poobede.
- Ďakujem, nemusíte sa trápiť. Dobré ma tu kŕmia.
- Netáraj hlúposti, Alica, – povedala stará mama. – Nechystám sa zaoberať dobročinnosťou, ale dieťa potrebuje starostlivosť. Kým sa ti nevráti pamäť a nevezmú si ťa rodičia, budeme ťa s Júliou a Natašou navštevovať. Radi to urobíme. Dúfam, že keby sa v podobnej situácii ocitla Julka, aj ty by si ju prišla navštíviť.
- Ďakujem, – povedala Alica.
- „Iste sa teraz hanbíš,“ pomyslela si Julka o Alici. „Lebo stará mama sa o teba trápi, a ty si vlastne klamárka.“ Ale Julka si to myslela bez zlosti. Veď keby sa ona ocitla na Alicinom mieste, ktovie, čo by urobila. Možno by sa rozrumádzala a bežala domov.
- Aj ja prídem, – povedala nahlas. – Ešte sa musíme pohovárať.
- Príď, – súhlasila Alica, ale ľahostajne, akoby zo slušnosti.
- „Neverí,“ pomyslela si Julka. „Nazdáva sa, že odídem a na všetko zabudnem.“
- Keď Julka so starou mamou odchádzali, Alica im na rozlúčku podala ruku. Chcela čosi povedať, no rozmyslela si to. Neplakala, ale oči mala vlhké.
- „Och, čo to robím!“ vírili v Julkinej hlave myšlienky. „Vari môžem takto opustiť niekoho, kto sa na mňa spolieha?“
- Tak čo, rozlúčila si sa? – spýtala sa stará mama.
- Vrátim sa, – zopakovala Julka. – Počuješ, Alica?
- Do videnia, – povedala Alica.
- Len čo sa stará mama s Julkou vzdialili z izolačky a Alica ich už nepočula, Julka zastala, položila tašku s knihami na podokenicu a povedala:
- Počkaj, stará mamička.
- Je ti ťažká? Daj, ponesiem ju.
- Nie, nie je mi ťažká. Hanbím sa.
- A čo sa stalo?
- Hanbím sa za seba aj za teba.
- Neurobila som nič, za čo by som sa mala hanbiť.

– Ale urobila! Správnejšie, neurobila, a preto urobila.
– Musíš hovoriť v hádankách?
– Nemusím. Nechali sme Alicu samu.
– Ale kdeže, zajtra za ňou určite zájdem. Aj dnes sa Nataša chystala, že sem po práci zabehne. Ak nebude mať kolokvium. Zo dva dni si posedíš doma a potom zájdeš za ňou. Aj s priateľkami.
– To je málo, stará mama.
– A čo navrhuješ?
– Vezmime Alicu so sebou.
– Kam?
– K nám domov.
– Júlia, ty si sa načisto zbláznila! Tuším si zabudla, že Alica je chorá, mala otras mozgu a stratila pamäť. Potrebuje odbornú lekársku starostlivosť... Vezmi tašku a ideme.
Rozlúčili sa s doktorom Alikom, so Šuročkou aj s ostatnými a šli do prepúšťacej kancelárie. Kým im vydávali Julkin kabát, topánky a iný vrchný odev, otvorili sa dvere a vbehla Julkina mama Nataša.
– Ako dobre, že som vás zastihla, – povedala.
– Nebudeš mať neprijemnosti, že si odišla z práce? – spýtala sa stará mama.
– Nie, vypýtala som sa. Poďte rýchlo, čaká nás taxík.
Júlia už bola hotová.
– Čo, ty nechceš ísť domov? – spýtala sa jej mama.
– Rozhodla sa stoj čo stoj vziať so sebou aj Alicu, – vysvetlila stará mama. – Ako keby sme v nemocnici rozkazovali my.
– Správne, – povedala Nataša. – Už som na to myslela. Len čo sa Alica zotaví, vezmeme ju na čas k nám.
– Nemám nič proti tomu. Ale nie dnes, – povedala stará mama.
– Teda môže ísť k nám? – zaradovala sa Júlia.
– Pravdaže môže, – prisvedčila stará mama. – A teraz poďme. Taxík čaká.
– Mamička drahá, mám k tebe obrovskú prosbu, – povedala Júlia.
– Vrav.
– Zájdi za Alicou. A odovzdaj jej odo mňa listok.
– Alica počká do zajtra, nič sa jej nestane, – ozvala sa stará mama.
– Nerozumieš tomu. Je to veľmi dôležité. Mama, môžem ti pošepkať do ucha niekoľko slov?
Stará mama mykla plecami a povedala:
– Počkám vonku, pri aute. Aké má číslo?
– Nepamätám sa. Šofér je taký čierny, fúzkatý.
Julka odvieďla mamu k stene a zašepkala jej:
– Alica tu nemôže zostať. Hrozí jej nebezpečenstvo.
– Julka, zasa si vymýšľaš?
– Mama, musíš mi veriť. Zriedkakedy ťa klamem.
– Podľa môjho názoru tak je to aj správne.
– Potom mi musíš veriť. Už aj choď za Alicou. Nedala som jej ani našu adresu ani telefónne číslo. Môže sa stať, že Alica bude musieť odtiaľto utiecť. A kam pôjde? Chcem, aby šla k nám. Chápeš?
– Chápem, že vzájomná úcta je najdôležitejšou črtou vo vzťahoch detí a rodičov. Tu máš pero a papier a napíš listok. A nestačilo by poslať listok po sestre?
– Nie, nestačilo. A čo ak to vôbec nebude sestra?
– Ty máš fantáziu!
– Žiaľ, to nie je fantázia. Dôležité je aj to, aby si sama Alica uvedomila, že ju čakáme. Iné je, ak to vyjde odo mňa, a iné, ak od teba, si predsa dospelá.
– V poriadku.
– Si skvelá, mama!
– Vďaka aj za to.
A Julka napísala na listok z maminho zápisníka: „Alica! Naše telefónne číslo je 145-55-67. Adresa: Ostrovského ulica č. 16. Od nemocnice trolejbusom číslo 15 na zastávku Dom vedcov. Byť číslo 29, v dvore. Čakám ťa hocikedy. Do školy pôjdem o tri dni. Zatiaľ sa opatrne povyzvedám od dievčat, či sa niektorý z Koľov nespráva podozrivo. Urobím to obozretne, jasné? S mojimi starkými je všetko vybavené. Nie sú to zlí ľudia. Tvoja Júlia. Listok spál.“

6. kapitola

Útek

Po Julkinom odchode sa konalo konzilium. Alicu prehliadal profesor. Prišli s ním aj iní lekári, Alica ich predtým nevidela. Pozerali jej do očí, nútili ju rátať a kládli jej kadejaké komplikované otázky, no Alica sa veľmi nenamáhala s odpoveďami. Myslela na iné: skúmavo si prezerala lekárov, či sa medzi nich nevotrel pirát Krys. Vedela, že piráti sa tak ľahko nevzdávajú svojich plánov. Viete si predstaviť, ako túžia zmocniť sa prístroja, ktorý vie čítať cudzie myšlienky? Nič by sa pred nimi nedalo zatajiť. Aká hrôza! A za všetko je vinovatá Alica.
Lekári sa na ničom nedohodli a rozišli sa. Pravda, dovolili Alici vstať z posteľe.
Zatiaľ ostala v izolačke sama. Údržbár sa kamsi prepadol a oblok na starej izbe ešte nezasklil. Všetci chodiaci pacienti, ba aj lekári chodili do tejto izby ani na exkurziu a čudovali sa, ako mohli prespať taký uragán!

V izolačke bolo lepšie. Možno piráti ešte nevyňuchali, kde leží. Alica vytiahla lístok od Julky, ktorý priniesla jej mama, a znova si ho čítala – chcela si zapamätať telefón a adresu. Julkina mama jej nechala päť dvojkopejkových mincí, aby mohla zatelefonovať z automatu na schodišti. Takže Alica mala naozajstné staré peniaze. Bolo jej ich ľúto minúť – jeden jej známy zbieral mince a takéto možno ani nemal.

Potom Alica potrhala lístok na drobné kúsočky.

Po obede šla pozeráť televíziu. Bolo pre ňu užitočné sledovať staré programy. Ak sa tu zdrží, kým nenájde Koľu, musí si obzrieť, ako sa ľudia obliekajú, ako chodia po uliciach a kadečo iné.

Alica sedela v hale a hľadela na obrazovku. Vysielali cestopis. Alica pozorne sledovala film o Afrike. Bola to Afrika ešte bez Veľkého saharského kanálu a podnebie tam bolo suché. Okolo sedeli pacienti, ktorým lekár dovolil chodiť, a uprene hľadeli na obrazovku. Vtom Alica pocítila, ako k nej zozadu ktosi pristúpil. Rýchlo sa zvrtila. Bol to vysoký chudý chlapec s bledou tvárou. Mal nohu v sadre a ťažko sa opieral o barlu.

– Môžem si sem sadnúť? – spýtal sa chlapec ticho.

– Sadnite si, tu je to voľné, – povedala Alica.

Chlapec si ťarbavo sadol do voľného kresla, barlu si položil vedľa seba. Alica ho futovala. Už vedela, že za dávnych čias sa so zlomenou nohou muselo ležať v nemocnici celý mesiac, ba niekedy aj dlhšie, kým sa kosť sama nezrástla. Vtedy neboli lieky, vďaka ktorým kosti zrastú za jediný deň a rany sa zahoja za pol hodiny.

Chlapec sa nemotorne obrátil a zvrátil tvár.

– Bolí? – spýtala sa Alica.

– Niekedy, – povedal chlapec. – Ale nevšímaj si to. Pozeraj film.

Televízny film sa skončil, potom sa začal ďalší, nie veľmi zaujímavý program. Alica a chlapec so zlomenou nohou sa pustili do reči.

– Doma jem ani vlk, – povedal chlapec. – Mohol by som zjesť prasiatko na jedno posedenie. Alebo dvadsať rezňov. A tu vôbec nemám chuť.

– A čo by si si dal? – spýtala sa Alica.

– Môžem snívajť na plné obrátky?

– Na aké obrátky?

– Ale, to je taký výraz. Vari ho nepoznáš?

– Nepočula som...

– Zlopol by som si jahody. Alebo banán.

– Na ktorej izbe ležíš? – spýtala sa Alica.

– Na štvorke. Prečo?

Alica neodpovedala. Vedela, že Júlia nechala v chladničke jahody. Ale skôr než sľúbi, musí si to overiť.

Preto po chvíli vstala a šla pozrieť do chladničky. Navrchu stála miska s jahodami.

– Vyhladla si, dievčatko? – spýtala sa sestra Dusia, keď zbadala, že Alica sa motá po chladničke. – Čoskoro bude obed, pokazíš si chuť.

– Vezmem si len jahody.

Vrátila sa k televízoru s mištičkou v ruke. Ale chlapec tam už nebol. Zrejme sa už nudil a odišiel.

Alica niesla jahody do izby číslo štyri. Izba bola na konci chodby a za ňou bolo núdzové schodište.

Alica zbadala chlapca práve tam, pri schodišti. Zdvihol ruku, volal ju k sebe.

– Idem, – povedala Alica. – Pozri, čo som našla v chladničke. – A zdáleka mu ukazovala misku.

Ale chlapec sa správal akosi čudne. Len kýval rukou, súril ju a vôbec si nevšimol jahody. A keď sa Alica priblížila, obrátil sa k schodištu a zakričal:

– Pod rýchlo sem!

Niečo sa stalo, pomyslela si Alica a zrýchlila krok. Zabudla na jahody. Takmer prebehla popri izbe číslo štyri. Dvere do nej boli odchýlené a zrak jej mimovoľne padol dnu.

Zmeravela.

Chlapec s barlou si práve sadal na posteľ.

Pozrela pred seba.

Druhý taký istý chlapec sa vykláňal spoza dverí vedúcich na schodište a vábil ju k sebe.

Prirodzene, Alica sa mala zvrtnúť a utekať naspäť k sestre, tam by jej neskrivili ani vlas na hlave, ale prišlo jej ľúto jahôd. To sa stáva!

Vklzla do odchýlených dverí chlapčenskej izby a utekala rovno k chlapcovi s barlou.

– Tu máš! – povedala rýchlo a položila mu misku na prikrývku. – Chcel si jahody.

– Ale toto! – zvolal chlapec. – Kam letíš?

Lenže Alica už nepočula. Bola pri dverách. Pozrela von. Chodba bola prázdna. Druhý, nepravý chlapec s barlou zmizol. Teraz rýchlo!

Alica sa rozbehla po chodbe, ani na um jej neprišlo, že nepriatelia jej už stačili odrezat' cestu k izbe. Spoza rohu chodby sa k nej načiahli tučné ručiská...

Nazad!

Ale na schodišti strážil chlapec s barlou. Usmieval sa ako Krys. Zrazu zdvihol barlu a zaciľil na Alicu. Alica sa hodila na dlážku – vedela, že barla môže byť nabitá uspávacím plynom.

Nemýlila sa. Barla so svišťaním vystrelila.

Plynový náboj preletel chodbou a trafil do Vtipkára U, ktorý práve vybehol spoza rohu. Tučniak sa so strašným rachotom rozcapil ani mŕtvu naprostred chodby.

– Fkršp! – v zúfalstve zvolal Krys a rozbehol sa k priateľovi. – Ako ťa teraz odvláčiem! – lamentoval vo vesmírnom jazyku, ktorý tu okrem Alice nikto nepoznal.

Vtipkár U nahlas chrápal, obrovské brucho sa mu pohojďovalo a nohy sa mu mykali, akoby v spánku ďalej bežal. Ale Alica nestrácala čas, aby zistovala, ako sa to všetko skončí. Kým pirát rozmýšľal, čo má urobiť so spiacim Vtipkárom U, prešmykla sa popri ňom, ani sa neobrátila, a zbehla na prizemie, prefŕnkla cez akúsi úzku chodbu, takmer vrazila do vozíka s obedmi, ktorý sestra tlačila do nákladného výťahu, vbehla do kuchyne a prehnala sa popri sporáku. – Kam sa ženieš? – zakričal kuchár vo vysokej bielej čiapke.

Alica zbadala pred sebou dvere do skladu, prešmykla sa popri debnách a vreciach s krúpami a ocitla sa v nemocničnej záhrade.

Záhrada bola veľká, rástli tu staré lipy a duby. Lístie na nich sa ešte nerozvíjalo, ale púčiky sa už naliali. Vrány hrozne krákali. Deň bol slnečný, teplý a Alici, hoci bola iba v pyžame a v papučiach, bolo horúco.

Alica pozorovala záhradu z obloka izolačky, preto vedela, že brána je ďaleko a je nebezpečné utekať k nej – niekto uvidí, že dievča v nemocničnej pyžame uteká po chodníku, a dozaista ju chytiť. Preto zamierila rovno k tehlovej ohrade. Nevedela, či ju prenasledujú. Vyľakala dve dievčatá, ktoré sa sotavovali na pomalejšiu prechádzku po nevyschnutom chodníku. Dievčatá zjaskli a Alica im v behu zakričala:

– Nikomu ani slovo!

Dievčatá sa rozpŕchli, a cesta k ohrade bola voľná.

Ohrada bola stará, vysoká, ale kde-tu vyčnievali tehly, Alica si mala kde zaprieť nohu.

Za tri sekundy bola navrchu, z dvojmetrovej výšky skočila dolu a ocitla sa v tichej uličke.

Nikto ju nevidel.

Aj v nemocničnej záhrade bolo ticho.

Alica vykročila popri ohrade doľava, čo najďalej od nemocničnej brány.

7. kapitola

Turisti a iní záchrancovia

Julka s Alicou ležali v obvodnej nemocnici. Preto odtiaľ k Julkinu domu bolo dosť blízko. Ináč by sa sotva stala taká náhoda, že by Júlia a Koľa chodili do tej istej školy.

Peši cez uličky je od nemocnice k Julkinu domu najviac takých pätnásť minút, ale ak tam idete trolejbusom, musíte sa dostať na rušný Kalininov prospekt, dôjsť po Arbatské námestie, zabočiť na bulvár a až tam nasadnúť na trolejbus. Lenže Alica to nevedela.

Dobehla k malému kostolíku na rohu prospektu a zastala. Musela si vybrať niekoho, kto jej poradí, a pritom nebude klásť zbytočné otázky.

Už zabudla, ako čudne je oblečená. Aj keď slnko hrialo, ľudia ešte nedôverovali teplu, preto všetci mali plášte, ba poniektorí aj kabáty.

Keby tak našla niekoho mladšieho. Čím mladší, tým lepšie. V nijakom prípade sa nesmie obrátiť na staré alebo dospelé ženy. Pre ne je dieťa v pyžame ako červená farba pre býka.

Niektorí chodci sa obracali za Alicou, čudovali sa, ako je to oblečená, ale doposiaľ sa jej nikto nič nespýtal. Vtom Alica zbadala dvoch mladencov s vlasmi až po pleciah a v širokých nohaviciach. Boli veľmi chudobne oblečení, na nohaviciach a košeliach mali dokonca záplaty, našité len tak halabala. Títo sa ma nebudú na nič vypytovať, pomyslela si Alica. Pribehla k nim a povedala:

– Prepáčte, kde mám nasadnúť na trolejbus číslo pätnásť?

– Čo vraví to dieťa? – spýtal sa jeden mládenec druhého. A spýtal sa ho po anglicky. Alica, prirodzene, rozprávala anglicky ako nemecky, nemecky ako francúzsky a francúzsky ako rusky, pretože v budúcnosti sa budú jazyky vpichovať deťom osobitnými injekciami, aby nestrácali čas ich biľňovaním.

– Kde chodí pätnásťka? – zopakovala Alica otázku po anglicky.

– Ach, ako príjemne je počuť rodnú reč! – nadchýnal sa jeden z mládencov. – Aj ty si z Anglicka?

– Nie, som odtiaľto, – povedala Alica.

– Máte skvelý londýnsky prízvuk. Vari ste sa takto naučili angličtinu tu v Moskve?

– Pravdaže, – prisvedčila Alica. – U nás mnohí tak rozprávajú.

Dvaja chlapci začuli rozhovor a zastali obďaleč. Vyzerali tak na dvanásť-trinásť rokov.

– Ale jej to ide! – povedal jeden z nich.

– Poďme, – posúril ho druhý. – To sú turisti, hippies.

– Aj ona?

– Pravdaže.

– Nikdy by som si nepomyslel, že teraz je u nich módné chodiť v pyžamách.

Alica počula, čo hovoria, a bolo jej do smiechu.

– Nie som nijaká hippie, – ozvala sa. – Iba som zablúdila.

Anglickí turisti neodchádzali.

– Hneď zistíme, kadiaľ chodí trolejbus číslo pätnásť, – povedal jeden z nich. – Máme mapu Moskvy.

A začal rozkladať mapu.

Už sa pri nich pristavovali ľudia. Na veľkej ulici sa vždy nájdu zvedavci. A čím viac sa ich pristavovalo, tým väčší sa usilovali zistiť, čo sa stalo.

No a pravdaže, našla sa akási starinka, ktorá zakričala:

– Len pozrite, ako je to dieťa oblečené! Určite dostane zápal pľúc! Dievčatko, kde bývaš? Nie si chorá?

Alica sa pokúsila ujsť, ale kto by sa predral cez taký húf.

– Už je to tu! – ticho povedala jednému z chlapcov. – Čo mám teraz robiť? Veď ma hneď odvedú nazad.

– Nerozumiem! – povedal vysoký a zhrbený chlapec v okuliaroch, typický bifľoš a jednotkár. – Kam ťa odvedú?

– Priznaj sa, dievčatko, – naliehala starenka, – čo sa stalo?

– Musíš utiecť? – spýtal sa druhý chlapec, nevysoký, nižší ako Alica, dosť vypasený, v lesklej blúze, na ktorej mal pripnutých zo desať odznakov. Mal veľmi červené okrúhle líca a Alica ho v duchu pomenovala Rajčiakom.

– Vari ste to doteraz nepochopili? Musím nájsť trolejbus číslo pätnásť.

– Milicionár! – zakríčala starenka. – Kde je milicionár?

– Hneď ťa zachrátime, – povedal Rajčiak. Obrátil sa k anglickým turistom, ktorí bezradne klipkali viečkami a nič nechápali. – Mister, – prihovril sa im po anglicky, síce nie veľmi dobre, ale zrozumiteľne. – To dievča treba zachrániť. Tá starenka je jej zlá macocha. Chce jej ublížiť. Jasný?

– Ó, jasný! – odpovedali Angličania a preľaknutí si prezerali starenku, ktorá chcela Alicu zachrániť pred prechladnutím.

– Povieme, že patrí k vám. Rozumiete? A vy hovorte po anglicky. Tak sa dajme do toho! Jasný?

– Ó, áno! – odpovedali Angličania. Na šťastie boli chápvaví. Stali si k Alici z oboch strán a po anglicky povedali: – Prepáčte, ponáhľame sa.

Chlapci im kryli tylo a Rajčiak divákom vysvetľoval:

– Súdruhovia, neprekážajte. Táto skupina filmuje Belasého vtáka. V pracovných odevoch. Teraz nás filmujú zhora, z kupoly kostola.

– Odkiaľ? – spýtala sa starenka. – Vylúčené, aby dieťa filmovali prakticky holé.

– Ale veď pozrite hore! – povedal Rajčiak. – Vari nevidíte, že na streche sedí sám režisér Smirnov?

Všetci zaklonili hlavy, chceli vidieť slávneho režiséra. Angličania chytili Alicu pod pazuchy a vyniesli ju zo zástupu. Takto všetci piati došli k rohu ulice.

– Ďakujem, – povedal tučný chlapec Angličanom. – Pomohli ste nám.

– A čo hrozilo tomuto dievčaťu? – zaujímali sa Angličania.

– Vari ste nepochopili? Utekla z blázince.

– Ach! – povedali Angličania a odtiahli sa od Alice.

– Neverte mu, – ozvala sa Alica. – Som celkom normálna.

– No vidíte! – povedal tučný chlapec. – Zapiera. Oni vždy zapierajú.

– Zavediete ju nazad? – spýtali sa Angličania.

– Za nič na svete, – odpovedal Rajčiak. – Ukrývame dievčatá, ktoré utečú z blázince. Veď ju tam odpratala zlá macocha.

Angličania pochopili, že to je žart, zasmiali sa, podarovali im po balíčku žuvačiek a Rajčiak im daroval odznaky.

Deti zašli na trolejbusovú zastávku. Rajčiak ustavične ľapotal. Bol spokojný, že sa mu podarilo zachrániť Alicu.

– Tak čo? – spytoval sa. – Dá sa na mňa spoľahnúť?

V tieni veľkých domov bolo chladno. Alica sa schúlila.

– Dá, – povedala a usmiala sa.

Väčšmi sa jej páčil druhý chlapec, ten prihrbený a v okuliaroch. Po celý čas mlčal, zrejme sa podriaďoval Rajčiakovi.

Ale keď zbadal, že Alici je zima, vyzliekol si bundu a podal jej ju.

– Ďakujem, netreba, – povedala Alica. – Zamrzneš. Veď si ostal iba v košeli.

– Nie je mi zima, – povedal zhrbený chlapec.

– Len si ju obleč, – prikázal Rajčiak Alici. – Skvele sa tým zamaskuješ. Všetky problémy nám tým odpadnú. Mal som sa skôr dovŕtiť.

Alica počúvla a bundu si obliekla.

– Aj sám by som ti dal, – povedal Rajčiak, – ale mám citlivé mandle, hneď prechladnem. Mimochodom, nepredstavili sme sa. Volám sa Jefim Fima Korol'ov. A toto je môj priateľ Kol'a Sulima.

– Veľmi ma teší. Alica.

– Strašné meno! Ako ťa v škole prezývajú?

– Nijako.

– Nerob sa! Existujú iba dva varianty: Alica-dračica alebo Alica-opica.

– Môže byť aj Alica-palica, – s úsmevom povedal Kol'a Sulima.

Prišiel trolejbus. Keď nastúpili, Alica sa obrátila, aby skontrolovala, či medzi nastupujúcimi nie je zamaskovaný Krys.

– Čo je, bojíš sa, že ťa budú prenasledovať? – spýtal sa Fima.

– Trošku sa bojím, – priznala sa Alica.

Stáli pri zadnom okne, nablízku nebolo nikoho. Alica vytiahla z vrecka tri dvojkopejkové mince, čo jej dala Julkina mama Nataša. Vedela, že v trolejbusoch a autobusoch treba platiť, ale zabudla sa Julky spýtať, koľko a ako sa to robí.

Pomohli jej chlapci. Keď jej Fima zbadal v ruke peniaze, hneď povedal:

– Čo, vari si milicionár? Musíš cestovať až na konečnú?

– Nie, na Ostrovského ulicu. Mám vystúpiť pri Dome vedcov.

– Úbohý tri zastávky. Nech ti ani na um nezíde! A peniaze ešte budeš potrebovať.

– Nebolo by lepšie zaplatiť? – ticho sa spýtal Kol'a Sulima. – Čo ak príde revízor.

– Ak príde, tak vezieme dievča, čo ušlo z blázince. V takom prípade sa lístky nekupujú.

– Predsa len zaplatím, – povedala Alica. – Ak treba zaplatiť, nepatrí sa podvádzať.

– Radšej mi tie peniaze daruj, – navrhol Jefim. – Ja im nájdem dôstojné uplatnenie.

Kým hovoril, Kol'a Sulima vytiahol z vrecka drobné, hodil ich do pokladničky, odtrhol tri lístky a rozdal im.

– Vieš, že tebou opovrhujem, si zbabeľ ani zajac, – vynadal Jefim Kol'ovi.

- Len si opovrhuj, – odbil ho Koľa. – Vyťahuješ sa pred Alicou. Ale keby si cestoval sám, zaplatil by si.
- Sám by som šiel peši. Musím zhadzovať kilá. Vieš, Alica, držím diétu. Ráno zjem jablko a cez deň vypijem pohár kefiru.
- A to je všetko? – spýtala sa Alica.
- A večer dva razy obeduje, – doplnil Koľa Sulima.
- Tu máte peniaze, – povedala Alica a podávala Koľovi mincu. – Predsa ste za mňa zaplatili. Koľko to stojí?
- No toto! – začudoval sa Jefim. – Až teraz s istotou viem, že neznáma, ktorú sme zachránili, naozaj odkiaľsi ušla. Ona nevie, koľko stojí lístok! Možno ste ešte nikdy neboli v meste?
- Fima, nedobiedzaj! – zahriakol ho Koľa Sulima. – Ak bude chcieť, sama nám všetko porozpráva.
- Ďakujem, – povedala Alica.
- Pomyslela si, že Koľa sa vôbec nepodriaďuje Fimovi, ako sa jej spočiatku zdalo.
- Na nasledujúcej zastávke musíš vystúpiť, – povedal Fima.
- A vy?
- My o jednu ďalej. Počúvaj, to nie je čestné: pomáhali sme ti, a ty si nám o sebe nič nepovedala.
- Naozaj chcete vedieť, prečo som ušla?
- Ešte ani nevieme, či si ušla, – povedal Fima.
- Mala som dopravnú nehodu a odviezli ma do nemocnice. Ležala som v izbe s priateľkou, ale už odišla domov a ostala som sama. Dohodli sme sa, že až ma prepustia z nemocnice, pôjdem k nej. Lenže ja som nečakala, kým ma prepustia.
- Zunovalo sa ti? – spýtal sa Fimka.
- Strašne. A tak som ušla. Nebývam v Moskve, preto sa zatiaľ ubytujem u priateľky.
- Aj ja som raz ležal v nemocnici, – zaspomínal si Fima. – Operovali mi slepé črevo. Nevieš si predstaviť, ako som sa nudil.
- Trolejbus sa zastavil.
- Musíš vystúpiť, – povedal Fima.
- Alica sa ponáhľala k dverám a celkom zabudla, že má oblečenú cudziu blúzu. Až v dverách si na to spomenula, chcela ju vyzliecť, ale Koľa povedal:
- Vystúp, lebo sa zavrú dvere. Odprevaďím ťa.
- Zoskočili na chodník a za nimi sa dverami, ktoré sa už zatvárali, pretisol aj Fima.
- Čo je, kamaráti, rozhodli ste sa ma opustiť? – spýtal sa nahnevane.
- Zabudla som vrátiť bundu, – vysvetlila Alica, – a tuto Koľa musel vystúpiť.
- Je to ďaleko? – spýtal sa Koľa Sulima.
- Pravdepodobne nie. Ostrovskeho ulica číslo šesťnásť.
- Poďme, – povedal Fima, – viem, kde to je.
- Fima nevedel chodiť vedľa iných, ako sa patrí. Buď vybiehal dopredu, alebo zaostával, alebo sa vynoril naboku. A jednostaj rozprával. Alica banovala, že stačil vyskočiť z trolejbusu.
- Chodíš do anglickej školy? A akú dopravnú nehodu si to mala? A dlho si ležala v nemocnici? A ja som sa minulého roku div neutopil.
- A tak ďalej a tak ďalej...
- Alica sa spočiatku usilovala odpovedať na otázky, ale nedostala sa k slovu a prestala sa pokúšať, keď Fima bol taký zaujatý vlastnými myšlienkami, že si dokonca niekedy odpovedal sám namiesto Alice.
- Alica si vymenila pohľad s Koľom, ktorý sa iba usmial.
- Šli tichou uličkou, plnou zelene. Dobré, že ju chlapci odprevali. Ktovie, ako by sem bez nich trafila.
- Si doma, – oznámil Koľa.
- Dom bol štvorposchodový, solídny, ďalej od cesty. Pred ním bol nevelký sad s gaštanmi. V sade sedeli starénky s kočiarikmi.
- Ďakujem, chlapci, – povedala Alica.
- Budeš tu zatiaľ bývať?
- Áno.
- A do školy pôjdeš?
- Neviem.
- Nemali by sme ťa odprevať až do bytu?
- Ďakujem, nájdem to. Tu máš bundu, Koľo.
- Alica sa rozlúčila s chlapcami a bežala k bráne. Už nepočula, ako Koľo povedal:
- V tomto dome býva Julka Hríbková z našej triedy.
- Naozaj! – povedal Fima. – Pravdaže. Iba včera sa vrátila z nemocnice.

8. kapitola

Budeme sa spolu učiť

Dvere otvorila Julkina stará mama.

- Čo sa stalo? – spýtala sa. – Dačo v nemocnici? Vyzeráš divoko.
- Dobrý deň, – pozdravila sa Alica. – Prepáčte, že som prišla bez pozvania.
- Len poď ďalej, – pozvala ju stará mama. – Si istá, že sa v nemocnici nič nestalo?
- Kto prišiel? – ozvala sa z izby Julka. – To je Milla?
- Chceš povedať, – pokračovala v otázkach stará mama, – že si šla po uliciach takto čudne vyparádená? A nikto ťa

nezastavil? Hneď choď do vane, zohreješ sa a ja zatiaľ postavím na čaj.

Julka vyšla z izby, zbadala Alicu a zvolala: – Neverím vlastným očiam! Ušla si?

– Ušla, – priznala sa Alica.

– Poďme ku mne, všetko mi porozprávaš.

– Júlia, vari nevidíš, v akom stave je Alica? – spýtala sa stará mama. – Ved' je prakticky nahá. A kým sa neokúpe a nepreoblečie, daj pokoj s rozhovormi.

– Vyberiem šatstvo. Sme takmer rovnako vysoké.

– Alica, poď za mnou, – prikázala stará mama.

Alica sa trochu obávala, že Hríbkovci sa zľaknú, keď príde len tak bez zavolania. Zatelefonovala do nemocnice a povedala: ušlo vám dievča, vezmite si ho.

O pol hodiny Alica v Julkiných šatách sedela pri stole a pila horúci čaj. Zároveň musela z preventívnych dôvodov na príkaz starej mamy zhltnúť tabletu aspirínu.

Až potom sa konal vážny rozhovor.

– Nevieš, ako rozhodne Nataša, keď sa vráti z práce, – povedala stará mama, – a čo by povedal Volod'a, keby nebol na výprave na Tajmyre. Ale podľa mňa, dievčatá, treba zatelefonovať do nemocnice a oznámiť, že Alica je živá, zdravá a že sa jej nič nestalo.

– Och, stará mama, nie! – prosila Julka. – Vezmú ju nazad.

– Aká nezodpovednosť! – rozhorčila sa stará mama. – A neuvedomuješ si, že v nemocnici sa môžu zblázniť? Pacientka, ktorá sa na nič nepamätá, bez stopy zmizne. Nie, už aj zavolám do nemocnice.

– Ak vezmú Alicu, odídem s ňou, – povedala Julka. – Samu ju nenechám.

– Nikto sa nechystá poslať Alicu nazad do nemocnice, – povedala stará mama. – Ak vedela ujsť a dostať sa k nám, teda je zdravá.

– Ale ak požiadajú...

– Len nech sa opovážia! – povedala stará mama a šla si do susednej izby poľadať okuliare, aby mohla zatelefonovať do nemocnice.

– Neboj sa, Alicka, – povedala Julka. – Ona ťa ubraní.

– Nebojím sa.

– Našli ťa piráti?

– Našli. Myslela som si, počkám do zajtra, ale zasa prikvitli.

– Zase prestrojení za doktora Alíka a tvojho otecka?

– Nie, tentoraz jeden z nich predstavoval chorého chlapca s barlou.

– To je lotor!

Bolo počuť, ako stará mama v druhej izbe telefonuje. Odmlčali sa a načúvali.

– Ručíme... sľubujeme... nepochybujte... hneď zajtra to vybavím... na ambulantné liečenie...

Keď sa stará mama vrátila k dievčatám, zložila si okuliare, dala ich do puzdra a obvyčajným hlasom sa spýtala:

– Alica, naliať ti ešte čaj?

– Stará mama! – nevydržala Julka. – Prečo nič nevravíš? Dovolili...?

– A prečo by nemali dovoliť? – povedala stará mama.

– Ach, stará mamička, ty si úžasná! – zvolala Julka.

– Keby si mi namiesto vykrikovania radšej sľúbila, že sa budeš slušne správať, aspoň kým tu bude Alica bývať.

– Sľubujem!

– Alicu o to neprosím, lebo je oveľa serióznejšia ako ty. Mimochodom, Alica, súhlasili, že ťa tu nechajú, ale len pod jednou podmienkou.

– Akou?

– Budeš chodiť do nemocnice na prehliadky a prísne dodržiavať režim.

– Len nie dnes, – ozvala sa Julka. – Dnes si musí oddýchnuť od režimu.

– V poriadku. Dnes ju ani ja nikam nepustím, – povedala stará mama. Potom si naliala čaj, usmiala sa a dodala: – Boli takí šťastní, že sa Alica našla, že ochotne so všetkým súhlasili. Ale aj tak si, Alica, konala ľahkomyselné. Mohla si aspoň lístok nechať. A ešte lepšie – počkať do zajtra.

– Ach, stará mama, – vyhrkla Julka, – keby si vedela, nikdy by si to nepovedala!

Alica jej pod stolom stúpila na nohu a stará mama trochu urazene povedala:

– No pravdaže, nič neviem a už osprostievam. Mimochodom, Júlia, urobila si si úlohy? Si chorá, ale nie si na dovolenke.

– Urobím si, urobím.

– A Alici daj nejakú knihu, nech si číta. Alebo si pospiš, Alica?

– Nechce sa mi.

Keď Alica s Julkou osameli, Julka povedala:

– A teraz mi podrobne porozprávaj, ako sa ti podarilo ujsť, a hlavne, ako si sa dostala v pyžame až k nám. Ved' to je na zbláznenie – prejsť cez neznáme mesto len v pyžame!

– Chlapci mi pomohli, – povedala Alica. – Odprevadili ma až k domu. Ba aj bundu mi požičali.

Dievčatá sa uvelebili na diváne v Julkinej izbe pod obrazom, na ktorom bol zobrazený Mount Everest. A Alica rozprávala o úteku.

– Porozmnýšajme, ako ťa budem predstavovať, – povedala Julka, keď Alica dorozprávala. – Že si moja sesternica z ďalekého mesta...? Alebo nie, povedzme, že tvoji rodičia šli pracovať do cudziny, a preto dočasne bývaš u nás. Hodí

sa ti to?

– Mne je to jedno.

– Pozajtra idem do školy. Môžeš ma čakať po vyučovaní a ja ti poukazujem všetkých chlapcov.

– A nemôžeš ich pozvať na návštevu?

– Koho? Chlapcov? Ale veď sú to všetko hlupáci. Kto by ich pozýval.

– Prečo hlupáci? – začudovala sa Alicia.

– Sú v takom veku, – vysvetlila Julka. – Strašne sú zaostali.

– To som si nemyslela, – povedala Alicia. – U nás sú celkom slušní chlapci.

– Akoby aj nie! veď dovtedy prejde sto rokov. Zaiste zmúdrejú, aj oni prejdú nejakým vývojom.

– Júlia! – zavolala stará mama z kuchyne. – Daj Alici pokoj! Sľúbila si, že si napíšeš úlohy.

– Hneď, stará mama, – povedala Júlia.

– Pomôžem ti, – ponúkla sa Alicia.

– Bojím sa, že to len popletieš. Máme iné učebné osnovy.

– Daj, pozriem si učebnicu.

Julka jej podala učebnicu a vytiahla si písanku a pero. Alicia sa pustila listovať v knihe, ale nepozerala na strany.

– Tak čo? – spýtala sa Julka. – Preberali ste to v dvadsiatom prvom storočí?

– Myslela som na iné, – priznala sa Alicia a odložila knihu. – Nestačí mi čakať ťa po vyučovaní pred školou. Lepšie by bolo zájsť do triedy.

– Načo?

– Aby som sa ich mohla spýtať, každého osve.

– A keď sa nepriznajú?

– Potom musím ostať v triede.

– Ale hneď prvý učiteľ sa ťa spýta: „Čo tu robíš, dievča?“ A s tvojou výpravou bude koniec.

Stáva sa, že človek roznýšľa, láme si hlavu, a všetky problémy sa vyriešia samy.

Večer Julkina mama zatelefonovala doktorovi Alikovi, dlho sa s ním zhovárala a potom povedala Julke a Alici:

– Dievčence, mali sme s vaším Alikom veľkú poradu. A viete, čo sme vymysleli?

– Že pošleš Alicu nazad do nemocnice, – povedala Julka.

Prirodzene, žartovala, ale v každom žarte je zlomok pravdy. Aj keď máme dôverovala, nemožno zabudnúť, že dospelí niekedy z tých najlepších pohnútok vyvedú hlúposti.

– Niečo iné. Rozhodli sme sa vyskúšať nový spôsob liečby.

– Aký?

– Poslať Alicu do školy. Beží školský rok, Alicia nemá prečo podaromnici strácať čas.

– A pobyt v detskom kolektíve, – zasiahla do rozhovoru stará mama, – môže dobre vplývať na jej vyzdravenie.

– Presne tak, – povedala Julkina mama. – Už ostáva len zistiť, do ktorej triedy Alicia chodila predtým, než sa dostala do nemocnice.

Julka s Alicou dvojhlasne povedali:

– Do šiestej!

– Ako to viete tak rýchlo?

– Dnes sme to zistili, – povedala Alicia. – Prezerala som si Julkine učebnice a spomenula som si.

– Áno, – pridala sa Julka. – Je to presne tak, chodila do šiestej triedy.

– Ako dobre, že si si spomenula. Ráno zabehnem do Julkinej školy a pozhovám sa s riaditeľom. A ak bude treba, zatelefonujem mu z nemocnice. Dúfam, že Alicu dočasne zapíšu do Julkinej triedy. Ste spokojné?

– Hurá! – vykrikla Julka. – Ani si nevieš predstaviť, mama, ako nám tento variant vyhovuje!

– Aj to je nejaké tajomstvo? – spýtala sa mama.

– A ešte aké! – odpovedala Julka.

– Dúfam, že nič nepodpálite ani nevyhodíte do povetria. V našom storočí ženská rovnoprávnosť slávi priveľké úspechy, – povedala stará mama.

Neskoro večer, keď si dievčatá ľahli spať, počuli, ako sa v susednej izbe zhovávajú mama so starou mamou.

– Škoda, že si nemala ešte jedno dieťa, – hovorila stará mama. – Všimni si, ako sa Julka ťahá za Alicou. Chýba jej sestra.

– Aj ja som rada, že sa spriatelili, – povedala mama. – Alicia je dobré dievča a...

– A s takým tragickým osudom, – dodala stará mama.

V tej chvíli sa za oblokom čosi mihlo. Alicia zdvihla hlavu a pozorne sa zahľadela von.

– Neboj sa, – zašepkala Julka. – To sú holuby. Bývame na štvrtom poschodí. Tí sa sem nedostanú.

Alica lepšie poznala vesmírnych pirátov a nepochybovala, že keby vedeli, kde je, dostali by sa aj na deviate poschodie.

– Stratili tvoju stopu, – povedala Julka.

– Dúfam.

– Dobre to mama vymyslela, – šepkala Julka. – Ak budeš mať ťažkosti, neboj sa, pomôžem ti.

– Ja sa nebojím, – povedala Alicia. – Najdôležitejšie je, aby som našla mielofón a vrátila sa. A ak dostanem zlé známky, nebudú sa počítat, lebo som sa ešte nenarodila.

– Škoda. Pristala by som, aby si tu ostala navždy.

9. kapitola

Nikdy som ju nevidel

Šiestej B sa toho rána nechcelo učiť, lebo bolo pekné jarné počasie. Na záhonoch pri škole vyliezla mladá tráva, asfalt vyschol a decká naň už pokreslili „škôlky“, púčky sa otvárali a vanula z nich sviežosť a dobrá nálada.

Fima Koroľov chytil dve pánbožkove kravičky a na podobložnici usporiadal preteky o cenu nástenky Naša trieda. Jedna pánbožková kravička bola čierna so žltými bodkami, druhá červená s čiernymi bodkami. Ustavične vystierali krídla a chystali sa vzlietnuť, ale Fima im pritiskal krídla ceruzkou, lebo podľa pravidiel pretekov pánbožkove kravičky mali bežať.

Chlapci sa rozdelili na žltých a červených fanúšikov a robili veľký hurhaj. Keď vstúpili Julka s Alicou, všimli si ich len Kaťa Michajlovová a Mila Rutkevičová. Mila, zásadná jednotkárka, si opakovala domácu úlohu z angličtiny a Kaťa Michajlovová, ktorá určite bude tenistkou, čítala knihu o Davisovom pohári.

– Dievčatá, zoznámte sa, – povedala Julka, – to je moja priateľka Alica, spolu sme ležali v nemocnici.

– Veľmi ma teší, – povedala Rutkevičová.

Kaťa Michajlovová, ktorá je predsedníčka triedy, sa Alice spýtala:

– Budeš chodiť do našej triedy, alebo si prišla len tak?

– Zatiaľ budem chodiť s vami.

– A zapísali ťa do triednej knihy?

– Neviem, – povedala Alica.

– A ako sa voláš celým menom?

– Alica Seleznevová.

– Seleznevová, a akému športu sa budeš venovať? – spýtala sa Kaťa Michajlovová.

– Neviem, – odpovedala Alica.

– Daj jej pokoj, – zasiahla Mila Rutkevičová. – Veď práve prišla z nemocnice. A ty by si jej hneď dala na starosť ešte aj nejakú mimoškolskú činnosť!

– Ty tomu nerozumieš, – povedala Kaťa. – A nevážiš si česť triedy. Ani ju neobhajuješ.

– Dobre sa učím, a tým ju obhajujem, – bránila sa Mila.

– Ustavične sa kvôli tomu škriepia, – povedala Julka.

– Vieš hrať volejbal? – spýtala sa Kaťa.

– V detstve som trochu hrala.

– Hej, decká! – rozľahol sa divý krik Boriu Messerera, ktorý sa náhodou obrátil a zbadal, kto prišiel. – Julka Hríbková sa vrátila bez základných častí tela.

– Vtipkár-samouk, – poznamenala Julka.

– Závidí, – povedala Mila Rutkevičová a prehodila si na chrbát ťažký čierny vrkoč.

Kaťa Michajlovová Milu podozrievala, že nešportuje preto, lebo sa bojí, že sa zapletie do vlastných vlasov.

Všetci hneď zabudli na pánbožkove kravičky a obklopili Julku.

– A toto je čo za číslo? – spýtal sa Boris Messerer a hľadel na Alicu. – Madam, prišli ste zo Švédska na kultúrnu výmenu?

– To je Alica Seleznevová, – predstavila ju Julka. – Moja priateľka a príbuzná. Bude zatiaľ chodiť do našej triedy.

– Decká! – zvolal Boris. – Počuli ste? Alica bude u nás na návšteve.

Fima Koroľov už pozbieral svoje pánbožkove kravičky do zápalkovej škatuľky, vystrel sa, spoznal Alicu a celkom pokojným hlasom povedal:

– Zdravím ťa, Alica. Trošku som sa bez teba nudil.

– Dobrý deň, Fima, – povedala Alica.

– Vy sa poznáte? – Julke div oči z jamôk nevylietli. Aj ostatní sa čudovali.

– Dalo by sa povedať, že som jej záchrancom, – vyhlásil Fima.

Alica sa zamračila, chcela Fimu umlčať, ale on nepochopil.

– Pomohol som jej utiecť iba v pyžame z blázince. Cez plot. Za nami sa hnalo osem ošetrovateľov so zvieracou kazajkou a jeden profesor.

– Ach, ty...! – povedala Alica a odvrátila sa od neho.

– Táradlo! – vynadala mu Julka.

– Nežartujem, – rozhorčil sa Fima. – Koľka Sulima to môže potvrdiť. Boli tam aj Angličania... Aha, práve prichádza Sulima. Koľka, spoznávaš Alicu?

Vo dverách stál Sulima.

– Zdravím vás! – Zašiel k svojmu stolu, položil naň tašku a povedal: – Dobrý deň, Alica. Dobrý deň, Julka. Už predvčerom som tušil, že ideš k Hríbkovej.

– Sulima, – prerušil ho Fima Koroľov, – potvrd', že Alica ušla z blázince.

– Ani mi na um nezíde, – povedal Sulima.

– Ďakujem, – ozvala sa Alica.

– Nemáš za čo. Prečo mi ďakuješ, veď som povedal len to, čo som pokladal za potrebné. Dobre, že budeš chodiť do našej triedy.

Fimu priateľova zrada tak zronila, že červenkasté líca mal teraz malinové. Čestná Kaťa Michajlovová mu povedala:

– Si podliak, Jefim, dávno som si to všimla. Julka sa naklonila k Alici a zašepkala jej do ucha:

– Teda jedného Koľu už poznáš?

– Ani sama som to nevedela, – povedala Alica.

Sadla si vedľa Kate Michajlovovej, kde bolo voľné miesto.

– Teba asi nebudú skúšať, – povedala Kaťa. – Ani učebnice nemáš.

Alicu si obzerali zo všetkých strán. Vždy je zaujímavé, keď sa v triede zjaví nový žiak, a tu to navyše znásobilo čudné vyhlásenie Fimu Koroľova, vcelku táraja a výmyselníka, ale nie až takého, aby len tak pre nič za nič tvrdil o novej žiačke, že ušla z blázince.

Zazvonilo a do triedy vošla Alla Sergejevna, angličtinárka, ktorá im bola aj triednou. Položila triednu knihu na stôl a povedala:

– Od dnešného dňa bude do našej triedy chodiť Alica Seleznevová. Kde je Alica?

Alica vstala.

– Dúfam, že ste sa už zoznámili?

– Fima Koroľov sa s ňou zoznámil už predvčerom, – povedal Boria Messerer. – Za dramatických okolností.

– O tom sa pohovárime vo voľnom čase a teraz prejdeme k úlohe.

Na domácu úlohu bol dlhý text o Londýne s kopou nových slov a angličtinárka hneď vyvolala Fimu Koroľova. Lenže Fima mal plnú hlavu iných problémov, začal čítať, no pri druhej vete uviazol, zasekol sa a obracal hlavu v nádeji, že mu niekto našepká. Ale našepkať nemal kto. Mila Rutkevičová zo zásady nenašepkávala, Julka sa na Fimu hnevala a ostatní, ktorí by mu mohli pomôcť, sa ešte nesústredili na vyučovanie – pozerali do obloka, kde lietali škorce, otvárali knihy, zízali na Alicu, mysleli na svoje veci...

– Tak čo je, Koroľov? – spýtala sa učiteľka anjelským hlasom. – Akosi slabo poznáte zemepis Londýna.

Pravdaže, povedala to po anglicky a Koroľov, ktorý všetku pozornosť vynakladal na to, či mu niekto nenašepká, ju vôbec nerozumel a povedal „áno“. Vo všeobecnosti bol toho názoru, že s učiteľmi je najlepšie hneď súhlasiť.

– Kto pomôže Koroľovovi? – spýtala sa učiteľka. Prirodzene, Mila Rutkevičová hneď zdvihla ruku, lebo ona vždy a všetko vedela. Patrila k tým vyznamenaným žiakom, o akých sa vravieva, že sa od prvej triedy zameriavajú na zlatú medailu. A učiteľom bolo až trápne dať jej dvojku. Vyvolávali ju najzriedkavejšie v triede – načo ju vyvolávať, keď aj tak všetko vie. Niekedy si ju nechávali na koniec: tak napríklad vyskytne sa ťažká úloha alebo vzorec, s ktorým nikto nevie pohnúť, a vtedy môžu povedať: „Rutkevičová“, a ona to vysype ako z rukáva. Ale ak ani Rutkevičová nevie odpovedať, už je zbytočné spytovať sa niekoho iného. Tak aj teraz – Rutkevičová sa prihlásila, angličtinárka ju však nevyvolala, ale sa spýtala:

– No, a kto ešte?

Alica sedela a čítala text bez slovníka, len pre vlastné potešenie, hoci ako je známe, nikto na svete nečíta učebné texty pre vlastné potešenie.

– Sadovskij, – povedala učiteľka, – ty si dnes akýsi zamyslený. Porozprávaš nám o Londýne?

– Nie, – vstávajúc povedal vysoký tmavoryšavý mládenček s bielou pehavou tvárou.

Niežeby bol tučný, ale nebol ani chudý, skôr akýsi mľandravý. Belasé oči mal vrúbené hustými ryšavými riasami.

Rozprával vážne a pomaly – zdalo sa, že ustavične čosi tají, ešte aj keď odpovedá z domácej úlohy.

– Nie, – zopakoval smutne. – Nemôžem odpovedať. To je vylúčené.

– Potráp sa a vyjadri svoju myšlienku po anglicky, – povedala učiteľka, ktorá už dávno poznala všetky Sadovského triky.

– Je to on? – spýtala sa Julka, ktorá sedela za Kaťou Michajlovovou.

Alica sa neobrátila, len pokrútila hlavou. Takého ryšavca ani netreba ktovieako hľadať. Keby sa on dostal do budúcnosti, aj piráti aj Alica by ho raz-dva našli.

– Po anglicky nemôžem, – ešte smutnejšie povedal Sadovskij. – Nevyspal som sa.

– Prečo?

– Strávil som noc na milícii, – povedal Sadovskij. – Zatkli ma, a oprávnene.

– A čo si postváral?

– Ako vždy, – povedal Sadovskij, – staral som sa o dobro ľudí. A oni to nepochopili.

– Konkrétnejšie, – povedala učiteľka a zamračila sa.

– Ľutoval som páriky, čo sa prechádzajú po lese v Sokoľnikoch. Nemajú si na čom posediť, lebo všetky lavičky stoja na našom bulvári.

– Veľmi chvályhodné, – povedala učiteľka. – Sadni si.

– Hneď, len to dopoviem, lebo by ste si to zle vyložili. Ako na okrsku. Rozhodol som sa obetovať noc a postarať sa o ľudí. Prenášal som lavičky z Gogoľovho bulváru do najbližšieho lesa. Stihol som preniesť deväťdesiat tri lavičiek. A keď som vzal dve lavičky naraz, aby som to urýchlil, zastavil ma na Smolenskom námestí milicionár a odviedol na okrsok. Zvyšok noci som prenášal lavičky nazad. Je to drina. Každá lavička váži okolo sto dvadsať kíľ.

Učiteľka všetko pokorne vypočula a povedala:

– Nuž takto, Sadovskij. Ak mi tento dojímavý príbeh budeš môcť vyrozprávať, hoci len stručne, po anglicky, si zachránený. Ak nie, dostaneš päťku. Porozmýšľaj.

Sadovskij rozmýšľal celú minútu. Potom vzdychol a sadol si.

– Vzdávaš sa? – spýtala sa angličtinárka a pohládala v triednej knihe jeho meno.

– Zabudol som, ako je po anglicky lavička... A ešte niekoľko ďalších slov.

Ľudia, ktorí nepoznali Koľu Sadovského, by si v prvej chvíli mohli pomyslieť, že je luhár. Vôbec nie. Jednoducho Sadovskij mal zvláštnu obrazotvornosť. Unášala ho do fantastických dialav a sám nevedel, čo je pravda a čo lož. Obrazotvornosť ho často stavala do hlúpej situácie a niekedy viedla k nepríjemnostiam. Učil sa len tak-tak, hoci mohol byť dobrým žiakom. Zavše sa mu marilo, že si už všetky úlohy urobil na týždeň dopredu, no v skutočnosti sa mu to neprihodilo ani raz.

Nie, pomyslela si Alica, tento Koľu v budúcnosti nebol. A nielen preto, že bol ryšavý. Zaiste by si myslel, že sa mu o budúcnosti iba snívalo a všetko by zazvonilo.

Za ďalšiu obeť si učiteľka vybrala Kat'u Michajlovovú. Kat'a sa dobre učí, tentoraz sa jej však myšlienky krútili okolo Davisovho pohára a odpovedala malátne, len tak ledabolo, a keď ju angličtinárka prerušila a spýtala sa jej, čo je londýnsky Tower, Kat'a odpovedala:

– Tower je veža.

– Aká veža? – spýtala sa učiteľka.

Kat'a mykla plec. Záleží na tom aká!

– Kto ju doplní? – spýtala sa učiteľka ostatných.

– Tower je zámok, – ozvala sa Alicia posediačky. Povedala to po anglicky, a všetci sa začudovali, lebo nikto nečakal, že nová bude odpovedať.

– Vstaň, keď odpovedáš, – vyzvala ju učiteľka.

– Čože? – Alicia nepochopila.

– Vari u vás v škole nevstávate, keď odpovedáte? – spýtala sa učiteľka.

– Nie, u nás nevstávame.

V triede sa zasmiali, ale učiteľka sa zatvárila, že sa jej to netýka, a povedala:

– Aj tak vstaň.

Alica vstala a spustila po anglicky o zámku Tower, kde kedysi žili anglickí králi, aj o rieke Temži, čo tečie pri zámku.

– Ale toto! – zašepkala Julka svojej susedke Kati Michajlovovej. – Hovorí po anglicky lepšie ako naša angličtinárka!

– Veľmi dobre, – pochválila učiteľka Alicu, keď dorozprávala. – Seleznevová vám môže slúžiť za príklad. Alicia, ty si sa učila po anglicky súkromne, a nie v škole, však?

– Áno, – povedala Alicia. – Jazyky som sa učila, ešte kým som šla do školy.

– Vieš aj iné jazyky?

– Nie som veľmi nadaná, – povedala Alicia. – Viem iba osem jazykov.

– Aké? – spýtala sa učiteľka.

V triede zavládlo hrobové ticho. Všetkým, ešte aj najslabším žiakom, bol jasný zmysel tohto rozhovoru.

– Viem nemecky, fínsky, česky, francúzsky, hindsky, čínsky... japonsky a... a ešte jeden jazyk poznám.

– Juj! – vyhrkol Fima Korol'ov. – Povedz nám niečo po japonsky.

Všetci spustili krik, začali Alicu prosiť... Len Mila Rutkevičová bola nespokojná, lebo práve prestala byť prvou žiačkou v triede, a to nie je príjemné.

– Sadni si, Seleznevová, – povedala učiteľka, ako keby sa nič nestalo.

– Vyskúšajte ju, vyskúšajte! – žiadal Koľa Sadovskij.

– Sadovskij, teba sme dnes už počuli, – povedala učiteľka. – Teraz dovoľ, nech prehovorí iní. – A vyvolala Milu Rutkevičovú.

Alica dostala dva lístky.

Prvý bol od Boriu Messerera.

Bolo na ňom napísané: „Boli ste v Anglicku, madam?“

Druhý napísala Larisa Trojepoľská, ktorá sa nevyznačovala jazykovým talentom, zato však mala veľké belasé oči.

Učiteľia i rodičia sa utešovali tým, že s takými krásnymi očami sa Larisa nejako pretlačí aj bez vzdelania.

„Alica,“ stálo na lístku, „veľmi by som sa chcela s vami zoznámiť a spriatelíť. Mohli by sme sa spolu učiť rozličné predmety. Odpovedzte mi cez prestávku. Larisa.“

Cez prestávku Boria Messerer prvý zašiel za Alicou a povedal:

– O tom Londýne som písal ja.

Boria Messerer bol malý, kučeravý a energický. Chcel byť umelcom a ustavične kreslil karikatúry, pravda, nevelmi sa podobali svojim modelom.

– No a čo? – spýtala sa Alicia. Nemala kedy.

– Bola si v Londýne, či nie?

– Pravdaže som bola.

– Myslel som si to, – povedal Boria. – Tu máš odo mňa kresbu.

Bola to karikatúra Alice s krídelkami, ako sa vznáša nad vežami. Vôbec sa na seba nepodobala.

– To si ty v Londýne, – vysvetlil Boria.

– Ďakujem, – povedala Alicia.

Prišla k nej Larisa, zaklipkala polmetrovými mihalnicami a prihovarila sa jej:

– Nemáte nič proti tomu, aby sme sa priatelili?

No Larisu odtisol Fima Korol'ov.

– Alicia, – oslovil ju právom starého priateľa, – čo robíš po vyučovaní? Chystáme sa do kina...

– Nechce sa mi ísť s tebou do kina.

– Počúvaj, neurážaj sa, veď som len žartoval.

Vtom Alicia zbadala Julku.

– Kam si sa stratila? – povedala jej.

– Nie som s tebou spokojná, – šomrala Julka a viedla ju nabok.

– Prečo?

– Lebo sa prezrádzaš. Prečo si sa vytasila s jazykmi? Teraz o tom bude hovoriť celá škola.

– Nie, Julka, – namietla Alicia, – nesúhlasím. Nazdávam sa, že ak sa nemusí klamať, radšej sa tomu vyhnúť. Už som sa tak zaplietla do klamstiev, že som na tri roky dopredu splnila normu.

– Ako myslíš. Tak ako...?

- Zatiaľ poznám iba dvoch. Sulimu a Sadovského.
- A aký máš názor?
- Nemyslím, že je to Sulima. Je veľmi skromný a vôbec – on by sotva naháňal pirátov.
- Ani ja nemyslím naňho, – povedala Julka. – Ale Sadovskij je pekný kvietok. On môže navyčítať hocičo.
- Ale je ryšavý. Ukáž mi Naumova.
- Aha, tam ide. Mám ho zavolať?
- Zavolaj. Aj tak ma už videl.
- Naumov! – zavolala Júlia. – Pod' sem.

Naumov bol celkom obyčajný chlapec s trochu vyhrnutým nosom, stredne vysoký, ale dosť mocný. Alica naňho uprene hľadela.

- Čo chcete? – spýtal sa.
 - Chceme ťa zoznámiť s mojou priateľkou. Ešte si sa s ňou nestretol?
- Koľo Naumov mykol plecom.
- Kde som ju mohol stretnúť? Viac otázok nemáte?
 - Nemáme, – povedala Julka.
 - Potom som na rade ja, – povedal Koľo. – Kat'a Michajlovová vravela, že dnes je volejbal. Nezabudnite, jasné?
- Keď odišiel, Julka sa spýtala:
- Tak čo, je to on? Čo myslíš?
 - Azda áno, – povedala Alica. – Lenže vidíš, nepriznal sa, že ma pozná.
 - Cez ďalšiu prestávku sa spýtaj ostatných, – navrhla Julka. – Načo strácať čas.
- Alica tak aj urobila.

Medzi druhou a treťou hodinou zašla za Koľom Sulimom a spýtala sa ho:

- Koľo, predtým sme sa nikde nestretli? Tvoja tvár mi je známa.
- Koľo si prstom založil stránku v príručke o šachových otvoreníach, sústredene pozrel na Alicu a odpovedal:
- Mýliš sa. Prvý raz sme sa stretli predvčerom. Mám dobrú zrakovú pamäť.
- Rozhovor s Koľom Sadovským bol veľmi čudný. Sám prišiel za Julkou a Alicou hneď po tretej hodine a roztržite hľadiac na koreň Alicinho nosa, povedal:
- Vieš, čo si myslím?
 - Čo?
 - Myslím si, že si k nám prišla z budúcnosti. Máš stroj času prerobený z bicykla.

Julka zhikla a rýchlo povedala:

- Alica nemá bicykel.
 - Mám na mysli trojkolku, – povedal Sadovskij. – Veď si sa mi predvčerom dala povoziť.
 - Kde? – spýtala sa Julka.
- Bola stále v strehu. Aj keď je Koľo Sadovskij prvotriedny výmyselník, tento jeho výmysel bol až priveľmi blízky pravde.
- Vraj kde! – Koľo pozrel na Julku, ako keby ju videl prvý raz a vysvetlil: – Na Kurilských ostrovoch. Kde inde? No dobre, mám robotu. Môžu ma vyvolať na ďalšej hodine, a ani neviem, aká je to hodina.
- Sadovskij odišiel. Julka chmatla Alicu za rukáv.
- Čo budeme robiť? – zašepkala.
 - Nič. Nabudúce povie, že som priletela z Mesiaca, – povedala Alica. – Teraz už ničomu nerozumiem.
- Zazvonil zvonec, museli ísť na zemepis. Pristavila sa pri nich Kat'a a Julke pripomenula:
- Hríbková, nezabudni, dnes hráme so siedmou A.
 - Dnes ešte nemôžem, – povedala Julka. – Švík by sa mi roztrhol.
 - Tak nás príď povzbudiť. Neviem si predstaviť, čo urobíme!
 - Aj tak prehráme, – povedala Julka. – Hlavne ženské družstvo.

10. kapitola

Náhradníčka

Hralo sa v telocvični, lebo vonku bolo ešte chladno.

Keď sa trieda vovalila do telocvične, ešte sa neskončil zápas medzi šiestou A a siedmou B. Telocvikár im ukázal, aby boli ticho. Hneď si všimol Alicu.

- A to je kto? – spýtal sa. – Nejaká cudzinka?
- Prečo cudzinka? – začudovala sa Julka. – To je moja sesternica. Chodí teraz do našej triedy.
- Odvolávam svoje slová. Si dobre vysoká. Ako sa voláš?
- Seleznevová.
- Budeš športovať?
- Budem.
- A ktorý šport máš najradšej?
- Lietanie na bubline, – povedala Alica a zarazila sa, lebo sa preriekla.
- Čo sú za vtipy! – prísne povedal telocvikár.

Bol dôverčivý a naivný, ľahko sa dal okabátiť, vedel o tom, a k podpichovaniu, žartom a výmyslom zaujímal podozrievavé stanovisko. Preto bolo ešte ľahšie doberať si ho. Bol zápasník v ťažkej váhe, ale keď prestal športovať, stučnel a oplešivel, a vôbec sa neponášal na športovca. Všetci však vedeli, že je náramne mocný.

– Prepáčte, preriekla som sa, – ospravedlnila sa Alica. – Chcela som povedať, že som parašutistka.
– Jasně, rada žartuješ, – povedal učiteľ a hneď stratil o Alicu záujem. Radšej s ňou nič nemať.
No Fima Koroľov, ktorý sa už vyzliekol, a chystal sa hrať, počul, o čom sa zhovárali.
– S tým parašutizmom si si to vymyslela? – spýtal sa.
– Nevymyslela.
– Chceš povedať, že to dovoľia aj takým malým?
– U nás dovoľia.
– Čo stále opakuješ – u nás! Kde u vás, na Mesiaci?
– Aj na Mesiaci, – povedala Alica.
Priblížil sa k nim Koľa Naumov, bol kapitánom chlapčenského družstva.
– Čaká nás ťažký zápas, – povedal Julke.
– Prečo? – spýtala sa Alica.
– Len pozri na tamtoho. – Koľa ukázal na dvojmetrového mládenca zo siedmej A.
– To nie je človek, ale stelesnený akceleračný, – povedala Julka.
Alica pozorne pozrela na Koľu Naumova a spýtala sa:
– Čo myslíš, budú v budúcnosti všetci takí vysokí?
– Čo ty vieš o budúcnosti? – čudoval sa Naumov. – Možno naopak, ľudia budú čoraz nižší.
– A ty by si to chcel vedieť?
– Aj tu mám roboty vyše hlavy, – povedal Naumov. Telocvikár vybral pišťalku, veľmi maličkú v porovnaní s jeho ručiskom, a prenikavo zahvízdal.
– Rozcvička! Prvé hrajú dievčatá.
– Škoda, že ja nemôžem, – banovala Julka.
– Veď to nie je posledný zápas.
Najprv zaservovala Kat'a Michajlovová. Servovala dobre, na druhej strane vôbec nemohli chytiť loptu. Ale druhý serv chytili, a keď sa lopta vrátila, Larisa Trojepolská ho šťastlivo pustila pomedzi prsty a prekvapene si pozrela na ruky, akoby nemohla uveriť, že ju tak zradili.
Ďalej sa zápas vyvíjal celkom v neprospech šiestej B. V podstate vedeli hrať len Kat'a a Lena Dombazovová, no Larisa iba čo prekážala. Prvý set prehrali 5:15. Siedmáci sa rehotali a nahlas si z nich robili posmech, chlapci zo šiestej B im odvrkovali, ale nie veľmi – všetko bolo v podstate dopredu jasné. Cez prestávku Kat'a urobila Larise škandál.
– Radšej keby si tu vôbec nebola! Sama nehráš a iným zavádzaš. Poslednú loptu by som bola chytila. Vravím ti, uhní sa, a ty...?
– Čo ja? Uhla som sa, – povedala Larisa a oči sa jej naplnili belasými slzami.
Ešte aj telocvikár ju poľutoval.
– Nikto tu nie je majster, – povedal. – Medzi Larisou a tebou, Michajlovová, nie je zásadný rozdiel.
Larisa usúdila, že je najvhodnejší čas smrteľne sa uraziť.
– No prosím, – povedala, – nebudem zavádzať. Hrajte si, ako sa vám páči.
– Dievčence, prestaňte! – zasiahol Koľa Naumov. – Nemôžete predsa hrať v päťke.
– Tak bude to? – zavolala na ne kapitánka družstva siedmej A.
A dlháň, obeť akcelerácie, za ktorým už bol tréner z reprezentačného basketbalového družstva, zavtipkoval:
– Zápas sa skončil po prvom kole vďaka jasnej prevahe.
– Nie, – vyhlásila Larisa, – rozhodne odmietam. Bolí ma noha.
– Tak ty rozhodne odmietaš, – rozhorčila sa Kat'a Michajlovová, – a trieda nech prehrá, čo?
– Potom alebo ja, alebo ty.
Siedmáci sa smiali, div nepopadali na dlážku.
– Budeme hrať bez nej, – rozhodla Kat'a. – Nič strašné. Neskôr sa s ňou pohovárime.
– V päťke nemôžete, – povedal telocvikár. – Tak potom odvolávam družstvo zo súťaže.
Julka pozrela na Alicu a ticho sa jej spýtala:
– Videla si, ako hrajú? Čo keby si nastúpila?
Alica vstala.
– Dobré, – povedala. – Ale nie som vo forme.
– Už aj to zariadim, – potešila sa Kat'a Michajlovová. – Súdrh učiteľ, máme náhradníčku. Len sa preoblečie, dobre?
– Nebudeme čakať! – vykrikla ktorási siedmačka.
– Iba chvíľočku, – povedala Alica a rozbehli sa s Kat'ou do šatne.
Keď Alica vyšla na ihrisko, všetci si všimli, aká je opálená.
– Na ktorej pláži si sa už stihla opáliť? – zakričal Sadovskij.
– Bola si na Venuši?
– Rozpráchnite sa, súper! – zareval siedmak – obeť akcelerácie. – Vzdajte sa, kým nie je neskoro! Na ihrisku je majsterka sveta!
– Idem na serv, – povedala Kat'a, ktorá Alici ešte nedôverovala. – A ty choď bližšie k sieti. A usiluj sa odrážať loptu oboma rukami naraz.
– Dobré, – prikývla Alica.
– Poďme! – povedal telocvikár.
Servovali siedmačky. Kat'a chytila loptu, bola však silná, preto ju odrazila ďaleko za ihrisko. Jeden – nula.
Druhý serv chytila Kat'a správne a lopta kolmo vyletela nad ihrisko. Lena Dombazovová ju chcela prehodiť na druhú

stranu, ale Alica jej zakričala:

– Nahraj mi!

Lena opatrne nastavila ruky a lopta znova vyletela hore. Alica vyskočila tak vysoko, ani čo by mala v trampkách gumové pružiny, vymrštila ruku, prstami sa len trochu dotkla lopty a tá ani delová guľa v ostrom uhle dopadla na polovicu siedmačiek a odskočila k zadnej stene.

– Výborne! – zakričala Kat'a. – Len tak ďalej, Alicka!

Šiestaci začali tleskať, hoci si mysleli, že to bola iba náhoda. Teraz servovala Lena. Servovala priemerne. Lopta letela vysoko, siedmačky ju ľahko chytili a prehodili na druhú stranu. Tentoraz Alica nečakala, kým dostane loptu od spoluhráčky, ale vyskočila pri sieti, udrela, a loptu takmer kolmo priklincovala na dlážku.

– To nie je čestné! – kričali siedmáci. – Bola na našej strane!

– Ticho! – prekričal všetkých učiteľ. – Ja to vidím lepšie. Bod sa započítava.

Keď Alica takto, zasmečovala ešte päť ráz a siedmačkám už holo jasné, že si s ňou neporadia, požiadali sudcu o oddychový čas a vyhlásili:

– Vôbec nie je z ich triedy. Nikdy predtým sme ju nevideli.

– Ukážeme vám triednu knihu, chcete? – spýtala sa Kat'a Michajlovová.

– Je naša! Naša! Naša! – kričali chlapci. – Se-lez-ne-vo-vá! Vý-bor-ne!

V zápase sa pokračovalo, a keď šiestacky vyhrali druhý aj tretí, rozhodujúci set, dlháň povedal kamarátom, ale tak, aby všetci počuli:

– Je to preoblečený chlapec. Fakt. Videl som ju, býva na Arbate.

Alicu obkolesili chlapci zo šiestej B a chceli ju vyhadzovať do vzduchu, ale Alica sa bránila:

– Dajte mi pokoj, som celá mokrá, dávno som nehrala.

– Chodíš do športovej školy? – spýtal sa Fima. – Alebo u vás všetci takto hrajú?

– Väčšina, – povedala Alica.

– Ustavične si lámem hlavu, – povedal Fima. – Aké mesto to môže byť...

Alica nepovedala nič a šla sa s dievčatami osprechovať. Keď sa vrátili, chlapci už prehrávali.

– Súdruh učiteľ, – povedal Koľa Naumov, keď bol stav 12:5 pre siedmakov. – Môže tá istá hráčka hrať za dve družstvá?

Siedmáci začali hvízdať, rehotat' sa, vyjadrovali krajné opovrhovanie, aj telocvikár ho okríkol.

– Hanbi sa, čo si to za chlap!

– Ako s tým súvisí chlap? – ohradil sa Fima Koroľov, ktorý v tielku a trenírkach vyzeral ešte plnší a ešte väčšmi pripomínal rajčinu. – V našej triede je úplná rovnoprávnosť.

Ale telocvikár nedovolil Alici, aby sa znova postavila na ihrisko, a chlapci prehrali. Celkove sa stretnutie skončilo nerozhodne, no keďže dievčatá vyhrali 2:1 a chlapci prehrali 0:2, do finále aj tak postúpili siedmáci.

Keď sa už chystali domov a čakali na chlapcov, Kat'a sa spýtala:

– Prečo si sa nepriznala skôr, Seleznevová? Keby si nastúpila hneď od začiatku namiesto tej mazny, všetko by sa ináč vyvíjalo.

– Kto je tu mazna? – spýtala sa Larisa sladkým hláskom. – Nechceš sa vyjadriť presnejšie?

– Nechcem sa vyjadriť presnejšie, – odsekla Kat'a. – Počula si, čo som povedala.

Kat'a je priame dievča, lepšie si s ňou nezačínať. Larisa sa ani nepúšťala do hádky, len si pomyslela, že sa jej tá karieristka Alica vôbec nepáči.

Učiteľ sa Alice spýtal:

– Zaoberala si sa ľahkou atletikou?

– Nie osobitne, – povedala Alica. – Len tak v škole spolu s chlapcami...

– Jasné, – povedal telocvikár. – Zajtra po vyučovaní ťa čakám na štadióne. Naša škola sa zúčastňuje na okresnej súťaži. Nesklameš?

– Nesklame, – odpovedala namiesto Alice Kat'a.

Alica s Julkou sa pomaly vracali zo školy. Julka si spomínala na niektoré momenty z volejbalového zápasu. Už sa na Alicu nehnevila, že priveľmi prejavuje svoje budúce schopnosti. Bola toho názoru, že urobila správne, keď pomohla svojej triede vyhrať nad tými pyšnými siedmačkami.

– Bola by som radšej, keby si toho svojho Koľu ešte dlho nenašla, – priznala sa Julka. – Pre našu triedu si úplný objav. Nebudeme sa ponáhľať, však? Najmä, keď sa ani jeden nepriznáva.

– Nevrav hlúposti! Toto predsa nie je hra.

– Tak teda čo budeme robiť, Sherlock Holmes?

Bolí už takmer doma. Vtom Alica chytila Julku za ruku a zašepkala:

– Rýchlo!

Vtiahla ju pod bránu a pritísila sa k múru.

– Čo je?

– Nevystrkuj sa!

Po chodníku buchotali ťažké kroky. Cez sklo na dverách videli Vtipkára U. Tučniak sa rýchlo obzeral, a takmer bežal.

– Videl nás, – zašepkala Alica. – Ale teraz nás stratil z očí. Pri bráne kroky stíchli.

– Poď chytro! – povedala Julka. – Táto brána má zadný východ do dvora.

Vybehli na dvor, prebehli ho križom, prehnanli sa cez bránu do druhej uličky, a až keď piráta celkom zviedli zo stopy, zastali a vydýchli si.

– Tak čo na to povieš? – spýtala sa Alica. – Myslíš si, že nás vysledili pri škole?

- Dúfam, že nie. Ale dnes-zajtra nás vysledia. Zabúdaš, že máme do činenia s dospelými banditmi.
- Áno, – vzdychla Julka, – zabúdam. Akoby som dosiaľ nemala príležitosť stretnúť sa s nimi.
- Aj by som šla za tým prekliatym Koľom, – nahlas uvažovala Alica, – a rovno mu povedala: radšej mi vráť mielofón, lebo ak sa dostaneš do rúk pirátom... ale aj tak mi neuverí.
- Pravdaže neuverí, – povedala Julka. – A čo ak uverí?

11. kapitola

To je bandita z budúcnosti

Boria Messerer sa chcel pridať ku Koľovi Naumovovi a Fimovi Koroľovovi, ale Koľa povedal, že idú k Fimovi robiť úlohy. Boriu odpudzovala už myšlienka, že by si mal dobrovoľne robiť úlohy, a hneď sa vyparil.

- Poseďme si na bulvári, – navrhol Koľa.
- Musíme sa pozhovárať, čo? – dovätípl sa Fima.
- Hej.
- Sadli si na lavičku. Koľa sa poobzeral, či niekto nenačúva.
- Čo sa vrtíš?
- Keby si vedel... – A Koľa sa zasekol.
- Fima nevydržal dlho mlčať. Okrem toho mal hlavu nabitú udalosťami posledného dňa.
- Čo povieš na Alicu? Súca spolužiačka, však? – spýtal sa.
- Veď práve, – vzdychol Koľa.
- Čo?
- Hľadá ma, – povedal Koľa.
- Čože?
- Hľadá ma.
- Prečo by ťa mala hľadať, veď sa neskrývaš?
- Som v takej situácii, že sa to nedá vypovedať.
- Veď už vysyp, čo si povystrájal.
- Dostal som sa do hroznej neprijemnosti.
- Už-úž sa nad tebou rozplačem, – posmeškoval Fima. – Mám hlavu v smútku, keď na teba hľadím. Čo s tým má Alica?
- Veď sa tu zjavila len predvčerom.
- Nie, prišla už skôr. Najprv ležala v nemocnici spolu s Julkou Hríbkovou a všetkých tam obalamutila. Všetci uverili, že je obyčajná dievčina.
- A čo, vari je neobyčajná?
- Bol si dnes v škole? Počul si, ako rapotala o Londýne? Všimol si si, že vie po japonsky?
- No, s tou japončinou to prehnila.
- Ja jej verím.
- Teda je jazykový génus, – usúdil Fima. – Ale to ešte o ničom nesvedčí.
- A na volejbale si bol? Videl si niekedy, žeby dievčatá tak hrali volejbal?
- V reprezentačných družstvách hrajú oveľa lepšie.
- V reprezentačných áno, ale ona je v školskom. Prišla náročky, aby ma vyhľadala.
- Ako to, že ťa doteraz nenašla?
- Lebo nevie, že som to ja. Zblízka ma nevidela.
- A načo ťa potrebuje?
- Lebo nie je od nás.
- Nie je od nás? Veď hovorí po rusky ako aj my.
- No a čo? Nevrávim o tom...
- Počkaj! – Fima až vyskočil na lavičku. – Však je z inej planéty? Že som sa hneď nedovätípl! Jasné, je to prieskumník z inej planéty. Preobliekli ju za dievča a poslali do obvyčajnej školy. Vysledí všetky naše tajomstvá a vzápätí sa nám dorútiť sem na Zem.
- Prestaň fantazírovať! Nie je z inej planéty, je celkom obyčajná!
- Tak prečo táraš nezmysly?
- Ona je z budúcnosti.
- Odkiaľ?
- Z budúcnosti. Žije o sto rokov neskôr!
- Čestné slovo?
- Prečo by som ti klamal? Na vlastné oči som ju tam videl.
- Kde?
- V budúcnosti, kde inde.
- Ja sa z teba zbláznim! – zvolal Fima Koroľov. Až sa spotil od vzrušenia, aj keď vôbec nebolo teplo. – A ako si sa ocitol v budúcnosti?
- Sú veci, ktoré ti nemôžem povedať. To však neznačí, že ti nedôverujem. Jednoducho som toľko všeličoho navystrájal, že ťa nechcem zbytočne vystavovať riziku.
- Pre mňa to nie je riziko, – upokojoval ho Fima. – Nejak si už poradím. O seba sa tráp.
- Aj sa trápim. Ale budeš počúvať?
- Jasné, som samé ucho.

- Slovom, cestoval som do budúcnosti... Počkaj!
- Čo je?
- Koľa rýchlo skĺzol naboku z lavičky a schoval sa za ňu. Fima sa nahol dozadu cez operadlo a spýtal sa:
- Načisto si sa pomiatol?
- Nepozerať sem! Sed', akoby si bol sám. Už je po mne!
- Koľa to povedal takým tónom, že Fima pochopil – to nie sú žarty. Vybral z aktovky knihu, otvoril ju, pričom neobrátil hlavu, a nehybnými perami sa spýtal:
- Čo je?
- Spoza lavičky sa ozvala tichá odpoveď:
- Vidíš toho tučniaka, čo ide po aleji?
- Po aleji pomaly kráčal tučniak široký ani traja ľudia, v tmavých okuliároch a v dlhom plášti takmer po zem. Hoci bol tučný, kráčal rýchlo a ustavične otáčal hlavu, ani čo by niekoho hľadal. Keď došiel k Fimovi, pozorne si ho obzrel, našťastie Koľu nezbadal.
- Ale keď ich už tučniak minul, len-len že sa to neskončilo zle. Koľa z ničoho nič ohlušujúco kýchol, až Fima od prekvapenia nadskočil.
- Tučniak zastal a obrátil sa.
- Fima si začal utierať nos dlaňou, tváril sa, že to kýchol on.
- Prepáčte, – povedal tučniakovi. Tučniak vzdychol a šiel ďalej.
- Napokon sa Koľa osmelil a vyliezol spod lavičky.
- Div nás nedolapil.
- Zato sa môžeš poďakovať mne. Ty si kýchal a ja som predstieral nádchu. Kto je ten chlap?
- Rýchlo zmiznime! Môže tu byť aj druhý. A jeho si nepamätám, je malý, nenápadný.
- Preskočili ohradu bulváru a vbehli do brány akéhosi domu.
- Povedz, čo sú to za ľudia? Alebo aj to je tajomstvo?
- Nie, to nie je tajomstvo. Už je po mne! Myslel som si, že za mnou sledí len Alica, vysvitlo však, že aj oni sa mi pripili na päty.
- Akí oni?
- No oni, banditi z budúcnosti. A možno aj z inej planéty.
- Správne, – povedal Fima. – V jeho chôdzi som vytušil čosi nepozemské.
- Nič si nevytušil! Keby som ti nepovedal, nikdy by si na to neprišiel.
- Kam teraz? – spýtal sa Fima. – Ešte koľkí sa za tebou ženú?
- Nevie. Možno viacerí. Ale iných som nevidel.
- A čo sa im na tebe nepáči? Tvár?
- Mlč!
- Už to mám! – zvolal Fima. – Ukradol si v budúcnosti tajomstvo večnej mladosti. No a oni chcú...
- Koľa opatrne vykukol z brány.
- Tuším je čistý vzduch.
- A čo teraz?
- Poďme k nám. Niečo ti ukážem. Inak neuveríš.
- Prečo by nie? Určite uverím. Uverím, že si včera v spánku letel na Mars, aj to uverím, že tvoja stará mama žije na Havajských ostrovoch.
- Koľa sa s ním nehádal. Prešli priechodným dvorom do Priečnej uličky, pričom sa Koľa jednoducho obzeral.
- Fima ho ironicky pozoroval. Napokon, čo iné mu ostávalo? Na jednej strane by bolo zaujímavé uveriť, no na druhej strane – uver, keď ti niekto vykladá, že bol v budúcnosti, že sa viezol v stroji času a teraz sa skrýva pred ľuďmi z budúcnosti. A že aj dievča z ich triedy je preoblečený človek z budúcnosti.
- Vyšli na poschodie. Koľa otvoril dvere.
- Nikto tu nie je. Naši sú v robote. Hybaj za mnou.
- Najprv pozri do chladničky, čo tam máte, – požiadal Fima. – Som hladný ako vlk. Zberal som sa domov, tam ma už čaká obed.
- Nie veru, ty nie si romantik, – poznamenal Koľa, ale zašiel do kuchyne.
- Na stole ležal lístok od mamy s inštrukciami, čo si má zohriať a čo uvariť.
- Keď som hladný, prestávam byť romantikom, – vyhlásil Fima. – A vôbec, podľa mňa hladní romantici nejestvujú.
- Nevyznáš sa v živote, – povedal Koľa. – Romantici spravidla bývajú hladní. A ty by si aj klince pohltal... Dáš si studenú polievku?
- Radšej začnime rezňami. A ty rozprávaj.

12. kapitola

Rozprávanie a vecné dôkazy

Kým Koľa rozprával o svojej ceste do budúcnosti, Fima nebadane pojedol všetky rezne, aj tie, čo mama nechala Koľovi, aj tie, čo vypražila sebe a otcovi. Koľa si vôbec nevšimol, ako im Fima plieni zásoby, bol taký pohrúžený do svojich zážitkov, že Fima by mohol zjesť aj chladničku.

Človek vždy túži zveriť sa s tajomstvom. A čím je tajomstvo neobyčajnejšie a dôvernejšie, tým väčšími ho túži vyrozprávať, aj keď si dobre uvedomuje, že by mal mlčať, lebo práve v tom je jeho záchrana. Nosí tajomstvo v sebe ani časovanú bombu, až kým nevybuchne. Keby Alica nebola prišla do školy, azda by sa Koľa zdržal. Ale najprv Alica,

potom tučný bandita – to je priveľa na jedného človeka. Tu sa už bez dôverníka nedá zaobísť.

Fima počúval ani očarený. Od vzrušenia hltal jeden rezeň za druhým a ani si to neuvedomoval. Zavše len poznamenal: Ale toto! Nevrav! alebo: Somár!

– No a potom som vybehol z jeho bytu, – končil svoje rozprávanie Koľa. – Prišiel som domov, všetko som schoval a pomyslel som si – to je koniec. Veríš mi?

– Verím, – povedal Fima a odhryzol polovicu sendviča. Červené líca sa mu leskli ani nalakované. – Ty by si si také dačo nevymyslel. Dokonca ani ja by som si to nevedel vymyslieť.

– Ak toto tajomstvo vyzradíš...

– Ani mi na um nezíde. Okrem toho iných takých ľahkoverných ako ja nenájdeš.

– Tak čo na to povieš?

– Čo poviem? Prečo si hneď, alebo už na druhý deň nevrátil prístroj nazad? Mal si nastúpiť do stroja času, tam vystúpiť, položiť prístroj na stolík a nechať lístok: „Prepáčte, že som vás rušil.“ A zmiznúť ani gáfor.

– Nemohol som, – povedal Koľa. – Mama vzala kľúč. Zrejme telefonovala do nemocnice, spýtala sa, ako sa má sused, a on jej odkázal, aby kľúč okrem jeho priateľa nedávala nikomu, ani mne. Podistým si spomenul, že stroj času je otvorený. No a mama kľúč kamsi schovala. Zaiste ho nosí so sebou do práce.

– Mal si ho pohľadať v noci.

– Hľadal som, ale márne.

Odmlčali sa. Potom sa Fima spýtal:

– Kde je ten prístroj?

– Okrem prístroja ti môžem ukázať aj iné dôkazy.

– Tak čo čakáš? Ukazuj!

Koľa vybral zo zásuvky stola škatuľku od cigariet. Ležali v nej trofeje, čo si priviezol z budúcnosti.

– Najprv toto tu. – Vytiahol zlatú hviezdičku. – Vieš, čo to je?

– Hviezdička.

– Osobný dar od kozmonauta diaľkových letov Kapitána Poloskova. Každá hviezdička na hrudi označuje počet hviezdnych výprav. Jasné?

– Jasné.

– A teraz toto. Je to vyschnuté, ale iste to spoznáš.

– Banánová šupka.

– Fima, si génius. Presne tak, banánová šupka. Ale nie terazšia. Pochádza zo stanice mladých biológov na Gogoľovom bulvári.

– Čože, vari tam banány rastú pod šírým nebom?

– Budú rásť. Aj opice budú po nich skákať.

– Ale banán si zjedol.

– Musel som ho na druhý deň zjesť, aby nezhnul.

– Mimochodom, keby som ja bol v budúcnosti, aspoň banánom by som priateľa počastoval.

– Nezjedol som ho z pažravosti, bál som sa prezradiť tajomstvo.

– Vždy je to tak, – povedal Fima, – Keď priateľa nepotrebujú, zabudnú naňho. Ale keď treba zachraňovať, hneď – kde si, priateľ? Ponáhľaj sa na pomoc!

– No dobre, dobre. Mám ukazovať ďalej?

– Ukazuj.

– Tu máš. Spoznávaš to?

– Praclík. Celkom suchý.

– To je rýchlenný rastlinný praclík. Vypestoval ho Arkaša.

– Môžem si odhryznúť?

– Počkaj. Už si zjedol sendvič. A čo myslíš, čo je toto?

– Kameň.

– Obyčajný kameň?

– Odkiaľ to mám vedieť? Ja poviem, že to je kameň, a ty budeš tvrdiť, že to je mart'anský diamant.

– Takmer si uhádol. Slávna speváčka Milena Mitinová, mimochodom, moja krajanka z Konotopa, ho priviezla z turné po galaxii a darovala mi ho.

– Počkaj, Koľa, a ty si vari z Konotopa?

– Nie, to ona je z Konotopa.

– A prečo potom je tvojou krajankou?

– Lebo tam, v budúcnosti, som bol z Konotopa.

– A verili ti?

– Nie vždy.

– No dobre. Čo si si ešte priniesol?

– To ti nestačí? Toto je suchý lístok z rýchlenného praclíkoveho stromu...

– Pravdaže ti verím, ale čo také si mi vlastne ukázal? Zlatú hviezdičku z vojenského náplecníka, banánovú šupku, praclík, suchý list a kameň. Ak niekto zapochybuje, raz-dva ti dokáže, že si v budúcnosti nebol, ale všetko si si vymyslel.

– Ale veď... – Koľa pozrel na svoje poklady nezaujatým pohľadom a naozaj sa ho zmocnili pochybnosti. – Ale veď ty veríš...

- Verím, – pevne vyhlásil Fima. – Ak mi ešte niečo ukážeš.
- Zaprisahaj sa najťazšou kliatbou, že to nikomu nepovieš.
- Aký romantik! Veď takto sa hovorí iba v detských knihách.
- Dobre, daj mi slovo.
- Už som ti ho dal.

Koľka si vzdychol a vliezol pôd písací stôl, kde stála debna s nástrojmi, zvyškami opotrebovanej detskej stavebnice, drôťmi, pokazenými vypínačmi a inými cennosťami. Naspodku ležala škatuľa z topánok. V nej pod vrstvou drobných súčiastok bola uložená čierna taška s remienkom cez plece.

- Tak si to pozri, ale nepokaz.
- Fima pozrel, poťazkal na dlaniach.
- A ako to funguje? – spýtal sa.
- Jednoducho.

Koľka si prevesil tašku cez plece, nadvihol vrchnák, vybral znútra tenký drôť so slúchadlom na konci, vložil si ho do ucha a povedal:

- Môžeme sa pustiť do roboty.
- A odkiaľ vieš, ako funguje?
- Majú dosť jednoduché prístroje s malým počtom súčiastok. Videl som, ako s tým zaobchádzala Alica, a doma som to trochu vyskúšal.
- Tak teda na čo teraz myslím? – spýtal sa Fima a usiloval sa nemyslieť na nič.
- Načo ho mám vyladovať na teba? – povedal Koľka. – Aj tak myslíš len na to, ako by si ho sám vyskúšal.
- A presnejšie?
- Presnejšie sa hneď dozvieme.

Koľka otvoril vrchnák tašky a začal pomaly otáčať koliesko vnútri, nastavoval ho.

- Aha... Chceš jest? Veď si pohltal všetky rezne.
- Tvoj prístroj klame! – zvolal Fima. – Na jedlo som ani nepomyslel.
- Tak namiesto teba myslel tvoj mozog.
- Ani on nemyslel...
- Čudné...
- Až veľmi čudné.
- Počkaj! Kde je kocúr?

Koľka a Fima sa zvrtili. Kocúr sedel v kúte izby, obľizoval sa a vypliešľal zamosúrené žlté okálie.

- Prepáč, Fima, – ospravedlňoval sa Koľka. – Chyba je na mojej strane. Nastavil som prístroj na kocúrovu vlnu a on má iba jedinú myšlienku – ako si napchať brucho. Nepozná nijaké iné túžby, hoci ráno zožral plný tanier tresky.
- Daj to radšej mne, nech to vyskúšam, – požiadal Fima. – Ak je to taký jednoduchý prístroj...
- Počkaj.

Koľka znova otočil koliesko.

- Takto, – povedal. – Teraz môžem opakovať tvoje myšlienky slovo za slovom. Počujem lepšie ako cez telefón. A nepočítaj v duchu, aj tak ma nepopletieš. „Tridsaťsedem, tridsaťosem, tridsaťdeväť... Žeby skutočne mohol čítať myšlienky?“ To opakujem po tebe. „Keby sa to dalo využiť na vyučovaní... Rutkevičová píše písomku a človek si veselo opisuje, ani sa nemusí nikomu prosiť.“

- Koľka, už dosť! – zvolal Fima. – V poriadku, verím ti, uhádol si! Daj teraz mne!

Koľka si opatrne zvesil tašku z pleca a prevesil ju Fimovi. Odovzdal mu slúchadlo a odišiel k obloku, ani čo by sa ho to netýkalo.

- Pokrúť kolieskom. Ak počuješ o jedle, to je kocúr Markíz. Krúť ďalej, nastavuj citlivo, rozsah pôsobnosti je nanajvýš dvadsať metrov. Podistým každý mozog má svoju vlnu...

Finka pokrútil kolieskom, znehybnel a dlho počúval so zavretými očami. Potom vybral slúchadlo, položil tašku na stôl a povedal:

- Priznám sa, myslel som si, že si klamal. Ale vôbec nie...
- Aj ťažko uveriť.

Fima sadol na diván, skrížil si ruky na bruchu a povedal:

- Tuším som sa u teba priveľmi napchal rezňami. Vôbec sa mi nechce jest' a stará mama mi bude húst': „A prečo nemáme chuť do jedla? A čo bolí nášho chlapčeka?“ Strašne ma rozmaznala.
- Vrav k veci! – rozčúľil sa Koľka. – Ako teraz môžeš myslieť na rezne!
- A čo mám vravieť? Máš pravdu, je to s tebou zlé.
- Prečo zlé?
- Napoj sa na moje myšlienky, počúvaj a pochopíš. Načo zbytočne strácať slová.
- Dúfam, že si ešte nezabudol po rusky?
- Čo ti mám povedať? Navyvádzal si ojojój!
- Viem.
- A musíš to sám dať do poriadku.
- Ale veď si mi priateľ!
- To áno. Veď ináč by som sa o teba netrápil. Nežľutujú sa nad tebou.
- Si o tom presvedčený?
- Absolútne. Porušil si najdôležitejší príkaz cestovateľov v čase: porušil si jeho tajomstvo.

- Ved' som vôbec nevedel, že sa dostanem do budúcnosti.
- Aj tvoj sused zle obide.
- Počúvaj, ved' oni nie sú až takí krutí. Žijú tam ešte aj naši súčasníci.
- Si decko! Čo s tým majú súčasníci? Podľa mňa ťa potajomky dopravlia do budúcnosti a zlikvidujú. Aby to vyvážili.
- Čo vyvážili?
- Škodú, čo si im spôsobil. Čítal som takú americkú poviedku: Človek sa dostal do minulosti, rozmliaždil motýľa, a v Amerike zvolili iného prezidenta. Všetko so všetkým súvisí.
- Práve toho som sa bál, – priznal sa Koľka.
- A čítal som aj inú poviedku, ako jeden chlapík ustavične vymýšľal fantastické projekty, prišli za ním z protišpionážnej služby budúcnosti a zabili ho.
- Ja som nič nevymýšľal.
- Ale si kradol.
- Azda by som sa mal priznať. Už som aj zamýšľal zájsť za Alicou a povedať: som vinný, ale chcel som len dobre. Mielofón som predsa neukradol, ale vyfúkol som ho banditom.
- Kto ti uverí? Fakt je, že si prístroj odniesol. Žiaľ, neľutujú sa nad tebou.
- Ale čo mám robiť, Fimka? Žeby som to povedal našim?
- Ty si sa celkom zbláznil! Naskutku ťa plným právom odvedú k psychiatrovi. Náš chlapec sa priveľa učil a začalo mu preskakovať.
- Hej, máš pravdu.
- Jediné východisko je mlčať. Aj keď ťa priprú k múru, musíš mlčať. A bolo by najlepšie hodiť prístroj do rieky Moskvy.
- Nie, to neurobím. Dám ti ho do úschovy, chceš?
- Aby ma zlikvidovali namiesto teba?
- Asi päť minút mlčali.
- Už to mám! – vyhlkol Fima. – Našiel som východisko.
- Aké?
- Kedy sa vráti tvoj sused?
- Asi o týždeň alebo o takých desať dní. Mama ho bola navštíviť.
- Výborne. Len čo sa vráti, zájdeš ho pozrieť. A prístroj vezmeš so sebou.
- A d'alej? Bojím sa priznať.
- Ani sa nepriznaj. Povedz, že si chceš odmerať fregatu. Kým budeš merať, opatrne polož prístroj pod stôl. A odíď. Jasné?
- Nájde ho a hneď si pomyslí na mňa.
- A kde má dôkazy? Možno ho tam zabudol niektorý jeho agent.
- A čo ak...
- Nijaké „ak“! Hlavne nezabudni zotrieť z prístroja odtlačky prstov. Nezabudneš?
- Nie.
- Vybavené?
- Bodaj to tak bolo... Ale nikomu to nepovieš?
- Aby som sa stal твоjím spoločníkom v zločine storočia? Nikdy! Ešte sa mi chce žiť... A vôbec, idem domov. Neboj sa, všetko sa dobre skončí.
- Počkaj! Vezmeme mielofón na dvor, vypočujeme si, čo si ľudia myslia...
- Nechce sa mi, čakajú ma s obedom. A na dvore môžu striehnúť tvoji tučníci a podvodníci. – Fima si obliekol bundu.
- Ani nechod' k dverám, nech nás nevidia spolu...
- Ale keď už bol vonku, ešte sa vrátil a pošepky sa spýtal:
- A ako našla Alica našu triedu? Predsa ťa zblízka nevidela.
- Ved' som ti vravel: podpísal som sa na lavičke.
- Idiot!
- Som idiot, ale vtedy mi ani na um nezišlo, že sa to takto skončí...
- V budúcnosti vždy treba rozmýšľať. Napísal si aj priezvisko?
- Len meno. A triedu.
- Tvoje šťastie, že v našej triede sú traja Koľovia, – povedal Fima. – Zvedieme vyšetrovanie na falošnú stopu. Zajtra ti vysvetlím podrobnosti.
- A Fima zmizol.

13. kapitola

Napoleon na objednávku

Piráti nemusia vždy behať po oceánoch a vesmíre s dýkami, revolvermi, laseroletmi. Nájdeme ich hocikde. Stáva sa, že dieťa sa sotva dobatolí do jasli a už je z neho pirát: ponáhľa sa vziať druhému hračku. Aj to sa stáva, že pirát jakživ neporuší zákon, nikoho neokradne ani nezabije, v skutočnosti však tu ukradne myšlienku, tam zahrúsi slovo, inde zase potlačí cit, a takto napácha väčšie škody ako celá briga s pirátskou vlajkou. Pravda, tohto prípadu sa to netýka, lebo Vtipkár U a Krys boli najtypickejšími predstaviteľmi pirátskeho plemena, spájal sa v nich obyčajný pirát s pirátom utajeným. Podľa okolností boli zlodejmi, vrahmi i lupičmi. Ak to bolo nutné, pomáhali si klebetami, intrigami, podvodmi a osočovaním.

Raz ich vraj chytili na hmľistej planéte Redispero a rozhodli sa dať ich vyšetriť tamojšiemu primárovi psychiatrického oddelenia. Mohli by sa vyliečiť? Lekár ich vyšetroval tri mesiace, po nociach nespál, osem kíl schudol, a nakoniec určil diagnózu: „Celkom zakrpatené svedomie.“ Čo značí, že piráti vôbec nemajú svedomie, nevedia, čo je hanba, ľútosť či súčiť. Ani navzájom sa nikdy neľutujú.

Spýtali sa teda hlavného psychiatra z planéty Redispero:

– Čo máme s nimi robiť? Ako ich liečiť? Nevyliečiteľné choroby predsa nejestvujú.

Psychiater odpovedal:

– Na našej planéte si už poradili so všetkými chorobami. Ale s týmto zriedkavým ochorením si nikto nedá rady. Je to beznádejný prípad. Budeme premýšľať, hľadať spôsoby, lieky...

Kým sa však radili, piráti ohlušili strážcov, prizabili psychiatra a ušli. Takže otázka, ako liečiť ľudí, ktorí celkom stratili svedomie, ostala otvorená.

A takíto ľudia sa náhodou ocitli v Moskve.

Možno bolo aj lepšie, že ich celkom zaujalo hľadanie mielofónu a nemali čas rozptyľovať sa a strojiť iné úklady a podlosti. Hoci aj popri tom ich stačili dosť narobiť.

Mohli by sme podrobne rozprávať, ako piráti zbadali Alicu, prenikli za ňou do nášho času, ako sa im stratila na ulici a ako ju znova našli v nemocnici, ako sa usilovali dostať sa do nemocnice, aby Alicu prinútili prezradiť, kde je Koľa.

Mohli by sme rozprávať, ako pozorovali nemocnicu, nútili tenkého a takmer neviditeľného valapagského hadovca načúvať, o čom sa zhovárajú lekári a sestry, ako pripravovali Alicin únos pomocou falošného doktora Alika, na ktorého sa premenil Krys. Mohli by sme porozprávať aj to, ako banditi znova stratili Alicu z dohľadu a znova ju hľadali, pričom kruh okolo nej sa ustavične zužoval.

Mohli by sme rozprávať aj o inom – ako ten týždeň žili v Moskve, ako tu našli doskami zatŕčený dom, z ktorého sa odsťahovali všetci obyvatelia, lebo ho mali onedlho zbúrať, a ako si v ňom zariadili brloh. Mohli by sme rozprávať, ako si obstarali odev, a to tak, že zhypnotizovali pokladničku v obchodnom dome, ako kradli potraviny a ešte kadečo iné.

Ale oplatiť sa mrhať čas na tých oplanov?

Ďalšie rozvíjanie príbehu si vyžaduje porozprávať len o tom, ako si piráti našli zamestnanie.

Sedeli raz v parčíku, utrmácaní od pobiehania po meste. Vtipkár U nadhodil:

– Máme málo peňazí.

– Narobím ti ich, koľko chceš, – ponúkol sa Krys. – Budú ako pravé.

– Tvoje peniaze sú nebezpečné: človek neodíde ani na päť krokov, a roztopia sa.

– Tak niekoho okradneme.

– Nie, – odmietol návrh Vtipkár U, – aj to je nebezpečné. Som veľmi nápadný. Rýchlo ma dolapia. Ty sa premeniš, na čo chceš, a ujdeš, ale mňa chytia.

– Netráp sa, zachránim ťa, – sľuboval Krys.

– No pravdaže, už aj ti verím! – povedal Vtipkár U. – Keď bude zle, necháš ma v kaši.

– Ako aj ty mňa, – odsekol Krys. – Pozri, čo je to?

K parku sa blížilo veľké kryté nákladné auto s nápisom Film. Auto zabrzdilo, vystúpili z neho mládenci, vyvliekli reflektory a natiahli káble. Došli aj ďalšie autá.

Hoci bol jasný slnečný deň, ľúče reflektorov zamierili do oblokov starej vily, obrátenej do parku. Došiel autobus plný dragúnov a husárov v čakovoch.

Svižný muž v obrovských okuliach zakričal do megafónu:

– Kde je Napoleon? Spyťujem sa, kde je Napoleon!

– Ostal v bufete, – povedala hrdá krásavica v šatách až po zem. – Zrejme zameškal autobus.

– Čo budeme robiť! – zvolal muž v okuliach. – Ako mám filmovať bez Napoleona?

– Už ide, už ide! – volali okolostojaci.

Prišiel taxík. Vystúpil z neho Napoleon. Pravda, nevzdelaní piráti, ktorí navyše pochádzali z inej planéty, si mysleli, že Napoleon je funkcia.

– Ivan Semionovič! – zvolal muž vo veľkých okuliach. – Veď ty ma vraždíš aj bez noža!

Krys zbystril sluch. Bol totiž zberateľom. Zbieral mučiace nástroje.

– Nikdy! – povedal Napoleon, strhol si trojrohý klobúk a sadol na bubon. – Mám migrénu.

– To nie je možné! Veď si tu! – Muž v okuliach bol rozhorčený, bezradný, ale nestrácal nádej.

– Nie som tu, – povedal Napoleon. – Len som ťa chcel upozorniť, že idem na polikliniku.

S týmito slovami Napoleon nasadol do taxíka. V okne auta sa črtal jeho prísny a neoblomný profil.

– Koniec, – povedal muž v okuliach a zúfalo pozeral za autom. – Stratný deň! – Zopol ruky k nebu a zvolal: – Dám polovicu kráľovstva za Napoleona!

– Netrápte sa, režisér, – utešovala ho dáma v dlhých šatách. – Neprežívajte to tak. Nie je hoden ani vášho malíčka.

Vtom sa z kríkov vynoril Napoleon, navlas taký ako ten, čo práve odišiel.

– Koľko je u vás hodna polovica kráľovstva? – spýtal sa Napoleon režiséra Nitkina hlasom Ivana Semionoviča.

– Čo je? Čo je? – čudoval sa režisér. – Ako je to možné? Veď si práve odišiel! To má byť žart? Ak áno, je to nepodarený žart.

– Som iný Napoleon, – povedal Krys. – Dajte sem polovicu kráľovstva.

Sadol si na bubon, lebo si myslel, že to robievajú všetci Napoleon. Okolo neho sa zhromaždila skupina filmárov a nikto nechápal, o čo ide.

V tej chvíli vyšiel z krovia Vtipkár U.

– Môžem dosvedčiť, – povedal, – že môj pomocník vie napodobniť, koho len chcete. Má talent.

– Neverím! – zvolal režisér Nitkin. – Neverím! Dokáž, že nie si Ivan Semionovič, ktorý práve odišiel a nechal nás napospas osudu.
– Počkajte chvíľku, – povedal Krys.
Prešiel si dlaňou pred tvárou a premenil sa na režiséra Nitkina.
– Presvedčivé! – povedal režisér. – Aká premena! Kde som len videl tú nepríjemnú tvár?
– To ste predsa vy, Nitkin, – anjelským hlasom mu pripomenula dáma v dlhých šatách.
Ostatní sa zachichotali. Režisér prísne rozkázal:
– Všetci na miesta, začíname filmovať!
– Nie, – ohlásil sa Vtipkár U. – Najprv hovorme o peniazoch. Ako budete platiť?
– Podľa sadzovníka, – odpovedal režisér. – Ako za masovú scénu.
– A to je veľa? – vyzvedal Krys.
– No, ako vám to mám povedať...
– Platíte mi toľko, koľko dostával váš starý Napoleon.
– Ale to je vylúčené... On je zaslužilý umelec...
– Ach tak, vylúčené?! – povedal Krys.
– Počkajte! Zaplatíme. Budem vám dávať celý svoj plat. Umenie je dôležitejšie.
– Aj mne, – pripomenul Vtipkár U.
– Vám? A za čo? – čudoval sa režisér.
– Môj pomocník nepracuje sám.
– Naozaj? – spýtal sa režisér.
– Žartuje, – odpovedal Krys. – Výborne pracujem aj bez neho. A on si zohnie inú prácu. Nenájde sa u vás dačo aj preňho?
– Nuž... – Režisér si obzrel Vtipkára: – Ako je to u vás so silou?
– Som mocný, – skromne povedal Vtipkár U. – Ľavou rukou zabijem troch sklisov.
Režisér, samozrejme, nevedel, čo sú sklisy, ale prikývol. Režisér musí vedieť všetko.
– Budete stavať dekorácie.
– A dostávať plat ako Napoleon, – doplnil Vtipkár.
– V nijakom prípade! – rozhorčil sa Krys. – Nezaslúži si.
– Ach, tak! – povedal Vtipkár. – Potom odchádzam. A ak si sám niečo nájdem, nemysli si, že sa rozdelím s tebou.
– Súdruhovia umelci, – tíšil ich Nitkin, – len pokojne, všetko dáme do poriadku.
Odvtedy piráti pracovali vo filmovom štábe. Krys zaradom zaskakoval za všetkých hercov, ktorí ochoreli, a niekedy mu jednoducho ukázali fotografiu a predstavoval, koho bolo potrebné. Režisér Nitkin mu dával celý svoj plat a sám si požičiaval od asistentov. Piráti však raňajkovali a večerali v reštaurácii, popíjali koňak, vozili sa na taxíku, takže im ustavične chýbali peniaze a kradli z filmovej scény cenné prístroje. Dva razy ich pritom dolapili, ale odpustili im, lebo Krys bol veľký dublér – vedel fantasticky napodobniť Napoleona, generálov, vojakov, svetské krásavice, starých mníchov, deti, kone, ba aj verného Gastona, obľúbeného psa maršala Murata.
Krysovi lichotilo, že všetci s ním zaobchádzajú v rukavičkách, veľmi úctivo sa s ním zhovárajú a volajú ho spolupracovať aj do ďalšieho Nitkinovho filmu Nesmrteľný Košček. Dokonca sa zahrával s myšlienkou, či by nemal ostať pri filme. Ale Vtipkár, ktorý musel fyzicky pracovať, bol nespokojný, nedovolil Krysovi vážne sa nadchýňať umením a po filmovaní ho zakaždým vliekol hľadať Alicu a Koľu.
Piráti dennodenne zužovali kruh okolo svojich obetí. So skúsenosťami v poľovačke na ľudí ich onedlho museli nájsť.

14. kapitola

Čudné dievča

Raz večer Julka pristúpila k obloku a zvolala:

– Ale toto!

– Čo je tam také zvláštne? – spýtala sa Alica.

– Neuveríš! Pozri.

No Alica nešla k obloku, iba sa znova spýtala:

– Veď povedz, Julka, čo tam vidíš?

– Neboj sa, to nie sú piráti, – zasmiala sa Julka. – Stojí tam Napoleon Bonaparte v trojrohom klobúku. Presne pod lampou. Zbadal ma a kýva mi. To je do popuku!

No Alica sa ani teraz nehnula k obloku. Postavila na stôl šálku a spýtala sa:

– U vás sa Napoleon čisto prechádzajú po uliciach?

– Ale prečo by sa piráti tak čudne obliekali? – povedala Julka.

– Čítala som, že kedysi dávno sa poľovníci v Afrike obliekali ani šašovia a zo všetkých strán sa k nim zbíhali zvedavé pštrosy pozrieť si to čudo. A vtedy na nich strieľali z luku.

Julka odišla od obloku.

– Naozaj, načo by sa niekto poobliekal za Napoleona a stál pod mojím oknom? – nechápala Julka.

– Poviem ti načo. Čo by som ja robila na mieste pirátov? Začala by som zisťovať, s kým sa Alica stýka. Spomenula by som si, že ležala v izbe s dievčaťom, ktoré sa správalo veľmi smelo, keď zaútočili piráti. Možno Alica tomu dievčaťu všetko vyrozprávala. A ak mu to rozprávala, možno k tomu dievčaťu aj ušla. Čo myslíš, je to logické?

– Vieš čo? Zatelefonujem doktorovi Alikovi.

– Načo? Tvoja mama sa s ním už dnes telefonicky zhovárala.

– Zistím, či sa niekto nespytoval na moju adresu.
– Tým sa nič nezmení, – povedala Alica. – Ak ťa vysledili, onedlho čakaj hostí. Načo som ťa len zaplietla do tejto aféry!
– Koho si zaplietla a do akej aféry? – spýtala sa Julkina mama, ktorá práve vstupovala do izby. – Robíte tajnosti, dievčatá, ale mňa nechcete vziať do spolku.
– Nie, mama, čo to vravíš! – povedala Julka. – Nemáme nijaké zvláštne tajnosti.
– Ak nemáte, prines čaj a zavolaj starú mamu, – kázala mama.
Keď už pili čaj, Julkina mama si odrazu spomenula:
– Dnes som sa zhovárala s doktorom Alikom. Povedal, že v nemocnici bol akýsi chlapec a spytoval sa na Julkinu adresu. Kedy si si stačila získať ctiteľa?
– Nemám nijakého ctiteľa! – rozhorčila sa Julka. Alica jej pod stolom stúpila na nohu.
– Juj! – Julka hneď pochopila. – A ako vyzeral?
– Nespytovala som sa.
Pri vchode niekto zazvonil.
Julka chcela vyskočiť, ale Alica ju zadržala.
– Čo je, dievčatá? – spýtala sa Julkina mama. – Chod'te otvoriť.
– Mama, – poprosila Julka, – otvor, prosím ťa, a ak je to Napoleon, povedz, že nie som doma.
– Kto?! – spýtala sa stará mama. – Napoleon? Idem otvoriť ja. Celý život som túžila stretnúť sa s Napoleonom.
– Mama, – zopakovala Julka, – otvor ty.
– My nie sme doma, – pripomenula Alica.
– Vôbec tu nebývame, – spresnila Julka. – Chápeš?
Zvonec ustavične vyzváňal.
– Pokúšam sa pochopiť, – povedala mama.
– Dievčatá, nerozumiem, čo sa tu robí... – začala stará mama.
– Pssst!
Bolo počuť, ako mama otvára dvere a spytuje sa:
– Koho hľadáte?
A tenký dievčenský hlások odpovedal:
– Idem za Alickou.
– Za akou Alickou?
„Julkina mama je skvelá!“ pomyslela si Alica.
– Som zo školy, – bolo počuť dievčenský hlas. – Učiteľka mi kázala ísť za Julkou a Alicou.
– Načo? – spýtala sa mama.
– Majú ma pripraviť na skúšku. Sľúbili to.
Dievča hovorilo takým tenučkým hlasom, akoby sa už-uz chcelo rozplakať.
– A na akú skúšku? – vyzvedala ďalej Julkina mama.
– Na akú, na akú...! – Hlas dievčaťa sa zmenil, zaznela v ňom zlosť. – Na veľmi dôležitú.
– Do ktorej triedy chodíš, dievčatko? – spýtala sa mama.
– Nepoviem.
– Obávam sa, že také malé dievčatká neskladajú skúšky, ale hrajú sa s bábikami. Poslali ťa na nesprávnu adresu.
– Býva tu Alica? Ešte ste mi neodpovedali!
– To je on, – zašepkala Julka. Alica prikývla.
– Čudné dievča, – povedala stará mama, – idem si ho obzrieť.
– Do videnia, – zaznel hlas Julkinej mamy.
– Ešte sa uvidíme, – povedalo dievča, – lenže ma nespoznáš.
Buchli dvere.
Stará mama aj s mamou sa vrátili do izby.
– Čudné dievča, – poznamenala Julkina mama. – Kto a načo ju mohol k nám poslať?
Julka mlčala. Alica si znova sadla k stolu a pritiahla si šálku.
– Nechce sa niekto so mnou otvorene pohovárať? – vyzývala ich Julkina mama.
Ale dievčatá mlčali.
– No dobre, – povedala mama. – Ale nemyslite si, že mám zlú pamäť.
– Určite ti všetko rozpovieme, mama. Čestné slovo! – povedala Julka.
– Len toľko neotáľajte, – uzavrela mama.
Neskoro večer, keď si dievčatá už ľahli spať, Julka zaliezla k Alici na diván a zašepkala:
– Nemali by sme jej všetko porozprávať? Ona to pochopí, je to náš človek.
– Ale ty nechápeš! – odpovedala Alica. – Tvoja mama je dobrá, no v prvom rade je matka. Musí nás ochraňovať. Vieš si predstaviť, čo si bude myslieť? Veď sa zblázni od obáv.
– A stará mama takisto, – smutne dodala Julka.
– Teraz musíme byť dvojnásobne opatrné, – upozornila Alica. – Zajtra alebo pozajtra sa dostanú až do školy.
– A my sme ešte nič nezistili.

Na druhý deň sa Alica znova prezradila.

Bolo to na matematike a stalo sa to takto:

Koľa Sadovskij sa moril pri tabuli, popísal polovicu voľnej plochy a nijako sa nevedel vymotať z rovnice. Pravda, nebola jednoduchá, a okrem toho vonku bolo slnečné počasie a nikto okrem Mily Rutkevičovej nemal chuť počítat príklady. Napokon matematicku zunovalo mordovať sa so Sadovským a spýtala sa, kto mu pomôže. Prirodzene, Milla sa prihlásila, šla k tabuli, prehodila si na chrbát nádherný vrkoč, zotrela všetko, čo načmáral Sadovskij, a sebaisto napísala odpoveď: X sa rovná 1,25.

Nato Alica z miesta, posediačky – nijako sa nevedela naučiť vstávať – povedala:

– X sa rovná jednotke.

Milla sa zapýrila, vrkoč na chrbte sa jej rozhorčene pohýbal. Pozrela na matematicku, tá jej prikývla a povedala:

– Seleznevovala nemá pravdu. Sadni si, Rutkevičová. Správne si to vyriešila.

– To nie je hrať volejbal! – poznamenal Fima Koroľov.

A kým sa Rutkevičová víťazoslávne vracala na miesto, učiteľka sa pobrala k tabuli, aby napísala príklady na domácu úlohu. V tej chvíli Alica hlasne povedala:

– X sa rovná jednotke. Môžem to dokázať.

– Dokázať? – začudovala sa matematicka a zdvihla tenké obočie.

Matematicka je mladá, naondulovaná ani baránok, v dlhých šatách vyzerá veľmi moderne, všetky dievčatá v triede ju zbožňujú.

– Pravdaže, – povedala Alica. – Dovolíte?

– Nuž čo, pod' k tabuli.

Julka zašepkala:

– Alica, už zasa...?

Ale Alica len hodila rukou.

Nezotrela z tabule Milin výsledok, ale na voľnej strane rýchlo a drobnými číslicami písala svoje riešenie. A stalo sa, čoho sa obávala Julka: Alica písala fantastické znamienka a symboly, ktoré zaiste nepreberajú ani v deviatej triede.

Všetci zatajili dych, len Milla sa odvrátila k obloku, akoby sa jej to vôbec netýkalo.

Matematicka hľadela na tabuľu, peknú naondulovanú hlávku mala sklonenú. Všetci čakali, čo bude. Keby bola starou skúsenou učiteľkou, podistým by Alicu poslala na miesto s tým, že v šiestej triede sa nevyučuje vyššia matematika.

Bola však mladá a celkom zabudla, že má pred sebou žiakov. Odrazu zvolala:

– Nie! Tuto si sa pomýlila!

Vytrhla Alici kriedu, prečiarila posledný riadok a pustila sa písať svoje riešenie, tiež so znamienkami.

– A to už ako? – čudovala sa Alica. – A ak je to takto?

Pripomínalo to tenisový zápas, keď si súper prehadzujú loptu cez sieť a vôbec si nevšímajú divákov. Obe boli také zaujaté svojou prácou, že nepočuli zvonit', ani nikto v triede si to nevšimol. Vtom sa otvorili dvere, nakukol ktosi zo susednej triedy a spýtal sa:

– Čo, nepočuli ste? Už je prestávka.

Nato súperky položili kriedu, odišli od tabule a matematicka povedala:

– Aj tak nemáš pravdu.

– Dokážte to, – vyzvala ju Alica.

Milla Rutkevičová si ukladala knihy a hlasne, aby ju všetci počuli, povedala:

– Prečo sa podaktorí vystatujú takými vedomosťami, ktoré ani nie sú v učebných osnovách!

Všetci obkolesili matematicku a Alicu a Kat'a Michajlovová sa spýtala:

– Chodila si do matematickej školy?

– Nie, – povedala Alica.

– Si šikovné dievča! – pochválila ju učiteľka. – Ak chceš, ostaň po vyučovaní, vyriešime ten príklad.

– Prepáčte, ale dnes po vyučovaní nemám kedy.

– Musíš sa zúčastniť na matematickej olympiáde, – navrhla matematicka.

– To sotva, – povedala Milla Rutkevičová a pristúpila bližšie. – Tam sa musí počítat' jednoducho, bez afektovania.

Na chodbe sa Julka osopila na Alicu:

– Prečo na seba upútavaš pozornosť? Chceš sa presláviť ako matematický génus?

– Ale riešenie bolo naozaj nesprávne. Ako som mohla mlčať. A vôbec, je to veľmi zaujímavý príklad...

– Tebe je dobre, keď o sto rokov také triky budete vedieť od detstva. Keby som prišla do Puškinovho lýcea, aj ja by som tam bola zázračným dieťaťom.

– Ani by ťa tam nepustili, – upozornila ju Alica. – Dievčatá do lýcea nebrali. Radšej pozri, aký lístok mi ktosi podstrčil.

Vložil mi ho do písanky.

– Kto?

– Nevidela som.

Julka prečítala: „Spýtaj sa Sadovského, čomu sa bude rovnať x o sto rokov. Dobroprajník.“

– Jéj! To je on? – spýtala sa Julka.

– Neviem. Ty poznáš to písmo?

– Je mi známe. Porozmýšľam a spomeniem si. Vieš, od samého začiatku som tušila, že to je Sadovskij. Typický dobrodruh. Komusi aj rozprával, že bol u teba. Mali by sme ho podrobiť výsluchu.

– Počkaj. Možno niekto náročky uviedol jeho meno?

– A načo?

- Aby odvrátil podozrenie od seba. Možno sa niekto preľakol.
- Kto?
- Sulima. Alebo Naumov.
- Žeby chceli zvaliť vinu na Sadovského? Počúvaj, Alicka, už som ti hovorila – v našej triede nie sú takí lotri, aby ukradli mielofón a potom to zvalili na iného. Sama si predsa hovorila, že Koľa nekradol, ale chcel prístroj vziať pirátom.
- Hovorila.
- Ja si zasa myslím, že niektorý chlapec odhalil Sadovského tajomstvo a chce ti pomôcť.
- Keby chcel, prišiel by za mnou a povedal mi to.
- A ak sa bojí?
- Koho sa bojí? Sadovského?
- Neviem, ale to všetko sa môžeme dozvedieť, len ak už prestaneš robiť také tajnosti. Koľa Sadovskij, pod' sem!
- Koľa ako náročky prechádzal neďaleko.
- Môžem sa ťa spýtať na jedno? – začala Julka.
- Spytuj sa, len mi päťorky nedávaj.
- Julka, nerob to, – žiadala Alica. – Všetko pokazíš.
- Je to také vážne? – prejavil záujem Sadovskij. – Tak vám nedám pokoj, kým sa nedozviem, o čo ide.
- Koľa, nevzal si istú cennú vec? – spýtala sa Julka.
- Ja?
- Áno. A potom si ju nevrátil nazad.
- Akú vec? Možno som aj vzal a nevšimol som si.
- Ale všimol si si, všimol, nepretvaruj sa.
- Najprv povedz, akú vec? Z čoho ma podozrievaš?
- Teda si nevzal?
- Ale vzal, ja všetko beriem a nikdy nevraciam. Mimochodom, aj dnes ráno som vzal jednej stareнке sto rubľov v jednorubľových bankovkách, chcem nimi oblepiť dvere v kúpeľni.
- Koľa, už aj prestaň robiť zo seba šaša, – rozčúlila sa Julka. – Vážne sa ťa spytujem.
- Ak ti mám vážne odpovedať, – povedal Koľa, – musím sa uraziť. Obvinila si ma z krádeže cenných vecí a dosiaľ si sa neospravedlnila. Nechceš to urobiť hneď teraz?
- Alicu prekvapilo, ako sa Koľovi Sadovskému zmenil hlas. Pozrime, a vraj motovidlo a výmyselník! Iba pred chvíľou vyzeral ani ospanlivý ryšavý strašiak, a teraz mu v očiach blíči taká zlosť, akoby už-už šiel Julku tresnúť päťou po hlave.
- Obe ťa prosíme o prepáčenie, – rýchlo zasiahla Alica. – To bol len taký test, nevšímaj si to.
- Aký test?
- Či máš zmysel pre humor, – vymýšľala si Alica. – Neobstál si.
- Prvý raz v živote, – povedal Sadovskij.
- Ktovie, či jej uveril.
- Si hlúpa, Julka, – pustila sa Alica do Julky, keď sa Koľa vzdialil. – Prosila som ťa, nepleť sa do toho!
- To už nie je len tvoja vec, – bránila sa Julka. – To je vec nás všetkých. Celej triedy. Nevieš to pochopiť?
- Jedno chápem. Že ktorýsi chlapec skrýva u seba mielofón. To je zlé a zbabelé. A okrem toho sa vystavuje strašnému nebezpečenstvu.
- Poslednú hodinu mali zemepis. Učiteľka vykladala o podnebí a obyvateľstve Indie. Len čo dorozprávala o živočíšnej ríši, Fima Koroľov vykrikoval z lavice:
- A Seleznevová bola v Londýne.
- No a čo? – prekvapene sa spýtala učiteľka. – Dnes predsa preberáme Indiu.
- Možno bola aj v Indii, – nedal sa Fima Koroľov.
- „Čo zapára?“ pomyslela si Alica. „Už len on mi chýba!“
- Seleznevová, naozaj si bola v Indii? – spýtala sa učiteľka.
- „Hneď sa prizná,“ pomyslela si Julka.
- Alica vstala a povedala:
- Áno, bola som.
- To je veľmi zaujímavé! – povedala učiteľka, ktorá sa už veľa napočúvala o novej neobyčajnej žiačke. – Rozdeľ sa s nami o dojmy.
- Bola som tam krátko.
- Aj tak. Predsa si niečo videla?
- Videla.
- Aké mestá si tam navštívila?
- Dillí, Madrás a Gándhibad.
- O tom treťom meste som nepočula, – povedala učiteľka.
- Pomenovali ho na počesť Indiry Gándhiovej, – vysvetlila Alica. – Pristali sme v ňom, keď sme leteli do Austrálie.
- Čudné, – poznamenala učiteľka.
- Do Austrálie! – zhíkol Messerer. – Ja sa zbláznim!
- „No jasné,“ pomyslela si Julka, „to mesto neexistuje, ono ešte len bude. Ale čo Alicu ženie, aby to tu vykladala!“ A ešte sa do toho zamiešal aj Fima Koroľov. Akýmsi čudným, nebezpečným hlasom prehovoril:
- Nech nám povie, v ktorom roku tam letela.

Alica sa zvrtila k Fimovi.

– Čo tým chceš povedať? – spýtala sa ho.

– To, čo si počula, – odsekol Fima.

– Deti, tichšie, – zasiahla učiteľka. – Sadni si, Alica.

A akoby sa nič nestalo, ďalej rozprávala o Indii. Ale počúvali ju nepozorne, šepkali si a hľadeli na Alicu. Alica napísala Fimovi Koroľovovi listok:

„Čo si mal na mysli? Alica.“

Hneď prišla odpoveď:

„Sama vieš.“

Alica sa obrátila k Julke a zašepkala jej:

– Nespúšťaj ho z očí.

– Aj sama to viem, – odpovedala Julka.

Po vyučovaní sa Alica hneď pobrala za Fimom, ale on preskočil stôl a ušiel na chodbu.

Julka dohonila Alicu na chodbe a s vytreštenými očami zašepkala:

– A čo, ak tam nebol Koľka?

– Ako to myslíš?

– Čo, ak to bol Fima Koroľov? Je strašne prešibaný. Od neho vystane, že sa podpíše cudzím menom.

– Na to sme nemysleli, – povedala Alica. – Zdá sa mi, že oba dnešné lístky sú napísané tým istým písmom.

– To je on! Ideme za ním? Priprieme ho k múru.

– Počkaj. Aj tak si myslím, že listok o Sadovskom napísal, len aby ma zvedol zo stopy.

– V každom prípade Fima bezpečne vie, kto má mielofón, – tvrdila Julka. – Dám na to krk!

– Máš pravdu, – pripustila Alica. – A s kým sa najviac priateli? So Sulimom?

– Tuším hej. Hoci on sa priateli so všetkými. A potom sa poškriepi.

– A kde je Sulima?

– Šiel hrať šach. Vaule je turnaj, prišiel veľmajster.

– Utekajme ta!

16. kapitola

Supergirla!

Vaule poukladali stoly vedľa seba a postavili na ne tridsať šachovnic. Veľmajster bol chudý, opálený a pripomínal veselého kučeravého zbojníka. Alica si stala na prsty, pohľadom hľadala Sulimu.

Boria Messerer sa pretisol k nej a prihovoriť sa jej:

– Už viem, ako ťa budem volať.

Žiaci sa obrátili k nemu. Kat'a Michajlovová sa spýtala:

– Ako?

– Alica hrá volejbal najlepšie zo všetkých. Vie matematiku. Bola v Londýne, letela do Austrálie, anglicky hovorí dokonca lepšie ako ja. Je superman.

– Hľúposť! – napajedila sa Alica. – Dívam sa na teba, Messerer, a myslím na to, aký si neseriózný.

– Menej myslí, lebo oplešivieš, – ohlásil sa Koľka Sadovskij.

– Superman je predsa chlap, – upozornila Kat'a Michajlovová.

– Tak teda Alica je supergirl, – vyhlásil Koľka Sadovskij.

– Nie supergirl, ale supergirla, – opravil ho Messerer. – Treba poznať zákony ruštiny.

Fimu Koroľova nebolo vidieť.

Alica zbadala Sulimu a usilovala sa dostať k nemu. Z ničoho nič sa zvrtila a povedala Julke:

– Už to mám!

– Čo máš?

Alica pritísila pery na Julkino ucho a zašepkala:

– To je najstrašnejšie tajomstvo, aké ti môžem vyzradiť. Máme doma knihu, volá sa Tvorba Borisa Messerera.

– To je menovec, – odmietavo kývla rukou Julka. – Z Boriu nič nebude, je neseriózný.

– Posadajte si, šachoví borcovia, – vyzval učiteľ telocviku.

Chlapci začali posúvať stoličky, usádzali sa. Z dievčat hrala šach len Mila Rutkevičová a jedna ôsmačka.

– Tak čo, všetci sú pripravení? – spýtal sa telocvikár.

– A kde je Timoškin? – zisťoval ktosi. Miesto vedľa Koľu Sulimu bolo prázdne.

– Timoškin ochorel.

– V poriadku, začneme bez neho, – povedal telocvikár.

– Alica, – oslovil ju Boria Messerer, – a možno hráš aj šach? Ako je to u supergirl so šachom?

– U supergirl, – opravila ho Julka.

– Súdruh učiteľ, – nahlas povedal Boria. – Seleznevová chce hrať namiesto Timoškina.

– Seleznevová? – povedal telocvikár. – Áno, áno, pravdaže. Sadni si. Ale rýchlo. – A ukázal na voľnú stoličku pri Koľovi Sulimovi.

– No, dievčatko, – s úsmevom ju oslovil veľmajster, – neostýchaj sa.

Všetci v sále hľadeli na Alicu. Alica si rýchlo sadla vedľa Sulimu.

– Vitaj, kolegyňa, – povedal Koľka s úsmevom. – Ak sa ti nebude dariť, pousilujem sa ti pomôcť.

– Ďakujem, ale radšej budem hrať samostatne.

Veľmajster šiel popri rade stoličiek, rýchlo vystieral ruku a posúval kráľovského pešiaka o dve polia. Niektorí chlapci hneď odpovedali na jeho ťah, iní rozmýšľali. Keď veľmajster druhý raz prešiel tú istú trasu, vysvitlo, že všetci okrem Mily Rutkevičovej urobili odvetný ťah. Veľmajster letmo pozrel na šachovnicu a urobil ďalší ťah podľa toho, ako ťahal súper. Po štvrtom ťahu odišiel nabok, pozhováral sa s telocvikárom a zapálil si cigaretu. Nikto ho zato nenapomenul. Fanúšikovia sa zhrčili za najlepšimi hráčmi a hľadeli na šachovnice. Takých hráčov bolo asi šesť. Pri Sulimovi stálo prinajmenej dvadsať fanúšikov.

Pri piatom ťahu došlo na druhej šachovnici ku katastrofe. Ktorýsi piatak dostal školácky mat a veľmajster povedal: „Prepáčte!“ akoby mu nevdojak stúpil na nohu. Piatak očervenel a potichučky vstal od stola.

Míla Rutkevičová sa vzdala, keď pri stoloch ostalo asi desať šachistov – stratila vežu, lebo sa veľmi znervózňovala a bála, že niečo stratí.

Sulima sa naddlho zamyslel a veľmajster už dva razy prešiel okolo neho, ale figúrou neťahal, lebo Koľove figúry ostávali na starých pozíciách. Vtom Alica, ktorá ustavične poškúľovala na jeho šachovnicu, povedala:

– Koňom na f6. – A odvrátila sa.

– Ohó! – ozval sa Koľa Naumov, ktorý pozorne sledoval Koľovu hru. – Pozri, naozaj, na f6! A ak on pôjde vežou, chodí ďalej.

– Nenapovedajte mi! – ohradil sa Koľa zlostne. – Teraz už tak nepôjdem.

– Tak ako, mládenec, – prihovoriť sa mu veľmajster, – ste hotový?

Koľa mlčal.

– Chcel ísť koňom na f6, – povedal Boria, – ale si nie je istý.

Veľmajster sa usmial.

– Prečo nie, rozumný ťah. Skúste to. Môžu vzniknúť zaujímavé komplikácie.

A Koľa poslušne ťahal koňom.

Veľmajster sa zamyslel. Ale nešiel vežou, ako zaňho rozhodol Naumov, lež ustúpil kráľom.

Teraz sa už takmer všetci diváci zhlukli okolo Koľu a tísli sa mu na chrbát, takže telocvikár musel zasiahnuť.

– Žiaci, neprekážajte mu v hre! – napomenul ich. – Veď prevrátite stôl.

Všetci to tak s Koľom prežívali, že okrem Julky si nikto nevšimol, ako dlho stál veľmajster pri Alicinej šachovnici, potom vzdychol a zadumane si povedal:

– Nie, túto obeť neprijmem.

Ťahal pešiakom a pobral sa k šachovnici na konci stola. Ale z polcesty sa vrátil, ešte raz pozrel na Alicinu šachovnicu a pokrútil hlavou.

Alica odpovedala na veľmajstrov ťah pešiakom a pozorovala, čo sa chystá urobiť Koľa aj s pomocou radcov, ktorí ho svorne mýlili, hoci telocvikár žiadal, aby mu nenašepkávali.

– Kráľovnou, kráľovnou! – šepkali, sipeli, hovorili, ba kričali mu za chrbtom.

– Strelcom! – naliehali iní.

Už-už sa mohla strhnúť škriepka.

Koľa zmätene pozrel na Alicu. Nehľadela na jeho šachovnicu, len perami mu naznačila:

– Pešiakom na h4.

A keď sa blížil veľmajster, Koľa ťahal pešiakom na h4. Veľmajster sa potešil.

– Výborne! – pochválil Koľu. – Toho ťahu som sa bál.

No keďže sa bál, zrejme si dopredu pripravil odvetný ťah.

– Šach, – povedal.

– Óch! – zatiahol zástup fanúšikov.

Koľa sa chytil za hlavu.

– Vrável som, – povedal Boria. – Veď som na to upozorňoval!

Zatiaľ sa veľmajster vrátil k Alici a tam sa mu situácia vôbec nepáčila.

– Áno, – povedal, – dal som sa strhnúť.

Julka potiahla Koľu Naumova za rukáv.

– Len pozri! – zašepkala.

– A čo? – Koľa nechcel ani pozrieť.

– Veď pozri!

Veľmajster prešiel na druhý koniec stola, dal mat desiatakovi v okuliároch. Už mu ostávali iba dvaja súper. Telocvikár si stal oproti Alici, zhodnotil pozíciu, pokýval hlavou a sprisahanecky povedal Julke Hríbkovej:

– Musí zostať na našej škole. Ak si dobrá vlastenka, Hríbková, tak to presadiš.

Julka pochopila, že Alica môže vyhrať dokonca aj s veľmajstrom.

– Sama po tom túžim, – povedala telocvikárovi.

Alica pozerala na šachovnicu Koľu Sulimu a nijako nevedela vymyslieť, ako by porazila veľmajstra. Vyzeralo to tak, že veľmajster nanúti Koľovi výmenu kráľovny a dosiahne večný šach. Bude remíza.

– Mám sa vzdať? – spýtal sa Koľa Alice.

– Zbláznil si sa?!

V tej chvíli došiel veľmajster.

– Ako ste sa rozhodli? – oslovil Sulimu.

– Môžem ešte porozmýšľať? – spýtal sa Sulima.

– Rozmýšľajte.

Veľmajster sa vrátil k Alici.

– Tak, – povedal, keď videl jej ťah. – Nuž čo, vďaka. To je príučka za to, že som si bol taký istý. Vzdávam sa. – Stisol Alici ruku.

Alica vstala a povedala:

– Ja ďakujem vám. Na vašom mieste by som z tridsiatich partii desať prehrala. Ťažká robota – držať si v hlave toľko pozícií.

– Nuž to nemáte pravdu, – povedal veľmajster. – Držal som si v hlave len tri-štyri pozície. Ostatných som sa neobával. Obaja sa obrátili ku Koľovi Sulimovi, ktorý ešte vždy rozmýšľal.

Okrem Julky a telocvikára si nikto nevšimol, že veľmajster s Alicou prehral. Všetci sústredene hľadeli na šachovnicu Koľu Sulimu.

Koľa tri razy načahoval ruku za kráľom, nijako sa nevedel rozhodnúť, ako má ťahať, hoci to už ani nehralo úlohu. Veľmajster šiel dopredu kráľovnou.

– Šach.

– A vidlička na tvoju kráľovnú, – povedala Mila Rutkevičová nahlas, hoci aj bez nej to všetkým bolo jasné. Koľa v zúfalstve pozrel na susednú stoličku, kde predtým sedela Alica, ale nebola tam.

– Vyhod' dámu, – radil mu Naumov, ktorý slabo hral šach, a preto všetky figúry volal amatérsky.

– Nie vyhod' dámu, ale vezmi kráľovnú, – opravila ho Mila. Koľa v hlbokom tichu postavil svoju kráľovnú namiesto veľmajstrovej. Veľmajster mu hneď dal vežou a koňom večný šach. Tri razy zopakovali ťahy.

– Remíza! – vyhlásil telocvikár.

– Remíza! – začali vykrikovať fanúšikovia. – Remíza! Hurá!

– Sulima remizoval s veľmajstrom!

– Prosím o chvíľku pozornosti! – prekričal všetkých telocvikár. – Dovoľte, aby som sa vo vašom mene poďakoval veľmajstrovi, že neľutoval čas, prišiel k nám a predviedol nám simultánnu hru.

Všetci zatlieskali.

– Celkový výsledok hry, – pokračoval telocvikár, – je dvadsaťosem a pol k jeden a pol v prospech veľmajstra. Všetci zhli.

– A kto ešte remizoval? – spýtala sa Mila Rutkevičová. – To je asi omyl.

– Nijaký omyl, – povedal veľmajster. – Aj ja vám ďakujem, chlapci a dievčatá. Niektorí z mojich dnešných súperov sa prejavili ako skutoční bojovníci. Ba myslím si, že keby môj posledný súper, s ktorým sme remizovali, bol trochu rozhodnejší a menej počúval svojich fanúšikov, mohol vyhrať ako to dievča...

– Aké dievča? – spýtala sa Mila Rutkevičová. Veľmajster pohľadom vyhľadal Alicu.

– No predsa Alica Seleznevo! – nevydržala Julka. – Vyhrala s veľmajstrom!

– Kde je Alica? Aká Alica?

Žiaci z iných tried Alicu ešte nepoznali, nastal zmätok a najväčšmi vynikal hlas Boriu Messerera:

– Veď som vám vravel, že je supergírla! Môj objav. Prvý som ju nakreslil!

17. kapitola

Cez plot a nazad

– Si nanič sprisahaneč, – hrešila Julka Hríbková Alicu, keď sa im podarilo nebadane zmiznúť zo školy.

– Viem, – povedala Alica.

– „Viem, viem!“ – Alicina pokornosť Julku ešte väčšmi rozčuľovala. – Prišla si sem hľadať mielfón, alebo sa predvádzať?

– Je veľmi ťažké klamať ľudí, – ospravedlňovala sa Alica. – Ak sa už človek do dačoho pustí...

– No dobre, hovoríš po anglicky. To vedia aj naši žiaci. Pripúšťam, že si mohla hrať volejbal. Napokon, nahradila si ma a pomohla si triede. Ale tá aféra s matematikou...

– Dala som sa strhnúť. Vznikol veľmi zaujímavý problém.

– Tak som sa triasla, že ťa odhalia. A ty si myslela iba na problém. Prekliata egoistka! Ale čo si vyviedla na simultánke! Kto ťa prosil, aby si porazila veľmajstra? Alebo si myslíš, že naši desiataci hocikedy porazia veľmajstra?

– Aj u nás sa to zriedkavo stáva. Ale keby sme hrali iba dvaja, nikdy by som nevyhrala.

– Och, aká skromná! Hneď omdliem od dojatia!

Za nimi sa ozvali ťažké kroky.

– Alica! – Julka sa obzrela a chytila Alicu za rukáv. – Sme v pasci!

Po ulici za nimi utekala dvojica. Bol to mohutný tučniak a vedľa neho neveľká chudá postavička. Kývali rukami a čosi kričali.

– Rýchlo!

Julka s Alicou sa rozbehli preč. Ale ako naprotiveň, nikde ani jedinej brány, ani jediných otvorených dverí, jedinej zákruty. Nemali sa kde schovať.

– Kľučkuj! – zakričala Alica. – Budú strieľať uspávacími guľkami.

– Stojte! – ozývalo sa za nimi. – Stojte! Zastavte ich!

Akýsi človek s aktovkou a taškou počul krik a rozhodol sa, že radšej pomôže prenasledovateľom ako prenasledovaným. Široko rozťahal ruky, aktovkou a taškou zatarasil polovicu ulice, a Alica s Julkou sa prešmykli celkom pri mure, aby sa vyhli nečakanej prekážke. Chlap sa obrátil a rozbehol sa za nimi.

Vtom sa Julke podvrtila noha a spadla na dlažbu.

Alica počula jej výkrik a zastala.

– Utekaj ďalej! – volala Julka. – Mne nič neurobia! Zadržím ich!

Ale Alica nepočúvla. Vrátila sa k Julke a pokúšala sa zdvihnúť ju z asfaltu.

– No, rýchlo, – povzbudzovala ju. – Už iba trochu...

– Nie, nemôžem. Utekaj sama.

Alica chytila Julku pod pazuchy a nadvihla ju. Julka skrčila boľavú nohu a v dvojici krivkali na troch nohách. Vtom ich už dohonal chlap s aktovkou a taškou. V behu ich oblapil a začal revať:

– Mám ich!

– Pust'te nás! Vari nevidíte, že ma bolí noha! – nazlostila sa Julka.

Aj ďalší dvaja prenasledovatelia už boli pri nich.

– Ale veď ich pust'te, čo to robíte? – povedal tučniak chlapovi, ktorý zadržal dievčatá.

Tučniakov hlas bol dievčatám známy.

– Hríbková, čo je s tebou? Podvrtla si si nohu?

Ale veď to je ich telocvikár! A s ním neznáma štíhla žena so žltými naondulovanými vlasmi a energickým výrazom na malej, chudej tváričke.

Chlap s aktovkou a taškou odchádzal preč a urazene šomral:

– Ak ich poznáte, nemuseli ste kričať na celú ulicu. Nazdal som sa, že niečo ukradli.

– Že sa nehanbíte! – oborila sa naňho drobná žltovlasá žena. – Ako ste si to mohli myslieť o našich dievčatách?

Telocvikár si kľakol a začal Julke Hríbkovej ohmatávať členok. Julka sa mraštila, ale trpela.

– Nič strašné, – povedal telocvikár. – Dozajtra na to zabudneš. Podvrtla si si nohu.

– To viem aj bez vás! Prečo ste nás vyľakali?

– Nechceli sme vás ľakať, – povedal telocvikár. – Tak rýchlo ste sa vytratili zo sály, že som sa s vami nestačil pohovárať. A túto Marta Skrylová náročky prišla do školy, aby sa zoznámila s Alicou Seleznevovou. Ale prečo ste začali utekať? Azda ste ma nepoznali? Podľa postavy ma možno poznať na kilometer.

– Práve kvôli tej postave sme začali utekať, – zamračene povedala Julka. Opatrne stúpila na nohu. Bolelo, ale dalo sa to vydržať. – S niekým sme si vás splietli.

Telocvikár nepochopil, nazdal sa, že to má byť žart, a zasmial sa.

– Teda takáto si, Alica, – ozvala sa malá žltovlasá žena. – Veľmi ma teší. Dúfam, že sa spriatelíme.

– Zoznám sa, Seleznevová, – povedal telocvikár. – Marta je trénerkou v športovej škole v našom obvode. Rozprával som jej o tebe.

– Ponáhľame sa, súdruh učiteľ, – povedala Julka. – Čakajú nás doma. Prepáčte, prosím.

– To nič, – povedala Marta Skrylová. – Odprevadíme vás. Dávno hráš volejbal, Alica?

– Oznámil som, že som v našej škole objavil výrazný talent, – pyšne povedal telocvikár. – Napriek bohatým skúsenostiam som sa s takým ešte nestretol.

– Lenže Alica tu nebýva, – upozornila Julka.

Krivkala a túžila sa čo najskôr zbaviť trénerov. Lebo Alica znova neodolá a uviazne v športovej činnosti. Vari má Julka sama hľadať mielofón?

– Zariadime to, – vyhlásila Marta Skrylová. – Ak bude treba, prestúpiš do moskovskej školy. Dúfam, že rodičia nebudú mať námietky.

– Jej rodičia budú mať námietky, – zavrešťala Julka. Ale Marta ju nepočúvala.

– Mimochodom, koľko skáčeš do výšky? – spýtala sa Alice.

– Osobitne som to netrénovala, – povedala Alica, – len vlani v letnom tábore.

– No a?

– Meter sedemdesiat, – povedala Alica. – Alebo meter sedemdesiatpäť.

– Čo-o-o-o? – zvolala Marta Skrylová a ústa aj oči sa jej zaokrúhlili.

– Čo som vravel! – Telocvikár sa tváril pyšne, ani čo by sám naučil Alicu skákať tak vysoko.

– Šialená! – zasipela Julka. – S tou tvojou sprostou pravdovravnosťou...

– Čo, vari je to veľa? – naivne sa spýtala Alica.

Julka jej ani neodpovedala. Nemala si začínať s tou komediantkou z budúcnosti!

– To nie je možžžžžžné! – vyjachtala napokon Marta Skrylová. – Ty ma klameš, dievčatko.

– Klamem? – Toto slovo Alica neznášala. – Ja že vás klamem?

Práve prechádzali popri plote. Plot ako plot, za ním bolo akési stavenisko.

– Aký vysoký je tento plot?

– Takých meter sedemdesiat, – odhadol telocvikár. – Možno viac.

– Julka, podrž mi tašku.

Alica vopchala Julke tašku, odbehla na cestu, prichystala sa, rozbehla sa a skočila. Nie obyčajne, ale rybičkou, ako skáču plavci. Preletela ponad plot s asi desaťcentimetrovou rezervou, nato skrčila nohy a urobila salto a na druhej strane plota doskočila na nohy.

– Ach! – zhíkla Marta Skrylová. – Takto sa nesmie skákať. Toto nie je štýl!

Spoza plota sa ozvalo zvukné buchnutie a hlasné zakvílenie.

– Alica! – zakričala Julka. – Čo je s tebou?

V tej chvíli sa nad plotom znova vynorila Alica – letela ako rybka s vystretými rukami, vo vzduchu sa prevrátila, zvinula sa do kĺbka a dopadla na zem.

– Utekajme! – zakričala Julka. – Čo je s tvojou nohou?

– A čo je tam?

– Piráti. Idú za plotom a načúvajú. Zvalila som sa rovno na Krysa. Na chvíľu som ho vyradila.

– Kamže, kam, dievčatá? – volala Marta Skrylová. – Ešte sme neskončili!

Plot sa rozkýval, ktosi sa cezeň dobíjal.

– Súdruh učiteľ, – poprosila Julka a rozbehla sa za Alicou, ktorá chmatla obe tašky, – zaprite sa do plota, akýsi naničhodník ho chce zvaliť. Rýchlo!

Telocvikár pritisol tučné brucho k plotu, ktorý sa klátil ako trstina v búrke. Dosky sa rozťahla a Marta Skrylová, ktorá ohúrene pozorovala celú scénu, videla, ako sa k nim spoza plota dobíja aspoň taký veľký a tučný chlap, ako je telocvikár.

Lenže dievčatá už upaľovali ďalej.

Zastali a vydýchli si až pri dome. Julku rozbolela noha.

– Počkaj chvíľu, – požiadala. – Telocvikár ich zadrží, sľúbil to.

– Vtipkára zadrží, ale Krysa nie, – povedala Alica, no zastala.

– Dievčatá! – zavolať ktosi. Videli, ako k nim beží Koľka Sulima. – Už zo dvadsať minút na vás čakám.

– Čo sa stalo?

– Musím hovoriť s Alicou.

– Len hovor, nemám pred Julkou tajnosti.

– Lenže to nie je moja, ale cudzia tajnosť! – povedal Koľka Sulima. – Vlastne ani neviem...

– Veď už vrav, – posúvala ho Julka. – Veľmi sa ponáhľame.

– Chcel som len povedať... slovom, chcel som len povedať, že viem, že Alica... no, že nie je z nášho mesta a že je z iného mesta, lenže ja si myslím...

– To je ale ťuťmák! – vybuchla Julka. Bolela ju noha, preto bola netrpezlivá. – Nemôžeš hovoriť normálne?

– Počkaj, Julka, – zastavila ju Alica. – Koľka, hovor!

– Fima ti poslal lístok, dosť čudný, musíš však pochopiť, že chráni priateľa, a to sa dá...

Tu sa Sulima znova zamotal do slov a zatiaľ spoza rohu vybehli Krysa s Vtipkárom. Akosi prekabátili telocvikára a znova sa pustili za dievčatami.

– Utekaj, – zakričala Julka Sulimovi, – aby ťa s nami nevidel! No, čo stojíš?

A Julka sa rozbehla k bráne, Alica za ňou.

Sulima pozrel na dievčatá, potom na tučniaka v čiernom klobúku a čiernom plášti a na Napoleona Bonaparteho v trojrohom klobúku a bez rozmýšľania sa pustil opačnou stranou.

Dievčatá stačili vkĺznuť do brány, vybehnúť po schodišti a skryť sa v byte.

Šťukla zámka, Julka zavrela dvere na retiazku a Alica pustila tašky na dlážku a povedala:

– Aké sme hlúpe! Mali sme Sulimu vziať so sebou! Už chcel všetko vysypať.

– Myslíš, že dačo vie?

– Veď už prehovoril. Aj o lístku, aj o tom, čo vie o mne.

– Teda to je on?

– Asi áno. A je aj Koroľovovým priateľom.

– A chcel všetko vyrozprávať?

– Podľa mňa áno. Mali by sme k nemu zabehnúť. Vieš, kde býva?

– Nebola som uňho. Ale môžeme zatelefonovať Kati Michajlovovej. Vie všetky adresy.

– Tak idem.

– Naozaj? – neveriacky sa spýtala Julka a vyzúvala si topánku. Členok jej opuchol. Ešte dobre, že si stará mama ľahla spať a nevidí, v akom stave sa vnučka vrátila domov. – Len pozri z obloka. Ako sa prešmykneš z obklúčenia pirátov?

– Čo mám teda robiť?

– Len čo ma noha trochu prestane bolieť, sama zabehnem k Sulimovi a vezmem od neho mielofón.

– Ak je u neho.

– Ak je u neho. Alebo ho mám nejako zavolať sem...?

– Nie, volať ho sem značí vohnať ho do rúk pirátom. Práve o to im ide. Radšej ti dáme obklad na nohu, aby ti skôr odpuchla.

Ale v ten večer sa Julka už z domu nedostala. Alicu samu nepustila a noha jej odpuchla až k ránu, aj to nie celkom.

18. kapitola

Nebezpečná utečenka

Na druhé ráno sa udalosti rútili rýchlosťou blesku.

Prvý šiel do školy Koľka Sadovskij. Šiel tak zavčasu preto, lebo nemalo zmysel zdržiavať sa doma, kde vypukol veľký škandál. Ako vždy ho zavinil Koľka. Už večer začal rozmýšľať: ako je to v matematike – plus krát plus dáva plus, a mínus krát mínus tiež plus. Začal teda špekulovať: ak máš vankúš ušitý z mäkkej, čistej, vyhladenej látky, je to plus? A ak je pritom napchatý mäkkým perím, je to plus? A ak sa mäkkým perím napchá čistá obliečka, spolu to dáva veľmi pohodlný a praktický vankúš.

Je to plus? Pravdaže.

S touto myšlienkou Koľka zaspal na mäkkom a praktickom vankúši. Prebudil sa a rozmýšľal ďalej. Ak vezmeme niečo vonkoncom nevhodné na napchávanie vankúšov a vložíme to do niečoho vonkoncom nevhodného na zhotovenie obliečky, dostaneme takto plus, čiže praktický a pohodlný vankúš? To treba vyskúšať. Prirodzene, Koľka vedel, že z toho nebude nič, ale veľmi rád filozofoval. Preto šiel ráno do kuchyne, vzal desať vajec, dve žiarovky a hladidlo, to všetko vložil do sieťky, s ktorou jeho mama chodila po zemiaky, odniesol do kúpeľne, položil na dlážku a ľahol si na tento „vankúš“.

Prirodzene, plus nedostal, nebol to praktický a pohodlný vankúš.

Namiesto toho sa udrhel o hladidlo a urobil si hrču, zamazal sa rozbitými vajcami a porezal sa črepinou zo žiarovky. Nato ho prinútili umyť v kúpeľni dlažku, pozbierať sklo, a napokon ho nechali bez raňajok – a to všetko sa odohrálo o siedmej hodine ráno.

A tak Koľo radšej odišiel z domu.

Keď sa blížil k škole, zastavil ho veľmi tučný človek v dlhom čiernom plášti a klobúku, narazenom až po uši.

– Dobrý deň, – prihovoral sa mu tučniak. – Ste zo šiestej B?

– Na základe čoho si to myslíte? – povedal Koľo. – Vari to na mne vidieť?

– Čo vidieť? – spýtal sa tučniak.

– Do ktorej triedy chodím, – vysvetlil Koľo.

Hovoril, čo mu slina na jazyk doniesla. Tučniak sa mu nepáčil. Mal priveľmi, až neprirodzene dobrácku tvár. Preto ho Koľo požiadal:

– Boli by ste taký dobrý a zložili si masku?

– Akú masku?

– Pod ktorou si schovávate tesáky.

Tučniak si ohmatal tvár, akoby sa naozaj obával, či mu spod masky nevyčnievajú tesáky.

Sadovskij nečakal a pobral sa ďalej. Rozhodol sa, že vynájde spôsob, ako by sa dalo chodiť pod zemou. Bolo by to veľmi výhodné, človek by mohol prechádzať ulicu, kde by sa mu zachcelo, dokonca aj na červené svetlo. Len ruky by si zašpinil.

– Počkajte! – Dohonil ho tučniak. – Poznáte Koľu z vašej triedy?

– Mám vám odpovedať úprimne, alebo neúprimne? – spýtal sa Sadovskij.

– Úprimne, – požiadal tučniak. – Úprimnosť je najlepšia ľudská vlastnosť.

– Ak úprimne, tak ja som Koľo.

– Nie, ty nie si Koľo. Aspoň nie ten Koľo.

– Ako presne ste to vybadali! – povedal Koľo. – Aj sám sa v ostatnom čase zamýšľam, či som ten istý Koľo ako kedysi. Som priveľmi ryšavý, nezdá sa vám?

– A čo, predtým si bol inakší? – Tučniak si pozorne prezeral Koľu.

– Predtým som bol plavovlasý, – povedal Koľo. – A bol som dievča.

Tučniak vzdychol.

– Ešte jednu otázku, – nevzdával sa. – Poznáš Alicu?

– Už skončila školu, – vymýšľal Koľo. Nie, tučniak sa mu rozhodne nepáčil. Chcel sa ho čo najskôr zbaviť. A už vôbec netúžil rozprávať mu o Alici. – A odletela na Pamír. Prosila, aby som vám povedal, žeby ste dali pokoj jej obľúbenému psíkovi. Máte ešte ďalšie otázky?

– Si veľmi nezdvorilý chlapec, – povedal tučniak. – U nás takí nie sú.

– Čo, všetkých už vykynožili? – spýtal sa Koľo.

– Aj tebe sa dostaneme na kožu! – ticho zasipel tučniak, aby ho nepočuli okoloidúci. – Zapamätám si tvoj ryšavý ksicht!

– Aké šťastie! – zaradoval sa Koľo a pre istotu cúvol o krok. – Takže keď vás privedú ku mne, odvoláte svoje slová?

– Kam ma privedú? – spýtal sa tučniak.

– Ku mne do pracovne. Som hlavný inšpektor milície pre riešenie osobitne vážnych zločinov proti šiestakom. Vari ste o mne nepočuli? Volám sa Holmes. Nikolaj Sherlock Holmes. Už sa budeme poznať. A vy sa ako voláte?

Ale tučniak už kamsi zmizol. Ani čo by sa do zeme prepadol.

Koľo chvíľu postál, vzdychol si a povedal:

– Predbehol ma. On už vie chodiť pod zemou. Budem musieť vynájsť niečo nové, lebo pod dlažbou narazím naňho a rozpučí ma.

Asi o päť minút na tom istom mieste stretla tučniaka Mila Rutkevičová.

Tučniak jej prehradil cestu ani hora.

– Prepáčte, slečinka, – oslovil ju, – ste zo šiestej B?

– Áno, – odpovedala Mila.

– Veľmi pekne ťa prosím, nemohla by si mi poskytnúť cennú informáciu? – spýtal sa tučniak. A vykročil vedľa Mily.

Hovoril zdvorilo, až podlízavo.

– A čo vám mám povedať?

– Postihlo ma veľké nešťastie, – povedal tučniak. – A iba vy, milá slečinka, mi môžete pomôcť.

– Ale ja sa ponáhľam do školy. Prvú hodinu máme angličtinu a musím si zopakovať preklad.

– Oberiem ťa nanajvýš o dve minúty tvojho drahocenného času. Musím sa s tebou pohovárať o Alici.

– O akej Alici? – zbystrila pozornosť Mila.

– Neviem, pod akým menom figuruje vo vašej triede. Ale pravdepodobne máte Alicu?

– Alicu Seleznevovú? – spýtala sa Mila. – A čo sa stalo?

– Dúfam, nič strašné. Aspoň zatiaľ nič strašné.

A tučniak urobil dlhú, významnú prestávku.

– A čo strašné sa môže stať? – spýtala sa Mila a prehodila si dlhý vrkoč na chrbát. – Ste z milície?

– Ako sa to vezme, – povedal tučniak. – Kedy a prečo prišla Alica do vašej triedy?

– Dnes je to tretí deň, – odpovedala Mila. – Býva u Júlie Hríbkovej. Spolu ležali v nemocnici.

– Ta-a-a-ak, – prikývol tučniak. – Všetko súhlasí.

Prechádzali popri malom parčíku, kde stála voľná lavička.

– Ak nič nenamietate, – navrhol tučniak, – sadnime si na chvíľku.

Mila prikývla. Ešte mala čas. Zaujalo ju to. Najmä ak vezmeme do úvahy, že Alica sa jej vôbec nepáčila.

– A nevšimli ste si v jej správaní niečo zvláštne? – spýtal sa tučniak. – Niečo cudzie, neobyčajné?

Mila pokrčila plecami.

– Ako by som vám to povedala...

– Jasné, – povedal tučniak. – O svojej priateľke nechcete hovoriť zle. To je, samozrejme, chvályhodné. Vyzeráte na veľmi rozumné dievča. Ale náš rozhovor je taký závažný a dôverný, že budete musieť s pravdou von. Páči sa vám jej povaha?

– Nie! – vykĺzlo Mile proti vôli.

– Prečo?

– Vyťahuje sa, – povedala Mila.

Mila si to skutočne myslela. Vždy bola najlepšou žiačkou v triede. Po všetky roky. Učítelia ju dávali za vzor, na rodičovských združeníach ju chválili. A odrazu si príde do triedy akási Alica, ktorá aj anglicky vie lepšie ako Mila, vyniká aj v zemepise a matematike, a o telocviku škoda hovoriť. Slovom, nie je to príjemné.

– Naozaj? – spýtal sa tučniak. – To sa zhoduje s našimi pozorovaniami. A neprejavila Alica hlbšie vedomosti, než je potrebné?

– Ako vám to povedať... Nejaké mimoriadne schopnosti som si u nej nevšimla, ale vie sa predvádzať.

– Správne! – zvolal tučniak. – A je vo vašej triede nejaký Koľka?

– Koľka? Máme troch Koľkov.

– S ktorým z nich sa priateli Alica?

– Priateli sa iba s Hríbkovou. Ja sa však do cudzích vecí nestariem.

– Chvályhodné, – povedal tučniak. – Musíte nám pomôcť.

– Komu mám pomôcť?

– Som totiž primárom v nemocnici pre osobitne nebezpečné deti. V minulom roku k nám prišlo nenapraviteľne skazené dievča menom Alica. Má sklon k vyčinianiu a uličníctvu. To je choroba. Bila a hrýzla deti i dospelých a nakoniec ukradla v školskom múzeu vypchatého tigra, natiahla si tigriu kožu a v noci okrádala chodcov. Keď ju chytili, pohryzla troch milicionárov, zadržala služobného psa a museli ju sputnať.

– Ach, aká hrôza! – zvolala Mila.

– Nie, to nie je hrôza. Musíme Alicu ľutovať. Nie je predsa na vine, že ochorela, – ozval sa melodický ženský hlas.

Mily zbadala, že pri nich stojí milá, drobná, útlá žena v bielom plášti s červeným krížom na rukáve.

– Zoznámte sa, prosím, – povedal tučniak. – To je doktorka Ivanovová. Strávila stovku bezsenných nocí, keď upokojovala to nešťastné dieťa, podávala mu lieky a rozprávala rozprávky.

– Áno, to je pravda, – prisvedčila doktorka Ivanovová.

– Žiaľ, celá moja námaha vyšla navniivoč. A to naničhodné dievčisko ušlo v noci z nemocnice. Vylomilo dvere plecom a vyskočilo zo štvrtého poschodia.

– A nič sa jej nestalo? – spýtala sa Mila.

– Nič. V asfalte pod oblokom ostala po nej len pol druha metra hlboká jama. Pacienti v takom stave sa ničoho neboja. Obišli sme už všetky školy a nemocnice, ale dievča bez stopy zmizlo. A odrazu sme sa dozvedeli, že podľa opisu podobné dievča videli vo vašej triede.

– Ale ona je na pohľad taká pokojná, – povedala Mila. – A tak dobre vie po anglicky.

– Práve to je nenormálne, – vyhlásil tučniak. – Celý svoj um zameriava na to, aby oklamala ľudí okolo seba a vyvolala dojem, že je celkom normálna. V tom je jej nebezpečnosť. Už jej odpovede na hodinách sú prejavom nenormálnosti. Povedzte, môže normálne dievča vedieť tak veľa ako vaša Alica?

Táto otázka bola Mile veľmi po chuti. Jedným šmahom odstránila všetky jej pochybnosti. Pravdaže, Alica je jednoducho nenormálna, preto tak dobre všetko vie. Obyčajný človek to tak nemôže vedieť. Ani jeden normálny šiestak nemôže byť múdrejší ako ona, Mila Rutkevičová.

A len čo to Mila pochopila, zlosť na Alicu bola razom preč. Ba začala ju ľutovať.

– A keď ju nájdete, čo urobíte? – spýtala sa.

– Vezmeme ju so sebou.

– Počkajte, – povedala Mila. – Alica je predsa taká tichá a pokojná. Možno jej je lepšie v škole, s deťmi? Medzi nami vyzdrevie a bude sa učiť horšie... ako ostatní.

– A čo ak znova začne robiť výtržnosti? Ak niekoho pohryzie? Zabudli ste na svojich spolužiakov, ktorí sú vystavení nebezpečenstvu.

– Ach, na to som nepomyslela, – zháčila sa Mila. – Poďme rýchlo k riaditeľovi školy a všetko mu rozpovieme.

– Nie, to nemôžeme, – smutne povedal tučniak. – Čo ak sme sa zmýlili? Ak to nie je tá Alica? Viete si predstaviť, ako rozrušíme nevinné dieťa?

– Ale to je určite tá Alica, – trvala na svojom Mila. – Je celkom nenormálne, ako všetko vie.

– Sme veľmi ohľaduplní ľudia, – ozvala sa útlá doktorka Ivanovová. – Najprv zjždeme do triedy a presvedčíme sa, či to je naša utečenka. Musíš nám pri tom pomôcť.

– A ako?

– Zaveď nás do školy zadným vchodom, aby nás Alica nevidela. A ukáž nám, kde je vaša trieda. Všetko ostatné si berieme na starosť my. Nikto sa nedozvie, že si sa zúčastnila na tejto operácii. Dobré?

– Ak si to vyžaduje medicína a bezpečnosť iných ľudí, súhlasím, – povedala Mila. – Len poďme rýchlo, lebo čoskoro

bude zvonit.

A previedla ich dvorom, cez školský botanický pozemok. Ukázala im, kadiaľ sa ide na druhé poschodie, a poprosila:

– Len ju neberte rovno z triedy. Je mi jej veľmi ľúto.

– Buď pokojná, – chlácholila ju vládym hlasom doktorka Ivanovová. – Budeme humánni a dobrí. Vždy sme takí.

19. kapitola

Dve angličtinárky

Mila sa rozlúčila a utekala hore do triedy. Tesne pred dverami sa stretla s Alicou a Julkou.

– Och! – zjokla Mila a vytreštila oči na Alicu. Pritisla sa k stene a čakala, kým vojde do triedy.

– Čo je s ňou? – čudovala sa Julka. – Hľadela na nás ani na mátohy.

– Nevie, – povedala Alica. – Mám všetko na sebe v poriadku? Aj topánky mám dobre obuté?

– Všetko máš v poriadku.

– Aj ty. Rutkevičovej čosi nahnalo strach.

Mila sa ponáhľala na svoje miesto, na nikoho nepozrela a nepočúvala, ako spolužiaci obklopili Alicu a hlasno debatovali o včerašom dni. Boria Messerer jej daroval ďalší portrét: Alica so šachovou korunou. Portrét sa jej nepodobal, ale všetci sa veľmi smiali.

– Kde je Fima? – spýtala sa Alica a poobzerala sa.

Už zazvonilo, každú chvíľu mala vstúpiť učiteľka angličtiny, a Fimu nikde.

– Na zbláznenie! – zľakla sa Julka. – Čo ak sa dostali k nemu? Mila, nevidela si Fimu Koroľova?

– Nie, – povedala Mila a ďalej listovala v učebnici.

Jej pohľad nič nevnímal. Čakala, že sa už-už otvoria dvere a vstúpi doktorka Ivanovová a riaditeľ nemocnice, z ktorej utiekla nebezpečná Alica.

– Alica, – zavolať Koľa Sadovskij cez celú triedu, – poznáš takého tučniaka?

– Prečo? Kde si ho videl?

Mila Rutkevičová to počula a zmeravela: žeby Sadovskij načúval?

– Kde si ho videl? – zopakovala Alica.

– Odpravil som ho, – povedal. – Tak som ho poplietol, že nevedel, či je.

Dvere do triedy sa pomaly otvárali.

„To sú oni!“ pomyslela si Mila. „Už sa to začne!“

Ale vstúpil iba Fima Koroľov.

– Zlatý klinec programu! – vykrikoval a utekal ku katedre. – Prvý raz na filmovom plátne.

– Fima, ty si sa zbláznil! – okríkla ho Kaťa Michajlovová. – Hneď príde Alla.

– Nepríde, – povedal Fima. – Stojí na chodbe na prízemí a zhovára sa s akýmsi tučniakom. Máme k dispozícii päť minút. Prosím o pozornosť!

Fima otvoril aktovku a vytiahol z nej ohúrené mača.

– Pozor, pozor! – pokračoval Fima. – Vidíte pred sebou supermačku, volá sa Alica. Vie počítať do sto!

Vtom do triedy vstúpila angličtinárka Alla.

Učiteľka zastala pri tabuli, nevšímajúc si Fimu, ktorý pod stolom chytal mačiatko.

– Je toto šiesta B? – spýtala sa učiteľka, ako keby sem nechodila takmer denne.

Ale v tejto otázke nebolo nič čudné.

Len čo Mila Rutkevičová priviedla pirátov do školy, ponáhľali sa k zborovni a stali si za roh, odkiaľ sledovali učiteľov.

Keď zo zborovne vyšla angličtinárka v ruke s triednou knihou, na ktorej bolo veľkými písmenami napísané 6. B, Vtipkár

U sa jej hneď postavil do cesty:

– Chvíľočku, vážená súdružka učiteľka. Musím vám povedať niekoľko mimoriadne dôležitých slov.

Krys sa zatiaľ premenil na angličtinárku a ponáhľal sa na druhé poschodie. A aby sa neblamoval, najprv sa spýtal:

– Je to šiesta B?

Pravá angličtinárka by nikdy nepoložila takúto otázku. Povedala by: „Koroľov, už aj prestaň vystrájať!“ Preto trieda bola jednoducho ohromená. Alica hneď pochopila, že čosi nie je v poriadku, a skryla sa pod lavicu. A Koľa Sadovskij, ktorý žartoval, keď sa to najmenej hodilo, nahlas povedal:

– Nie, to je druhá A.

Vtom na všeobecné prekvapenie angličtinárka povedala:

– To nie je možné! Zasa klameš, chlapče!

Aby angličtinárka také dačo povedala o Sadovskom? Vylúčené!

Učiteľka si prezerala triedu, vpijala sa očami do žiakov. Zbadala Milu Rutkevičovú a spýtala sa jej:

– Kde je Alica?

– Tamto, pod lavicou, – poslušne povedala Mila.

– Aha! – zvolala učiteľka. – Teda aj on je tu!

Rozbehla sa k lavici, pod ktorú sa skryla Alica, ale neprestávala pritom jastriť očami po žiakoch.

– Kde je Koľa? – spýtala sa Mily.

Mila od strachu zavrela oči. To nie je možné! Angličtinárka nehovorila svojím hlasom, ale hlasom doktorky Ivanovovej!

– Aha! – zvolala angličtinárka. – Tak tu si!

Ale vtom na chodbe vypukol strašný hurhaj.

Dvere sa dokorán otvorili a všetci videli, ako sa do triedy derie druhá angličtinárka a veľmi tučný chlap v dlhom čiernom plášti a v klobúku, čo sa mu zošmykol na ucho, a ťahá ju nazad na chodbu. A tučného chlapa zase ťahal

telocvikár. Pripomínalo to ilustráciu k rozprávke Ako dedko ťahal repu.

– Pust'te ma! – bránila sa angličtinárka. – To je škandál!

– Ešte vám musím niečo povedať! – kričal tučniak. – Zabudli ste na mňa! Ja som váš braček, v detstve som sa vám stratil! Hojdali ste ma v náručí!

Telocvikár, červený od námahy, nadvihol tučniaka, veď nie nadarmo sa kedysi venoval zápaseniu vo voľnom štýle. S obrovským úsilím odtiahol tučniakovi jednu ruku dozadu a predviedol zriedkavo krásny zápasnícky hmat. Tučniak pustil angličtinárku, vyletel do vzduchu a tresol nosom na dlážku.

– Hurá! – zakričalo dvadsaťšesť divákov zo šiestej B. – Nech žije súdruh telocvikár! Čisté víťazstvo!

Vtom zaznelo hlasné buchnutie. To sa obidve angličtinárky zrazili pred tabuľou, až im spadli okuliare i triedne knihy.

– Už to nevydržím! – zvolala pravá angličtinárka a omdlela.

Nepravá angličtinárka ju preskočila, letela štyri metre hlavou dopredu a zaborila sa telocvikárovi do brucha. Telocvikár tento nový útok nečakal, stratil rovnováhu a zvalil sa na dlážku.

Falošná angličtinárka so silou, akú by ste u ženy nikdy nepredpokladali, chmatla nehybne ležiaceho tučniaka za nohy a vliekla ho na chodbu.

O sekundu už neostalo po nich ani stopy. Bolo len počuť, ako po schodoch buchoce tučniakova plešivá hlava.

Iba pirátov čierny klobúk a rukáv z jeho plášťa ostali ležať naprostriedku triedy ako spomienka na bitku. Angličtinárka ležala v bezvedomí na dlážke a telocvikár sedel opretý o stenu a nechápavo krútil hlavou.

Žiaci sa spamätali prví. Rozbehli sa kriesiť angličtinárku, iní pomáhali vstať telocvikárovi. Iba Alica sa nezapojila.

Zdvihla z dlážky klobúk a rukáv z plášťa Vtipkára U, rýchlo pribehla k oknu a vyhodila tieto usvedčujúce dôkazy na ulicu.

Prešlo zo päť minút, kým sa všetko utíšilo. Angličtinárku napojili vodou, telocvikár vstal a potriasajúc hlavou ani cvičený slon odišiel do telocvične a žiaci si posadali na miesta.

– Sadnite si, deti, sadnite, – opakovala učiteľka slabým hlasom. – Neuveriteľná príhoda, vôbec tomu nerozumiem.

– Azda by ste si mali radšej oddýchnuť, – navrhol Boria Messerer. – A my si zatiaľ posedíme.

Z každej situácie chce ťažiť. Naskytla sa mu možnosť trochu sa uliati a kresliť si tie svoje obrázky.

– Nie, – ráznejšie povedala angličtinárka. – Nič zvláštne sa nestalo. Neskôr si ujasníme, čo a ako. A teraz začneme hodinu...

Alica si nesadla. Skúmavo hľadela na spolužiakov. Aká škoda, že sa skryla pod stôl! Mala sledovať, ktorého Koľu pirát spoznal. Prezerala si triedu a počítala:

Koľa Sulima je tu.

Fima Koroľov je tu.

Koľa Sadovskij je tu.

Koľa Naumov... Koľa Naumov tu nie je. Tamto leží jeho aktovka... otvorená písanka... ale Koľa chýba.

– Julka! – povedala Alica. – Naumov tu nie je!

A rozbehla sa k obluku.

– Ó, božemôj! – zvolala angličtinárka. – Seleznevová! Čo je zasa!

Alica ešte zbadala, ako po chodníku uteká k bráne Koľa Naumov a zo školy vybiehajú piráti: Vtipkár U v plášti s jedným rukávom a za ním Kryš, ktorý pred jej očami zhadzoval výzor angličtinárky a premieňal sa na Napoleona, lebo v uniforme sa ľahšie uteká ako v sukni.

– Julka! Oni ho naháňajú! – skríkla Alica. – Bežim!

– Kto? Kto koho naháňa? – spýtala sa učiteľka. – Nevydržím to!

Alica otvorila okno – nikto nestačil ani zhíknuť – vyšvihla sa na podokenicu a skočila k veľkému dubu, čo rástol na školskom dvore. Jeho konáre siahali dva-tri metre od obluka triedy. V letku sa ani opica chytila hrubej haluze, zahojdala sa na nej a zletela na dolný konár. Odtiaľ zoskočila na zem a utekala za Koľom a pirátmi.

Všetci žiaci sa nahnuli k oknám a dívali sa na toto salto mortale. Aj angličtinárka ho videla, ale nie až do konca: na svoje šťastie znova zamdlela. Také dačo sa jej stalo iba raz v živote – keď ako dvanásťročná zbadala myš. A teraz – predstavte si! – za desať minút omdlela dva razy.

Kým Alica predvádzala svoje skoky, dievčatá híkali – a chlapci ju povzbudzovali pokrikmi, iba Míla Rutkevičová bola pokojná. A keď sa im Alica stratila z očí a dievčatá znova začali kriesiť učiteľku, Míla povedala hlasne, aby to všetci počuli:

– Nič zvláštne. To je z toho, že je nenormálna. Zhovárala som sa s jej ošetrovateľom. Hľadajú ju, chcú ju odvieť nazad do osobitnej nemocnice.

– Že sa nehanbíš! – okríkla ju Julka. – Je normálnejšia a zdravšia ako ty. Ja to viem lepšie.

Angličtinárka sa spamätala a povedala:

– Prepáčte, ale idem na zdravotné stredisko. Mám zoslabnuté nervy.

Míla Rutkevičová jej prvá priskočila na pomoc, pomohla jej vyjsť na chodbu.

Ostatní hneď obkolesili Julku. Kat'a Michajlovová požiadala:

– Hríbková, už aj, nám porozprávaj všetko, čo vieš!

– Nič neviem, – povedala Julka. V rukách držala svoju aj Alicinu tašku. – Pust'te ma, idem domov.

– Nikam ťa nepustíme! – zasiahol Fima Koroľov. – Aj ja čo-to viem, a ak to Julka nepovie, sám vám to porozprávam.

– Tak spust', Julka, – vyzval ju Koľa Sulima. – Zaiste im treba pomôcť.

20. kapitola

Išutin sa do ničoho nemieša

Alica vybehla na ulicu, ďaleko vpredu zbadala sloní chrbát Vtipkára U a Napoleonove šaty a rozbehla sa za nimi. Uvedomovala si, že ich nesmie pustiť ďaleko pred seba, lebo sa jej raz-dva stratia.

Nepoznala dobre ulice a uličky, ostatní boli oveľa skúsenejší, Koľa Naumov žil na týchto miestach od detstva a piráti, ktorí celý týždeň premrhali na hľadanie Alice a Koľu, stačili dobre preskúmať okolité uličky a dvory. Ba v niečom sa vyznali lepšie ako Naumov.

Keď Alica videla, že zabočili do uličky, letela ani strela, div nepozrážala chodcov, a keď zahla za roh, zbadala, že piráti podnikli taktický manéver. Za Koľom teraz utekal iba Vtipkár U, Krys prezlečený za Napoleona prebehol na druhú stranu uličky a hnal sa popri mure, aby predbehol Koľu a zmocnil sa ho obchvatom.

Koľa sa obzrel a videl, že ho obkolesujú.

Napravo od neho bola brána.

Keby naďalej utekal dopredu, piráti by ho určite chytili, a tak mu neostávalo nič iné, iba vklíznuť do brány.

Buchli dvere.

Vtipkár U nahlas zakričal: „Šrššfk!“ čo značilo: „Už ho máme!“

Alica pochopila: táto brána nemá iný východ. Piráti zahnali Koľu do kúta.

Vtipkár vbehol do brány hneď za Koľom. Ale Krys utekal ďalej, k oblúkovej bráne, vedúcej do dvora.

Alica sa nestačila rozhodnúť, čo má robiť, keď ju v behu ktosi zdvihol a ženský hlas zvolal:

– Práve teba potrebujem, poklad môj!

Alica sa pokúsila vykrútiť, ale ľahkoatletická trénerka Marta Skrylová ju držala ani vo zveráku.

– Ešte aj po ulici utekáš, akoby si chcela vytvoriť rekord, – ponosovala sa žltovlasá trénerka. – Môžem povedať, že som mala šťastie. Šla som k tvojej škole a odrazu vidím – moja rekordérka, nádej nášho športu vo vlastnej osobe. Nuž čo, najvhodnejšia chvíľa, aby sme sa pohovárali.

– Prepáčte, – povedala Alica, hompáľajúc sa vo vzduchu. – Veľmi sa ponáhľam!

– Čo značí tvoje terajšie náhlenie v porovnaní s budúcnosťou, aká sa ti otvára v športe? Si rodený talent! Ak sa nám podarí zmeniť ťa...

Ešte aj v takejto ťažkej a nepohodlnej polohe sa Alica začudovala:

– Prečo by ste ma menili?

– Prečo? Nuž preto, aby sme ťa odučili od primitívnych spôsobov. Kto dnes skáče do výšky takým štýlom?

Alica dávala pozor, či sa niekto nevynorí z domu alebo z brány dvora. Ale ulička akoby vymrela.

– A kedy takto skákali? – spýtala sa Alica. Trénerku aj tak silou nepremôže, musí na ňu ísť figľom.

– V predhistorickom období, – s istotou povedala trénerka. – Dnes je tento štýl neperspektívny.

– Ale nevravte! – rozhorčila sa Alica. – Keby ste vedeli, akú výšku týmto štýlom prekonal Puliardkin!

– Pre mňa nie je dôležité, čo prekonal ten tvoj Puliardkin. Viem len toľko, že sa ťa pokúšali pokaziť. Budeme sa seriózne venovať technike. U mňa si zaskáčeš...

– Tak ma pusťte na zem.

– Dobré, ale neuteč. Hneď si zapíšem tvoje údaje. Rozhovor s rodičmi si beriem na starosť ja.

– To sa vám sotva podarí, – povedala Alica a uprene pozorovala bránu.

– Už sme prehovárali inakších rodičov.

Alica nebadane cúvla o pol kroka.

– Zapisujem si, – povedala trénerka. – Vari ťa nevábia veľké preteky? Sláva, potlesk, piedestál cti, zahraničné štadióny... Kam, dievčatko? Stoj! Už aj zastaň! Aj tak sa predomnou nikde neskryješ! V škole si ťa vždy nájdem! No Alica už utekala k vchodu. Trénerka klusala za ňou a ďalej ju prehovárala.

Alica vklzla do vchodu a zbehla dolu k dverám, čo viedli do pivnice. Za rohom v tme zastala a zmeravela. Počula, ako buchli vchodové dvere, vošla trénerka a zavolala:

– Kde si sa skryla? Prečo sa vyhýbaš sľubnému osudu? Azda nepočuješ, ako znejú fanfáry?

Alica mlčala. Počula, ako trénerka váhavo vystupuje po schodišti, potom zastáva a vraví:

– Ak ma počuješ, zapamätaj si, že v športe je najdôležitejšia vytrvalosť. A ja som veľmi vytrvalá. Vrátim sa do školy a všetko sa dozviem od vášho telocvikára.

Zreteľne zazneli kroky, buchli dvere. Alica sa však neponáhľala vyliezť zo skrýše. Neverila vytrvalej trénerke. A vysvitlo, že oprávnene. Prešla minúta, dve, a dvere sa znova otvorili. Tentoraz pomaly a takmer nečujne. Znova sa ozvali kroky, ale opatrne, ktosi kráčal na prstoch. Trénerka, lebo to bola ona, prešla k schodom do pivnice, kde sa skrývala Alica, a nakukla dolu. Alica v šere videla jej siluetu. Trénerka sa započúvala. Alica zatajila dych.

– Schovávaš sa? – spýtala sa odrazu trénerka.

Ale do pivnice nezišla. Možno sa bála myši. Napokon si ťažko vzdychla a zašomrla:

– No aj tak... aj tak... ja ten rodený talent nájdem.

A definitívne odišla.

Až teraz Alica opatrne vyliezla na svetlo. Bola mrzutá. Ako by aj nie, veď zaiste stratila aspoň desať minút. Ak je tento vchod priechodný, Koľa a piráti sú už ďaleko. Teraz ich môže hľadať!

Alica sa poobzerala. Presne tak: tamto za výt'ahom je zadný vchod. Došla k nevelkým tmavým dverám a strčila do nich. Dvere sa poslušne otvorili. Videla pred sebou dvor obklopený domami. Uprostred stála poschodová prístavba so zadenými oknami a dvermi, prichystaná na zbúranie. Okrem brány, ktorá viedla z dvora do bočnej uličky, dalo sa odtiaľ vyjsť aj cez druhú bránu na vzdialenom konci dvora.

Dvor bol prázdny. Len na lavičke pod starým stromom sedel mládenec v semišovom kabáte, v semišových nohaviciach a v semišových topánkach. Vyzeral moderne, pedantne a solídne. Fajčil fajku a čítal detektívny román.

– Dobrý deň, – pozdravila sa Alica.

- Dobrý deň, – odpovedal mládenec a prstom si založil stranu v knihe. – Dobrý deň, ak nežartujete.
- Vôbec nežartujem, – povedala Alicia. – Nebežali tadiaľto chlapec a dvaja dospelí?
- Chlapec? – začudoval sa mládenec, uväznený v semiši. – A aký starý bol?
- Ako ja, – povedala Alicia. – A za ním utekali dvaja, jeden veľmi tučný v potrhanom plášti a bez klobúka. Ale neviem, ako vyzeral druhý.
- Vráviš, že utekal? – spýtal sa mladík. – Veľmi čudné. A prečo utekali? Chlapec nebudaj dačo navysť!
- Nie, nič nenavysť. Predtým navysť, ale teraz vôbec nie je vinový. Za všetko sú vinní práve tí, čo za ním utekali.
- Veľmi zaujímavé, – poznamenal mládenec. – Ba úžasne zaujímavé. A prečo potom za ním utekali?
- Chcú mu vziať istú vec. Sú to zločinci.
- Vylúčené!

Mládenec bol vypasený a veľmi ružový. Ani čo by sa práve vyumýval a vyšúchal si tvár ostrou kefkou. A na ružovej tvári sa mu ako dve húsenice plazili dole k brade čierne fúzy.

- To je zvláštne... – nevzdávala sa Alicia. – Museli predsa tadiaľto prebehnúť ani nie pred desiatimi minútami.
- Keby som zbadal, že tu niekto narušuje poriadok, – vyhlásil mládenec, – hneď by som na to upozornil.
- Teda nikto tadiaľ nebežal?
- Ty prvá tu pobiehaš.
- Vrávite pravdu?
- Počúvaj, po rusky ti hovorím: nikto tadiaľ neutekal. Nijakí chlapci, nikto. A vôbec, nedáš mi čítať! Pre teba som zabudol, kde som prestal. Mám voľný čas, musím ho správne a užitočne využiť. Takže odpáľ odtiaľto, kým ťa nezaženiem fyzickou silou.

S týmito slovami semišový mládenec otvoril knihu na strane založenej ukazovákom a znova sa pohrúžil do čítania. Mládenec klamal.

Pred desiatimi minútami videl, ako do dvora vbehol akýsi čudák v obleku Napoleona Bonaparte (mládenec bol sčítaný a spoznal Napoleona) a trielil do zadného vchodu. Prekvapilo ho to: odkedy Napoleon pobieha po dvoroch? Odložil knihu a ponoril sa do úvah o zložitosti života. Žeby filmovali? Skrytou kamerou? Pre každý prípad vybral hrebienok a učesal sa. Ak sa dostane do záberu, musí byť v úplnom poriadku. Na projekcii nového filmu si ho všimne režisér a spýta sa: „Kto je to v zábere, ten pekný mládenec?“ A odpovedia mu: „To je amatérsky herec, náhodou sa ocitol v zábere, volá sa Peter Ištutin a pracuje v reštaurácii ako hlavný kuchár. Veľmi sčítaný a múdry mládenec... Je ochotný zasvätiť život umeniu.“ – „Bude hrať vojvodu Bagrationa...“

Kým Peťa Ištutin takto rojčil, zadný vchod sa otvoril a jeho pohľadu sa naskytla prekvapujúca scéna. Vpredu šiel Napoleon Bonaparte a ustavične sa obzeral. Za ním si vykračoval náramne tučný chlap v potrhanom plášti a pod pazuchou niesol nehybného chlapca.

Ak to bol film, tak nie historický, ale dobrodružný. O únose dieťaťa. Peter Ištutin vstal z lavice, znova si prstom založil stranu v knihe a rozhodol sa, že zastaví únoscov a rázne im zavolí: „Ruky hore!“

Ak sa tento záber nakrúca, režisér si istotne všimne rozhodnosť neznámeho mladíka a zvolá: „Kto je ten neznámy energický hrdina? Hneď ho nájdite a zverte mu úlohu vyšetrovateľa milície v novej detektívke!“

Piráta Krys, ktorý šiel prvý, všimol si pohyb Petra Ištutina a zvrhol sa k nemu.

– Čo je, čo chceš? – osopil sa naňho.

– Ja? – zahabkal Peter. – Chcel som len...

Tučniak zatiaľ prešiel k zatebnenej poschodovej prístavbe a odtiahol dosku v obluku na prízemí.

– Počuj! – zahrml Krys a stiahol si trojrohý klobúk na oči. – Ak sa mi budeš pliesť popod nohy, urobím z teba fašírku. Jasné?!

– Jasné, – povedal Peter Ištutin. – Pravdaže jasné.

– Čo si videl?

– Nič som nevidel, – odrapotal Peter Ištutin. Radšej sa do ničoho nemiešať, ak o to nestoja.

– A pamätaj si, – pokračoval Krys a vytiahol z vrečka nôž, – ak niekomu mukneš, čo si tu videl, je s tebou koniec. A nie aby si bežal na milíciu, alebo sa pokúšal skryť predomnou. Poznáš ma?

– Nie, – povedal Peter. – Vlastne čítal som o vás veľmi pochvalné ohlasy...

– Tvoje šťastie. Tí, čo ma poznali, nežili dlho.

A pirát priložil zdanlivý nôž k semišom obťahnutému bruchu kuchára Ištutina a uškrnul sa.

– Ja nikdy v živote... – bľabotal Ištutin. Odkiaľ mohol vedieť, že nôž nie je naozajstný. Ešte nikto mu nepriložil nôž k bruchu, zato v detektívnych románoch o tom čítal a zakaždým nadržal vyšetrovateľom, aby zvíťazili. Dokonca si predstavoval, že jedného krásneho dňa dolapí zvlášť nebezpečného zločinca a vymenujú ho za hlavného vyšetrovateľa. Teraz však bude najlepšie do ničoho sa nemiešať. Kniha a film je jedna vec, ale v živote by ho ľahko mohli prebodnúť.

– A ešte si zapamätaj, – zdôraznil Napoleon, – že ťa poznáme. Si Ištutin a bývaš v tomto dome. Takže ak pípneš, neskryješ sa pred nami.

– Všetko som pochopil, – povedal Ištutin. – A vôbec, chcel som len pomôcť. Azda by som mohol niečo doniesť...

– Nepotrebujeme tvoju pomoc.

Tučniak s chlapcom sa im už stratili z očí.

– Tak môžem už odísť? – spýtal sa Ištutin. – Mal by som ísť obedovať. Musím povedať, že výborne hovoríte po rusky.

– Počkaj. Sadni si na lavičku.

Peter si poslušne sadol.

– Onedlho tadiaľ pobeží jedna dievčina, – povedal dengľavec. – Iste sa ťa spýta, či si nás videl. Čo jej odpovieš?
– Že som nikoho nevidel... Vari nerozumiem? Musíme si navzájom pomáhať. Všetci ľudia sú bratia.
– No vidíš, výborne! Sadni si. Sed', čítaj, a keby dačo, nikoho si nevidel. Budem ťa pozorovať. Ak nedodržíš slovo, je s tebou amen. A bifteky bude namiesto teba opekať iný kuchár. Jasné?
– Jasné! – povedal Peter. A ostal čakať na dievča.
Všetko vykonal, ako od neho žiadali. Sedel a čítal, dokonca sa mu zapáčilo, že plní tajnú úlohu. Usúdil, že ten chlapec a jeho priateľka sú nebezpeční zločinci. Napokon, takto zmýšľať je pohodlnejšie.
Alica chvíľu nerozhodne stála a potom sa pobrala k východu z dvora a Peter potichu vstal z lavičky a ponáhlal sa domov. Tam si ľahol na diván a ruky i nohy sa mu roztriasli. Potom si povedal: „V našom zamestnaní je najdôležitejšie do ničoho sa nemiešať.“ Upokojil sa a zadriemal.
Alica uverila Išutinovi, pomyslela si, že piráti a Koľa ušli cez susednú bránu a pobrala sa za nimi.
Ocitla sa v ďalšom dvore, ktorý sa líšil od predošlého: bolo v ňom veľa pučiach kríkov, pri nich stáli lavičky a na lavičkách sedeli starénky a mladé mamičky s kočikmi. V kočíkoch boli deti. Ďalšie, trochu staršie deti, stavali v piesku pevnosť.
Alica pristúpila k najbližšej starénke a spýtala sa:
– Prepáčte, nebežal tadiaľto chlapec?
– Ublížil ti? – spýtala sa starénka.
Od detstva bola presvedčená, že chlapci sa rodia len na to, aby dievčatá ťahali za vrkoče. Preto sa po celý život vyhýbala chlapcom každého veku, od siedmich do sedemdesiatich rokov. Nevydala sa a teraz chodila na prechádzky so sestrou vnučkou.
– Nie, – povedala Alica. – Neublížil. Ale naháňali ho dvaja banditi.
– Čože?! – Starénka až nadskočila. – Banditi! – zvrieskla.
– Kde sú banditi? – vypytovali sa iné starénky a mamy a hneď začali zvolávať deti a priťahovali si kočky bližšie.
– Neľakajte sa, – upokojovala ich Alica. – Len som sa spýtala, či tadiaľto nebežal chlapec, ktorého naháňali dvaja chlapi, jeden tučný a druhý tenký, podobá sa na Napoleona.
– Aké barbarstvo! – rozhorčila sa iná starénka. – Naháňať dieťa!
– Teda nikto tadiaľto nebežal? – spýtala sa Alica.
Už vedela, že nie. Ináč by sa toto tiché zákutie vyplášlo.
– Nie, – povedala mladá mamička v širokých nohaviciach. – A mali by tadiaľto bežať? Povedz pravdu, nech odveziem dieťa domov. Deti sa nesmú rozrušovať.
– Nie, nie, nikto nebude bežať, – povedala Alica a ponáhľala sa nazad na prvý dvor.
Za ňou sa ozývali rozčúlené hlasy mamičiek a staréniek. Podaktoré sa zberali domov.
Ako je to vlastne? V prvom dvore neboli. Inakšie by ich semišový mládenec s knihou zbadal. Ani v druhom dvore neboli, starénky a mamy by si ich určite všimli. Teda ostáva len vchod, v ktorom sa Alica skrývala pred vytrvalou trénerkou. Práve tam musí pohľadať Koľu. Ale ako ho hľadať? Obísť všetky byty? A čo sa má spytovať?
Zamyslená Alica vyšla z dvora do bočnej uličky a zastala.
A tu ju zbadali žiaci zo šiestej B.

21. kapitola

Bojová porada

Keď Julka dohovorela, prinajmenšom polovica triedy sa rozhodla utekať Alici a Koľovi na pomoc. Nikto však poriadne nevedel, čo treba robiť, všetci hľadeli na Julku. Je predsa Alicina priateľka a možno povedať, jej staršia sestra, o sto rokov staršia ako Alica.

– Kam idete? – čudovala sa šatniarka teta Luša, keď videla, ako sa uprostred hodiny s dupotom a vravou valí po schodišti šiesta B, od jednotkárov až po päťkárov.

Niektorí si obliekli kabáty, iní odbehli len tak naľahko – veď je teplý, takmer letný deň.

Bežali až po najbližší roh a tu zastali. Kam teraz?

Boria Messerer radil:

– Rozdelíme sa na trojčlenné skupiny a každá prehľadá jednu uličku.

– Hlúpa myšlienka! – odmietla návrh Mila Rutkevičová. Zlostila sa na seba. Stoj čo stoj musí zachrániť Alicu pred pirátmi, veď ona ju vyzradila. – Nevieme predsa, kam utekali. Možno sú už na druhom konci mesta.

Vtom videli, ako sa oproti ponáhľá drobná žena s naondulovanou žltou ofinou.

Kat'a Michajlovová ju spoznala a prihovorela sa jej:

– Dobrý deň, súdružka trénerka. Nevideli ste jedno dievča z našej triedy...

Trénerka jej nedala dohovoriť.

– Tú vašu Alicu vôbec nemožno usmerniť! Odhalila som pred ňou svetlé perspektívy v športe a viete, čo mi na to povedala?

– Vieme! – zborovo zakričali žiaci.

– A to ešte nie je všetko! – rozhorčovala sa trénerka. – Potom...

– ...ušla! – zborovo ju doplnili šiestaci.

– Ako vidím, ste skvele informovaní, – urazene povedala trénerka. – Obávam sa, že aj vy ste takí ľahkomyselní ako Alica.

– Sme! – zakričali žiaci.

– A kam utekala? – zdvorilo sa spýtala Kat'a Michajlovová.

– Vidíte vchod tamtoho sivého domu? Musela som sa za ňou naháňať po schodoch, no bezvýsledne. Ona tam býva? Ale už ju nikto nepočúval. Šiesta B utekala k sivému domu. A práve v tej chvíli z dvora vyšla Alica a zastala na chodníku. Hneď ju tesne obklopil zástup šiestakov.

– Tak čo, kde je Koľo?

– Dohonila si ich?

– Skryli sa?

– Neokúňaj sa, aj tak všetko vieme. Fima s Julkou nám to porozprávali.

– Nedohonila si ich?

– Vieme, že si z budúcnosti.

– Pomôžeme ti nájsť prístroj...

Všetci hovorili naraz, ťažko im bolo rozumieť, ale Alica pochopila a zaradovala sa.

– Ďakujem, chlapi a dievčatá! – povedala.

Všetci si navzájom skákali do reči, nastal taký hluk, až okná v domoch brinčali. V hurhaji vynikal Larisin strieborný hlas:

– Och, oni Koľu zaiste mučia! – Prekrásne belasé oči mala plné slz.

– Rýchlo ho poďme hľadať! – zvolal Boria Messerer.

Na poschodí sa vynorila okrúhla ospanlivá tvár. Neznámy ich okríkol:

– Deti, hrajte sa na vojnu niekde inde. Práve som zaspával, keď ste začali kričať o mučení a dvoroch. To je hanba!

O poschodie vyššie sa do vetracieho okienka vopchala žena v natáčkach a podporila ospanlivého muža:

– Bláznivá doba! Za našich čias deti nemysleli na lotroviny, ale hrali sa na schovávačku.

– Čo vy tomu rozumiete! – rozhorčila sa Julka.

No Kaťa Michajlovová ju prerušila:

– Nehádaj sa. Poďme na bulvár. Tam sa poradíme.

– Ale niekto musí ostať tu, – povedala Alica. – Lebo môžu ujsť a odviesť Koľu.

– Ja ostanem, – ozval sa Koľo Sulima. – A kto ešte?

Ostal strážiť aj Boria Messerer. Sulima striehol v uličke, Boria zašiel do dvora. A ostatní sa ponáhľali na bulvár, aby sa dohodli, ako budú postupovať ďalej.

Za celých šesť rokov trieda ešte nezažila takúto udalosť.

Po prvé nová žiačka, supergírla Alica, nebola nijaká supergírla, ale celkom obyčajné dievča z budúcnosti.

Po druhé Koľo Naumov bol v budúcnosti a kadečo tam navyvádzal, aj keď nie so zlým úmyslom.

Po tretie Fima Koroľov o tom vedel a pred nikým sa nepreriekol, iba pred Koľom Sulimom. A Koľo Sulim chcel všetko povedať Alici, ale nestačil.

A napokon kdesi nablízku sa zdržujú naozajstní vesmírne piráti a jeden z nich sa vie premieňať na rozličných ľuďoch.

Udalostí viac ako dosť. Alica si sadla na lavičku tak, aby videla uličku. Ostatní ju obklopili.

– Otváram poradú, – začal Fima Koroľov. – Na programe sú dve otázky.

– Prečo dve? Jedna, – opravila ho Kaťa Michajlovová.

– Nie, dve. Prvá – ako nájsť a zachrániť Koľu Naumova. Druhá – ako pomôcť Alici získať nazad mielofón a ako ju vypraviť domov.

– To je jedna a tá istá otázka, – povedala Julka.

– Neskáč mi do reči! – zahriakol ju Fima Koroľov. – Musí byť poriadok, inakšie sa nikdy nedohodneme.

– Nikto ťa nezvolil za predsedu! – povedala Mila.

– V rozhodujúcich chvíľach musí vziať moc do rúk človek, ktorý sa na to najlepšie hodí. Rutkevičová, ani tebe som nedal slovo. Čo ak si spolčená s pirátmi?

– Že sa nehanbíš!

Kaťa Michajlovová položila Mile ruku na plece.

– Vari nepoznáš Fimu a jeho hlúpe vtipy? – chlácholila ju.

– To nie je vtip! – Mila sa odrazu rozplakala. – Keby som bola vedela...

– Čo sa stalo? – spýtala sa Alica, ktorá nevedela, že Mila zaviedla pirátov do školy.

– Neskôr ti to porozprávam, – povedala Julka. – Nič zvláštne.

Mila sa odvrátila, aby nikto nevidel jej slzy. Posledný raz plakala pred rokom, keď praktikantka, ktorá nevedela, že Mila má samé jednotky, jej dala z cvičenia dvojku.

– Odovzdávam slovo Alici Seleznevovej, – povedal Fima. – Oboznámi nás, v akom stave je hľadanie súdruha Naumova. Určíme rokovací poriadok?

– Fima, nešaškuj! – prísne povedala Kaťa. – Lebo ťa odvolám z predsedníckej funkcie. Vrav, Alica.

– Ani veľmi nemám čo. Bežala som za ním až po dom, ale dolapila ma trénerka, a kým som sa jej vyšmykla z rúk, Koľo vbehol do brány. A Vtipkár U za ním.

– Kto? – nepochopil Koľo Sadovskij.

– Tučného piráta volajú Vtipkár U, – vysvetlila Julka Hríbková.

– Krys, to je ten druhý pirát, ktorý vzal na seba podobu angličtinárky, utekal do dvora, – hovorila Alica.

– A vchod je priechodný? – spýtala sa Kaťa Michajlovová.

– Áno, priechodný.

– Všetko je jasné, – ozval sa Fima. – Chcel chytiť Koľu, keď bude vybiehať z domu.

– Ale nechytí ho, – povedala Alica. – Vo dvore sedel mládenec a čítal knihu. Povedal mi, že nikto okolo neho nebežal...

– A čo ak to nebol mládenec, ale preoblečený Krys? – zapochybovala Julka. – Čo ak ťa oklamal a Vtipkár U zatiaľ ušiel

za Naumovom?

Alica trochu porozmýšľala a povedala:

– Nie, to bol skutočný človek. Dlho som sa s ním zhovárala. Okrem toho by nemohli prebehnúť do ďalšieho dvora, bolo tam dvadsať stareniek a mamičiek.

– Jasné, – povedal Fima Koroľov. – Pracovná hypotéza znie: piráti sa skryli v dome na povale.

– Prečo na povale? – začudovala sa Kaťa Michajlovová.

– V tom vchode je aspoň dvadsať bytov. Čo ak jeden z nich obsadili?

– Začnime od povaly. Mám predtuchu, že sú tam. A predtuchy ma nikdy neklamú, – naliehal Fima Koroľov.

– No pravdaže, – podpichla ho Julka. – Akože! A pamätáš sa, ako si mal predvčerom predtuchu, že ťa nevyvolajú zo zemepisu?

– Hríbková, – prikázal Fima Koroľov, – zájdi na roh ulice, odtiaľ uvidíš Sulimu. Spýtaj sa ho posunkami, či je všetko v poriadku.

– Zájdi ty, – odvrkla Julka. – Ty to máš bližšie.

– Podrobujem sa hrubému násiliu, – povedal Fima, odbehol k ohrade bulváru a kývol rukou. Hneď sa vrátil a oznámil: – Na obzore je všetko v poriadku.

– Som taká nervózna, dievčatá! – ponosovala sa krásavica Larisa. – Umriem od strachu. Radšej som mohla ostať v triede.

– Tak chod domov, – navrhol jej Fima. – Aj tak nie je z teba nijaký osoh.

– Fima, toto je posledná výstraha, – povedala Kaťa Michajlovová. – Ak sa neprestaneš takto chrapúnsky správať, uvoľníme ťa z funkcie!

– Tak veru, – pridali sa ostatní.

– Inšie som chcela povedať, – vravela Larisa. – Chcela som povedať, že keď ma dačo trápi, dostávam strašnú chuť do jedla. Ešte aj na písomkách som vždy hladná.

– Kdesi som mala čokoládu, – povedala Julka a otvorila aktovku.

– Dobre, decká, povedzte svoje konkrétne návrhy, – požiadal Fima a vstal.

– Aké tu môžu byť návrhy? – čudoval sa Koľa Sadovskij. – Musíme ísť do toho vchodu. To je jasné aj malému decku.

– Je tu návrh ísť do toho vchodu, od jedného bytu k druhému. Ak sa v niektorom byte vyskytne niečo podozrivé, vezmeme si ho na mušku, – povedal Fima. – Ale začíname od pôjdu.

– Ja na pôjd nejdem! – vyhlásila Larisa. – Môžu tam byť potkany alebo šváby. A ja umriem.

– Dobre, od pôjdu ťa uvoľňujeme. Budeš sedieť dolu na lavičke. Ideme?

– Počkajte, – ozvala sa Mila Rutkevičová. Už sa upokojila a ovládla. – Fima vravel, že mielofón má Koľa Naumov doma. V debne pod stolom. Správne?

– Správne. Sám mi ho ukazoval.

– A čo ak sa Koľa prizná? Piráti pôjdu k nemu domov a nájdu prístroj. To bude strašné!

– Naozaj strašné, – povedala Alica, ktorá dovtedy takmer nezasiahla do rozhovoru. – Celá naša námaha vyjde nazmar.

– Koľa sa nikdy neprizná. Ani v najťažších mukách, – povedal Fima Koroľov. – Je to môj priateľ, poznám ho ako seba.

– Seba, seba! – pohľadovo povedala Mila. – Veď teba ani mučiť netreba. Stačí na teba prísne zagániť a všetko vysypeš.

– Všetci vieme, že Koľa nie je zbabelec, – povedala Kaťa Michajlovová. – Ale piráti ho môžu oklamať.

– Ako?

– Ako? Krys sa premení napríklad na jeho matku a povie: „Koľa, vráť prístroj.“ A Koľa počúvne.“

– Och, aká hrôza! – zvolala Larisa.

– Hádám nie je idiot? – zastával sa Fima priateľa, ale už nie s takou istotou ako prv.

– Tak teda: jeden z nás pôjde ku Koľovi Naumovovi domov a vezme odtiaľ mielofón, – povedala Mila Rutkevičová. –

A podľa mňa najlepšie by bolo, keby šla Alica s Fimom. Alica spozná svoj prístroj a Fima môže rodičom nahúšť, že ich Koľa o to požiadal.

– A ak nájdeme prístroj, čo máme ďalej robiť? – spýtal sa Fima.

Všetci sa mlčky zahľadeli na Alicu.

Alica nechápala, prečo na ňu pozerajú. Mila Rutkevičová to povedala za všetkých:

– Je jasné, že Alica sa musí vrátiť domov. A čo najskôr. Len čo nájdete prístroj, nech Alica ide do bytu, kde je stroj času. Fima ju odprevadí.

– Ale bez kľúča sa dnu nedostane...

– Niečo si vymyslíš, aby vám ho Koľova mama dala, – povedala Kaťa Michajlovová. – Si predsa bystrý. Aspoň raz v živote využij svoj talent v prospech ľudu. Odprevadiš Alicu a behom nazad...

Julke zaseklo dych. A to už ako, takto z ničoho nič... Chcela povedať, že by Alica mala zájsť k Hríbkovcom rozlúčiť sa, lebo stará mama sa bude trápiť...

Larisa už podávala Alici ruku so slovami:

– Do videnia, Alica. Veľmi ma teší, že som ťa spoznala.

Nato Alica zlostne spustila:

– Čo ste sa zošaleli? Chcete, aby som zdupkala domov a vy budete zachraňovať Koľu sami? Vari ma ani nepokladáte za človeka? Myslíte, že schytím mielofón a – majte sa tu dobre? Vy ste všetko nechali tak a utekali mi na pomoc, a ja by som sa prejavila ako hnusná egoistka?

Alici až slzy vŕhli do očí. Hoci, samozrejme, neplakala...

Julke spadol kameň zo srdca. Tak sa bála, že Alica počúvne rozumnú Rutkevičovú a navždy odíde... hoci ona, Julka, by jej to, pravdaže, nevyčítala ani slovíčkom.

Všetci mlčali. Cítili sa trápne, akoby Alici boli navrhli niečo mrzké. Hoci, keď sa to tak vezme, Mila uvažovala správne. Z rozumového hľadiska...

Prvá prehovorila Kat'a Michajlovová:

– Alici má pravdu. Už tak dlho hľadala ten prístroj, že s odchodom môže trochu počkať. Potrebujeme ju. Ako športovkyňa sa dostane aj tam, kam sa nikto z nás nedostane. A pirátov dobre pozná. veď načo by si ich tu nechávali? – Veruže na nič! – prisvedčila Larisa. – Veru na nič! A ja som sa už chcela s Alicou rozlúčiť...

Julka si hlboko vzdychla a vtom zbadala, že má otvorenú tašku. Načo ju vlastne otvorila? Ach áno, chcela pohľadať čokoládu pre tú pahlnú Larisu. Vopchala ruku do tašky, a namiesto čokolády nahmatala ťažký balíček.

– Čo je to? – povedala nahlas a vytiahla ho.

Balík bol dosť objemný, akoby v ňom bol bochník chleba. Bol zabalený do novín.

Julka šuchotala novinami, ako rozbaľovala balík. Dnu ležala čierna taška.

– Tak to už hej! – zvolala Alici.

– Čo je? Čo sa stalo? Dačo strašné? – spytovala sa Larisa. – To predsa nie je čokoláda!

– Nie, – povedala Alici. – To je mielofón.

22. kapitola

Hľadanie

– A kvôli tomuto si k nám prišla?! – čudovala sa Kat'a Michajlovová.

– Je celkom obyčajný, – usúdila Larisa.

Alici rozkrútila drôt, vložila si do ucha malé slúchadlo, stisla červený gombík a začala prístroj vyladovať. Potom sa z ničoho nič zasmiala.

– Čo je? – spýtala sa Julka.

– Funguje, – povedala Alici. – Všetko v poriadku.

– A prečo si sa zasmiala?

– Lebo Larisa práve rozmýšľala, či budeš ďalej hľadať čokoládu, alebo si už na to zabudla.

– Hlúposti! – bránila sa Larisa a očervenela ani rak. – Čokoláda mi na um nezišla. A vôbec, už nie som hladná. To nie je prístroj, ale obyčajný podvod!

Ale všetci sa rehotali, ba Fima Koroľov od smiechu spadol z lavice.

Každý vedel, kto má pravdu.

– A ako sa ocitol v taške? – nahlas rozmýšľala Mila Rutkevičová, kým sa ostatní upokojili. – Niektó ho ta musel položiť.

– Videla som to, – spomenula si Larisa. – Ale nedotýpala som sa, o čo ide. Ešte pred vyučovaním Koľa Naumov prišiel k Julkinmu stolu a čosi tam robil. Spýtala som sa ho: „Čo je, podstrkuješ lístok, zamiloval si sa?“ Ale tak hrubo mi odsekol, že som hneď na to zabudla.

Pedantná Kat'a Michajlovová skladala noviny, do ktorých bol prístroj zabalený.

– Pozrite, lístok, – upozornila.

– Daj sem, – požiadala Alici. Vzala lístok a nahlas čítala: – „Aj tak už všetko vieš, alebo sa onedlho dozvieš. Ak si myslíš, že som vinný a zaslúžim si trest, nebudem sa škriepiť. Dávam ti však čestné slovo, že som prístroj nechcel ukradnúť, iba ho zachrániť pred banditmi. Prepáč, že som ťa zdržal. Škoda, že nemôžeš ostať s nami.“ To je všetko, – povedala Alici.

– A podpis? – spýtala sa Mila.

– Nie je tu nijaký podpis.

– To je Koľa Naumov, – povedal Fima Koroľov, ktorý Alici nakúkal ponad plece. – Poznám jeho písmo.

– Tak, a to je všetko, – povedala Kat'a Michajlovová. – Môžeš sa vrátiť domov, Alici.

Alici sa neozvala.

– Čo by ho to stálo, keby bol vrátil prístroj už včera? – vzdychla Mila Rutkevičová.

– Naši chlapi veru nevynikajú rozumom, – ozvala sa Larisa. – Skrývať cudziu vec a potom ju podstrkovať do cudzej tašky! Hotová materská škôlka!

Alici si prevesila mielofón cez plece.

– Radšej ho schovaj do tašky, – radila jej Julka. – Ešte ho stratiš.

– Nie, – povedala Alici. – Teraz sa nám zide.

– Daj mi ho nosiť, – požiadal Fima Koroľov. – Nech si môžem vypočúť cudzie myšlienky.

– Prepáčte mi, – povedala Alici, – ale nedám ho nikomu. A nie zo strachu, že ho pokažete, alebo preto, že by som vám nedôverovala, ale tento aparát ešte nejestvuje, vynájdu ho až o sto rokov.

– Škoda, – povedal Fima.

Mila podporila Alicu:

– Okrem toho, ani jej nepatrí.

Alici vstala z lavičky.

– Ponesieš mi tašku? – poprosila Sadovského.

– Daj.

– Aké sú príkazy? – spýtal sa Fima, ktorý dúfal, že až sa všetko urovná, predsa vymodlíka od Alice mielofón. Aspoň na chvíľku.

– Mielofón prijíma ľudské myšlienky na takých desať metrov a niekedy aj viac, – povedala Alici. – Ak prejdeme po bytoch v tom vchode, budeme počuť, či tam nie sú piráti a Koľa.

– Prirodzene! – zvolala Julka. – Všetko je geniálne jednoduché.
– Nemá zmysel, aby šli všetci, – povedala Kat'a. – Poniektorí nech čakajú tu. Načo sa húfne vláčiť po poschodiach. Ale nikomu sa nechcelo ostať. Dohodli sa, že štyria pôjdu do domu a ostatní budú mať službu vo dvore a na ulici. Larisu a Milu Rutkevičovú poslali domov. Najprv poslali preč iba Larisu, načo sa má trápiť hladom, nech sa naje a aj ostatným urobí obložené chlebičky. Keď človek hliadkuje alebo stojí na stráž, chce sa mu jesť. To vie každý vojak. No len čo Larisa odišla, zmocnili sa ich pochybnosti: vráti sa? Je známa spachtoška. Naje sa, zaspí a spamätá sa až večer. Vtedy sa Mila Rutkevičová obetovala a ponúkla sa, že všetkým urobí chlebičky. Okrem toho im doma ostala takmer celá torta – včera mal brat narodeniny, zjedli tri torty, ale štvrtú už nevládali.
Alica, Fima Koroľov, Koľa Sulima a Kat'a Michajlovová vstúpili do brány sivého domu.
Fima povedal:
– Trvám na tom, aby sme šli najprv na povalu. Alica, nepoznáš dost' dobre náš život. Musím ti povedať, že za občianskej vojny sa kontrarevolucionári najčastejšie skrývali na povalách.
– Ty si tomu dal! – zahriakla ho Julka. – Veď odvtedy prešlo takmer sto rokov.
– Čítala som o tom, – povedala Alica.
Výťah sa zastavil na najvyššom poschodí. Chlapci a dievčatá vyšli čo najtichšie. Fima zašepkal:
– Zle je bez zbrane.
Naozaj, so zbraňami boli na tom dost' slabo. Vlastne nemali nijaké, ak nerátame pišťalku Fimu Koroľova.
– To nič! – povzbudila ho Alica. – Všetci zločinci sú zbabelí. Boja sa, že ich odhalia.
– Radšej stoj vzadu, – zašepkala jej Kat'a. – Aby sa nedostali k mielofónu.
Alica prikývla. Kat'a má pravdu. Ak piráti zbadajú mielofón, môžu jej ho vychmatnúť a ubziknúť.
Skupinka vyšla o pol podlažia vyššie a ocitla sa pred dverami na povalu. Na dverách visela ťažká zámka.
– Tu neboli, – povedala Alica.
– Nesmieme ich podceňovať, sú prešibaní, – namietol Fima. – Mohli zložiť zámku a potom znova zamknúť. Nepoznáme všetky ich triky.
Kat'a Michajlovová zašla k dverám a prstom prešla po zámke. Zámka bola zaprášená.
– Tu už niekoľko dní nikto nebol, – vyhlásila Kat'a.
Koľa Sulima sa usmial:
– Na to ti Koroľov povie, že ten prach tam nasypali z prefíkanosti. Priniesli ho vo vrečku.
– A čo, – nevzdával sa Fima, – aj to je celkom možné. Piráti sa vyznačujú diabolskou rafinovanosťou.
Alica sa pobrala dole, aby nestrácali čas na zbytočné škriepky s tvrdohlavým Fimom.
– Počkaj! – zavolať na ňu Fima. – Potom budeš ľutovať. Radšej popočúvaj.
– No dobre...
Alica sa vrátila k dverám, zapla mielofón a začala krútiť koliesko, naládovala prístroj na rozličné vlny. Lebo každý mozog vysiela myšlienky na vlastnej, osobitnej vlne. Ako rádiostanica.
– Tak čo? – nevydržal Fima.
– Nič. Sú tam iba holuby.
– Daj mi počúvať, – požiadal Fima. – Aspoň trochu.
– Tu nemáš čo počúvať.
– Fima, nedobiedzaj. Veď sme sa dohodli, – povedala Kat'a Michajlovová.
Alica vypla mielofón.
Zišli o poschodie nižšie. Tu boli tri byty.
– Zazvoníme? – spýtal sa Koľa Sulima.
– Skúsime to bez zvonenia, – povedala Alica. – Myšlienky prenikajú aj cez dvere.
Pristúpila k najbližším dverám a započúvala sa.
– Nikto nie je doma, – oznámila po chvíli.
– Počúvaj, Alicka, – nespokojne povedal Fima, – a čo keď tvoj aparát neprijíma myšlienky? Možno ho Naumov pokazil.
Alica mu už chcela odvrknúť, ale Koľa Sulima, ktorý stál pri susedných dverách, potichu povedal:
– Decká, počujem, ako tam niekto rozpráva.
Alica hneď pribehla k susedným dverám.
– No, čo počuť?
– Nevyrušuj, Fima. Naozaj tam sú ľudia.
– Akí? Piráti?
– Nie. Manželia. Pohádali sa a od rána sa nevedia dohodnúť, kto má ísť do mliekárne. A tak ostali bez mlieka. Aj mačka je bez mlieka.
– Úbohá mačka! – poľutovala ju Kat'a.
– Koľa tam nie je, – povedala Alica.
– Jasná vec. Ale daj mi skontrolovať, – požiadal Fima.
Alica podala Fimovi slúchadlo. Aj tak sa ho nezbaví. Fima sklonil hlavu a pozorne počúval.
– Technika na hranici fantastiky...! Och, ešte aj mačku počujem...!
– Už dost'! – prísne povedala Kat'a Michajlovová. Aj ona túžila počúvať cudzie myšlienky, ale hrdosť jej nedovolila, aby sa prosila.
– Koroľov, tu máš šesťnásť kopejok. Utekaj na roh a hneď sem dones fľašu mlieka.
– Načo? – nepochopil Fima.
– Nevieš? A to ti je jedno, že je mačka hladná?

– A čo ak sa tu bezo mňa dačo prihodí?
– To nič, je tu ešte Sulima. A keby dačo, začneme kričať. Na dvore sa nám nečinne potľka päť ľudí.
– Tak pošlem niektorého z nich! – zvolal Fima a utekal dolu schodmi.
Alica už prešla k ďalšiemu bytu.
– Chceš počúvať? – spýtala sa Kate Michajlovovej.
– Ďakujem, s radosťou, – povedala Kat'a. – Ak to nepokazím.
Alica jej odovzdala slúchadlo.
V slúchadle sa ozval šum. Alica krútila vylad'ovacie koliesko.
– Zdvihni ruku, keď budeš počuť, – povedala. Kat'a zdvihla ruku.
V slúchadle zaznel vzdialený, nehmotný hlások:
– Ale prečo netelefonuje? Nech zatelefonuje... Možno si zle zapísal telefónne číslo? Nie, veď som mu ho sama napísala. Sľúbil predsa, že zatelefonuje hneď ráno... ešte pred prednáškami...
– Podľa mňa to je nejaká zamilovaná husička, – poznamenala Kata. – Trápne počúvať.
– Ale veď to nerobíme pre vlastné potešenie, – povedal Koľa Sulima.
– Chceš počúvať? – spýtala sa Alica.
– Nie, ďakujem... Až nabudúce.
– To je všetko, – povedala Kat'a. – Zatelefonoval jej. Už hrkúta nahlas. Tu máš slúchadlo. Piráti tam nie sú. Schádzali o poschodie nižšie, keď došiel výťah a v ňom Fima Koroľov.
– Kde je mlieko? – prísne sa spýtala Kat'a.
– Poslal som poň Sadovského.
– Ty si ale múdra hlavička!
– Aj tak sa ide utrápiť od nečinnosti. Už vymýšľa, ako by sa dalo chodiť do budúcnosti bez stroja času.
– A čo vymyslel? – zaujímala sa Alica.
– Čosi veľmi jednoduché: vydať kalendár na rok 2000.
– A čo sa tým zmení? – nepochopil Koľa Sulima.
– Vraj čo! Budeme žiť v roku dvetisíc. A ako budeme žiť – to už je naša vec.
– Geniálna myšlienka! – povedala Kat'a. – Poďme dolu.
Na ďalšom poschodí boli dva byty prázdne, zrejme všetci odišli do zamestnania. V jednom byte spal pes a snívalo sa mu o desiatich mačkách, čo mu brali kosť. Myšlienky boli dosť nejasné a popletené, ale Fima, ktorý počúval psí sen, povedal, že mačky sú pruhované a veľké ani tigre. Hoci mielofónom toto sotva zachytil, a navyše v ťažkom psom sne. V treťom byte bolo malé dievčatko. Mama odišla do obchodu a dlho sa nevracala. Dievčatku bolo smutno, predstavovalo si rozličné strašné výjavy a čoraz väčšmi sa mu zdalo, že mama sa už nikdy nevráti. Nijaký pirát by sa nevedel tak pretvarovať. Skupinka sa práve chystala zísť o poschodie nižšie, keď sa na odpočívadle zjavil zadychčaný Sadovskij, vlasy na hlave mu žiarili ani plameň, že by ste sa o ne mohli popáliť.
Niesol fľašu mlieka.
– Kto tu vyhladol? – spýtal sa. – Lebo Fima mi strčil do ruky peniaze, povedal, že to je súrne, a utekal preč.
– A ty si čo myslíš? – spýtal sa Fima.
– Myslím si, že ste našli Koľu strašne zohaveného. A jeho prvé slová boli: chcel by som mliečka. Alebo nie?
– Nie, Koľu sme nenašli. – Kat'a vzala Sadovskému mlieko a povedala: – Choďte dolu, hneď sa vrátim.
Ale nikto neschádzal. Všetci stáli a počúvali, čo sa bude robiť, Alica počúvala cez mielofón.
Kat'a zazvonila o poschodie vyššie. Otvorili sa dvere.
– Prepáčte, – povedala Kat'a, – priniesla som mlieko vašej mačke. Je veľmi hladná.
– Ďakujem, – ozvalo sa zhora. – Lebo nijako sa nemôžeme dohodnúť.
Dvere sa pribuchli.
Katine kroky nepočuli. Zrejme ostala stáť pri dverách. Iste čakala, že tí dvaja sa budú čudovať, azda aj odmietnu mlieko...
– Ide naspäť, – povedala Alica, ktorá počúvala myšlienky majiteľky mačky.
– Prečo? – spýtal sa Fima.
– Hneď sa dozvieš, – povedala Alica a nemohla zadržať úsmev.
Znovu sa ozval hluk otváraných dverí. A ten istý hlas povedal:
– Dobré, že si neodišla, dievčička. Tu máš šestnásť kopejok za mlieko. Ešte raz ti pekne ďakujem. Aj zajtra nám prinesieš mlieko?
Rozpačitá Kat'a zišla dole, na dlani mala šestnásť kopejok.
– Tak čo, budeš chodiť každý deň? Lebo mačka je hladná.
– Budeš musieť, – povedala Alica. – Vieš, čo práve hovorí starénka svojmu mužovi? „Chvalabohu, začali nosiť do bytov mlieko pre mačky. Teraz sa už, Vaňa, nemáme prečo vadiť.“
– A čo on na to? – spýtal sa Sadovskij.
– On vraví: „Neboj sa, my si už niečo nájdeme, aby sme sa mohli povadiť.“
– Tak je dobré, – povedal Sadovskij. – Inakšie by sa im smutne žilo.
Ostali im ešte tri poschodia. Chlapci a dievčatá ich prešli za dvadsať minút. Alica všetkým zaradom dala počúvať mielofón, ale nezistili nič podozrivé. Za dverami bytov žili celkom obyčajní ľudia – škriepili sa, zmierovali, zhovárali sa, ale nikto nikoho netrýznil, nevyhrážal sa. Ani v pivnici nenašli nikoho.

ľsutin si to rozmyslel

Na dvore čakala Míla Rutkevičová s premasteným baličkom.

– Obedňajšia prestávka, – zavolała Julka. – Nič ste nenašli?

– Nič, – povedala Alica. – Všetci vošli do tejto brány, ale nikto z nej nevyšiel. Nevie si predstaviť, čo urobíme.

– Poďme si sadnúť na lavičku, – navrhla Kaťa. – Desať hláv vymyslí viac ako jedna. Zajeme si a niečo vyšpekulujeme.

– Určite, – prisvedčil Fima Koroľov. – Už sa mi aj rodia nejaké myšlienky.

– Viem, – povedal Sadovskij. – Naučil som sa mu čítať myšlienky aj bez mielofónu. V Koroľovovej hlave sa práve rodí myšlienka, že budeme lietať do vesmíru na balónoch.

– Daj mi pokoj! – ohradil sa Fima. – S tebou sa vôbec nedá vážne rozprávať.

– Ani nemám v úmysle vážne sa s tebou rozprávať, – povedal Sadovskij. – Lebo ak sa s tebou človek vážne rozpráva, môže puknúť od smiechu.

Míla rozdala chlebičky a polovičky uhoriek.

Na všeobecné prekvapenie sa zjavila aj Larisa. Vliekla plný košík potravín a široko zívala.

– Strašne sa mi chce spať! – povedala. – Dokonca som idúcky spala.

– Larisa, si obdivuhodná žena, – vyhlásil Koľa Sulima.

– Vážne si to myslíš? – spýtala sa Larisa. – Veľmi ma to teší.

Sulima sa jej páčil, bol seriózny, hral šach a nosil okuliare.

– Nemyslí si to, – ozval sa Fima. – A ak mi neveríš, vezmi mielofón a vypočuj si jeho myšlienky.

– V živote som nepočúvala cudzie myšlienky. A ani nebudem.

– Prečo? – spýtala sa Julka a rozbaľovala pritom košík, čo priniesla Larisa.

– A čo ak sa v myšlienkach vyskytne neslušné slovo?

– Kde si nabrala toľko jedla? – spýtala sa Julka.

– Stará mama mi dala, – povedala Larisa. – Všetko som jej vysvetlila.

– Čo si jej vysvetlila? – zľakla sa Kaťa Michajlovová.

– Nepovedala som jej nič zbytočné, – bránila sa Larisa. – Len toľko, že k nám prišlo jedno dievča z budúcnosti a že je hladné.

– A stará mama? – spýtala sa Kaťa.

– Zhĺkla a povedala: „Ach, taká cesta, a nič nejedla!“ No a tak sme spoločne vyprázdnili chladničku.

Kým chlapi a dievčatá jedli, Alica počúvala myšlienky dvoch žien, ktoré zastali uprostred dvora a klebetili o akomsi Ivanovi Petrovičovi, ktorý vyhráva po nociach na harmonike a nedá nikomu spať. Alica počúvala ich myšlienky, lebo dúfala, že niekde videli pirátov či Koľu.

Vtom Alica vstala, ukryla drôt do tašky, pristúpila k ženám a jej kamaráti počuli, ako povedala:

– Právom sa znepokojujete pre vaše dievčatko. Už pol hodiny roní horké slzy, lebo si myslí, že sa už nikdy nevrátite.

Ona plače, a vy tu debatujete o akomsi Ivanovi Petrovičovi!

Alica dohovorela a vrátila sa k lavičke a ženy prekvapene pozerali za ňou. Potom jedna z nich povedala:

– Naozaj som sa zarozprávala. – A zmizla v bráne.

Druhá podozrievavo pozrela na Alicu a utrúsila:

– Aké nevychované dievča!

– O akom dievčatku si jej to hovorila? – spýtala sa Julka.

– Jej dcérka je doma a bojí sa, že sa mama už nevráti. A mama na ňu celkom zabudla. Musela som jej to pripomenúť.

– Ochutnaj koláč, – ponúkla ju Larisa. – Stará mama mi kázala, aby som ťa ním určite pohostila. Povedala, že u vás také nepečú, lebo ich tajomstvo si odnesie do hrobu.

– Tak nech ťa naučí, – povedala Julka.

– Mňa nenaučí, – vzdychla Larisa. – Vôbec sa nehodím na domáce práce.

Alica jedla koláč a rozmýšľala, čo ďalej. Čas uteká, čoskoro bude dvanásť...

– Čo budeme robiť? – Julka uhádla jej myšlienky aj bez mielofónu.

– To je jasné. – Fima sa naphával tortou a na červených lícach sa mu urobili veľké ružové fúzy. – Oddýchneme si a pôjdeme ďalej.

– Ale kam? – spýtala sa Alica. – Obišli sme všetky byty v tom vchode.

– Pôjdeme do ďalších domov, – povedal Fima. – Ak ustaneš, vymením ťa.

– Načo by sme chodili po iných domoch? – čudovala sa Alica. – Predsa vieme, že odtiaľto nevyšli.

– Počkaj, – povedal Sadovskij. – A si si istá, že nemajú myšiaciu bundičku?

– To je hádam nevedecké, – pohoršila sa Alica.

– A prečo si taká presvedčená, Alica, že nevyšli z domu? – spýtala sa Míla Rutkevičová. – Čo ak ten mládenec klamal?

Sulima vstal z lavice a povedal:

– Máme dve možnosti. Prvú – obísť s mielofónom všetky domy v tomto dvore.

– A druhú možnosť? – spýtala sa Alica.

– Nájsť mládenca, ktorý tvrdil, že nevidel pirátov, a skontrolovať jeho myšlienky.

– Geniálne! – nadchla sa Larisa. – Vlastne ani mu nebudeme musieť čítať myšlienky. Stačí, aby som pozrela človeku do očí, hneď viem, či klame, alebo hovorí pravdu.

– Ale s mielofónom je to spoľahlivejšie, – povedal Sulima. – Nepamätáš sa, Alica, kam odišiel ten mládenec?

– Nevšimla som si. Tuším sem. – A Alica ukázala na dvere neveľkého žltého dvojposchodového domu.

A akoby náhodou v tej chvíli sa dvere otvorili a zjavil sa v nich zavalitý, dobre živý mládenec v semišovom saku, v semišových nohaviciach a v semišových topánkach.

– To je on, – zašepkala Alica a hmatala rukou v taške, hľadala slúchadlo.

Keď mládenec zbadal Alicu, nevdojak cúvol. Preľakol sa.

Azda celú minútu stál vo dverách a tváril sa, že rozmýšľa, či si doma nezabudol kľúče. Ale kľúče boli na mieste. Nato vybral z vrecka náprsnú tašku a pozrel do nej.

Alica počúvala jeho myšlienky:

„Prečo je tu to prekliate dievčisko? A ešte aj iných priviedla. Nebodaj mi neuverila? Podozrieva ma? Ale čo som mal robiť? Nechcem sa predsa do ničoho miešať. To je ich vec – zaiste sú všetci pekni vtáčikovia, lotri... Pokúsím sa prekľnúť. Hlavne aby si nikto nemyslel, že sa bojím...“

A Peter Išutin, od hlavy po päty v semiši, rázne vykročil cez dvor k bráne.

– On niečo vie, – rýchlo povedala Alica. – Ale tají to.

– Prehovorím si s ním, – ozval sa Fima a vyskočil z lavičky.

– Ja si s ním skôr poradím, – povedal Sadovskij. – Za to ručím. A ty dojedz koláč.

Sadovskij niekoľkými krokmi dohonal Petra Išutina, zastal mu cestu a nahlas, že to počuli všetci kamaráti, povedal:

– Povedzte, nie ste vy Napoleon Bonaparte?

– Čo? – spýtal sa Išutin. – Čože? Aký Napoleon...?

A hlavou mu vírili myšlienky, ktoré Alica výborne počula:

„Zrejme robí narážky. Aj tamten bol oblečený ako Napoleon. Len sa ničím neprežradí... Dostal som sa medzi dva ohne! Ani tamtí sa nado mnou nezľutujú, ani títo... Žeby som utekal na milíciu...? Lenže čo im tam poviem?“

– Ak ste Napoleon, – pokračoval Sadovskij, ktorý majstrovsky vedel rozprávať hlúposti a tváriť sa pritom vážne, – hocikedy vás môžu postreliť. Azda nevíete, že sa už začala sezóna poľovačky na Napoleonov? A vaša koža bude skvelou ozdobou môjho salónu. Dovolíte, môžem ohmatať? A rohy ste si zabudli doma?

Sadovskij načiahol ruku, chcel ohmatať jelenicu.

Išutin od strachu uskočil nabok. Zabudol, že je trojnásobne mocnejší ako Sadovskij. Hlavou sa mu opreteký hnali myšlienky:

„Chce tým naznačiť, že živý odtiaľto neodídeme. Mám kričať? Azda najlepšie bude kričať, je deň, niekto bude doma, zachráni ma. Ale povedať im nemôžem nič. Tamten iste pozerá na mňa z obloka a len čo to poviem, hneď ma zahluší...“

Keď Alica počula jeho myšlienky, vstala z lavičky a šla k bráne. Cestou požiadala Sadovského:

– Pust' ho, nech prejde.

– Správne, to je bezočivosť, – povedal Išutin a ponáhlal sa k bráne.

Koľo mu uvoľnil cestu, ale držal sa ho, šiel tri kroky za ním a zadumane dudral:

– Tajnostkárstvo ešte nikdy nevedlo k dobrému. Keď sa môj starý otec chystal poľovať na Napoleona, vždy si vzal so sebou vedro s petrolejom. Špliechal petrolej Napoleonovi na chvost a on sa hneď vzdal do zajatia. Raz sa však rozhodol poliať petrolejom tigra...

Išutin takmer vběhol do brány, tu mu však prehradilo cestu to protivné dievčisko a ticho, dôverne mu povedalo:

– Teraz vás z obloka nevidieť. Môžete povedať celú pravdu.

– Odkiaľ to vieš? – vyhrkol Išutin a nohy sa mu podlomili, že sa musel oprieť chrbtom o múr.

– Chytili chlapca? – spýtala sa Alica.

– Nevie, nevidel som... – takmer kričal Išutin.

Alica ho jedným uchom počúvala, no v druhom jej zneli myšlienky semišového mládencu, ktorý sa nikdy do ničoho nemieša. „Samozrejme ho chytili. Niesli ho omdletého...“

Išutin sa vzchopil, odsotil Alicu a vybehol z dvora. Ponáhlal sa čo najďalej od toho strašného domu a rozmýšľal:

„Nikdy sa nevrátim! Ešte dnes sadnem do vlaku a pôjdem hocikam, trebárs aj do Magadanu...“

Koľo Sadovskij predbehol Išutina a znova mu zastal cestu.

– Ešte sme predsa nedohovorili, – povedal. – To najzaujímavejšie nás ešte len čaká.

Išutin musel spomaliť.

– Kam odniesli omdletého chlapca? – vyzvedala Alica.

„Bosorka!“ pomyslel si Išutin. „Ešte sa posmieva! Všetko vie a posmieva sa. Dobré vie, že ho odniesli do prázdneho zatebného domu uprostred dvora.“

– Hotovo, – povedala Alica Sadovskému. – Pust' ho. Už ho nepotrebujeme. Koľo odniesli do zatebného domu uprostred dvora.

– Čo je, nebodaj vieš čítať myšlienky? – spýtal sa Išutin, ktorému sa uľavilo. Ako dobre, že ho pustili. Mohlo sa to skončiť aj horšie.

– Že sa nehanbíte! – hrešila ho Alica. – Pred vašimi očami dvaja mocní muži vlečú chlapca a vy sa od strachu pokúšate tento zločin zatajiť.

– Nechcel som, ale požiadali ma o to. A možno si to ten chlapec zaslúžil?!

– Ste podliak, – povedal Koľo Sadovskij veľmi vážne, – a neopovážte sa protestovať. Ešte sa s vami stretnem. Nikam sa predomnou neskryjete.

Tu sa Išutin rozbehol po ulici, až mu poly semišového saka povievali, akoby sa za ním hnali dve husi. Alica čoraz slabšie počula jeho zmätené myšlienky:

„Dolapí ma... Dakto z nich ma naozaj dolapí... Ako je to vlastne – nechcem sa do ničoho miešať, a práve mňa musia dolapiť... Nie, nikdy! Nasadnem do prvého vlaku a pôjdem do Magadanu, do Soči, do L'vova... tam si nájdem miesto kuchára... len sa do ničoho nemiešať...“

– Beznádejný prípad, – povedala Alica. – Jeho neprevychováš. Takých ľudí treba liečiť.

– Utekajme nazad, – vyzval ju Sadovskij.

Zvrtli sa nazad do dvora. Odrazu Alica zastala.

– Stoj! – šepala Sadovskému.

Dosky, ktorými bolo zatľčené okno na vzdialenejšej strane domu, sa posunuli. Vyliezla odtiaľ skromná, malá, zhrbená starenka v bielej bodkovanej šatke a s kyticou tulipánov. Starenka nenáhlivo cupkala k východu z dvora. Chlapci a dievčatá pri lavičke si ju nevšimli.

Starenka predsa vyšla zo zatebného domu! Alica rýchlo pokrútila vyladovací gombík, chytala starenkine myšlienky. A dobre urobila, lebo nikto okrem nej by ani slovo nerozumel z myšlienok tej mierumilovnej starenky: rozmýšľala totiž v kozmolingve – jazyku, ktorý v súčasnosti ešte nikto nepozná.

„Rýchlo,“ rozmýšľala starenka, „toho ťuťmáka a zbabelca chytili. Iste sa k všetkému prizná, len čo ho spustím z očí. Ak zbabelec zradí raz, zradí aj druhý. Musím ho dobehnúť a zneškodniť... A ako sa Alica dovŕpila, že klamal? Ved' je tamto, stojí v bráne a pozerá na mňa... Čo jej to trčí z ucha? Nie je to drôt miefónu...?“

Alica chytila Sadovského za rukáv a vybehli do uličky.

– Rýchlo! – zakričala Alica. – Do domu!

Stihli vklznúť do vchodových dverí vo chvíli, keď Krys preoblečený za starenku vybehol z dvora až neuveriteľne vrtko na takého starého človeka. Cez zasklené vchodové dvere videli, ako si starenka nadvihla sukňu, pod ktorou mala obutú napoleonovské čižmy so zlatými ostrohami, a utekala k bulváru. Alica počula pirátové myšlienky:

„Ale ste sa dostali, holúbkovia, už neujdete! Ak sme nič nedosiahli u chlapca, u Alice dosiahneme... Teraz, alebo nikdy...“

– Za mnou! – skríkla Alica na Sadovského. – Nerozmýšľaj!

– Ved' ja už dávno nerozmýšľam, – povedal Koľa a poslušne vybehol za Alicou cez zadný vchod na dvor.

Keď ich ostatní zbadali, pochopili, že sa stalo niečo veľmi vážne.

– Zistili ste to? – spýtala sa Julka. – Kde je?

– Koľa a tučný pirát je v tomto zatebnom dome, – povedala Alica. – Druhý pirát utekal k bulváru. O tri minúty sa vráti, dovtedy musíme vyslobodiť Koľu. Oblok je z vonkajšej strany zle pritľčený a dosky sa dajú odsunúť. Kým budeme v dome, robte hluk, naháňajte Krysovi strach! Jasné?

Doskami zatľčená poschodová prístavba akoby vedela, že dnes-zajtra prídu stavbári, zbúrajú ju a na jej mieste založia kvetinový záhon, a smutne hľadela sliepňavými zatebnými oblokní.

Do okna tesne pri zemi prvá opatrne vlezla Alica, za ňou Koľa Sulima, Sadovskij, Koroľov, Julka a Kata Michajlovová. Ostatní ostali vonku a pod velením Mily Rutkevičovej obkolesili dom, aby z neho nikto nemohol vybehnúť.

Alica s priateľmi sa ocitli vo veľkej prázdnej izbe, vytapetovanej veselými belasými tapetami, kde-tu oddrapenými zo steny. Na tapetách, tam kde prv stáli skrine a bielizník, ostali temné škvrny, tmavé stopy zanechali aj obrazy a fotografie, čo kedysi viseli na stenách. Dvere na chodbu boli otvorené. Alica na prstoch utekala na chodbu a v uchu jej hneď zazneli vzdialené znepokojené myšlienky Vŕpkára U: „Kde sa podel Krys? Prečo ma nechal samého? Naokolo je toľko detí, vysledia nás. Mal by som sa skryť... Prečo je tak ticho?“

Myšlienky prichádzali odkiaľsi sprava.

– Za mnou! – zakričala Alica. – Dopredu!

A všetci začali kričať, jedni Hurá! Iní Drž ho! a podaktorí Koľu, kde si?!

Dom sa až zaknísal, lebo pokiaľ ide o krik, v šiestej B sa bez zveličovania nájdu skutoční majstri v tejto športovej disciplíne.

Chlapci a dievčatá za desať sekúnd dobehli k schodom do pivnice a tu sa museli zastaviť, lebo oproti nim ani bomba vyletel tučný pirát v potrhanom plášti, ohlúpnutý od nečakaného psychického útoku. Aj tak dost' prekvapenú Alicu ohúrili myšlienkami: „Chytili ma! Chytili ma! Zachráň sa, kto môže!“ a ani slepý sa rútil chodbou a hlavou vrazil do doskami zatľčeného obloka. Pri obloku stála Larisa, ktorá si tu pokojne dojedala kúsok torty a nahlas uvažovala:

– Keď chlapci takto vyvádzajú a kričia, to ešte viem pochopiť, ale že to robí Julka a Kaťa Michajlovová, to odsudzujem. V tej chvíli sa s praskotom rozleteli dosky, ktorými bolo zatebné okno na prízemí, a čosi obrovské, okrúhle a ťažké vyletelo von a pleslo jej k nohám.

Larisa sa div nezadusila tortou, ale hneď sa ovládla a pirátovi, ktorý tu ležal na bruchu, poučne povedala:

– Tak vidíte, kam vedú také spôsoby.

Pirát sa pokúšal vstať. No upadol do bezvedomia ako boxer, keď dostane knokaut.

Boria Messerer pribehol k nemu a začal počítať ani sudca v ringu:

– Raz, dva, tri, štyri, päť, šesť... Aut!

24. kapitola

Zbohom, supergirla!

Chlapci sa ponáhľali dole do pivnice, odkiaľ ani strela vyletel pirát.

V pivnici vládlo šero. Na dlážke ležal Koľa a tvár mu osvetľoval osamelý lúčik svetla, v ktorom sa vznášal prach zvířený pirátom.

Alica sa sklonila nad ním.

– Koľu, – oslovila ho, – počuješ ma?

Koľu mal doškriabané líce a pod okom veľkú krvavú podliatinu. S námahou otvoril mŕtne oči.

– Ani nedúfajte, – povedal ospalivým, priduseným hlasom. – Aj tak nič nenájdete... miefón je schovaný na spoľahlivom mieste... na spoľahlivom mieste...

– Koľu! – prihovarila sa mu Julka Hríbková. – Nepoznávaš nás? To sme my zo šiestej B.

– Och...! – Koľo sa pokúsil zdvihnúť hlavu. – Decká... vy ste tu... nič som nepovedal... Čímsi na mňa vystrelili a zaspal som... Potom ma bili a opakovali, že už odtiaľto nevyjdem... ale nič som im neprehradil... Alica...

– Som tu, Koľo, netráp sa. Našli sme mielofón...

No Koľo sa začal znepokojovať.

– Rýchlo... – prehovoril vzrušene. – Nič im nepoviem, utekaj... dohonia ťa... Rýchlo...

– Koľeňka, – prihovoral sa mu Fima a prehltol vzlyky, – ty si hrdina... ty...

– Som hlupák, a nie hrdina, – prerušil ho Koľo. – Alica... bež...

– Ničoho sa nebojíme, – povedala Alica. – Je nás veľa... Nič nám neurobia...

Ale mýlila sa. Odrazu sa za nimi ozvalo:

– Nehýbte sa! Ten chlapec má pravdu, Alica. Mala si hneď ujsť, a nie zachraňovať cudzích ľudí. Nikdy sa nestaraj o iných, lebo určite na to doplatíš. Daj sem mielofón, hlupaňa.

Chlapci a dievčatá sa zvrtili.

Vo dverách pivnice stál pirát Krys. Znova mal podobu Napoleona Bonaparteho. V ruke sa mu ligotal revolver.

– Hybaj sem! – kývol prstom na Alicu. – Tu nikto nebude počuť vaše výkriky, bezočivé detiská. Každým výstrelom môžem uspať troch. Nie som krutý, ale potrebujem mielofón. No tak! Ešte dlho budem musieť čakať?

– Oprobujiť mi ho vziať, – povedala Alica.

Videla, že Koľo Sulima nestratil hlavu a opatrne, aby ho Krys nezbadal, sa zboku blížila k nemu.

– Len oprobujiť, – zopakovala Alica a kútikom oka pozorovala, ako sa Koľo prikráda ku Krysovi.

– Tak bude to?! – Krys urobil krok dopredu.

V tej chvíli sa Koľo Sulima naňho vrhol. Pravda, nie veľmi úspešne, lebo bol slabý športovec. Krys stihol vytrčiť lakť, Koľo doň narazil, revolver v Krysovej ruke sa mykol a strela zasiahla plafón.

V tej chvíli sa do boja zapojila Julka Hríbková, a ona bola dobrá športovkyňa. Nadskočila a zavesila sa Napoleonovi na rukáve. Nato Alica predviedla svoj najlepší skok v živote. Vyletela ani vták, podarilo sa jej dočiahnuť revolver a pri dopade skrútila pirátovi ruku, takže vypustil zbraň.

Potom sa aj všetci ostatní vrhli na Krysa, takže pirát jednoducho zmizol pod kopou nepriateľov.

– Och! – odrazu zvolala Kat'a. – Vyšmykol sa nám!

V prítomí pivnice videli, ako sa pirát premenil na šmykľavú pružnú guľu a gúľal sa do kúta. Iba Alica vedela, že tentoraz vzal na seba podobu valcovačov z planéty Vsik.

Všetci zmeraveli. No Alica už mala v ruke revolver.

– Stoj, Krys z planéty Krokrys! – prikázala. – Lebo strelím.

Guľa sa gúľala k východu.

Alica zdvihla revolver a zamierila.

Zastavil ju hlas odo dverí:

– Nestrieľaj, Alica. Aj tak neujde.

Na schodoch vedúcich do pivnice stál vysoký, chudý muž v belasom obleku.

Alica spustila ruku. V mužovom hlase znela taká istota, že nemohla nepočúvnuť.

– Krys, – povedal, – nože prijmí nejakú rozumnú podobu. Aj tak nikam neujdeš.

V tej chvíli znova stál pred nimi Napoleon Bonaparte.

– Nikolaj Nikolajevič, – ozval sa Koľo Naumov, – to ja som za všetko vinovatý...

– Vy máte službu na stanici času? – spýtala sa Alica.

– Áno, – povedal Nikolaj Nikolajevič. – A za všetko som len ja vinovatý. Takže nebudeme teraz hľadať vinníkov.

– Nikolaj Nikolajevič, – upozornila ho Alica, – ale druhý pirát ušiel.

– Neušiel ďaleko, – povedal Nikolaj Nikolajevič. – Leží naprostred dvora v hlbokom bezvedomí. Musíme ho čo najskôr odtiaľ odpratať, lebo už sa začali zhromažďovať susedia. Poďme, Krys, postrach vesmírnych ciest, a nepokúšaj sa ujsť.

– Ani za nič na svete, – ponáhlal sa s odpoveďou Krys. – Veď ja som bol iba slepým nástrojom v rukách toho lotra

Vtípkára U, to on ma nútil...

Všetci zo šiestej B, čo sa zúčastnili na operácii Vesmírni piráti – tak ju nazval Fima Koroľov – sa zišli u Koľu Naumova. Nikolaj Nikolajevič mu dal liek a prikázal, aby si do večera poležal na diváne, neskákal a nepobiehal. Koľo napoly ležal na vankúšoch a tváril sa hrdo a previnilo.

Nikolaj Nikolajevič stál uprostred izby.

– Chcel by som vám povedať niekoľko slov, – začal. – Nebudeme zisťovať, kto je vinný za to, čo sa stalo. V prvom rade som vinný ja, lebo som si nedával pozor na zdravie a nečakane som ochorel, a tak som svoju aparatúru nechal bez dozoru. Vinný je aj Koľo, lebo nikto ho neprosil pchať nos do vecí, čo sa ho netýkajú. Vinná je aj Alica, lebo veľmi dobre vie, že bez dovoľenia sa nesmie k stroju času ani priblížiť. Toto všetko zavinielo, že do nášho času prenikli dvaja nebezpeční zločinci. A ešte dobre, že nestihli narobiť veľa zla...

– My by sme im to nedovolili, – povedal Fima Koroľov, ktorý bol hlboko presvedčený, že práve on porazil pirátov a všetkých zachránil.

– Dobre, budeme si teda pamätať, že veľa chýb napravila šiesta B, za čo jej ďakujem v mene dvadsiateho prvého storočia.

– Prosím, niet za čo, – za všetkých odpovedal Koľo Sadovskij. – V budúcnosti môžete s nami počítať.

– A ako ste nás našli? – spýtala sa Mila Rutkevičová.

– Automatické prístroje v Ústave času zaznamenali niekoľko prechodov v čase, pričom všetky bez dovoľenia. Zavolali ma. Moja stanica však neodpovedala. Poslali pracovníka ústavu, no nenašiel ma. Žiaľ, mladý pracovník, ktorý prišiel za

mnou, stratil hlavu a nežišlo mu na um spýtať sa u susedov. A kým ma našiel, prišli sme o drahocenný čas. Zatiaľ počítačový stroj s presnosťou na miligram vyrábal váhu a obrysové rozmery narušiteľov času a začala sa ozajstná detektívka. Časári hľadali svedkov, vypočuli desaťtisíc ľudí a napokon zistili, kto použil stroj. Rýchlo ma vylicovali, vymenili mi srdce a ponáhlal som sa do vašej šiestej B. Pribehnem, a triedy nikde – odišla chytať vesmírnych pirátov. Preto som sa oneskoril.

– Ako dobre, že ste sa oneskorili, – pochvaľoval si Fima Koroľov, – inakšie by sa nám nepodarilo samým skončiť s vesmírnym pirátstvom v Moskve.

– Nebudeme sa škriepiť, – usmial sa Nikolaj Nikolajevič. – Alica, o päť minút si na rade. Takže sa rozlúč, ideme...

Nikolaj Nikolajevič vyšiel a všetci sa zvrtili k Alici.

– Škoda, že odchádzaš, – povedala Julka. – Vždy som túžila po sestre, a ty si na to ako stvorená.

– Ani mne sa nechce odísť, – priznala sa Alica. – Ale musím. Ja už žijem v budúcnosti. Nemôžem žiť naraz v dvoch časoch.

Všetci mlčali.

– Nehneváš sa, Alica? – spýtal sa Koľa Naumov.

– Nie. Som rada, že som vás poznala.

– Počúvaj, Alicka, – povedal Fima Koroľov, – ani sme sa ťa nestihli spýtať, či si počula niečo o nás tam, v budúcnosti?

– O tom sa nesmie rozprávať, – pripomenula mu Mila Rutkevičová. – To je porušenie zákonov.

– Vieš čo, Alicka? – ozvala sa Julka Hríbková. – Vymysli si niečo, a my sa budeme tváriť, že ti veríme.

– To môžem, – pristala Alica. – Ale neverte mi, dobre?

– Za nič na svete neuveríme, – povedala Larisa. – Sľubujeme. Ale musíš nám lichotiť.

– Tak počúvajte. Boria Messerer bude známym umelcom. Bude pracovať vo Veľkom divadle a navrhovať dekorácie. Ibaže nevyrastie a ostane nízky.

– Som na to pripravený, – povedal Boria. – Nech. Budem si podkladať rebrík.

– A tuto Koľa Sadovskij bude slávny spisovateľ. Bude písať úžasne zaujímavé fantastické rozprávky.

– Ktoré nebudú uverejňovať, – doplnil Fima Koroľov.

– Fima Koroľov bude inžinierom. Bol by skvelým inžinierom, keby sa menej chvastal. Larisa bude slávna filmová herečka. Jej portréty budú visieť vo všetkých kinách.

– Vrávela som predsa, že neuverím, – povedala Larisa, no začervenala sa od radosti a kútikom oka zaškúlila do zrkadla.

– Koľa Naumov bude stavať domy.

– Ďakujem, – povedal Koľa. – Dokonca už aj viem, aké.

– Julka bude detská lekárka. Budú za ňou chodiť pacienti zo všetkých kútov sveta. Kaťa Michajlovová vyhrá Vimbledonský turnaj v Anglicku. Mila Rutkevičová bude učiteľka, riaditeľka školy. A veľmi prisna...

– Čudné, – prerušil Alicu Koľa Sulima. – Podľa teba všetci musia byť slávni a vynikajúci. A kto bude obyčajný?

– Ale, Koľa, či si nechápavý! Veď to je len taká hra, – vysvetlila Larisa. – Ja napríklad ani nemusím byť veľmi slávna herečka.

– Nie, nemáte pravdu, – povedala Alica, – ja to viem lepšie. Som z budúcnosti. V budúcnosti nebudú obyčajní ľudia. Na Zemi bude žiť päť miliárd výnimočných, skvelých, nadaných ľudí. A medzi nimi, – tu sa Alica prešibane usmiala, – bude iba jediný obyčajný človek, a to Koľa Sulima. Budú za ním prichádzať osobitné exkurzie z iných krajín. Bude tým najobyčajnejším šachovým majstrom sveta v dejinách ľudstva a vynálezcom stroja času. Tak čo, už si spokojný?

– Samozrejme, – prisvedčil Koľa Sulima. Vstúpil Nikolaj Nikolajevič.

– Alica, rozlúčila si sa? Musíš ísť.

– Ach! – vzdychla Julka Hríbková a v očiach sa jej zjavili veľké slzy. – Čo poviem mame a starej mame?

– Netráp sa, – povedal Nikolaj Nikolajevič. – Ešte dnes zájdem k vám ako Alicin otec. Mne uveria...

Julka a Alica sa pobožkali. Alica jej pritom stihla zašepkať do ucha:

– Čoskoro sa uvidíme.

– Mimochodom, dievčatá a chlapci, – povedal Nikolaj Nikolajevič, – uvedomujem si, že je zbytočné prosiť vás o to, aj sami to viete, no predsa vám pripomínam: len čo vyjdete z tejto izby, zabudnite na mňa. Nikdy ste ma nepoznali.

Nijakých vesmírnych pirátov ste nevideli. Alica prišla z iného mesta a už odcestovala. Lebo od toho, ako dôkladne budete zachovávať naše tajomstvo, závisí veľa. To nie je hračka. Tu ide o Čas.

– Platí, – povedala Kaťa Michajlovová.

Alica naposledy pozrela na všetkých, ticho povedala: „Zbohom, priatelia!“ a vyšla z izby.

Navždy.

Zvláštne: do šiestej B chodia rozliční žiaci. Niektorým, ako napríklad Fimovi Koroľovovi alebo Larise, nemôžete zveriť nijaké tajomstvo – hneď zajtra ho všetkým vytárajú. Ale ani jeden z nich nikomu nikdy nerozprával o dobrodružných a neuveriteľných udalostiach, čo sa odohrali v tých aprílových dňoch.

Koniec